

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ
ΤΕΛΟΣ
Το Υ. Γραφείο
α. Γραφείο Τύπου
Αθήνας Αετός
64
ΚΩΔΙΚΟΣ
2664

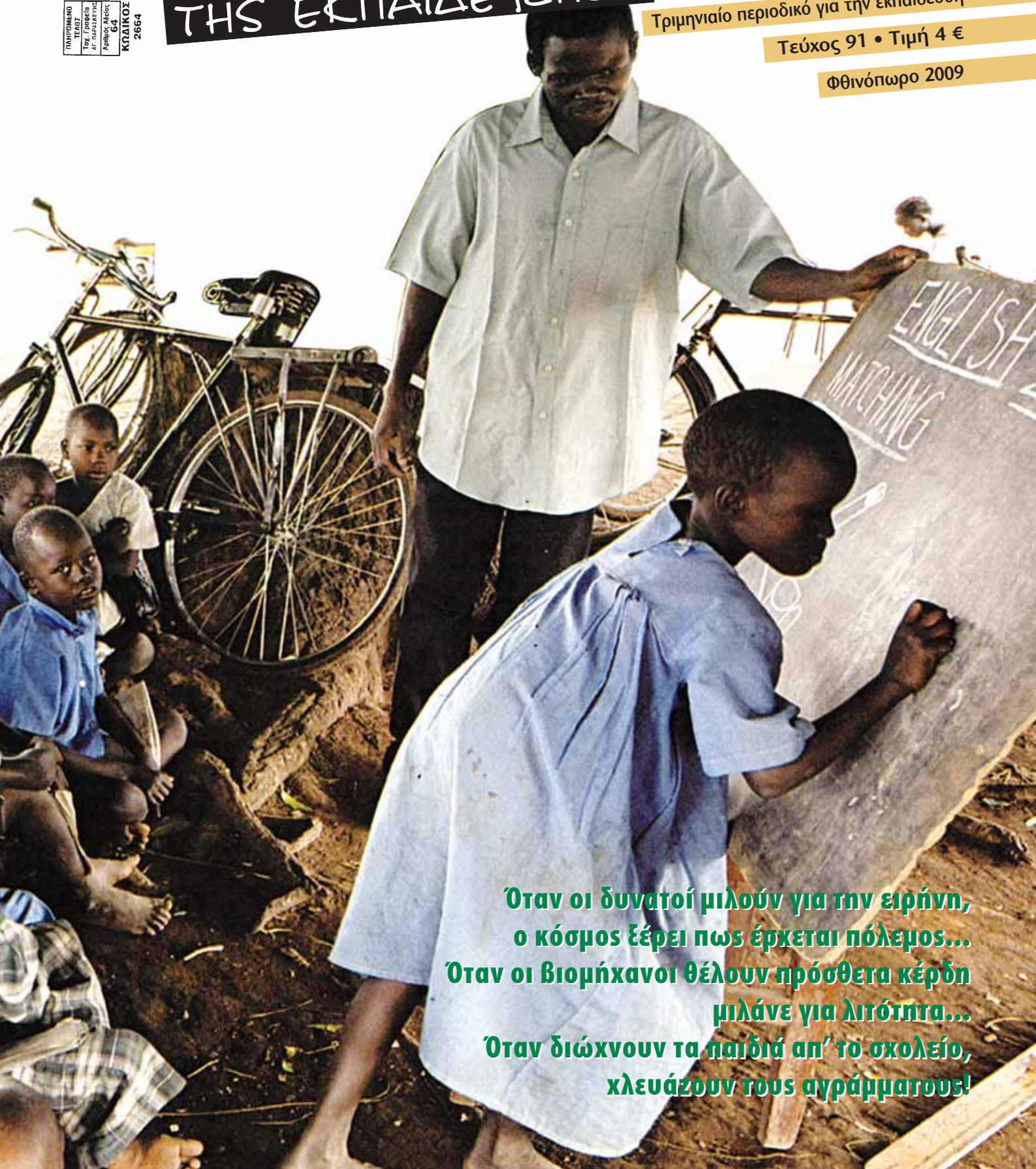
αντιτετράδια

ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Τριμηνιαίο περιοδικό για την εκπαίδευση

Τεύχος 91 • Τιμή 4 €

Φθινόπωρο 2009

Όταν οι δυνατοί μιλούν για την ειρήνη,
ο κόσμος ξέρει πως έρχεται πόλεμος...
Όταν οι βιομήχανοι θέλουν πρόσθετα κέρδη
μιλάνε για λιτότητα...
Όταν διώχνουν τα παιδιά απ' το σχολείο,
κλευάζουν τους αγράμματους!

αντιτετράδια

ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Τεύχος 91

τριμηνιαίο περιοδικό για την εκπαίδευση

Διευθύνεται από Επιτροπή

ΚΩΔΙΚΟΣ 2664

Αριστοτέλους και Αβέρωφ 23, 104 33 Αθήνα

Τηλ.: 210 8227992, 210 5125714

www.antitetradia.gr, afantitetradia@yahoo.gr

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2009

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: **ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ**
«αντιτετράδια της εκπαίδευσης»

ΕΚΔΟΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: **Γιώργος Σόφης**, ☎ 210 9705865

ΥΠΕΥΘ. ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: **ΣΥΝΘΕΣΗ, Β. Γραμέλης-Λ. Πεδιώτη**
☎ 210 3839711

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΥΛΗΣ: **Θανάσης Τσιριγώτης** ☎ 6944253743
Αγγελική Φατούρου ☎ 6974438720

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΕΣ

Αιτωλοακαρνανία: **Σωκράτης Ζαραβίνας (Αγρίνιο, 6977663177)**

Αρκαδία: **Λίλη Κουτσούκου (2710228012)**

Αχαΐα: **Χρήστος Τσουκαλάς**
(Πάτρα, 2610342244)

Δράμα: **Λάμπρος Μπαλάσκας**
Έβρος: **Γιώργος Δεμερδεσλής**
(Ορεστιάδα, 6937271637, 25520-22898)

Ημαθία: **Νίκος Μπέκης (Βέροια 23310-63890,**
6979404675)

Θεσπρωτία: **Πάυλος Αλεξίου (Ηγουμενίτσα 2665023531,**
6972272601), Βαγγέλης Καλαμπάκος
(Παραμυθιά 6946287913)

Ικαρία: **Βασίλης Πετράκης (Εύδηλος 6944479587)**

Ιωάννινα: **Χρυσάνθη Αθανασίου**
(26510-41058),

Γιάννης Μακρίδης (6974966131)

Κέρκυρα: **Μαρίνα Μπογδάνου (26610-24811)**
Μιχάλης Τσιριγώτης
(2661021800, 6936077204)

Κρήτη: **Αρετή Σπαχή (Ηράκλειο 6974493769)**

Λακωνία: **Γιώργος Κουγιουμτζόγλου (6936745613)**

Λέσβος: **Έφη Γκίκα (Μυτιλήνη, 6974284623)**

Θεσσαλονίκη: **Γιώργος Γρόλλιος (2310-677102, 6981391739)**
Κώστας Καρβαγιώτης (6997140501)
Δημήτρης Τσούμας (2310-216861, 6974834783)

Κάλυμνος: **Νίνα Γεωργιάδου (6993036388)**

Κορινθία: **Μήτσος Καλαράς (27910-98467)**

Κυπαρισσία: **Γιάννης Πετρίδης (27610-23245)**

Σέρρες: **Λίτσα Δουλοπούλου (23210-63451)**

Φθιώτιδα: **Νίκος Ζάρδας (Καμένα Βούρλα 2235042117)**

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ-ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ-ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ:

Καθωδίας Γιώργος, Κάτσικας Χρήστος,

Τσιριγώτης Θανάσης, Φατούρου Αγγελική

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ:

Γεωργιάδου Νίνα, Σουλιώτης Κώστας, Σπαχή Αρετή

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ-ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ-ΙΣΤΟΡΙΑ:

Αθανασίου Χρυσάνθη, Δανιήλ Μαρία, Δεμερούκη Ασπασία,

Ζούζουλα Ελένη, Καραγιάννης Απόστολος,

Νικολαΐδου Ελένη, Πανοπούλου Φωτεινή, Σόρογκα Μαίρη,

Τσουκαλάς Χρήστος, Φράγκου Μαρία

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ-ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ-ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ:

Αλεξίου Βασίλης, Θεριανός Κώστας,

Κουφοβασίλης Δημήτρης

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ-ΒΙΒΛΙΟΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

Κουνενής Νίκος

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ-ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ:

Κουφοβασίλη Τιτίκα, Χατζή Ζωή

ΘΕΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ:

Αλεξίου Παύλος, Καραμπάτσας Βασίλης, Μακρίδης Γιάννης,

Μαρίνης Στέλιος, Μπαλάσκας Λάμπρος,

Πανταζόπουλος Γρηγόρης, Πετράκης Βασίλης, Πέττας Αντώνης,

Σόφης Χρίστος, Σουλιώτης Κώστας, Σταυρινάδης Στέλιος

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ-ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ:

Δεμερδεσλής Γιώργος, Ζάρδας Νίκος,

Καλαμπάκος Βαγγέλης, Παπαδόπουλος Γιάννης, Σόφης Γιώργος

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ:

Μυλωνάκη Γεωργία

Γ/ΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ:

Φανή Μανδελενάκη

ΑΔΙΟΡΙΣΤΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ:

Κουφοβασίλης Δημήτρης, Μόσχος Βασίλης

ΤΕΧΝΙΚΟ-ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ:

Βαρελά Μαλάμω

ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ:

Βοργιάς Νίκος

ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ:

Βαμβακάς Κώστας

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ:

Θεριανός Κώστας, Μυλωνάκη Γεωργία, Σταυρίδη Ειρήνη

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ **Αγγελική Φατούρου**

(μόνο σε **Δυρραχίου 55, 104 43 Αθήνα**

ηλεκτρονική ☎ **6974438720**

μορφή): **agelikifatourou@gmail.com**

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ: **Στέλιος Σταυρινάδης**
☎ **210-9918453, 6944-478564**

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ: **Αγγελική Φατούρου**
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ☎ **210-9713651, 210-9705865**

Αριθμός Λογαριασμού
Εμπορικής Τράπεζας: **25550862**

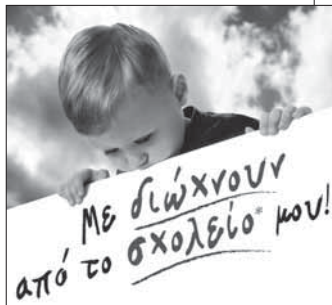
Αριθμός Λογαριασμού
Τράπεζας Eurobank: **123/0 1362 000 10/59**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

3 Αντι προλόγου

4 Πολιτική και εκπαιδευτική συγκυρία

Αφιέρωμα

Προϋπολογισμός - Έλλειμμα Δημοσιονομική Πολιτική

6 Μια πρώτη ανάγνωση του κρατικού προϋπολογισμού του 2010
Γ. Σόφης

8 Το χρονικό της απάτης
Γ. Παπαδόπουλος

12 Η δημοσιονομική κρίση δείχνει τη βαθιά εξάρτηση της χώρας από τον ιμπεριαλισμό
Α. Αδαμόπουλος

Αφιέρωμα

Περιφερειοποίηση-Αποκέντρωση-Σύστημα διορισμού στην εκπαίδευση

Επιμέλεια: Χ. Κάτσικας, Κ. Θερμανός

16 Ο Καποδίστριας 2 - "Καλλικράτης" απειλεί τα σχολεία

21 Ο χάρτης των εκπαιδευτικών συστημάτων

22 Νεοφιλελεύθερη αποκέντρωση: από τους μύθους και τις ιδεοληψίες, στην πραγματικότητα της καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης

24 Πώς ο νεοφιλελευθερισμός προσπαθεί να αποσπάσει τη συναίνεση των εκπαιδευτικών

25 Τα κεντρικά σημεία της αντιδραστικής επίθεσης στο δημόσιο σχολείο και η αναγκαία απάντηση του εκπαιδευτικού κινήματος

Θ. Τσιριγώτης

27 Η ροή των διορισμών
Γ. Αβαγιανός

28 Σύστημα προσλήψεων στην εκπαίδευση
Κ. Θερμανός

33 Διαγωνισμός ΑΣΕΠ για εκπαιδευτικούς: ένα καλομελετημένο σχέδιο αποτυχίας
Χ. Παπαγεωργίου

Αφιέρωμα

Τριτοβάθμια εκπαίδευση

35 Η νεοφιλελεύθερη μεταρρύθμιση κατεδαφίζει την ανώτατη εκπαίδευση
Λ. Απέκης

36 Επαγγελματικά δικαιώματα στα ΚΕΣ, δια βίου κυνήγι μορίων
Δ. Κουφοβασίλης

38 Μια ακόμη επίθεση στο Πανεπιστημιακό Άσυλο
Δ. Κουφοβασίλης

Αφιέρωμα

Green New Deal - Ιμπεριαλισμός και Ανισότητα

41 Η πράσινη νέα μπίζνα
Ν. Γεωργιάδου

47 Η ανισότητα στις διακρατικές σχέσεις
Χ. Τσουκαλάς

49 Άγιε Βασίλη, δεν είσαι εντάξει!
Χ. Κάτσικας, Χ. Σόφης

51 Στην κοινωνία «της γνώσης
και του διαδικτύου»
Χ. Κάτσικας- Α. Καραγιάννης

54 Εκπαιδευτικά νέα
από όλο τον κόσμο
Επιμέλεια-μετάφραση:
Γ. Μυλωνάκη

Σελίδες διαλόγου

61 Μιχάλης Παπαμαύρος
Α. Ρόδη

66 Διγλωσση εκπαίδευση
για τους αλλοδαπούς μαθητές
Α. Γκιουζέλης

Αγωνιστικές Παρεμβάσεις:

74 Ταξικό και
φορομνηχτικό
σχέδιο
προϋπολογισμού

75 Η μεταμφίεση
των λέξεων

77 Οι δηλώσεις Διαμαντοπούλου
για το νέο σύστημα διορισμού

80 «Πράσινη» αντιασφαλιστική καταγίδα

81 Ενιαίος αγώνας
η μόνη ρεαλιστική λύση

83 Πρόταση Εκπαιδευτικής
Αγωνιστικής Συνεννόησης

84 Το βαρέλι της ιδιωτικοποίησης
δεν έχει πάτο!

85 Πρωτοφανής πρόκληση
η ανάθεση σε ιδιώτες
της μελέτης νομοσχεδίου
με αμοιβή 96.000 ευρώ

86 ΚΚΕ: Η ιστορική συνέχεια
των αυταπατών
Θ. Τσιριγώτης

88 Η στάση του ΠΑΜΕ απέναντι
στα συνδικάτα
Γ. Σόφης

91 Νηπιαγωγεία,
ιδιωτικοποίηση και υποδομές
Π. Μενδώνης

93 Η ασφάλιση στη δίνη
της τρομοκρατίας των ελλειμάτων

97 ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΕΣ
Ν. Κουενής

99 ΒΙΒΛΙΟΠΡΟΤΑΣΕΙΣ
Ν. Κουενής

ΑΝΤΙΤΕΤΡΑΔΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Γραφτείτε συνδρομητές:

Εσωτερικού ετήσια17 €
Εσωτερικού διετής32 €
Εσωτερικού τριετής48 €

ΥΠΕΥΘ. ΣΥΝΡΟΜΩΝ: Μαλάμω Βαρελά

Μαραθώνος 13, 15343, Αγία Παρασκευή
τηλ.: 210 6005265-6973778153

ΑΝΤΙΠΡΟΛΟΓΟΣ

Κι αφού εγκαταστάθηκε καινούργιο κουβέρνο με παλιές γραφές και βουλές, ανοίχτηκαν οι πύλες της κόλασης και ένα τρικέρατο όρνιο, που το΄ να κέρασ έμοιαζε του Καρλομάγνου, τ΄ άλλο του Λουδοβίκου-Φίλιππου και τ΄ άλλο της Βικτωρίας, άρχισε ν΄ αραδιάζει νούμερα και αριθμούς.

Και τότε τα΄ χασαν στη μικρή εκείνη χώρα οι σκαφτιάδες, οι ξωμάχοι, οι διακονιαραίοι και τα νεογέννητα, ενώ, εξ΄ αντιθέτου, οι ρουφιάνοι, οι άρπαγες και οι σκυφτοί αντιλαλούσανε τα λόγια του όρνιου σαν να΄ τανε δικά τους.

Όλοι οι μπιστικοί, οι κωροφύλακες του κουβέρνου και οι γραμματιζούμενοι βαρούσαν προσοχή σε Φράγκους με ονόματα περίεργα: Αλμούνια, Τρισέ, Στρόγκαν, Γιούνγκερ, Μέρκελ, σαν να λέμε Κόδριγκτον, Γλάδστον, Κάνιγκ, Άνταμς, Δεριγνύ, και σαν να μην πέρασε ούτε μια μέρα όπου μας άρπαξαν τη λεφτεριά και την μπουκιά από το στόμα.

Και ήταν λιγότεροι οι φιλέλληνες σαν τον λόρδο Μπάιρον και τον Σέλλεϋ –καλή τους ώρα- γιατί τώρα οι Φράγκοι μετρούσαν τα γρόσια τους στις ανοιχτές κασέλες και ο κάθε σπιούνος κοίταζε πώς θα φανεί καλός στ΄ αφεντικό του και ήτανε όλο ραδιουργίες ενάντια στην πατρίδα και τα ορφανά της.

Όλοι οι προκομμένοι άντρες των παλαιών Ελλήνων, οι γενναίοι όλης της ανθρωπότητας, ο Λυκούργος, ο Αριστέιδης, ο Λεωνίδας, ο Θρασύβουλος, ο Δημοσθένης, ο Σωκράτης κι όλοι οι επίλοιποι νεότεροι ξεκάστηκαν και λάβανε τη θέση τους κάτι μασκαράδες με περίεργα ονόματα: Δραγώνα, Καρατζαφέρης, Μητσστάκης, Σαμαράς, Παπανδρέας, που γιόμωσαν τον τόπο φατρίες και, αφού πήρε ο καθείς το μερτικό του, καταντήσανε τους Έλληνες μπαλαρίνες.

«Το παιδί όταν γεννιέται, δε γεννιέται με γνώση, οι προκομμένοι άνθρωποι το ανασταίνουν και το προκόβουν».

Αφού γιόμωσαν τους ανθρώπους καινούργια βάρη και πλούταιναν οι λίγοι και γυμνώθηκαν οι πολλοί, οι φαμελιές των ξωμάχων χτυπήσανε την πόρτα των οπλαρχηγών. Του Παναγόπουλου, του Παπασπύρου και άλλων, αλλά αυτοί κρέμασαν χάμω τα χέρια και τα ποδάρια τους και παράστειναν τον Κωλέττη, τον Μαυρογορδάτο, τον Ζαΐμη κι άρχισανε κάτι μπερμπαντιές και προφάσεις, ώσπου να φάνε το μιστό τους. Κι αντί ν΄ αρπάξουνε τα ντουφεκία και τα σπαθιά μαζί με τους γυμνούς και ξυπόλητους και να θυμηθούνε πως η πατρίδα λευτερώνεται με αίματα και θυσίες και όχι με παρακάλια και παραμύθια, άρχισανε να «τουρκεύουνε».

Άμα, όμως, αφανίζεις την πατρίδα και τα ορφανά, τότε είσαι προδότης και στους προδότες ταιριάζουν μόνο οι μπαγιονέτες, γιατί στο ζυγό και την τυραννία βάνουν το χέρι τους και οι υπασπιστές του κουβέρνου, σαν τον Παναγόπουλο και τον Παπασπύρο, που γινήκαν ορντινάντσες.

Όλοι εμείς πρέπει ν΄ αρχίσουμε το φαλτήρι, γιατί όταν ο λαός παίρνει απαντοχή απ΄ τα λεγόμενά μας, μονάχα τότε στραβώνονται οι απατεώνες. Όλοι τούτοι οι άρχοντες και οι εκλαμπρότατοι, οι γενναιοτάτοι που΄ φαγαν τη γη των ντόπιων, πρέπει να δώσουνε λόγο.

- Ν΄ αρχίσει τώρα το ντουφεκίδι (που αργότερα θα το πούνε ταξική πάλη). Να λέμε την αλήθεια γυμνή σ΄ όλο τον κόσμο, κι ας έχει το κορμί μας εκατό πληγές.
- Να γίνονται εθνικές συνελεύσεις παντού και να προγκάμε τους σμπήρους της εξουσίας.

• Χωρίς αρετή και πόνο λεφτεριά δε θα δούμε!

Ανάπλι, 10 του Γενάρη

Πολιτική & εκπαιδευτική συγκυρία

Η κοιλάδα των δακρύων

Δεν πρόλαβαν καλά-καλά να τελειώσουν οι πανηγυρισμοί από τις εκλογές και αμέσως το κλίμα της προεκλογικής ευφορίας άρχισε να παραχωρεί τη θέση του σε μια βαριά ατμόσφαιρα, με «μαύρα» τα σύννεφα της «δεινής οικονομικής θέσης που βρίσκεται η χώρα». Κυβερνητικά στελέχη, προεξάρχοντος του πρωθυπουργού, ΜΜΕ και άλλα παπαγαλάκια, με τη χρησιμοποίηση και της δημιουργικής λογιστικής, άρχισαν να μιλάνε για τεράστια ελλείμματα, για τον κίνδυνο της δημοσιονομικής κατάρρευσης και της χρεωκοπίας και την ανάγκη λήψης άμεσων «σκληρών» και «γενναίων» μέτρων «ανάταξης» της οικονομίας.

Μόνιμο ρεφραίν η προηγούμενη «εγκληματική» πολιτική της περιόδου της Ν.Δ.

Το όλο κλίμα συμπληρώθηκε με το διαρκές πήγαινε-έλα του υπουργού Οικονομικών στις Βρυξέλλες (εκεί που θα έδιναν «μάχες για την προάσπιση των εθνικών συμφερόντων», αποδείχτηκαν υπάκουοι μαθητές και εντολοδόχοι), με τα σχέδια σταθεροποιητικών προγραμμάτων και προϋπολογισμών να διορθώνονται διαρκώς, με το πιστόλι της «επιτήρησης» στον κρόταφο, μέχρις ότου προ-

19 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΤΕΜΠΟΝΕΡΑ

ΖΕΙ

Το ξυπνητήρι χτύπησε' τρέχα σύντροφε μη φύγει η ανηφόρα,
βάλε σπαθιά στα χέρια των αγγέλων,
πανί-ψυχή στ' ακτένιστα κεφάλια,
μπαρούτι σ' όλα τα όνειρα και σύννεφο οδηγό.
Στις κοιμισμένες καρδιές ρίξε ταραχή,
στα δύο κόψε του χάρου το γινάτι.

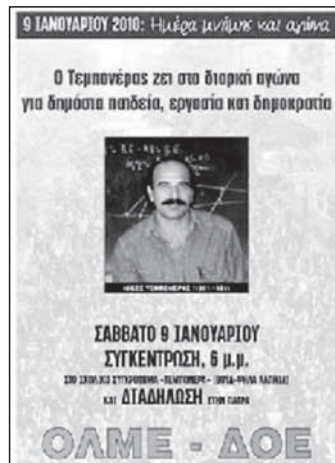
Με λαϊκά, δημοτικά, ζειμπέκικα
στη Σμύρνη, στο Καράκας, στην Αλικαρνασό και στο Ντι-
γιάρμπακιρ,
στου Γκουαντάναμο τις πύλες
να κράζει η λεφτεριά τ' όνομά της σ' όλες τις γλώσσες.

Όρτσα τα πανιά, ρωγμές στους τοίχους,
σε κουβαλάνε Νίκο φοιτητές κι εργάτες' κόκκινο ξόδι
σαν λαθωματιά που δε λέει να κλείσει,
σαν αίμα που δε στέγνωσε στο μέρος της καρδιάς μας
για να γίνεται η σιωπή τραγούδι,
οι λυγαριές να μπαταίζουν τον αέρα
κι ο τρόμος ν' αλλάζει πεζοδρόμιο.

Τρέχα σύντροφε για να μη νιώθεις τις μαχαιριές πισώπλατα,
μην ξεχαστεί τ' όνομά σου στα κοιμητήρια,
μην κιτρινίσουνε τα φύλλα των βιβλίων
και σε ξεκάσουν οι μαθητές που συλλάβιζαν την αλφαβήτα,
να μην κρυσώσει η σούπα του φτωχού και δε σ' αντιφεγγίζει.

Μα σαν περνάνε οι καταφρονεμένοι, μια θάλασσα π' αλυχτάει,
θα' μαστ' εκεί να χτίζουμε το καλωσόρισες'
όταν η ορφάνια αγκαλιάζει το τελευταίο θρανίο,
εμείς στα μάτια την κοιτάμε'
όταν οι Αδόλφοι φτάνουν στις αυλές των σχολείων,
εμείς απέναντί' φύλακες-οδηγοί
γιατί το καλύτερο μάθημα είναι αυτό που γράφει
η ζωή αντάμα με το θάνατο'
όταν η άμμος γίνεται γυαλί, πάλι εκεί θα' μαστε,
με του Καρτέσιου τα σύμβολα
να γράφουμε στον πίνακα
Νίκος, Άρης, Ηλέκτρα, Σωτήρης, Γρηγόρης
-όπως κι αν σε λένε -
κι από κάτω με κόκκινη μπογιά
Ζει

Θ. Τ.

σαρμωστούν στο σιδηρούν πλαίσιο της ευρωλιτότητας.

Μέσα σ' αυτό το καλλιεργούμενο, ευνοϊκό για την κυβέρνηση, «μπαγκράουντ» και με τους ποпуουλίστικους νεολογισμούς της «δημόσιας διαβούλευσης», της «διαφάνειας», της συνεργασίας των «κοινωνικών εταίρων», ο Πρωθυπουργός εξήγγειλε στο Ζάππειο την έναρξη του «κοινωνικού διαλόγου». Το βήμα τού το παραχώρησε – όχι τυχαία- η ΟΚΕ (Οικονομική Κοινωνική Επιτροπή), ένα όργανο ταξικής συνεργασίας, συμβουλευτικό της εκάστοτε κυβέρνησης, όπου συμμετέχουν εργοδότες, εργαζόμενοι και άλλοι φορείς. Την επομένη, μάλιστα, ο «διάλογος» άρχισε σε ανώτατο επίπεδο, με το συμβούλιο αρχηγών των κομμάτων, παρουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας, με το προσφιλές παραμύθι της «διαφάνειας» και καταπολέμησης της «διαφθοράς», το ιδεολόγημα της «νέας εθνικής συμφωνίας» και της «πατριωτικής ενότητας», όπου ο Παπανδρέου πήρε ουσιαστικά από τους λοιπούς πολιτικούς εκπροσώπους της πλουτοκρατίας και τα τσιράκια της το «πράσινο φως» για την εξαπόλυση μιας βα-

θιάς, ταξικής επίθεσης στα λαϊκά συμφέροντα. Η κεντρική ιδέα των εξαγγελιών Παπανδρέου, αν αφαιρέσουμε τις φιοριτούρες, είναι ότι δε θα κάνει «μερεμέτια», αλλά θα εφαρμόσει «επώδυνες αλλαγές».

Αναμφίβολα το ΠΑΣΟΚ διαθέτει τέσσερα βασικά όπλα:

α) Τη **συνενοχή** των ηγεσιών του συνδικαλιστικού κινήματος και κάτι «καθαρμάτων» στυλ Παναγόπουλου, που ροκανίζουν το χρόνο (αλλά και το κρατικό χρήμα).

β) Την **ανοχή** των αστικών κύκλων σε Ελλάδα και Ευρώπη. Από τον ΣΕΒ ως τον... Τρισέ, εκδηλώνεται η εμπιστοσύνη στο πρόσωπο ενός ανθρώπου που δεν εμπιστεύεται τη γνώμη του ούτε για τη διαχείριση ψιλικάτζιδίκου...

γ) Την **παροχή** ψήφου εμπιστοσύνης από τα ΜΜΕ, τη γυάλινη δημοκρατία των 8μμ και τους διανομείς ψευδών ειδήσεων. Το ΠΑΣΟΚ έχει αποκαλύπτη και ολοκληρωτική στήριξη από τον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο.

δ) Την **αποδοχή** –προς τον παρόν, ας ελπίσουμε– από το κοινωνικό σώμα, ότι «τα μέτρα είναι σκληρά αλλά αναγκαία».

«Ας μας δώσει ο Χριστός καμιά άλλη καλύτερη γιορτή να τον θυμόμαστε» (Α.Δ., φοιτητής Φιλοσοφικής)

Οι θρησκείες θεμελιώνονται πάνω στην αδυναμία του ανθρώπου να εξηγήσει έλλογα τους φυσικούς και κοινωνικούς νόμους.

Χρησιμοποιούν τις παλιότερες δοξασίες για να χτίσουν πάνω τους και παίρνουν τη φόρμα των παλιών τελετουργικών για να αλλάζουν το περιεχόμενό τους. Αίφνης οι ναοί, τα άμφια, τα θυμιάματα, οι γονυκλισίες, τα τέμπλα, ο χορός, οι βωμοί, η ανάσταση και τα θαύματα των χριστιανών βρίσκουν το ακριβές ισοδύναμό τους στο ειδωλολατρικό αρχαιοελληνικό παρελθόν. Αποκορύφωμα οι ανθρωποφαγικές βάρβαρες επιβιώσεις για το «σώμα-αντίδωρο» και το «σώμα-αίμα». Αυτά κρατάνε από τις ειδωλολατρικές ανθρωποθυσίες και τα μετασχημάτισε σε τελετουργικό ο χριστιανισμός.

Όμως ήρθε η αστική κοινωνία, η αστική σκέψη και άρχισε να περιορίζει και να υποτάσσει το θρησκευτικό ιδεώδες σε σημείο της αγοράς. Η αγορά δίνει τον τόνο, υπερτερεί, κανοναρχεί, η θρησκεία «ευλογάει τα όπλα» της, αλλά, πλέον, οφείλει ν' αναγνωρίσει την πρωτοκαθεδρία των χρηματιστών. Οι σύγχρονοι ναοί είναι οι τρά-

πεζες. Ο χριστιανός ξεκνάει τη μετάνοια, τη δόση του όμως ποτέ.

Στις αστικές κοινωνίες η θρησκεία, αν και υποβαθμισμένη, εξακολουθεί ν' αποτελεί ένα ισχυρό ιδεολογικό μέσο υποταγής και συμπληρωματικού «όπιου» σ' αυτό των ΜΜΕ, κυρίως για τα φτωχά λαϊκά στρώματα και το περιθώριο. Αυτό το τελευταίο, αντί να υψώνει τη γροθιά του στο αστικό σύστημα που το συνθλίβει θάναυσα, απλώνει το χέρι του επαιτώντας για ένα κομμάτι αντίδωρο και μία πρέζα, μία δόση.

Μέρες Χριστουγέννων, που μόλις πέρασαν, όλα τα παρακλάδια του κράτους, των κομμάτων, της εκκλησίας φωτίζουν τις φιλόθρηπες πλευρές τους, ανάβουν τα κεράκια τους και υπόσχονται έναν καλύτερο παράδεισο.

Πάει καιρός που ο Τόμας Μίντσερ (1490-1525) καίγονταν στην πυρά από την ιερά εξέταση γιατί διαλαλούσε ότι η θρησκευτική μεταρρύθμιση, εκτός από τη μετά θάνατον ισότητα, χρειαζόνταν και μοίρασμα της γης. Οι σύγχρονοι κληρικοί, δούλοι της κοσμικής εξουσίας, ευλογούν τα όπλα των ισχυρών, ραίνουν τις εκστρατείες των

Μπους-Ομπάμα και κουρνιάζουν κάτω από τις φτερούγες τους.

Στην ακραία περίπτωση, όπως αυτήν της σύναξης της Κοπεγχάγης, λένε καμιά ουμανιστική στρογγυλάδα για να ρίξουν στάχτη στα μάτια των πιστών.

Η κυρίαρχη τάξη κρατάει στο ένα χέρι την αγιαστούρα, φροντίζει όμως να δείξει το άλλο που είναι η «ρομφαία» των ιπποτών της Αποκάλυψης... μερσελί, όπισθ

Μια πρώτη ανάγνωση του Κρατικού προϋπολογισμού του 2010

γράφει ο Γιώργος Σόφης

θεια μείωσης των ελλειμμάτων επιχειρείται να γίνει μέσα απ' τη σημαντική αύξηση των έμμεσων και άμεσων φόρων, καθώς και τη σημαντική μείωση, τόσο των πραγματικών μισθών των εργαζομένων στο δημόσιο, όσο και απ' την ονομαστική μείωση των αποδοχών με τη μείωση των επιδομάτων κατά 10%. Αυτό σημαίνει ότι ένας εκπαιδευτικός που παίρνει το επίδομα εξωδρακτικής απασχόλησης, το επίδομα των 105 ευρώ και το επίδομα απόδοσης, αν τελικά μειωθούν όλα κατά 10%, θα έχει και ονομαστική μείωση των αποδοχών του πάνω από 50 ευρώ το μήνα. Να σημειώσουμε εδώ, ότι για άλλα υπουργεία, που έχουν πολύ μεγαλύτερα επιδόματα, η μείωση μπορεί να φτάσει σε ακραίες περιπτώσεις μέχρι και τα 500 ευρώ. Τονίζουμε εδώ το θέμα των επιδομάτων, για να γίνει κατανοητό πόσο ευάλωτη είναι η επιδοματική πολιτική και γιατί το αίτημα για ενσωμάτωση των επιδομάτων στο βασικό μισθό είναι και αναγκαίο αλλά και δίκαιο. (Πίνακας 2)

Ο παραπάνω πίνακας παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τους εξής λόγους:

Πρώτον, είναι φανερό ότι οι αυξήσεις στο δημόσιο τομέα δε θα ξεπερνούν το 2,8%. Αυτό σημαίνει ότι οι αυξήσεις αυτές αντιστοιχούν ΜΟΝΟ στη λεγόμενη ωρί-

Ψηφίστηκε απ' τη Βουλή ο προϋπολογισμός έκτακτης ανάγκης που κατέδωσε η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ. Το πρώτο χαρακτηριστικό του είναι ο ασφυκτικός περιορισμός σε κάθε εισόδημα, είτε αυτό αφορά τους εργαζόμενους είτε τους συνταξιούχους.

Το δεύτερο αφορά την ίδια την ταυτότητα του, αφού είναι σχεδόν βέβαιο ότι δεν πρόκειται να εφαρμοστεί και ότι πολύ σύντομα θα αναθεωρηθεί προς ακόμα χειρότερες κατευθύνσεις, αφού «οι εταίροι» της Ε.Ε. δε φαίνονται και πολύ ικανοποιημένοι, ενώ οι «αγορές» συνεχίζουν να υποβαθμίζουν την πιστοληπτική ικανότητα της χώρας.

Έχει όμως ιδιαίτερο ενδιαφέρον να κατανοήσει κανείς πώς διαμορφώνονται οι προϋπολογισμοί και πως φαίνεται να ισχύει η γνωστή παροιμία ότι οι αριθμοί ευημερούν, ενώ οι άνθρωποι συνεχίζουν να υποφέρουν (πίνακας 1).

Είναι φανερό ότι τα ελλείμματα και του φετινού προϋπολογισμού είναι τεράστια. Είναι επίσης φανερό, ότι η όποια προσπά-

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΕΣΟΔΑ-ΕΞΟΔΑ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ (σε εκατομ. ευρώ)

	2008	2009	2010
ΕΣΟΔΑ	56.698	51.566	57.560
ΕΞΟΔΑ	71.266	80.938	80.096
ΕΛΛΕΙΜΜΑ	-14.568	-29.372	-22.536

(Για το 2009 οι προβλέψεις για τα έσοδα ήταν 65.972 εκατ. Όμως, είναι γνωστό ότι τα έσοδα κατέρρευσαν και μαζί και η κυβέρνηση Καραμανλή. Τα έσοδα του 2010 αποτελούν προφανώς εκτίμηση της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ. Στο τέλος του έτους θα φανεί η αλήθεια.)

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. ΜΙΣΘΟΙ-ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΜΟΝΙΜΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ (σε εκατομ. ευρώ)

	2008	2009	2010
ΜΙΣΘΟΙ-ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ	22.871	25.492	26.213
ΩΡΟΜΙΣΘΙΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ	55	113	101
ΕΚΤΑΚΤΗ ΠΑΡΟΧΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ	190	140	140

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.

	2007	2008
ΜΟΝΙΜΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ	445.826	449.109
ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ	25.491	25.981
ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ	35.363	36.823
ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ	389.735	403.033

μανση, δηλαδή την αλλαγή κλιμακίου, και στην πραγματικότητα δεν προβλέπεται αύξηση για ΚΑΝΕΝΑ δημόσιο υπάλληλο. Με δεδομένο ότι η εισοδηματική πολιτική στο δημόσιο αποτελεί όχημα και για τον ιδιωτικό τομέα, είναι προφανές ότι η ίδια κατάσταση θα διαμορφωθεί και στις συμβάσεις του ιδιωτικού τομέα.

Δεύτερον, είναι επίσης φανερό ότι η κατάσταση με την ωρομισθία, δηλαδή την πλέον ανασφαλής εργασία στο δημόσιο, θα συνεχιστεί και την επόμενη χρονιά και τα λεγόμενα της κυρίας Διαμαντοπούλου δεν είναι παρά ψεύτικα και απατηλά λόγια για ευρεία κατανάλωση.

Τρίτον, παραμένει απόλυτα προκλητική η κατάσταση με τους δικαστικούς, οι οποίοι κάτω από οποιοσδήποτε συνθήκες, σαν γνήσια τρωκτικά, ροκανίζουν τον τακτικό προϋπολογισμό, τα ταμεία των δημοσίων υπαλλήλων και ό,τι άλλο βρίσκουν χωρίς καμία δυσκολία. (Πίνακας 3)

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι ο αριθμός των υπαλλήλων με οποιαδήποτε σχέση εργασίας με το δημόσιο παραμένει σταθερός, χωρίς ιδιαίτερες μεταβολές. Η ανάγνωση των στοιχείων αυτών παρουσιάζει μια σοβαρή αρνητική εξέλιξη, ιδιαίτερα για την κατάσταση των ταμείων, αφού η αναλογία εργαζομένου-συνταξιούχου εμφανίζεται 1/1. Βέβαια, μια προσεκτική ανάγνωση των στοιχείων μεταβάλλει εν μέρει την εικόνα αυτή, αφού μέσα στο σύνολο των συνταξιούχων υπάρχει ένας αριθμός περίπου 45.000, που συνεχώς ελαττώνεται, και αφορά τους συνταξιούχους της εθνικής αντίστασης και των σχετιζομένων με τους πολέμους. Επίσης, θετικά θα επιδρούσε και η μετατροπή των εργαζομένων με συμβάσεις αορίστου χρόνου σε μόνιμους υπαλλήλους, στην αλλαγή της παραπάνω αναλογίας σε 1/1,8 περίπου. (Πίνακας 4)

Από την ανάλυση των στοιχείων προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα:

Πρώτον, η αύξηση της χρηματοδότη-

σης από τον τακτικό προϋπολογισμό για τον 2009 ήταν 455.788, ενώ για το 2010 είναι 461.233 εκατομμύρια ευρώ. Αυτό με απλά λόγια σημαίνει ότι η διαφορά είναι ανύπαρκτη.

Δεύτερον, σε ότι αφορά το ΠΔΕ υπάρχει μια σημαντική αύξηση στην πρόβλεψη για το 2010 σε σχέση με το 2009, της τάξης του 96,3%, ενώ υπάρχει μια σημαντική μείωση της τάξης του 26,6% για το 2009 σε σχέση με το 2008.

Τρίτον, από το σύνολο της χρηματοδότησης προκύπτει πράγματι το ποσό των 1 δις ευρώ που προστίθεται στην εκπαίδευση σαν πρόβλεψη για το 2010. Για την αύξηση, όμως, αυτή πρέπει να παρατηρήσει κανείς τα εξής:

Α) Το ποσοστό της χρηματοδότησης της εκπαίδευσης για την τελευταία τριετία από τον προϋπολογισμό έχει ως εξής: Το 2008 ήταν 7,48%, το 2009 6,9% και το 2010 παραμένει καθηλωμένο στο 6,58%! Σαν ποσοστό του ΑΕΠ, η χρηματοδότηση το 2008 ήταν 3,2%, το 2009 ήταν 3,09% και στο ίδιο ποσοστό αναμένεται να κινηθεί και το 2010, αν και δεν μπορεί κανείς να πει με βεβαιότητα που θα κυμανθεί το ΑΕΠ τη χρονιά που έρχεται. Από την άποψη αυτή, γίνεται σαφές ότι καμία διαφορετική πολιτική δεν εφαρμόζεται για το 2010.

Β) Αν και η νέα υπουργός, που αποτελεί μία από τις πιο ισχυρές «φιγούρες» της κυβέρνησης και εμφανίζεται με ένα «νέο προφίλ», όπως δηλώνει αναγνωρίζει την ανάγκη της βελτίωσης της θέσης του εκπαιδευτικού, από πουθενά δεν προκύπτει ότι έχει και την ανάλογη «προίκα». Ίσα-ίσα, συνδέει την όποια βελτίωση της οικονομικής κατάσταση των εκπαιδευτικών με την κακόφημη αξιολόγηση. Ήταν χαρακτηριστική η ομιλία της στη Βουλή κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού, όπου αποθέωσε τις πρωτοβουλίες εκατοντάδων εκπαιδευτικών μέσα και έξω από το σχολείο, «ξέχασε» όμως να αναφέρει το

καταθλιπτικό περιβάλλον του σχολείου, τη δεινή οικονομική θέση των εκπαιδευτικών και τόσους άλλους παράγοντες που συντρίβουν την καθημερινότητα του σχολείου.

Γ) Το σημαντικό ποσό που προκύπτει από το ΠΔΕ αφορά τις υποδομές. Συγκεκριμένα, καλύπτουν κτιριακές εγκαταστάσεις και εξοπλισμό των ΑΕΙ και ΤΕΙ, καθώς επίσης το κατασκευαστικό πρόγραμμα του ΟΣΚ για σχολικά κτήρια και υποστηρικτικές εκπαιδευτικές εργασίες σε βιβλιοθήκες και την επιμόρφωση ενηλίκων. Εκείνο που απουσιάζει από τα ποσά του προϋπολογισμού είναι ο ανθρώπινος παράγοντας και πρώτα από όλα ο εκπαιδευτικός.

Δ) Ακόμα, όλα τα παραπάνω είναι υπό αίρεση, εξαιτίας της στενής επιτήρησης της κομισιόν, αλλά και του προγράμματος σταθερότητας που θα κατατεθεί αυτό το διάστημα και που στην πραγματικότητα θα αποτελέσει το νέο προϋπολογισμό για το 2010.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Είναι γεγονός ότι η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, έχοντας την απόλυτη στήριξη της άρχουσας τάξης αλλά και της ΝΔ, επιχειρεί να εμφανίσει το μαύρο άσπρο για να εξαπατήσει τους εργαζόμενους. Αυτή, άλλωστε, είναι και η ουσιαστική διαφορά του ΠΑΣΟΚ από τη ΝΔ. Το κόμμα της σοσιαλδημοκρατίας καταφέρνει με διάφορους μηχανισμούς να δημιουργεί ψευδαισθήσεις στα πλατιά λαϊκά στρώματα και να εφαρμόζει τις πιο νεοφιλελεύθερες πολιτικές, πολιτικές που ούτε στο όνειρό της δε θα τολμούσε η ΝΔ.

Από την άποψη αυτή, τις όποιες φωνές και τα κελύσματα των σειρήνων του ΠΑΣΟΚ οφείλει το μάχιμο ταξικό και πολιτικό, συνδικαλιστικό κίνημα να τις απορρίψει, να σταθεί απέναντί τους και να οργανώσει τους αναγκαίους αγώνες για να τις ανατρέψει.

Σημείωση: Κατά τη χρήση των στοιχείων του προϋπολογισμού του 2009, πάρθηκαν υπόψη οι πραγματικές τιμές των δαπανών και όχι των προβλεπομένων, αφού είναι γνωστό ότι είχε καταρρεύσει και γι' αυτό οι προβλέψεις του ήταν εκτός πραγματικότητας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4. Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

	2008	2009	2010
ΤΑΚΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (ΤΠ)	6.692.520.926	7.148.715.000	7.609.948.000
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ (ΠΔΕ)	729.000.000	535.000.000	1.050.000.000
ΣΥΝΟΛΟ	7.421.520.926	7.681.715.000	8.659.948.000

Το χρονικό της απάτης

γράφει ο Γιάννης Παπαδόπουλος

Όπως είναι δοκιμασμένο, ο πλέον εύκολος, αν και με κοντά ποδάρια, τρόπος να επιβάλλεται κάθε φορά πολιτική περικοπών, είναι η τρομοκρατία των ελλειμμάτων, συνοδευόμενη από τη μόνιμη απειλή της «δημοσιονομικής κατάρρευσης της χώρας».

Παρουσιάζουμε αυτό το σύντομο χρονικό της απάτης, καθώς και την απαθή στάση της ελληνικής κυβέρνησης, απάθεια η οποία την καθιστά συμμετοχή στην τρομοκρατία των ελλειμμάτων, με έναν και μόνο άρρητο, πλην σαφή, στόχο: Να καταστήσουν ανενεργές τις όποιες κοινωνικές αντιστάσεις, καταστέλλοντάς τις «εν τω γενέσθαι».

Έτσι λοιπόν έχουμε:

23 Νοεμβρίου: Δραματικοί τόνοι για χρεοκοπία της χώρας. Η Κίνα, δήθεν, ενδιαφέρεται να αγοράσει μέρος του ελληνικού χρέους. Ο Τρισέ προαναγγέλλει την «αγορά» αυτή εκ μέρους των Κινέζων. Η Τράπεζα της Ελλάδος καλεί τις ελληνικές τράπεζες να μειώσουν την εξάρτησή τους από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Αποτέλεσμα: Εκτίναξη του spread των ελληνικών ομολόγων κατά 178 basis points.

24 Νοεμβρίου: Τι κάνει η κυβέρνηση; Τίποτε, σιωπά. Δεν διαψεύδει την αναγγελία Τρισέ. Αντίθετα δηλώνει πως «...η χώρα είναι σε πολύ δύσκολη δημοσιονομική κατάσταση.»

25 Νοεμβρίου: Τι κάνει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα; Τι κάνει η Κομισιόν; Τίποτε. Σιωπούν. Οπότε,

26 Νοεμβρίου: Αρχίζει το πάρτι. Κατράκυλα στο χρηματιστήριο (-6,21%) με κάποιες μετοχές να κάνουν έως και το 15% της αξίας τους και τα spreads των ελληνικών ομολόγων να κινούνται πάνω από 200 basis points. Η χαρά των σορτάκηδων. Σορτάκηδες λέγονται αυτοί που δανείζονται μετοχές και τις πουλούν αμέσως, επειδή εκτιμούν

πως θα κατρακυλήσουν την εποχή που συμφώνησαν να τις επιστρέψουν. Μόλις κατρακυλήσουν τις αγοράζουν, τις επιστρέφουν στο δανειστή, στην τιμή της κατρακύλας βέβαια, οπότε προσπορίζονται τη διαφορά. Οι σορτάκηδες δεν είναι τίποτε Σέυλοκ, αλλά καθ' όλα νόμιμα κερδοσκοπικά κεφάλαια, ακόμη και ασφαλιστικά ταμεία κάνουν αυτή τη δουλειά. Τα κέρδη, βέβαια, των χρηματοπιστωτικών οργανισμών (κυρίως τραπεζών) λόγω των υψηλών spreads ενισχύονται περαιτέρω.

27 Νοεμβρίου: Η τρομοκρατία της «δημοσιονομικής κατάρρευσης» συνεχίζεται. Τα spreads των δεκαετών ομολόγων εκτοξεύονται στις 220 basis points. Η κυβέρνηση δεν αντιδρά.

29 Νοεμβρίου: Αφού έχει υπάρξει μυστική συνάντηση του αντιπροέδρου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας με τον πρωθυπουργό και αφού ο στόχος έχει επιτευχθεί, οι κύριοι Αλμουνία, Τρισέ και Γιούνκερ δηλώνουν από το Πεκίνο ότι «η Ελλάδα είναι προστατευμένη από το 1/4 και δεν πρόκειται να χρεοκοπήσει»

2 Δεκεμβρίου: Οι Κομισιόν, Eurogroup και Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, παίρνουν τη σκυτάλη από τους προηγούμενους κύριους και διακηρύττουν ότι όλα θα πάνε καλά, αρκεί, βέβαια, η Ελλάδα να πάρει επώδυνα μέτρα. Ο πολύς κύριος Γιούνκερ συστήνει βέβαια στους Έλληνες «...κουράγιο και υπομονή, διότι τα μέτρα που έρχονται θα είναι σκληρά».

3 Δεκεμβρίου: Ο υπουργός Οικονομικών, κ. Παπακωνσταντίνου, προαναγγέλλει μέτρα πρωτόγνωρα για το ελληνικό κράτος. Συγκεκριμένα, μειώνει τις δαπάνες του δημοσίου κατά 4,3 δις ευρώ με μείωση των πρωτογενών δαπανών κατά

2,25 δις ευρώ. Θυμίζουμε ότι πρωτογενείς δαπάνες είναι οι δαπάνες για μισθούς και συντάξεις. Και όλα αυτά εν μέσω ύφεσης με παράλληλη υπαγωγή της Ελλάδας στο καθεστώς επιτήρησης και επί πλέον της υπαγωγή της από τον Φεβρουάριο στο άρθρο 126, παράγραφος 9 της Συνθήκης της Λισσαβόνας, δηλαδή σε πλέον αυστηρό καθεστώς επιτήρησης.

Γάντι έρχεται, συνεπώς, για τους κρατούντες η δημοσιονομική τρομολαγνεία, διότι έτσι θεωρείται από τους ποδηγετημένους εργαζόμενους μονόδρομος, όχι απλά η μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος, αλλά εκείνη ακριβώς η μείωσή του, η οποία είναι συμφέρουσα για τις κυρίαρχες τάξεις.

Στα παρακάτω, με βάση τη θεωρία του εισοδηματικού κυκλώματος και των εθνικών λογαριασμών, θα δούμε με ποιον τρόπο συνδέονται τα συμφέροντα των κυρίαρχων τάξεων με το ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΕΛΛΕΙΜΜΑ.

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΕΛΛΕΙΜΜΑ

Αυτό που στα επόμενα θα καταδείξουμε, είναι ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα αποτελεί πηγή πλουτισμού των κυρίαρχων τάξεων εις βάρος της εργατικής τάξης.

Η θεωρία του εισοδηματικού κυκλώματος και των εθνικών λογαριασμών ορίζει ως δημοσιονομικό έλλειμμα τη διαφορά S-I, όταν αυτή είναι αρνητική. Με S συμβολίζεται η αποταμίευση του δημοσίου και με I το σύνολο των ακαθαρίστων επενδυτικών δαπανών του δημοσίου. Ως αποταμίευση S του δημοσίου ορίζεται το μέρος του εισοδήματος του δημοσίου το οποίο δεν καταναλώνεται απ' το δημόσιο, άρα S = Y-C, όπου Y το εισόδημα του δημοσίου, δηλαδή το σύνολο των δημοσίων εσόδων και C το

σύνολο των καταναλωτικών δαπανών του δημοσίου. Είναι, συνεπώς, το δημοσιονομικό έλλειμμα ίσον με $Y-C-I = Y-(C+I)$, όπου Y το σύνολο των δημοσίων εσόδων και $C+I$ το άθροισμα των ακαθάριστων επενδυτικών και καταναλωτικών δαπανών του δημοσίου. Ως καταναλωτικές δαπάνες του δημοσίου ορίζονται οι δαπάνες για μισθούς και συντάξεις, καθώς και λοιπές καταναλωτικές δαπάνες του δημοσίου. Ως ακαθάριστες επενδύσεις του δημοσίου θεωρούνται η αύξηση των πάγιων κεφαλαίων του και οι αποσβέσεις. Μετά απ' αυτά, είναι πλέον φανεροί οι τρόποι μείωσης του δημοσιονομικού ελλείμματος. Η μείωση αυτή μπορεί να επιτευχθεί είτε με αύξηση των δημοσίων εσόδων, καλύτερα λεχθέν, με ρυθμό αύξησης των δημοσίων εσόδων μεγαλύτερο του ρυθμού αύξησης του συνόλου των δημοσίων δαπανών είτε με μείωση του ρυθμού αύξησης των δημοσίων δαπανών, καταναλωτικών και επενδυτικών. Ο τρόπος που θα επιλεγεί είναι, όπως θα δούμε, αποτέλεσμα των ταξικών συσχετισμών.

ΟΙ ΤΑΞΙΚΟΙ ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΙ ΚΑΘΟΡΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η χρηματοδότηση του ελλείμματος γίνεται είτε μέσω της εσωτερικής χρηματαγοράς είτε με εξωτερικό δανεισμό. Χρηματοδότηση μέσω της εσωτερικής χρηματαγοράς σημαίνει ότι το δημόσιο εκδίδει έντοκα γραμμάτια, τα οποία αγοράζονται είτε από τον μη τραπεζικό ιδιωτικό τομέα είτε από τις εμπορικές τράπεζες. Έτσι το δημοσιονομικό έλλειμμα αποτελεί πηγή πλουτισμού των κυρίαρχων τάξεων, διότι αυτές είναι κάτοχοι των κρατικών ομολόγων. Μάλιστα, όχι μόνον είναι κάτοχοι των κρατικών ομολόγων, αλλά, το κυριότερο, για την αποπληρωμή των τόκων των ομολόγων, κάτοχοι των οποίων είναι τα εύπορα εισοδηματικά στρώματα τα οποία «επενδύουν» σε κρατικά ομόλογα με «σίγουρη» απόδοση, αποσπάται μέσω της φορολογίας εισόδημα απ' το σύνολο των εργαζομένων. Χρηματοδοτώντας λοιπόν το έλλειμμα οι κυρίαρχες τάξεις αποκτούν ως εισόδημα τους τόκους των ομολόγων, οι οποίοι όμως είναι, ή καλύτερα ήταν, εισόδημα των φορολογουμένων, δηλαδή των μισθωτών, διότι η άμεση φορολογία εξακολουθεί να επιβαρύνει κατά κύριο λόγο τους μισθωτούς.

Μετά απ' αυτά φαίνεται ότι δεν είναι αποδεκτή απ' τις κυρίαρχες τάξεις η κάθε

μέθοδος μείωσης του ελλείμματος. Αυτό διότι, αν αυξηθούν τα δημόσια έσοδα μέσω της αύξησης της φορολογίας των κυρίαρχων τάξεων –και ως εκ' τούτου ισόποσα μειωθεί το έλλειμμα– οι κυρίαρχες τάξεις υφίστανται διπλή απώλεια. Αφενός απώλεια εισοδήματος μέσω αύξησης της φορολογίας τους, αφετέρου είσπραξη λιγότερων τόκων από τη χρηματοδότηση του μειωμένου ελλείμματος του δημοσίου. Αν υποθέσουμε ότι η μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος γίνεται μέσω της μείωσης των δημοσίων δαπανών, δηλαδή μέσω της μείωσης του αθροίσματος $C+I$ των καταναλωτικών και επενδυτικών δαπανών του δημοσίου, τότε το συνολικό εισόδημα των κυρίαρχων τάξεων θίγεται μόνο στο βαθμό που μειούται το έλλειμμα, συνεπώς μειούται και η έντοκη χρηματοδότησή του απ' αυτούς. Οι κυρίαρχες τάξεις προτιμούν τη δεύτερη μέθοδο μείωσης του ελλείμματος και όχι την πρώτη, διότι με την πρώτη υφίστανται όπως είδαμε διπλή απώλεια.

Αλλά και σε σχέση με τη δεύτερη μέθοδο μείωσης του ελλείμματος, οι κυρίαρχες τάξεις προτιμούν η μείωση να γίνει με μείωση του παράγοντα C του αθροίσματος $C+I$, του παράγοντα δηλαδή που αφορά τις καταναλωτικές δαπάνες του δημοσίου τις δαπάνες για μισθούς και συντάξεις, συν τις λοιπές καταναλωτικές δαπάνες. Γιατί όμως οι κυρίαρχες τάξεις, οι καπιταλιστές, προκρίνουν η μείωση του ελλείμματος να γίνει αποκλειστικά με μείωση του παράγοντα C και όχι και του I που παριστά τις ακαθάριστες δημόσιες επενδύσεις; Ο λόγος είναι διότι η μείωση του I σημαίνει και μείωση, εκ μέρους του δημοσίου, της ζήτησης για εμπορεύματα τα οποία παράγουν οι ίδιοι,

δηλαδή μείωση του κύκλου εργασιών τους, του τζίρου τους. Γι' αυτό προκρίνουν πρωτίστως τη μείωση των μισθών και των συντάξεων.

Βέβαια, η περιστολή της ζήτησης, ως αποτέλεσμα της μείωσης των μισθών και των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων, αλλά και γενικότερα ως αποτέλεσμα της υποχώρησης του μεριδίου των μισθών στο καθαρό προϊόν, που είναι και η σημαντικότερη συνέπεια της ταξικής πολιτικής, αποτελεί προφανώς πρόβλημα για τις κυρίαρχες τάξεις, διότι με τους μισθούς τους οι εργαζόμενοι αγοράζουν τα αγαθά και τις υπηρεσίες των καπιταλιστών. Απ' την άλλη όμως μεριά, η περιοριστική πολιτική αυξάνει την ανεργία, διότι όλο και περισσότερα μέλη των νοικοκυριών, επειδή δύνανται και έχουν ανάγκη να εργαστούν, αναζητούν εργασία ή δεύτερη εργασία με αποτέλεσμα να εμπεδώνεται ευκολότερα η εργασιακή πειθαρχία, η καταπάτηση των συλλογικών συμβάσεων, οι κάθε μορφής ευελιξίες, τελικώς η συνεχής μετατόπιση του συσχετισμού δύναμης υπέρ του κεφαλαίου και εις βάρος της εργασίας. Ο ταξικός συσχετισμός δύναμης είναι τελικώς αυτός που καθορίζει την οικονομική πολιτική των κυβερνήσεων, διότι, όπως γράφει και ο καθηγητής Γ. Σταμάτης «...αυτές (οι καπιταλιστικές κυβερνήσεις) δεν ενδιαφέρονται για το ξεπέραςμα της κρίσης εν γένει, αλλά για την απόλυση των επιπτώσεων της κρίσης σ' αυτούς τα συμφέροντα των οποίων εκφράζουν», δηλαδή στους καπιταλιστές και στο καπιταλιστικό κράτος.

Ποιες είναι, οι αιτίες των υψηλών ελλειμμάτων; Η πολιτική μείωσης των καταναλωτικών δαπανών του δημοσίου αποτελεί εργαλείο μείωσης τους; Όπως θα δούμε όχι, διότι συγχρόνως συνεχώς μειώνονται τα δημόσια έσοδα, λόγω ακριβώς της μείωσης της φορολογίας του κεφαλαίου.

Παρόλη, όμως, τη μείωση των συντελεστών φορολόγησης των επιχειρήσεων, η συμβολή στα φορολογικά έσοδα της φορολόγησης των κερδών θα μπορούσε να παρουσιάζεται αυξημένη, διότι τα κέρδη αυξάνονται με ταχύτερους ρυθμούς απ' ότι μειώνονται οι φορολογικοί συντελεστές. Τι κρύβεται πίσω απ' αυτό το γεγονός της μείωσης της συμβολής στα φορολογικά έσοδα της φορολόγησης των κερδών; Τίποτε περισσότερο από την τερατώδη φοροδιαφυγή των επιχειρήσεων, που μειώνει τη συμβολή αυτή που θα έπρεπε να εμφανίζεται αυξημένη λόγω της αύξησης των κερδών.

Οι αιτίες του δημόσιου ελλείμματος

Το έλλειμμα είναι ένα υπαρκτό αλλά «παράγωγο» πρόβλημα. Αντανακλά, δηλαδή, άλλα προβλήματα που λειτουργούν ως πρωτογενείς του αιτίες:

1. Η **άνιση κατανομή του κοινωνικού πλούτου**,
2. Η **υψηλή ανεργία**.
3. Η **ανέχεια μεγάλων τμημάτων του πληθυσμού** που περιορίζει τη φοροδοτική τους ικανότητα.
4. Η **εκτεταμένη παραοικονομία**, το λαθρεμπόριο και η διάχυτη φοροδιαφυγή.
5. Οι **ιδιωτικοποιήσεις κερδοφόρων επιχειρήσεων** που μειώνουν τα έσοδα του δημοσίου από μερίσματα.
6. Η **μείωση της φορολογίας των κερδών**.
7. Οι **υπέρογκες στρατιωτικές δαπάνες**.

ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ

Η πλέον όμως «ολισθηρή» για το δημόσιο μέθοδος μείωσης του δημοσίου χρέους, είναι αυτή των ιδιωτικοποιήσεων. Πρόκειται για ρευστοποίηση περιουσιακών στοιχείων του δημοσίου με εντελώς βραχυπρόθεσμο όφελος, η οποία όμως μειώνει την περιουσιακή βάση του δημοσίου με συνέπειες:

1. Την αρνητική επίδραση στη μακροπρόθεσμη διαχείριση του χρέους και
2. Τη μείωση της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας.

Η μείωση, συνεπώς, της πιστοληπτικής ικανότητας της Ελλάδας, πέρα από τις «αξιολογήσεις» των διεθνών οίκων, σχετίζεται με το ότι απομειούται με σταθερούς ρυθμούς η περιουσιακή βάση του δημοσίου. Αυτό το γνωρίζουν οι αγοραστές ομολόγων και αυτό αξιολογούν και όχι τις αξιολογήσεις των διεθνών οίκων, το κύρος των οποίων μετά την κατάρρευση της Λέμαν Μπράδερς και τη σωτηρία εκ μέρους του αμερικανικού δημοσίου της AIG, είναι στο Ναδίρ.

ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ

Ιδίως εκείνοι που σείουν το φάντασμα της Αργεντινής προκειμένου να τρομοκρατήσουν, θα πρέπει να γνωρίζουν ότι στην Αργεντινή το πρόβλημα δεν ήταν το υψηλό δημόσιο χρέος, το οποίο μάλιστα ήταν μικρότερο απ' το δικό μας, αλλά ακριβώς το γεγονός ότι η Αργεντινή οδηγήθηκε στη χρεοκοπία καίτοι με δημόσιο χρέος μικρότερο από το δικό μας επειδή λόγω των εκτε-

ταμένων ιδιωτικοποιήσεων δεν είχε τη δυνατότητα άσκησης αντικυκλικής πολιτικής, με αποτέλεσμα η ανάπτυξη να μείνει καθυλωμένη.

Στη ματωμένη Αργεντινή το πρόβλημα ήταν, λοιπόν, οι ευρύτατες αποκρατικοποιήσεις, δηλαδή οι νεοφιλελεύθερες συνταγές και όχι το δημόσιο χρέος, το οποίο από μόνο του δε συνιστούσε καν κρισιακό φαινόμενο.

Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΤΡΙΔΥΜΟΥ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΟΣ

Η θεωρία του διδύμου ελλείμματος είναι μια αποτυχημένη προσπάθεια του καθηγητή Π. Κρούγκμαν να τεκμηριώσει πως υφίσταται σχέση αιτιότητας μεταξύ του δημοσιονομικού ελλείμματος και του εμπορικού ελλείμματος. Ο Καθηγητής Γ. Σταμάτης κατέδειξε αυτή την αδυναμία του Αμερικανού καθηγητή.

Αυτό που σήμερα διακινείται από τους κρατούντες είναι πως μία εκ των αιτιών του δημοσιονομικού ελλείμματος είναι και η μείωση της αποταμίευσης των νοικοκυριών, εξ αιτίας της «υπερκαταναλωτικής μανίας των ελλήνων» και της στροφής τους στο δανεισμό, η εξυπηρέτηση του οποίου μειώνει το τελικό διαθέσιμο εισόδημα. Οπότε περνάμε στη θεωρία του τριδύμου ελλείμματος. Και, βέβαια, καθόλου δε θα μας απασχολούσε το θέμα, αν τη θεωρία αυτή δεν την υπηρετούσαν υψηλοί παράγοντες του υπουργείου οικονομικών και άλλοι κρατικοί αξιωματούχοι.

Ας την παρουσιάσουμε: Κατ' αρχήν γνωρίζουμε τη θεμελιώδη ταυτότητα της κατανομής του εισοδήματος, σύμφωνα με την οποία το άθροισμα της αποταμίευσης των νοικοκυριών, του δημοσιονομικού ελλείμματος ή πλεονάσματος και του κατά τις επενδύσεις των επιχειρήσεων μειωμένου εισοδήματός τους –δηλαδή των κατά τις επενδύσεις των επιχειρήσεων μειωμένων καθαρών κερδών τους– είναι **ταυτό** με το εμπορικό έλλειμμα ή πλεόνασμα. Η απόδειξη αυτής της ταυτότητας (αποφύγαμε τα μαθηματικά σύμβολα για να μην κουράσουμε) είναι γνωστή σε όποιους, έστω και στοιχειωδώς, μελέτησαν τον Κένυς (θωρήσαμε επί πλέον πως τα νοικοκυριά δεν επενδύουν ώστε να απλουστεύσουμε τα πράγματα).

Αυτοί που δε μελέτησαν τον Κένυς, αλλά τον παπαγάλισαν ή τον διάβαζαν χωρίς να βλέπουν πίσω από τις μαθηματικές σχέσεις που διατύπωσε, κατάλαβαν το εξής: Πως αν θέλουμε να μειώσουμε το δημοσιονομικό έλλειμμα δεν έχουμε παρά να αυξήσου-

με την αποταμίευση των νοικοκυριών, μειώνοντας την κατανάλωσή τους ή ισοδύναμα αυξάνοντας την αποταμίευσή τους, συγχρόνως ενδοχομένως και με την μείωση του εμπορικού ελλείμματος. Γιατί το λένε; Απλούστατα γιατί έτσι θα έχουν ένα ακόμη επιχείρημα υπέρ της περιστολής των μισθών και των συντάξεων, εκτός των άλλων που προαναφέραμε.

Τι δε βλέπουν; Απλούστατα πως ο Κένυς περιέγραψε μία ταυτότητα και όχι μία εξίσωση, στην οποία εμπλέκεται κάποια αιτιακή σχέση. Ο Κένυς περιέγραψε, κατά την προσφιλή του μέθοδο, δύο μέλη, δύο μεγέθη ταυτά, και σε μία ισότητα δύο ταυτών μεγεθών δεν ενυπάρχει καμία αιτιότητα.

Ανάλογη είναι και η κριτική Σταμάτη κατά Κρούγκμαν, αναφορικά με το δίδυμο έλλειμμα.

Δεν είναι η πρώτη φορά που λέγονται ανάλογα πράγματα και δείχνουν έλλειψη κατανόησης στοιχειωδέστατων ζητημάτων της θεωρίας. Στο παρελθόν, αλλά και σήμερα πιο δειλιά, διακινείται η «θεωρία» πως καταναλώνουμε περισσότερα από όσα παράγουμε. Μα αν καταναλώναμε περισσότερα των όσων παράγουμε τότε η αποταμίευση της ελληνικής οικονομίας θα ήταν αρνητικό μέγεθος, κάτι που ποτέ δεν υπήρξε.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ο περιορισμός, συνεπώς, του ελλείμματος –και όχι η μεταφορά του στην κοινωνία– περνά μέσα από την αντιμετώπιση των «πρωτογενών» αιτιών του ελλείμματος. Παρατηρούμε πως πέρα από τις παλιές και «συνήθεις» αιτίες, όπως είναι η εκτεταμένη φοροδιαφυγή, υπάρχουν και νέες με κυριότερες τις ιδιωτικοποιήσεις κερδοφόρων δημοσίων επιχειρήσεων οπότε μειώνονται τα έσοδα του δημοσίου, και τη μείωση της φορολογίας στα κέρδη, που επίσης μειώνει τα φορολογικά έσοδα του δημοσίου. Οι δύο αυτές αιτίες συνεισφέρουν στο έλλειμμα τουλάχιστον κατά 2 δισ. ευρώ ετησίως, ενώ άλλα 2 δισ. ευρώ «κάθηκαν» μόνο από τη φοροκλοπή του Φ.Π.Α, με στοιχεία του 2005, ο οποίος, ενώ πληρώθηκε από τους καταναλωτές, δεν έφτασε ποτέ στα δημόσια ταμεία.

Χαρακτηριστικά αναφέρουμε την πορεία των φόρων των τεσσάρων μεγάλων ελληνικών τραπεζών σε σχέση με τα κέρδη τους. Θα διαπιστώσετε συνολική μείωση των φόρων κατά 37% με παράλληλη αύξηση των κερδών τους κατά 138,69%! Επεξεργαστήκαμε τα στοιχεία που δημοσιοποιεί η Ένωση Τραπεζών. πηγή: ΕΒΕΑ

ΕΘΝΙΚΗ

ΕΤΟΣ	ΚΕΡΔΗ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜ. ΕΥΡΩ	ΦΟΡΟΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜ. ΕΥΡΩ	ΠΟΣΟΣΤΟ % ΦΟΡΟΥ ΕΠΙ ΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ % ΑΥΞΗΣΗΣ ΚΕΡΔΩΝ ΤΕΤΡΑΕΤΙΑΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ % ΜΕΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ ΤΕΤΡΑΕΤΙΑΣ	Δηλαδή η Εθνική Τράπεζα μέσα στην τετραετία 2004 έως 2007 αύξησε τα κέρδη της κατά 197,24% και οι φόροι της μειώθηκαν κατά 15,5%
2004	347,15	112,25	32,33			
2005	622,87	148,55	23,85			
2006	840,07	155,8	18,55			
2007	1.031,86	117,26	11,36			
σύνολο τετραετίας	2.841,95	533,86	18,78	197,24	15,5	

ALPHA BANK

ΕΤΟΣ	ΚΕΡΔΗ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜ. ΕΥΡΩ	ΦΟΡΟΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜ. ΕΥΡΩ	ΠΟΣΟΣΤΟ % ΦΟΡΟΥ ΕΠΙ ΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ % ΑΥΞΗΣΗΣ ΚΕΡΔΩΝ ΤΕΤΡΑΕΤΙΑΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ % ΜΕΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ ΤΕΤΡΑΕΤΙΑΣ	Δηλαδή η Alpha Bank μέσα στην τετραετία 2004 έως 2007 αύξησε τα κέρδη της κατά 45,48% και οι φόροι της μειώθηκαν κατά 29,7%
2004	421,8	115,84	27,46			
2005	467,41	89,54	19,16			
2006	716,03	139,84	19,53			
2007	613,64	150,25	24,49			
σύνολο τετραετίας	2.218,88	495,47	22,33	45,48	29,7	

EUROBANK

ΕΤΟΣ	ΚΕΡΔΗ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜ. ΕΥΡΩ	ΦΟΡΟΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜ. ΕΥΡΩ	ΠΟΣΟΣΤΟ % ΦΟΡΟΥ ΕΠΙ ΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ % ΑΥΞΗΣΗΣ ΚΕΡΔΩΝ ΤΕΤΡΑΕΤΙΑΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ % ΜΕΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ ΤΕΤΡΑΕΤΙΑΣ	Δηλαδή η Eurobank μέσα στην τετραετία 2004 έως 2007 αύξησε τα κέρδη της κατά 114,57% και οι φόροι της μειώθηκαν κατά 40,57%
2004	398	106	26,63			
2005	561	127	22,64			
2006	644	109	16,93			
2007	854	149	17,45			
σύνολο τετραετίας	2.457	491	19,98	114,57	40,57	

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΕΤΟΣ	ΚΕΡΔΗ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜ. ΕΥΡΩ	ΦΟΡΟΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜ. ΕΥΡΩ	ΠΟΣΟΣΤΟ % ΦΟΡΟΥ ΕΠΙ ΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ % ΑΥΞΗΣΗΣ ΚΕΡΔΩΝ ΤΕΤΡΑΕΤΙΑΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ % ΜΕΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ ΤΕΤΡΑΕΤΙΑΣ	Δηλαδή η Τράπεζα Πειραιώς μέσα στην τετραετία 2004 έως 2007 αύξησε τα κέρδη της κατά 460,36% και οι φόροι της μειώθηκαν κατά 284,97%. Ούτε κι εμείς πιστεύαμε στα μάτια μας και χρειάστηκε να ελέγξουμε πάλι τις πράξεις
2004	88,89	19,46	21,89			
2005	265,98	24,38	9,17			
2006	404,39	64,3	15,9			
2007	498,1	74,91	15,04			
σύνολο τετραετίας	1.257,36	183,05	14,56	460,36	284,94	

ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΣΤΙΣ ΑΝΩΤΕΡΩ ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

ΕΤΟΣ	ΚΕΡΔΗ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜ. ΕΥΡΩ	ΦΟΡΟΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜ. ΕΥΡΩ	ΠΟΣΟΣΤΟ % ΦΟΡΟΥ ΕΠΙ ΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ % ΑΥΞΗΣΗΣ ΚΕΡΔΩΝ ΤΕΤΡΑΕΤΙΑΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ % ΜΕΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ ΤΕΤΡΑΕΤΙΑΣ	Δηλαδή οι τράπεζες αυτές πέτυχαν αύξηση των κερδών τους μέσα στην τετραετία 2004 έως 2008 κατά 138,69% συνολικά και παράλληλα είδαν τους φόρους τους να μειώνονται κατά 37,05%
2004	1.255,84	358,56	28,55			
2005	1.917,26	774,78	40,41			
2006	2.604,49	313,14	12,02			
2007	2.997,6	491,42	16,39			
σύνολο τετραετίας	8775,19	1937,9	22,08	138,69	37,05	

Η δημοσιονομική κρίση δείχνει τη βαθιά εξάρτηση της χώρας από τον ιμπεριαλισμό

Γράφει ο Άκης Αδαμόπουλος

Η κρίση δεν είναι μόνο εκδήλωση της μεγάλης όξυνσης των σύμφυτων αντιθέσεων της καπιταλιστικής οικονομίας, αλλά και φαινόμενο, όπου πιο καθαρά αποκαλύπτονται πολιτικές και οικονομικές σχέσεις που χαρακτηρίζουν το ιμπεριαλιστικό σύστημα. Πτυχές των οικονομικών και πολιτικών σχέσεων που σκεπάζονται σκόπιμα και δε γίνονται ευδιάκριτες σε άλλες περιόδους, όταν ξεσπά η κρίση γίνονται ορατές και φανερώνεται η βαρύτητά τους, το πόσο επηρεάζουν και καθορίζουν την οικονομική και πολιτική ζωή μιας χώρας.

Απτή απόδειξη γι' αυτήν τη διαπίστωση δίνει το κύμα ασφυκτικών πολιτικών και οικονομικών πιέσεων και εκθιασμών που δέχεται, με αφορμή το «δημοσιονομικό εκτροχιασμό» της, η Ελλάδα από το Διευθυντήριο της ΕΕ, από τα κέντρα του διεθνούς μονοπωλιακού κεφαλαίου -από τις «αγορές», όπως εύστοχα αναφέρεται στην αστική ειδησεογραφία- απέναντι στο οποίο η ελληνική κυβέρνηση εμφανίζεται ανήμπορη και κλωμή να αντιδράσει, με αποτέλεσμα να σέρνεται σε υπαγορεύσεις που της υποβάλλουν.

Ο εκτροχιασμός των δημοσιονομικών, δηλαδή η αύξηση των δημόσιων ελλειμμάτων και του δημόσιου χρέους, δεν είναι ένα σύμπτωμα που επιτάχθηκε με την παγκόσμια οικονομική κρίση μόνο στην Ελλάδα. Παρατηρείται σε όλα τα κράτη της ΕΕ (τα οποία, ως σημειωθεί, στην πλειονότητά τους έχουν υπερβεί κατά πολύ τους δείκτες δημόσιου ελλείμματος και δημόσιου χρέους του συμφώνου σταθερότητας της ΕΕ), αλλά και παγκόσμια, και είναι μια από τις βασικές παρενέργειες της παγκόσμιας καπιταλιστικής κρίσης, για το λόγο ότι όλα τα καπιταλιστικά κράτη για ν' αντιμετωπίσουν την κρίση έχουν διοχετεύσει και διοχετεύουν μεγάλα κονδύλια από τους κρατικούς προϋπολογισμούς τους προς το τραπεζικό σύστημα και τις μεγάλες επιχειρήσεις, για να τις στηρίξουν από τους κλυδωνισμούς της κρίσης. Αυτό έγινε και στην Ελλάδα μέσα στο 2009, όπου δεκάδες δις ευρώ του κρατικού προϋπολογισμού δόθηκαν σαν οικονομική αιμοδότηση στις Τράπεζες και στις επιχειρήσεις, για να καλυφθούν απώλειες της οικονομικής κρίσης, με συνέπεια να εκτιναχθεί απότομα το δημόσιο έλλειμμα και το δημόσιο χρέος, γεγονός που επιμελώς κρύβεται από την κυβέρνηση, τις αστικές πολιτικές δυνάμεις και την αστική δημοσιογραφία. Εκείνο, ωστόσο, που έφερε την Ελλάδα στη θέση να αντιμετωπίζεται σαν «απολωλός πρόβατο» της ΕΕ και να γίνει στόχος των κύκλων της διε-

θνούς χρηματιστικής κερδοσκοπίας, είναι το μεγάλο ανέβασμα του δημόσιου χρέους της (112,6% του ΑΕΠ το 2009) και του δημόσιου ελλείματός της (-12.7% του ΑΕΠ το 2009), σε ύψος δυσβάστακτο για την οικονομία της. Το γεγονός, δηλαδή, ότι η Ελλάδα «ηρωτοπορεί» σαν κράτος-χρεώστης μέσα στο ιμπεριαλιστικό πλέγμα της ΕΕ ενώ, ταυτόχρονα, η οικονομία της προβάλλει αδύναμη στο σήκωμα ενός τόσο ογκώδους χρέους. Αδυναμία που πιστοποιείται και από το ότι το ελληνικό κράτος για να αντεπεξέλθει στο πρόβλημα καταφεύγει σε μεγαλύτερο και επαχθέστερο δανεισμό και, κυρίως, από το ότι η πολιτική «λύση» που δίνει η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ είναι η αποδοχή πιο στενού ξένου οικονομικού και πολιτικού ελέγχου της Ελλάδας.

Κάτω από αυτή την ωμή πραγματικότητα μπορούν να κριθούν, σήμερα, και η αστική προπαγάνδα αλλά και «αριστερές» θεωρίες που αναπτύχθηκαν τα προηγούμενα χρόνια ή και λέγονται ακόμα, οι οποίες παρουσιάζουν μια πλασματική, παραπλανητική και λανθασμένη εικόνα για τη σημερινή πολιτική και οικονομική θέση της Ελλάδας στο διεθνές καπιταλιστικό σύστημα.

Μπορούν να κριθούν, πρώτο, οι προπαγανδιστικοί ισχυρισμοί των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ και της ΝΔ για την «ισχυρή Ελλάδα», «την Ελλάδα που μετά την ένταξή της στην ΟΝΕ βρίσκεται στο κλαμπ των ισχυρών της Ευρώπης», «την Ελλάδα που συμμετέχει ισότιμα στην ΕΕ» και άλλα παρόμοια, που συγκαλύπταν την εξαρτημένη θέση της Ελλάδας μέσα στον ιμπεριαλιστικό οργανισμό της ΕΕ και στο διεθνές ιμπεριαλιστικό σύστημα. Μπορούν να κριθούν, δεύτερο, οι θεωρίες που εμφανίζουν την Ελλάδα σαν μια ιμπεριαλιστική -και όχι εξαρτημένη- χώρα, η οποία ενεργεί σαν «συνέταιρος» ή και «ανταγωνιστής» των μεγάλων ιμπεριαλιστικών δυνάμεων.

Φυσικά όλα τα παραπάνω ηχούν αστεία, όταν, κανείς παρακολουθεί τώρα το ελληνικό κράτος, με το βούλιαγμά του μέσα στο χρέος, να επαιτεί οικονομική στήριξη από τις κυβερνήσεις των μεγάλων ιμπεριαλιστικών δυνάμεων και από τα ισχυρά οικονομικά κέντρα του διεθνούς χρηματιστικού κεφαλαίου. Όταν βλέπει τον πρωθυπουργό και τον υπουργό Οικονομικών της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ να γυρνάνε στο εξωτερικό, στις ιμπεριαλιστικές μητροπόλεις, όπως η Βόννη και το Λονδίνο, αναζητώντας επαφές με κυβερνήσεις που διαφεντεύουν την ΕΕ, σε συσκέψεις χρηματιστών και σε συνεντεύξεις μέσω ενημέρωσης της διεθνούς χρηματιστικής ολιγαρχίας, για να κατευνάσουν τις πιέσεις τους και για να διαβεβαιώσουν ότι η πολιτική της ελληνικής κυβέρνησης θα τους παράσχει τις εξασφαλίσεις κερδών και τόκων για τα κεφάλαιά τους που έχουν δανείσει ή «επενδύσει» στην Ελλάδα.

Η δήλωση του Έλληνα πρωθυπουργού Γ. Παπανδρέου ότι «το δημοσιονομικό αδιέξοδο της χώρας απειλεί την εθνική κυ-

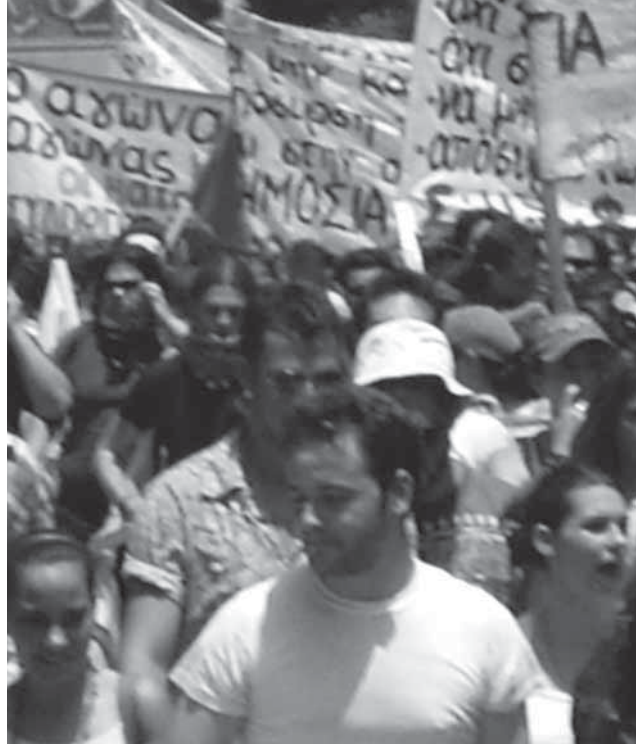

ριαρχία μας», που έγινε μέσα στη δίνη των άγριων εκβιασμών των διεθνών ιμπεριαλιστικών παραγόντων για τα δημοσιονομικά της Ελλάδας, ασφαλώς και έχει σαν στόχο τη δημιουργία εσωτερικά ενός κλίματος «εθνικού κινδύνου», με σκοπό να καμφθούν λαϊκές αντιδράσεις και να γίνουν αποδεκτά τα σκληρά αντιλαϊκά μέτρα που προωθούνται, σαν τη συνταγή για την αντιμετώπιση του «δημοσιονομικού αδιεξόδου». Όμως, δεν μπορεί να μην αναγνώσει, κανείς, μέσα από αυτήν τη διατύπωση σε δεύτερο πλάνο, και την έμμεση ομολογία της εκχώρησης εθνικής κυριαρχίας που συνεπάγεται ο εξωτερικός έλεγχος και οι όροι που θέτουν η ΕΕ και τα διεθνή ιμπεριαλιστικά οικονομικά κέντρα, των αποπνικτικών δεσμεύσεων που δημιουργεί η πολιτική της ξένης εξάρτησης στο χειρισμό του οικονομικού προβλήματος.

Ένα χαρακτηριστικό του ιμπεριαλισμού είναι ότι δημιουργεί μορφές κρατικής εξάρτησης, με οικονομικά, πολιτικά και στρατιωτικά μέσα, ανάμεσα στα οποία περιλαμβάνονται και η εξαγωγή κεφαλαίου όχι μόνο με τη μορφή των άμεσων επενδύσεων σε διάφορες χώρες, αλλά και του δανειακού κεφαλαίου. Πέρα από τη διείσδυση ξένου μονοπωλιακού κεφαλαίου σε κλάδους της ελληνικής οικονομίας, οι αγορές ομολόγων που εκδίδει το ελληνικό δημόσιο από χρηματιστικούς «οίκους» του εξωτερικού, τα δάνεια που συνάπτει με ξένες Τράπεζες, με την υπερμεγέθη διάσταση που έχουν σε σχέση με το εγχώριο παραγόμενο προϊόν της ελληνικής οικονομίας, είναι μερικές από τις πιο χτυπητές εκφράσεις της οικονομικής εξάρτησης του ελληνικού κράτους, που το χαρακτηρίζουν από τη γέννησή του και έχουν την αντιστοίχησή τους και στην πολιτική εξάρτησή του από τον ξένο ιμπεριαλιστικό παράγοντα.

Ο χωρισμός ανάμεσα σε ιμπεριαλιστικά κράτη και σε εξαρτημένες χώρες, όπου μια χούφτα από τα πρώτα εκμεταλλεύεται το μεγάλο αριθμό των δεύτερων, ο χωρισμός ανάμεσα σε κράτη-τοκογλύφους και σε κράτη-οφειλέτες είναι ένα γνώρισμα του ιμπεριαλιστικού συστήματος. Από την άποψη αυτού του γνωρίσματος, η θέση του ελληνικού κράτους είναι πολύ φανερό σε ποια όχθη βρίσκεται. Χωμένο ως το λαιμό μέσα σε ξένα δάνεια, είναι στη δεινή θέση του κράτους- χρεώστη, ενός κράτους εξαρτημένου από τα μεγάλα ιμπεριαλιστικά κράτη και τους ισχυρούς χρηματιστικούς οργανισμούς τους.

Είναι, ακριβώς, αυτή η υποδεέστερη και ευάλωτη θέση του

που το κάνει στόχο, από τη μια των πιέσεων της ΕΕ και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, των ιμπεριαλιστικών κρατών και των κρατικών τραπεζών τους, που το απειλούν ότι δε θα συνεχίσουν τη χρηματοδότησή του αν δε «συμμορφωθεί» στους όρους που αυτά θέτουν. Από την άλλη, των κάθε λογής εκβιασμών των διεθνών χρηματιστικών κεφαλαίων, που αποσύρουν τις «επενδύσεις» τους σε ελληνικά κρατικά ομόλογα και μετοχές, οδηγώντας σε υποτίμησή τους και σε καθίζηση του Χρηματιστηρίου και ταυτόχρονα σε άνοδο του επιτοκίου δανεισμού του ελληνικού κράτους και, κατ' επέκταση, στη μεγαλύτερη απομύζηση της Ελλάδας.

Οι πιέσεις και εκβιασμοί έχουν πάρει, στη σημερινή εποχή, πιο οργανωμένο χαρακτήρα μέσα από τους λεγόμενους διεθνείς «οίκους αξιολόγησης» των οικονομιών των κρατών, που δρουν σαν όργανα της διεθνούς χρηματιστικής ολιγαρχίας, βαθμολογώντας «πιστοληπτικές ικανότητες» κατά τρόπο που να εξυπηρετούνται τα κερδοσκοπικά συμφέροντα. Οι πρόσφατες αξιολογήσεις της ελληνικής οικονομίας από αυτούς τους «οίκους», έχουν σαν αποτέλεσμα η διαφορά επιτοκίου του ελληνικού κρατικού ομόλογου με το γερμανικό (spread) να κλιμακωθεί. Η επίπτωση μιας τέτοιας κλιμάκωσης είναι ότι το ελληνικό κράτος, για να καλύψει το χρέος και το έλλειμά του, υποχρεώνεται να δανειζεται με ακόμα πιο υψηλούς τόκους. Με αυτό τον τρόπο τα διεθνή χρηματιστικά κέντρα, τα ιμπεριαλιστικά κράτη, σπεύδουν να στραγγίξουν παραπέρα την χρεωμένη Ελλάδα, επιβιβάζοντας την τοκογλυφική σχέση τους με τα εξαρτημένα κράτη-οφειλέτες.

Το γιατί η Ελλάδα έχει περιέλθει σ' αυτήν τη δεινή θέση, συνδέεται άμεσα με τη διαχρονική πολιτική των κυβερνήσεων της εγχώριας μεγαλοαστικής τάξης και, ειδικότερα, τις τελευταίες δεκαετίες με την πολιτική των κυβερνήσεων της ΝΔ και του ΠΑΣΟΚ. Η συνύφανση των συμφερόντων της ντόπιας πλουτοκρατικής ολιγαρχίας μ' εκείνα του ξένου μονοπωλιακού κεφαλαίου και των ιμπεριαλιστικών δυνάμεων της Δύσης, μεταφράζεται σε μια πολιτική ξένης εξάρτησης, όχι μόνο με την έννοια μιας ελληνικής εξωτερικής πολιτικής που έχει χάσει την ανεξαρτησία της και εντάσσεται στα πλαίσια που υπαγορεύουν οι επιδιώξεις των μεγάλων ιμπεριαλιστικών δυνάμεων, αλλά και με την εφαρμογή μιας πολιτικής στο εσωτερικό της χώρας και στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας, προσαρμοσμένης στους όρους

572, 210-...
 αφείο πλη-...
 ροσωπικό...
 εγμένο...
 μους, σ...
 α. Πολυε-...
 σία. (ιδ...
 15)

ΣΥΝΑΜΑΓΕΣ

Πωλούνται από άνεργο του Ο.Α.Ε.Δ αποδείξεις από διάφορες αγορές ειδών ένδυσης, υπόδυσης, επίπλων και άλλων ειδών. Επίσης πωλούνται αποδείξεις από παροχή υπηρεσιών Ιατρών, Δικηγόρων υδραυλικών, και αλουμινοδω. Δεκτός διακανονισμός ή ανταλλαγή με μηχανάκι. Για τους πρώτους 5 που θα επικοινωνήσουν, χαρίζεται από 1 απόδειξη μεγαλοδικηγόρου του Κολωνακίου με ποσό άνω των 500€ εκάστη. Πληροφορίες τηλ. ☎ 210 3332000

ΑΒΛ...ΑΝΙΣΤΑ παίρνετε μετρητά άνω... από πιστωτικές κάρτες από 1.000€-50.000€ ακόμα και με υπέρβαση ορίου σε πολλές άλλες...
 ΟΜΟΝ...
 νεπιστ...

που θέτει το ξένο μονοπωλιακό κεφάλαιο, τόσο από την άποψη της κερδοφόρας διείσδυσής του στην ελληνική οικονομία, όσο και από την άποψη της ανάπτυξης των ελληνικών παραγωγικών δυνατοτήτων.

Έκφραση, ακριβώς, αυτής της πολιτικής είναι το δόγμα ότι η ανάπτυξη και το οικονομικό μέλλον της Ελλάδας βρίσκεται στο να μετατραπεί η χώρα μας «σε κέντρο του διαμετακομιστικού εμπορίου, του τουρισμού και των υπηρεσιών», που διατυμπανίζουν χρόνια τώρα οι κυβερνήσεις της ΝΔ και του ΠΑΣΟΚ. Ένα δόγμα που το αποτέλεσμα του δεν είναι παρά η καθυστέρηση και η εγκατάλειψη ανάπτυξης κλάδων της παραγωγικής βάσης της χώρας, η μονόπλευρη και στρεβλή ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας (με τον τριτογενή τομέα εξογκωμένο και τη βιομηχανική παραγωγική βάση συρρικνωμένη), η διεύρυνση του εμπορικού της ελλείμματος, ακόμα και του ελλείμματος του ισοζυγίου γεωργικών προϊόντων της (που κάποτε ήταν πλεονασματικό) και, ταυτόχρονα, η διαιώνιση και η διόγκωση του κρατικού χρέους.

Οι πολιτικές των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ και της ΝΔ επιδίωξαν να εμφανίσουν την ένταξη της Ελλάδας στην ΕΕ σαν την οδό που θα ισχυροποιούσε την ελληνική οικονομία, θα έδινε νέες μεγάλες αγορές στις ελληνικές επιχειρήσεις και στους αγρότες, θα βελτίωνε τα οικονομικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας και θα την έκανε πιο ασφαλή σε περιόδους κρίσης. Τα ίδια επιχειρήματα επιστράτευσαν τα προηγούμενα χρόνια, για να υποστηρίξουν τη λεγόμενη «παγκοσμιοποίηση».

Τα πραγματικά δεδομένα, πλέον, δείχνουν πόσο ψευδή ήταν και είναι όλα αυτά. Η ένταξη της Ελλάδας στην ΕΕ και η λεγόμενη «παγκοσμιοποίηση», δε σημαίνει παρά το να ανοιχτούν διάπλατα οι πόρτες της ελληνικής οικονομίας στην εμπορική και κεφαλαιουχική διείσδυση ξένων μονοπωλίων, να εξοστρακισθούν από τον άνισο ανταγωνισμό των ξένων πολυεθνικών και αλυσίδων ελληνικά εμπορεύματα και επιχειρήσεις, να δοθεί –με τις αποκρατικοποιήσεις ή ιδιωτικοποιήσεις– ο έλεγχος σημαντικών ελληνικών δημόσιων επιχειρήσεων σε ξένα μονοπώλια, να αποκτήσει μεγαλύτερη ελευθερία το χρηματιστικό κεφάλαιο να κάνει κερδοσκοπικά παιχνίδια με ελληνικά ομόλογα και μετοχές, να δημιουργηθούν όροι μεγεθυμένης και ταχύτερης άντλησης κερδών που εξάγονται στο εξωτερικό. Και μαζί με όλα αυτά, να επιβληθούν πολιτικές δεσμεύσεις, όπως οι συνθήκες, τα σύμφωνα, οι κανονισμοί και οι ντιρεκτίβες της ΕΕ, που ενισχύουν αυτό το καθεστώς εξάρτησης και λεηλασίας της ελληνικής οικονομίας.

Καθώς η δημοσιονομική κρίση του ελληνικού κράτους εκδηλώνεται παροξυσμένη, ακόμα και αυτοί οι αστοί δημοσιολόγοι που ισχυρίζονταν πως η είσοδος της Ελλάδας στην ΟΝΕ θα την προστατεύσει οικονομικά, αναγκάζονται τώρα να λένε ότι «οι πιέσεις στην Ελλάδα θυμίζουν άλλες εποχές, όταν η δρα-

μή βρίσκονταν ανυπεράσπιστη στο έλεος των κερδοσκόπων», ομολογώντας, στην ουσία, ότι τίποτα δε μεταβλήθηκε στην πραγματική θέση της και στο πώς την αντιμετωπίζει το διεθνές χρηματιστικό κεφάλαιο. Στην πραγματικότητα, το εξαρτημένο ελληνικό κράτος έγινε πιο δέσμιο στα ξένα ιμπεριαλιστικά κέντρα και υπόκειται σε πιο ωμούς εκβιασμούς και απειλές, όπως πολύ παραστατικά απεικονίζουν και οι δημόσιες προσβλητικές επιπλήξεις στην ελληνική κυβέρνηση από τους ηγεμόνες της ΕΕ.

Μέσα στο φαύλο κύκλο του μεγάλου κρατικού χρέους, η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ χορεύει στο ρυθμό που της επιτάσσουν οι

« Η ένταξη της Ελλάδας στην ΕΕ και η λεγόμενη «παγκοσμιοποίηση» δε σημαίνει παρά το να ανοιχτούν διάπλατα οι πόρτες της ελληνικής οικονομίας στην εμπορική και κεφαλαιουχική διείσδυση ξένων μονοπωλίων, να εξοστρακισθούν από τον άνισο ανταγωνισμό των ξένων πολυεθνικών και αλυσίδων ελληνικά εμπορεύματα και επιχειρήσεις, να δοθεί –με τις αποκρατικοποιήσεις ή ιδιωτικοποιήσεις– ο έλεγχος σημαντικών ελληνικών δημόσιων επιχειρήσεων σε ξένα μονοπώλια, να αποκτήσει μεγαλύτερη ελευθερία το χρηματιστικό κεφάλαιο να κάνει κερδοσκοπικά παιχνίδια με ελληνικά ομόλογα και μετοχές, να δημιουργηθούν όροι μεγεθυμένης και ταχύτερης άντλησης κερδών που εξάγονται στο εξωτερικό. Και μαζί με όλα αυτά να επιβληθούν πολιτικές δεσμεύσεις, όπως οι συνθήκες, τα σύμφωνα, οι κανονισμοί και οι ντιρεκτίβες της ΕΕ, που ενισχύουν αυτό το καθεστώς εξάρτησης και λεηλασίας της ελληνικής οικονομίας. »

ιμπεριαλιστικές εξαρτήσεις της. Στο ρυθμό της παροχής εγγυήσεων και της λήψης μέτρων που θα διασφαλίσουν στους ξένους δανειστές του ελληνικού κράτους τα παχυλά τοκομερίδιά τους, αλλά και το πεδίο να συνεχίσουν την τοκογλυφική αφαιμάξη της Ελλάδας. Τα σκληρότερα αντιλαϊκά μέτρα του «νέου προγράμματος σταθερότητας» για την ελληνική οικονομία, που η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ θα εφαρμόσει, καθ' υπαγόρευση του Διευθυντηρίου της ΕΕ και υπό την αυστηρή επιτήρησή του, δείχνουν πως για τη δημοσιονομική κρίση και κατ' επέκταση για τις συνέπειες που φέρνει η ξένη πολιτική και οικονομική εξάρτηση, θα κληθεί ο ελληνικός λαός να πληρώσει. Η ξένη εξάρτηση φανερώνεται, έτσι, σαν ένα ζήτημα καθόλου μακρινό από τα καθημερινά του προβλήματα, αλληλένδετο με την κυβερνητική πολιτική, που ενσωματώνει την εκμετάλλευση του ελληνικού λαού από την εγχώρια μεγαλοαστική τάξη, με την απομύζηση του τόπου του από τον ξένο ιμπεριαλισμό, το διεθνές παρασιτικό κεφάλαιο. επιπλέον, 68%

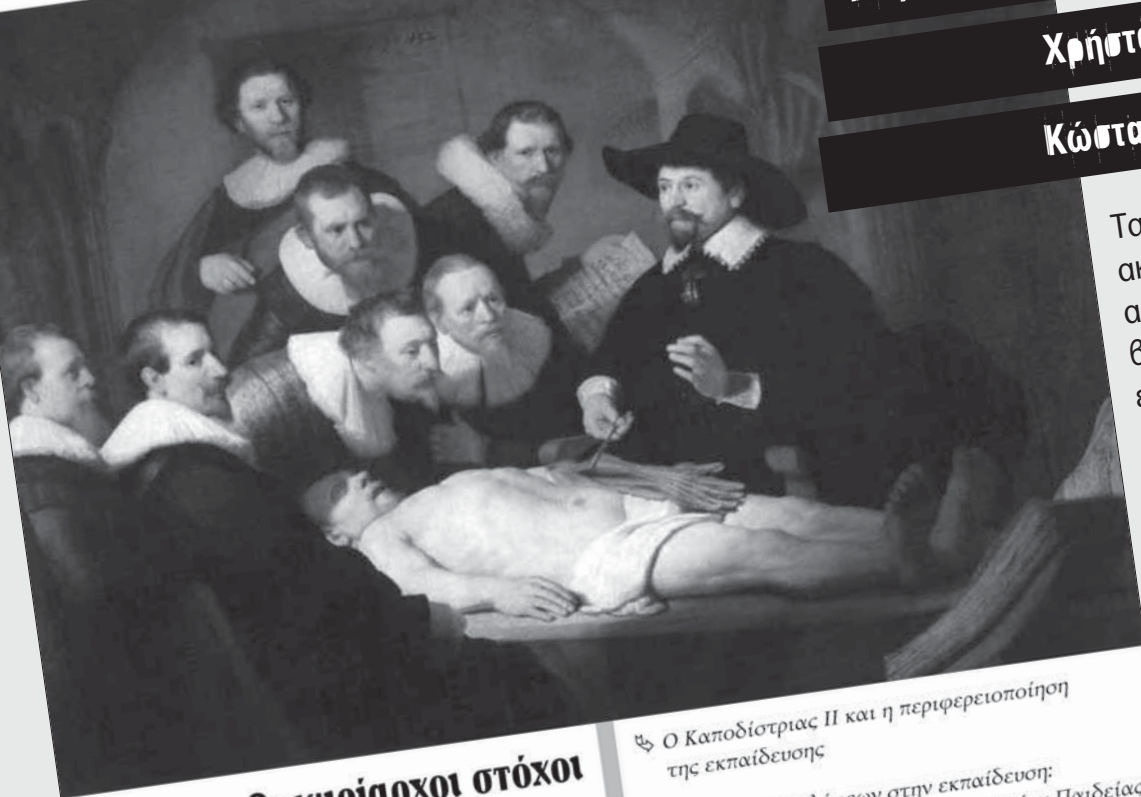
ΕΚΔΗΛΩΣΗ-ΣΥΖΗΤΗΣΗ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ / αντιτετράδια της εκπαίδευσης

Επιμέλεια Αφιέρωματος

Χρήστος Κάτσικας

Κώστας Θεριανός

**Οι κυρίαρχοι στόχοι
της εκπαιδευτικής πολιτικής
και η αντίπαλη πρόταση
του εκπαιδευτικού κινήματος**

- ⊗ Ο Καποδίστριας II και η περιφερειοποίηση της εκπαίδευσης
- ⊗ Σύστημα προσλήψεων στην εκπαίδευση: οι πραγματικοί στόχοι του Υπουργείου Παιδείας
- ⊗ Το ΕΣΠΑ (Δ' ΚΠΣ) και οι προσανατολισμοί της κυρίαρχης εκπαιδευτικής πολιτικής
- ⊗ Η μετάβαση από το Λύκειο στο Πανεπιστήμιο: Νέα ρύθμιση της ροής του μαθητικού πληθυσμού

Ομιλητές: Κώστας Θεριανός
Γιώργος Καββαδιάς
Χρήστος Κάτσικας

ekpaideytikosomilos@yahoo.gr
6944253743, 6974438720

**Κυριακή
20 Δεκέμβρη
10.30**

Πολιτιστικό Κέντρο ΕΛΤΑ
Γ' Σεπτεμβρίου 11
6ος όροφος (έναντι Ομόνοιας)

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

**Περιφερειοποίηση-Αποκέντρωση-
Σύστημα διορισμού στην Εκπαίδευση**

ΜΕΓΑΛΕΣ ΑΝΑΤΡΟΠΕΣ ΣΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ / ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΟΠΟΙΗΣΗ

Ο Καποδίστριας 2 – “Καλλικράτης” απειλεί τα σχολεία

«Εάν μειωθούν οι δαπάνες λειτουργίας, θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα να μη μειωθεί η ποσότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, έστω κι αν πρόκειται να μειωθεί η ποιότητα. Για παράδειγμα, μπορούν να μειωθούν οι πιστώσεις που διατίθενται για τη λειτουργία των σχολείων ή των πανεπιστημίων, αλλά θα ήταν επικίνδυνο να μειωθεί ο αριθμός των μαθητών ή των φοιτητών. Οι οικογένειες θα αντιδράσουν με βίαιο τρόπο, στην περίπτωση που βρεθούν αντιμέτωπες με την άρνηση εγγραφής των παιδιών τους σε κάποιο εκπαιδευτικό ίδρυμα. Όμως, δε θα υπάρξει η ίδια αντίδραση από την πλευρά τους εάν μειωθεί βαθμιαία η ποιότητα της παιδείας: το σχολείο μπορεί να ζητήσει σταδιακά και να λάβει την οικονομική συνδρομή των οικογενειών ή να καταργήσει κάποια εκπαιδευτική δραστηριότητα. Αυτό γίνεται σταδιακά και αποσπασματικά σε ένα σχολείο, αλλά όχι και στο διπλανό, έτσι ώστε να αποφευχθεί η γενικευμένη δυσαρέσκεια του πληθυσμού».

Christian Morisson, Cahier de l' economie politique, No 12, Centre de developpement de l' OCDE, Paris 2003.

Σταθερός στόχος της νέας ηγεσίας του Υπουργείου Παιδείας παραμένει η λεγόμενη αποκέντρωση της εκπαίδευσης, με λίγα λόγια το πέρασμα των σχολείων στους δήμους.

Το τελευταίο χρονικό διάστημα πληθαίνουν οι πρωτοβουλίες της νέας πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Παιδείας που έρχονται ακριβώς να εξυπηρετήσουν αυτό το στόχο¹. Έτσι στις 5/11/2009, μετά τη συνάντηση με την ΚΕΔΚΕ, η Άννα Διαμαντοπούλου δήλωσε

ότι υπάρχουν «μείζονα ζητήματα που αφορούν το ρόλο των δημάρχων στη χωροθέτηση των σχολείων, στη σχολική στέγη, στη λειτουργία του σχολείου. Αυτά αφορούν τη μεγάλη διοικητική μεταρρύθμιση της χώρας, στην οποία η αυτοδιοίκηση και στο χώρο της εκπαίδευσης θα πρέπει να παίζει έναν πολύ σημαντικό ρόλο». Απ' τις δηλώσεις του προέδρου της ΚΕΔΚΕ, Νικήτα Κακλαμάνη, φάνηκε η συμφωνία, αφού διαπιστώθηκε ότι «επί της αρχής υπάρχει ταυτότητα απόψεων για το ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης τόσο στην προσχολική όσο και στην σχολική εκπαίδευση»².

Παράλληλα, να τι γράφει ο υφυπουργός Παιδείας κ. Γιάννης Πανάρετος στην ιστοσελίδα του³ στις 5/11/2009:

«Η αποκέντρωση της εκπαίδευσης, η τοπική αυτοδιοίκηση και οι εκπαιδευτικοί.

Μια από τις δυσκολίες για την αποκέντρωση του εκπαιδευτικού συστήματος είναι η ανησυχία των εκπαιδευτικών. Ανησυχία που εδράζεται σε φόβους για αυθαιρεσίες. (Αναφέρομαι μόνο στις καλοπροαίρετες ανησυχίες). Έχω πάρει μέρος σε δημόσιες συζητήσεις όπου η αντιπαράθεση μεταξύ δημάρχων και συνδικαλιστών εκπαιδευτικών, ακόμα και των ιδίων πολιτικών πεποιθήσεων, μυρίζει μπαρούτι. Αν δεν μπορέσουμε να διασκεδάσουμε αυτούς τους φόβους δε θα είναι εύκολο να προχωρήσουμε στο επόμενο βήμα. Για να γίνει αυτό πρέπει να τεθούν οι βάσεις ενός ειλικρινούς διαλόγου...».

Στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007 – 2013 (ΕΣΠΑ – Δ' ΚΠΑ) στον τομέα εκπαίδευση⁴ στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», ο 1ος στρατηγικός στόχος περιλαμβάνει την «αναμόρφωση, εκσυγχρονισμό και αποκέντρωση του εκπαιδευτικού συστήματος»⁵.

Το Φεβρουάριο του 2009, στο επίσημο κείμενο «Ενα ανοικτό σχολείο που βλέπει στο μέλλον», το ΠΑΣΟΚ παρουσιάζει συνοπτικά τις θέσεις του για την παιδεία. Ανάμεσα σε άλλα προτείνει: «Οικοδομούμε μια δυναμική εκπαιδευτική μονάδα, με ευελιξία, λόγο και ευθύνη στη διαχείριση πόρων και την οργάνωση της μάθησης»⁶.

Το Σεπτέμβριο του 2005, το ΠΑΣΟΚ παρουσιάζει τα «Συμπεράσματα Πολιτικού Συμβουλίου - Συζήτηση για την Παιδεία»⁷. Το ΠΑΣΟΚ κάνει λόγο για πέντε βασικούς άμεσους στόχους της εκπαιδευτικής του πολιτικής:

«Οι πέντε βασικοί άμεσοι στόχοι της πολιτικής μας:

Πρώτος στόχος: Να θέσουμε τέλος στο κρατικιστικό συγκεντρωτικό εκπαιδευτικό σύστημα, που στηρίζεται στο δόγμα: Η Μητροπόλεως αποφασίζει και οι εκπαιδευτικές μονάδες εκτελούν. Στα πλαίσια αυτά:

- Το κράτος διατηρεί μόνο το γενικό πλαίσιο εκπαιδευτικής πολιτικής. Αποφασίζει για τον κορμό του προγράμματος διδασκαλίας αναμορφώνοντας την διδακτέα ύλη, αφαιρώντας περιττά θέματα και επαναλήψεις.

- Η **περιφέρεια** στηρίζει τη σύνδεση της εκπαίδευσης με την κοινωνία, την οικονομία και την απασχόληση. **Καθορίζει** ειδικές εκπαιδευτικές ζώνες (μετανάστες, τσιγγάνοι, μεγάλη μαθητική διαρροή, ειδικές κατηγορίες). **Οργανώνει** (σε συνεργασία με Πανεπιστήμια, ΤΕΙ) επιμόρφωση ενηλίκων και εκπαιδευτικών. Προσλαμβάνει τους εκπαιδευτικούς. Για όλα αυτά **συγκροτεί** Ειδικά Εκπαιδευτικά Συμβούλια που απαρτίζονται από εκπαιδευτικούς, εκλεγμένους με καθολική ψηφοφορία, εκπροσώπους των γονέων και των μαθητών (οι τελευταίοι μόνο στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση), εκλεγμένους εκπροσώπους των παραγωγικών και κοινωνικών φορέων, εκπροσώπους του Υπουργείου. Τα **Ειδικά Εκπαιδευτικά Συμβούλια μετά από κοινωνική διαβούλευση καθορίζουν μέρος του προγράμματος σπουδών, επιλέγουν και αξιολογούν το εκπαιδευτικό υλικό. Είναι υπεύθυνα για την ανάπτυξη των διαδικασιών κοινωνικής λογοδοσίας.**

.....

- Το **σχολικό συμβούλιο** επιλέγει **βοηθητικό διδακτικό και διοικητικό προσωπικό. Χρηματοδοτεί τη σχολική ζωή με εξασφάλιση και πρόσθετων πόρων**.

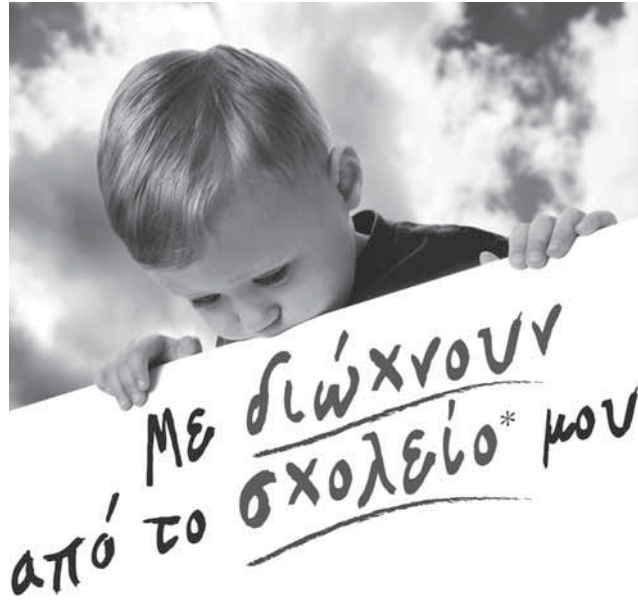
Μάλιστα, στη συνέντευξη Τύπου για την παρουσίαση των «Προτάσεων του ΠΑΣΟΚ για την Εκπαίδευση», η οποία δόθηκε από τους Μαρία Δαμανάκη, υπεύθυνη Παιδείας και Πολιτισμού στο ΠΣ του κόμματος, Σουλβάνα Ράπτη, γραμματέα του Τομέα Παιδείας και Πολιτισμού και Ανδρέα Λοβέρδο, συντονιστή Μορφωτικών Υποθέσεων της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ, έγινε η παρακάτω δήλωση από την κ. Μαρία Δαμανάκη⁸:

«Το υπουργείο Παιδείας κρατά μόνο τον απολύτως κεντρικό επιτελικό σχεδιασμό και όλα περνούν στον δήμο, την περιφέρεια και τα σχολικά συμβούλια» ανέφερε η κ. Δαμανάκη διευκρινίζοντας ότι το «όλα» σημαίνει «οι διορισμοί των εκπαιδευτικών, η επεξεργασία του εκπαιδευτικού προγράμματος, οι διορισμοί του πολιτικού προσωπικού»... «Το σχολείο συνδιοικείται ουσιαστικά και από την τοπική κοινωνία, τους συλλόγους γονέων και κηδεμόνων, από τους ίδιους τους ενδιαφερόμενους που αναλαμβάνουν και την ευθύνη και το δικαίωμα να κρίνουν την ποιότητά του», είπε η κ. Δαμανάκη, προσθέτοντας ότι «αν αυτή η τομή πετύχει, αυτή θα είναι η πραγματική επανάσταση στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας»⁹.

Η αποκέντρωση εμφανίζεται σαν το φάρμακο για πάσα νόσο, σαν το «σιδερένιο κλουβί» του Max Weber από το οποίο δεν υπάρχει ελίδα διαφυγής.

ΜΙΑ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Από τη δεκαετία του 1990, η εκσυγχρονιστική πολιτική στην εκπαίδευση επιδιώκει τη διαμόρφωση του ευέλικτου, «αποκεντρωμένου» σχολείου της αγοράς, που οικοδομείται πάνω στα ερείπια του σημερινού δημόσιου σχολείου.

Το 1995, στην ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), δίνονται οι πρώτες συγκεκριμένες οδηγίες για την επιχείρηση «αποκέντρωση της εκπαίδευσης»:

«Διαχείριση σχολείων από τις τοπικές αρχές (σε τοπικό επίπεδο)

24. Πιστεύουμε ότι το Υπουργείο θα μπορούσε να πειραματιστεί με την τοπική διαχείριση των σχολείων. Υπάρχουν διάφορα μοντέλα. Το μέγιστο που έχει υιοθετηθεί σε τοπικό επίπεδο προτείνει τη σύσταση σχολικής επιτροπής αποτελούμενης από αιρετούς γονείς, δασκάλους, εκπροσώπους της τοπικής αρχής και των διδασκόντων. Η επιτροπή αυτή είναι επιφορτισμένη με το διορισμό των καθηγητών, υπό τον όρο ότι θα προσλαμβάνονται αυτοί με τα καταλληλότερα προσόντα, μετά από σχετική προκήρυξη στον τύπο. Είναι στη διακριτική ευχέρεια της επιτροπής να προβεί σε δαπάνες για εξοπλισμό και συντήρηση, να διεξάγει ελέγχους και να ακολουθεί το εθνικό πρόγραμμα, έχοντας όμως αρκετή ελευθερία για την ανάπτυξη του περιεχομένου και του ύφους. Σκοπό έχει το διαμερισμό της εξουσίας μεταξύ αυτών που παρέχουν την υπηρεσία και αυτών που τη λαμβάνουν. Ένα πιθανό παράδειγμα το οποίο προτάθηκε είναι να δοθούν στους γονείς κάποια χρήματα για την πληρωμή της προσχολικής εκπαίδευσης της αρεσκείας τους /επιλογής τους.

Οι λειτουργίες της τοπικής αυτοδιοίκησης

25. Σε ένα τέτοιο μοντέλο οι σχολικές επιτροπές θα πρέπει να λειτουργούν εντός των πλαισίων που τέθηκαν από τις τοπικές αρχές και τον εθνικό νόμο για την Παιδεία, αλλά η εξουσία σε θέματα εκπαίδευσης θα πρέπει να δοθεί σε ένα μόνο επίπεδο τοπικής διοίκησης. Η τοπική αρχή θα μπορεί έτσι να:

- καθορίζει τις εκπαιδευτικές ανάγκες της περιοχής, τους πόρους για την κάλυψη των μισθών του διδακτικού και υπαλληλικού προσωπικού, τη συντήρηση των κτιρίων, την παροχή συμβουλών και ενδο-υπηρεσιακής κατάρτισης,
- εξασφαλίζει κατάλληλη εκπαίδευση στα παιδιά με ειδικές ανάγκες,
- δημιουργήσει δεσμούς μεταξύ της εκπαίδευσης και των υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής πρόνοιας,
- φροντίζει για την αξιολόγηση των σχολείων από τους ίδιους»¹⁰.

Την ίδια χρονιά (1995), ο τότε υπουργός Παιδείας, Γ. Παπανδρέου, σε κοινή συνέντευξη με τον τότε υπουργό Εσωτερικών Κ. Σκανδαλίδη, εξαγγέλλει την αποκέντρωση του εκπαιδευτικού συστήματος και την εκχώρηση αρμοδιοτήτων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Για διάφορους λόγους, είτε εξαιτίας των μεγάλων αντιδράσεων του εκπαιδευτικού κόσμου είτε εξαιτίας αδυναμιών της κεντρικής διοίκησης την περίοδο εκείνη, οι εξαγγελίες αυτές έμειναν «στα χαρτιά» και μετά από λίγο εξαφανίστηκαν από τον κυβερνητικό λόγο.

Το 2000 η «αποκέντρωση» ανακαλύπτεται από τη ΝΔ και προβάλλεται, σε μια ειρηνική συναυλία καλών προθέσεων, σαν το ελιξίριο της Ελληνικής εκπαίδευσης.

Σύμφωνα με τις «Προτάσεις της Νέας Δημοκρατίας για την Παιδεία» (Αθήνα 2000) ένας από τους Εθνικούς στόχους πρέπει να είναι η «**αποκέντρωση της παιδείας, η εκχώρηση ευθυνών, αρμοδιοτήτων και πόρων που φτάνει μέχρι και τη σχολική μονάδα**». **Στα πλαίσια της αποκέντρωσης «κάθε σχολείο επιλέγει ελεύθερα τα διδακτικά βιβλία του, μέσα από ένα εγκεκριμένο κατάλογο... κάθε μαθητής επιλέγει ελεύθερα σχολείο στα όρια του Δήμου...»**

Στη διάρκεια της τρέχουσας δεκαετίας, ο στόχος «αποκέντρωσης της εκπαίδευσης» βρίσκεται πλέον σε όλα τα επίσημα κείμενα για την Παιδεία και των δυο κομμάτων, στα προγράμματά τους και στις διακηρύξεις τους. Παράλληλα, όπως είδαμε, γίνεται και ο πρώτος στρατηγικός στόχος του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς 2007 – 2013, του γνωστού μας ως ΕΣΠΑ – Δ' ΚΠΑ στον τομέα εκπαίδευση του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση».

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΡΧΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Είναι αλήθεια ότι οποιοδήποτε λεξικό ή εγκυκλοπαίδεια ανοίξει κανείς, θα διαπιστώσει εύκολα ότι η έννοια της αποκέντρωσης σημασιοδοτείται θετικά. Όμως, δεν είναι επιστημονικά ορθό να εξετάζεται η σημασία της γενικά κί' αόριστα, έξω από τους συγκεκριμένους ιστορικούς και κοινωνικούς προσδιορισμούς. Η αποκέντρωση, ως βασικό στοιχείο μιας επιχειρούμενης μεταρρύθμισης του εκπαιδευτικού συστήματος, δεν μπορεί να ξεταστεί ως ουδέτερη, αφηρημένη έννοια¹¹.

Αξιοσημείωτο στοιχείο είναι ότι οι αλλαγές σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης επενδύονται με μια ορολογία που παραπέμπει σε παραδοσιακά αιτήματα τμήματος της ρεφορμιστικής, κυρίως, αριστεράς, η οποία είχε την ψευδαίσθηση ότι μπορεί να αλλάξει το σχολείο χωρίς σημαντικές δομικές αλλαγές στην οικονομία και την κοινωνία¹². Έτσι, όροι όπως η αποκέντρωση, η μέθοδος Project, η «εκμάθηση της μάθησης», «το ανοικτό σχολείο», η «διαθεματική διδασκαλία», παραπέμπουν σε παραδοσιακές θέσεις προοδευτικών αστών και αριστερών παιδαγωγών, οι οποίοι προσπαθούσαν να ανοίξουν ρωγμές μέσα στο παραδοσιακό σχολείο του αυταρχισμού, της νοσηριάρχιας και της μετωπικής διδασκαλίας.

Σε μια «έκρηξη ειλικρίνειας», ο πρώην πρόεδρος της ΝΔ, Μιλτιάδης Έβερτ, είχε επισημάνει: «**Μεταφέραμε τις αρμοδιότητες στα σχολεία όσον αφορά τη συντήρηση και την επισκευή, αλλά δεν μεταφέραμε τους πόρους και η διαδικασία ήταν εκ του πονηρού. Ήταν αφήστε δεν έχουμε πόρους, να πάρει η τοπική Αυτοδιοίκηση την ευθύνη, να μην φθείρεται η κυβέρνηση**»¹³

Το πρώτο βήμα της πολιτικής της αποκέντρωσης της εκπαίδευσης ήταν η παράδοση των παιδικών σταθμών στους δήμους. Αποτέλεσμα; Οι περισσότεροι δήμοι επιβάρυναν τους εργαζομένους

με τη χρηματοδότηση των παιδικών σταθμών, με αυξήσεις στα διδάκτρα ή τροφεία και άλλες έκτακτες εισφορές. Επιπλέον, οι παιδικοί σταθμοί μετατράπηκαν σε πεδία εφαρμογής των ελαστικών μορφών εργασίας, αφού οι περισσότεροι εργαζόμενοι προσλαμβάνονται με συμβάσεις ορισμένου χρόνου και έργου έτσι ώστε να βρίσκονται σε κατάσταση εργασιακής ομηρίας. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι στο Δήμο Αθηναίων οι 450 από τους 1.500, περίπου το 1/3, είναι συμβασιούχοι. Τα τροφεία το 2009 φτάνουν τα 200 ευρώ για κάθε παιδί το μήνα, ενώ στο Φάληρο προσεγγίζουν τα 280 ευρώ.

Είναι φανερό ότι μέσα από την επιχείρηση «αποκέντρωση της εκπαίδευσης» προωθείται η ιδιωτικοποίηση και δοκιμάζεται συνολικά το μοντέλο του ευέλικτου, «αποκεντρωμένου» σχολείου της αγοράς. Συγκεκριμένα επιδιώκεται:

1. Η καθήλωση των κρατικών δαπανών για την εκπαίδευση και τη μετάθεση του κόστους λειτουργίας των σχολικών μονάδων στους δήμους και ουσιαστικά στους εργαζόμενους, με την επιβολή τοπικής φορολογίας.

Με άλλα λόγια, η χρηματοδότηση κάθε σχολικής μονάδας θα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις οικονομικές δυνατότητες κάθε δήμου. Οι δήμοι με τη σειρά τους θα μεταθέτουν την οικονομική επιβάρυνση στους πολίτες είτε επιβάλλοντας διδάκτρα είτε άλλες εισφορές ή φόρους. Αν δεν μπορούν να ανταποκριθούν, τότε τα σχολεία θα υπολειπόμενα ή θα αναγκαστούν να δεχτούν τις «εργεσίες» των «χορηγών»¹⁴.

Στα πλαίσια της αποκέντρωσης, είναι προφανές ότι ο εκπαιδευτικός καλείται να έχει ένα νέο ρόλο και κυρίως αυτοί που ασκούν διοίκηση. Στην ουσία θα μετατραπούν σε μανάτζερ – διαχειριστές που θα είναι υποχρεωμένοι ν' αναζητούν πηγές χρηματοδότησης για τη λειτουργία του σχολείου.

Μακροπρόθεσμα, τα αποτελέσματα θα είναι ο μαρasmus και το κλείσιμο πολλών σχολείων, κυρίως των αγροτικών περιοχών, αφού οι κοινότητες και οι μικρότεροι δήμοι δε θα μπορούν ν' αντεπεξέλθουν στα έξοδα λειτουργίας τους, την ώρα που οι ποικιλώνυμοι «τοπικοί παράγοντες» θα ενδιαφέρονται για τη βιτρίνα τους, τα «καλά» σχολεία της περιοχής. Ανάλογα προβλήματα θ' αντιμετωπίσουν και πολλά σχολεία των αστικών κέντρων, ιδιαίτερα των υποβαθμισμένων περιοχών, που θα εξελιχθούν σε σχολεία αλλοδαπών, μεταναστών και φτωχών Ελλήνων, κατά τα πρότυπα των ΗΠΑ, της μητρόπολης του καπιταλισμού¹⁵. Στον ανελέητο ανταγωνισμό που θα ξεσπάσει μεταξύ των σχολείων, οι μαθητές, με πρόσχημα το δικαίωμα επιλογής του σχολείου που θα φοιτήσουν, αντιμετωπίζονται ως πελάτες και παραγόμενα εμπορεύματα, αφού θα προετοιμάζονται έτσι ώστε να κυκλοφορήσουν στην αγορά με καλύτερους όρους¹⁶.

Πρέπει να γίνει σαφές: Ο βασικός της σκοπός είναι η μείωση της κρατικής χρηματοδότησης προς τα σχολεία, η πρόοδεση των αναλυτικών προγραμμάτων στις ανάγκες των επιχειρήσεων και η ελαστικοποίηση των εργασιακών σχέσεων των εκπαιδευτικών.

Οι προσλήψεις διευθυντών των σχολείων και εκπαιδευτικών στις περισσότερες χώρες της Ε.Ε. γίνεται από τους δήμους, με ό,τι αυτό μπορεί να σημαίνει σε μια χώρα όπως η Ελλάδα, όπου η Τοπική Αυτοδιοίκηση παραπαίει ανάμεσα στην υποχρηματοδότηση, την κακοδιαχείριση των πόρων και το ρουσφέτι. Το να πάρουν τα σχολεία οι δήμοι θα είναι μια πραγματικότητα που θα ξεπερνά ακόμη και το χειρότερο σενάριο μιας ταινίας που θα είχε ως θέμα τον εξευτελισμό των εκπαιδευτικών.

Και δε χρειάζεται να πάμε μακριά. Ας μείνουμε στα καθ' ημάς και στην ιστορία μας. Ας θυμηθούμε ότι το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα ήταν αποκεντρωμένο στη συγκρότηση του. Τα δημοτικά

Περιφερειοποίηση-Αποκέντρωση της εκπαίδευσης
Περιφερειοποίηση-Αποκέντρωση της εκπαίδευσης
Περιφερειοποίηση-Αποκέντρωση της εκπαίδευσης
Περιφερειοποίηση-Αποκέντρωση της εκπαίδευσης
Περιφερειοποίηση-Αποκέντρωση της εκπαίδευσης

ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΕΙΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ

• ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ • ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ • ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Η ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΙΘΕΤΑΙ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

✓ **ΟΧΙ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΣΕ ΔΗΜΟΥΣ-ΝΟΜΑΡΧΙΕΣ-ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ**

✓ **ΕΝΙΑΙΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ**

✓ **ΟΧΙ ΣΧΟΛΕΙΑ «ΠΟΛΛΩΝ ΤΑΧΥΤΗΤΩΝ»**

**ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ «ΑΝΟΙΧΤΗ»
Σ' ΟΛΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ
ΚΑΙ Σ' ΟΛΗ ΤΗ ΓΝΩΣΗ**

ΔΕΝ ΘΑ ΠΕΡΑΣΟΥΝ!

σχολεία πήραν το όνομά τους από τους Δήμους που είχαν την ευθύνη της ίδρυσης και της λειτουργίας τους. Όμως, αυτός ο τοπικός χαρακτήρας του σχολείου, σε συνδυασμό με τη συνολική οικονομική και πολιτική κατάσταση του ελληνικού καπιταλισμού, έκανε το δάσκαλο τον «κακομοίρη» της κοινωνίας, μια αξιολύπητη φιγούρα που περιπλανιόταν από χωριό σε χωριό, εκλιπαρώντας τους τοπικούς άρχοντες να τον προσλάβουν στο σχολείο με μισθό πείνας.

Είναι χαρακτηριστικά τα όσα γράφει ο παιδαγωγός Παναγιώτης Οικονόμου στα τέλη του περασμένου αιώνα, όταν πήγε να εποπτεύσει τα «αποκεντρωμένα» σχολεία της ελληνικής επικράτειας: «Φρίκη με κατέλαβε ότε εν έτει 1885 διωρίσθην γενικός δ/ντής δημοτικής εκπαίδευσης, εν τω υπουργείω Παιδείας. Ουδείς δημοδιδάσκαλος ήτο εν ασφαλεία. Ο βουλευτής, ο κομματάρχης, ο παντοπώλης, ηδύνατο να τον μεταθέσουν, να τον παύσουν... Ένας βουλευτής είχεν είπει: Και τι βουλευτής είμαι εγώ, όταν δεν δύναμαι να παύσω ούτε ένα δημοδιδάσκαλον;»¹⁷.

2. Η ανάθεση μεγάλου μέρους της ευθύνης για τη χρηματοδότηση, τη λειτουργία, τους προσανατολισμούς κάθε εκπαιδευτικού ιδρύματος στο εκπαιδευτικό προσωπικό, τους εκπαιδευόμενους, τους γονείς, την «τοπική κοινωνία» και τους «παραγωγικούς φορείς» (δηλαδή τις επιχειρήσεις), είναι φανερό ότι καλλιεργεί την τάση των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων να υποχωρήσουν στις απαιτήσεις των «πελατών», αφού η συντήρηση ή η ανάπτυξη τους εξαρτώνται άμεσα από τη «ζήτηση» των εκπαιδευτικών «προϊόντων» τους. Τα «αποκεντρωμένα» σχολεία, για παράδειγμα, θα παραμερίζουν πιο εύκολα τη γενική μόρφωση σε όφελος των δεξιοτήτων που ζητά η αγορά, για να γίνονται πιο προσφιλή στις επιχειρήσεις, εξασφαλίζοντας μεγαλύτερη χρηματοδότηση¹⁸. Η παιδαγωγική και η διδακτική οφείλουν να υποταχθούν σε μια νέα αντίληψη που έχει σχέση περισσότερο με την επιχειρηματική λογική, αφού το σχολείο θα λειτουργεί με κριτήριο την εξεύρεση κονδυλίων και θα προσαρμόζει τη λειτουργία με του σ' αυτή την προοπτική. Είναι σαφές ότι

οι Δήμοι θα αναζητήσουν πόρους από ιδιωτικές επιχειρήσεις – κορηγούς, από νέους δημοτικούς φόρους και από εισφορές γονέων, καθώς η τοπική αυτοδιοίκηση έχει τη δυνατότητα να καθορίσει ανταποδοτικά τέλη για τη λειτουργία των σχολείων της περιοχής της. Αυτή, βεβαίως, είναι μια μέθοδος μετακύλησης του κόστους λειτουργίας του σχολείου για μια ακόμη φορά στον οικογενειακό προϋπολογισμό, ο οποίος ήδη στενάζει.

Είναι φανερό ότι κάτω από το βάρος των λειτουργικών εξόδων, που βέβαια και σήμερα υπάρχουν, οι διάφοροι «τοπικοί παράγοντες» θα οδηγήσουν ένα μεγάλο αριθμό σχολικών μονάδων σε αφανισμό. Θα επιχειρείται η συγκέντρωση των μαθητών σε όσο το δυνατό πιο μεγάλα τμήματα, ενώ σε κάποια φάση, όταν ο κίνδυνος του κλεισίματος των σχολείων αυτών θα είναι εμφανής, θα επιβάλλονται και τα λεγόμενα ανταποδοτικά τέλη, σαν αναγκαία προϋπόθεση για τη λειτουργία τους.

ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΟΝ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ ΙΙ

Πριν από 12 χρόνια, το 1998, εφαρμόστηκε το πρώτο σχέδιο «Καποδίστριας» και οι 6.000 δήμοι και κοινότητες της χώρας έφτασαν τους 1.033. Το προχώρημα της πολιτικής της αποκέντρωσης της εκπαίδευσης συνδέεται άμεσα με την επικείμενη «διοικητική μεταρρύθμιση» «Καποδίστριας 2» (ή «Καλλικράτης» αν θέλετε) που προωθεί το υπουργείο Εσωτερικών. Σύμφωνα με τον σχεδιασμό οι 52 νομοί περιορίζονται σε 13 περιφέρειες, και οι 1.033 δήμοι συγχωνεύονται σε 350, περίπου. Στόχος είναι οι δήμοι και οι νομαρχίες να μειωθούν και να μετεξελιχθούν σε μικρά ευέλικτα σχήματα, στα πρότυπα των άλλων ευρωπαϊκών κρατών, με αυξημένη επιχειρησιακή ικανότητα, λειτουργική και οικονομική αυτοδυναμία.

Ήδη με τις θεσμικές αλλαγές που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια, επιφυλάσσεται για την «Τ.Α.» ένας διαμεσολαβητικός ρόλος ανάμεσα στο κράτος και τις επιχειρήσεις, που θα ελέγχουν και θα

αντιτετράδια
της
εκπαίδευσης

ρυθμίζουν την εκπαίδευση σύμφωνα με τις επιδιώξεις τους, περιορίζοντας έτσι την ελευθερία των άλλων φορέων της εκπαίδευσης και των άλλων δυνάμεων της «τοπικής κοινωνίας», με σκοπό την πλήρη υποταγή της εκπαίδευσης στους νόμους της αγοράς¹⁹.

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ ΚΑΙ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ

Το ζήτημα της αποκέντρωσης, της οργάνωσης και διοίκησης του εκπαιδευτικού συστήματος, δεν μπορεί να εξετασθεί και να αναλυθεί αποκομμένο από τις οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές συνθήκες σε παγκόσμιο και εθνικό επίπεδο. Τα τελευταία τριάντα χρόνια (από το 1973 και μετά), σε παγκόσμιο επίπεδο, το καπιταλιστικό σύστημα αναδιρθρώνεται, προκειμένου να αντιμετωπίσει την πτώση του ποσοστού κέρδους. Η πτώση της κεφαλαιοκρατικής κερδοφορίας ώθησε τις άρχουσες τάξεις των αναπτυσσόμενων καπιταλιστικών χωρών στην αναζήτηση πολιτικών που θα οδηγούσαν σε έξοδο από την κρίση. Η επιλογή της στρατηγικής της αναδιάρθρωσης, η οποία στη χώρα μας τη δεκαετία του '90 εφαρμό-

σθηκε από την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, ήταν ουσιαστικά η προσπάθεια του περιορισμού του κοινωνικού κράτους, η ελαστικοποίηση των εργασιακών σχέσεων και η μετατόπιση των κοινωνικών συσχετισμών δύναμης προς όφελος των δυνάμεων του κεφαλαίου και σε βάρος της ζωντανής εργασίας.

Οι αλλαγές που επέφερε και επιφέρει η καπιταλιστική αναδιάρθρωση άγγιξαν και αγγίζουν όλες τις καπιταλιστικές χώρες με διαφορετικούς ρυθμούς και σε διαφορετικό βαθμό, εξαιτίας των ιδιομορφιών του κάθε εθνικού κοινωνικού σχηματισμού και των ιδιαίτερων συνθηκών και συσχετισμών της ταξικής πάλης στην κάθε χώρα. Όμως, συνοψίζοντας τα βασικά στοιχεία των μεταρρυθμιστικών προσπαθειών, βλέπουμε ότι αυτές έχουν ως βασικό άξονα την αποδόμηση του δημόσιου χαρακτήρα του εκπαιδευτικού συστήματος μέσα από την αποκέντρωση, την ελαστικοποίηση των εργασιακών σχέσεων των εκπαιδευτικών, την αξιολόγηση και τη θεσμοθέτηση και ενίσχυση του ρόλου της γονεϊκής επιλογής (parental choice), της δυνατότητας δηλαδή των γονιών να επιλέξουν σχολείο²⁰. © ΕΡΤΕΚΕ - ΕΒΕΑ

Υποσημειώσεις

1. Ένα βασικό κείμενο από το οποίο μπορεί ο αναγνώστης να δει αναλυτικά την κατεύθυνση για αποκέντρωση της εκπαίδευσης είναι το «Ανοικτό στην Κοινωνία Σχολείο». Συγγραφική ομάδα Μ. Δαμανάκη, Β. Κουλαϊδής, Α. Κόκκος, Κ. Λάμνιαν, Κ. Δημόπουλος, Αθήνα, Ιανουάριος 2006. Σε ηλεκτρονική μορφή εδώ: <http://www.istame-arapandreou.gr/files/pdf/anoixtosxoleioteliko.pdf>. Επίσης διαφωτιστική είναι και η Έκθεση επιτροπής του ΕΣΥΠ για τη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση, <http://assets.in.gr/newspapers/reportofesyyp.doc>, 11.7.2006.
2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ / ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ - Δελτίο Τύπου 05/11/2009 «Δηλώσεις Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, Άννας Διαμαντοπούλου μετά τη συνάντησή με το προεδρείο της ΚΕΔΚΕ» http://www.ype.rth.gr/docs/dhlwseis_meta_th_synanthsh_me_thn_kedke_091105.doc.
3. Βλέπε στο <http://panaretos.blogspot.com>.
4. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» είναι ένα από τα τομεακά επιχειρησιακά προγράμματα του ΕΣΠΑ 2007-2013 που συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007 - 2013 αποτελεί το έγγραφο αναφοράς για τον προγραμματισμό των Ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε εθνικό επίπεδο για την περίοδο 2007-2013. Εκπονήθηκε στο πλαίσιο της νέας στρατηγικής προσέγγισης για την Πολιτική Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την οποία το ΕΣΠΑ «...εξασφαλίζει ότι η συνδρομή από τα Ταμεία συμβαδίζει με τις κοινωνικές στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για τη συνοχή και προσδιορίζει το σύνδεσμο μεταξύ των κοινοτικών προτεραιοτήτων αφενός και του εθνικού προγράμματος μεταρρυθμίσεων αφετέρου». Το πλαίσιο χρηματοδότησης διαμορφώθηκε στη βάση των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2005 και των προδιαγραφών - περιορισμών των νέων Κανονισμών και προέκυψε με βάση τις αναπτυξιακές ανάγκες ανά τομέα και Περιφέρεια στην επόμενη περίοδο, συνεκτιμώντας τις ανάγκες ολοκλήρωσης των συνεχιζόμενων έργων της προηγούμενης περιόδου και τις απαιτήσεις για δράσεις που εξυπηρετούν τη Στρατηγική της Λισσαβώνας.
5. ΥΠΕΠΘ-ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ / ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ, Προγραμματική περίοδος 2007-2013, Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», ΕΣΠΑ, Αθήνα 2007, σ.77.
6. Βλέπε ΠΑΣΟΚ, «Ένα ανοικτό σχολείο που βλέπει στο μέλλον» στο <http://www.pasok.gr/portal/resource/section/AnOpenSchoolThatSeesTheFuture>.

7. Βλέπε όλο το κείμενο http://ne.pasok.gr/wp-users/rodopi/20050905_Paideia.doc
8. Στο 2ο Συνέδριο της ΠΑΣΚ (Απρίλιος 2008) υπάρχει η παρακάτω παραπλανητική τοποθέτηση: «Επισημαίνουμε, επίσης, πως σε καμιά του θέση ο πολιτικός μας φορέας δεν προτείνει την υπαγωγή των σχολείων στους Δήμους και στις Νομαρχίες. Οι Ν.2218 και 2240/94 που αναφέρονται στην αποκέντρωση εξαιρούν το εκπαιδευτικό προσωπικό». Βλέπε: http://www.pask-pe.gr/index.php?categoryid=3&p2_articleid=76.
9. Βλέπε το απόσπασμα από τον τύπο στο <http://www.hri.org/news/greek/apegr/2005/05-09-13.apegr.html#10>.
10. Βλέπε ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΟΟΣΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ στο <http://www.alfavita.gr/esyp/ooosa1.htm>
11. Βλέπε Θ. Τσιριγώτης, «Αποκέντρωση» ή Αποκέντρωση; Αντιτετράδια τ. 33-34, 1995
12. ... «ένα ευέλικτο, αποκεντρωμένο, δημοκρατικό εκπαιδευτικό σύστημα, που θα στηρίζεται στη λαϊκή συμμετοχή και στον κοινωνικό έλεγχο» (θέσεις του ΣΥΝ για μια δημοκρατική εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, Γενάρης 2004).
13. Βλέπε Μιλτιάδης Έβερτ, Πρακτικά Βουλής, 20/3/95.
14. Βλέπε Χρήστος Κάτσικας – Γιώργος Καθβαδίας, Κρίση του Σχολείου και Εκπαιδευτική Πολιτική, Gutenberg, Αθήνα 1998.
15. Μια ματιά στη διεθνή εκπαιδευτική εμπειρία είναι αποκαλυπτική. Όπου έχει εφαρμοστεί η αποκέντρωση, έχει ολέθριες συνέπειες στο χαρακτήρα του σχολείου, στην υποβάθμιση του μορφωτικού επιπέδου των παιδιών και του ρόλου των εκπαιδευτικών! Δείτε το διαφωτιστικό άρθρο του FRANCK ROUPEAU Γαλλία: η παιδεία ιδιωτικοποιείται! στη *LE-MONDE* - 19/10/2003 και εδώ http://sys.glotta.ntua.gr/Dialogs/Politics/2003-10-19_monde-diplom.htm.
16. Βλέπε Γ. Καθβαδίας, «Ο δούρειος ίππος της αποκέντρωσης και η άλωση της δημόσιας εκπαίδευσης από το ιδιωτικό κεφάλαιο», Αντιτετράδια τ.37, 1995/96
17. Χ. Κάτσικας – Κ. Ν. Θεριανός, *Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης*, Σαβάλλας 2004, σ. 79.
18. Βλέπε Ελένη Μηλιαρονικολάκη, ΤΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ ΤΗΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΕΥΕΛΙΚΤΗ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, δημοσιεύθηκε σε συνέχειες στο Ριζοσπάστη, Δεκέμβριος 2006 – Ιανουάριος 2007.
19. Βλέπε Γ. Καθβαδίας, Το «αποκεντρωμένο» σχολείο της αγοράς, Αντιτετράδια της Εκπαίδευσης τεύχος 83, Φθινόπωρο 2007.
20. Χρήστος Κάτσικας – Κώστας Θεριανός, Κατανώντας τα σχολεία στον Καπιταλισμό, Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη 2008.

Ο χάρτης των εκπαιδευτικών συστημάτων

Στη διεθνή βιβλιογραφία σχετικά με τα ζητήματα οργάνωσης και διοίκησης της εκπαίδευσης, τα τελευταία χρόνια γίνεται ένας διαχωρισμός των εκπαιδευτικών συστημάτων σε δύο βασικές κατηγορίες, με κριτήριο το βαθμό αποκέντρωσης που υπάρχει στο καθένα από αυτά και το πόσες και τι είδους αρμοδιότητες μεταφέρονται από την κεντρική εξουσία στη νομαρχιακή και δημοτική αυτοδιοίκηση και, σε πολλές περιπτώσεις, ακόμη και στις ίδιες τις σχολικές μονάδες.

Σε μια προσπάθεια να ταξινομηθούν σε συγκεκριμένες περιοχές οι αλλαγές που επέφερε η καπιταλιστική αναδιάρθρωση στην οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης, παρουσιάζουμε τον πίνακα 1.

Πιο συγκεκριμένα, σε πολλές χώρες έγιναν εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις με κυρίαρχα χαρακτηριστικά:

- Τη διοικητική αποκέντρωση των σχολείων μέσω της παροχής αρμοδιοτήτων στην τοπική αυτοδιοίκηση και σε ορισμένες χώρες (Αγγλία, Ουαλία, Ιρλανδία,

Η.Π.Α.), που η καπιταλιστική αναδιάρθρωση κατόρθωσε να κάμψει τις κοινωνικές αντιστάσεις, εφαρμόστηκαν ακόμη και μοντέλα διοικητικής αυτονομίας σε επίπεδο σχολικής μονάδας.

- Την παροχή της δυνατότητας στους γονείς να επιλέγουν το σχολείο που θα παρακολουθήσουν τα παιδιά τους (parental choice). Η καπιταλιστική αναδιάρθρωση μετασχηματίζει την έννοια της δημοκρατίας με πολιτικούς όρους σε δημοκρατία με οικονομικούς όρους. Η συμμετοχή του πολίτη αντικαθίσταται από την ελευθερία του καταναλωτή. Δε χρειάζεται να παλέψει κάποιος για να βελτιώσει το σχολείο του. Απλώς μπορεί να φύγει από εκεί και να πάει σε κάποιο καλύτερο. Η αγορά γίνεται, έτσι, μέσα από ένα απλοϊκό «μοντέλο επιλογών» ο μηχανισμός βελτίωσης των πάντων: από την οδοντόπαστα μέχρι τους πολιτικούς, τα Μ.Μ.Ε. και τα σχολεία. Σε αυτή την οικονομική αντίληψη της δημοκρατίας παραπέμπουν τα επιχειρήματα των ακραίων νεοφιλελεύθερων του Institute of Economic Affairs, διεθνούς think tank του νεοφιλελευθερισμού, όπως ο Tooley, ο Atkinson και ο Coulson¹, οι οποίοι επιμένουν στην «πλήρη ελευθερία των καταναλωτών» και προτείνουν την πλήρη «αυτονομία» των σχολείων (αποκέντρωση σε επίπεδο σχολικής μονάδας), ταυτίζοντας το εγχείρημα τους με τη δημοκρατία της αρχαίας Αθήνας, όπου οι «καταναλωτές εκπαίδευσης» είχαν πλήρη ελευθερία να επιλέξουν ποιου σοφιστή τα μαθήματα θα παρακολουθήσουν!

- Την αλλαγή ή την προσπάθεια αλλαγής του συσχετισμού ανάμεσα στη δημόσια και ιδιωτική εκπαίδευση. Στο σημείο αυτό πρέπει να επισημάνουμε, ότι ο όρος «ιδιωτικοποίηση» χρησιμοποιείται προκειμένου να περιγράψει την απόδοση στον ιδιωτικό τομέα διαφόρων επιχειρήσεων, όπως οι σιδηρόδρομοι, οι τηλεπικοινωνίες,

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.

Εκπαιδευτικά χαρακτηριστικά	Αποκεντρωμένα συστήματα	Ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα
Εθνικό Αναλυτικό Πρόγραμμα	ΝΑΙ	ΝΑΙ
Γονεϊκή επιλογή σχολείου	ΝΑΙ	Εγγραφή με κριτήριο τον τόπο κατοικίας
Αποκεντρωμένη χρηματοδότηση	ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗ
Προσλήψεις προσωπικού	ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΧΟΛΕΙΟΥ	ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΑΠΟ ΥΠΕΠΘ
Απόδοση λόγου στους γονείς	ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗ
Διανομή συγγράμματος	ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΧΟΛΕΙΟΥ Ή ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ / ΑΓΟΡΑ ΜΕ ΔΑΠΑΝΗ ΜΑΘΗΤΩΝ	ΑΠΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ

η παραγωγή και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας, νερού, φωταερίου, οι υπηρεσίες αποχέτευσης. Στην περίπτωση του εκπαιδευτικού συστήματος δε συμβαίνει κάτι τέτοιο. Στην «ιδιωτικοποίηση της εκπαίδευσης / των εκπαιδευτικών υπηρεσιών» (privatization of educational services) δεν έχουμε το φαινόμενο της παραχώρησης δημόσιων σχολικών μονάδων σε ιδιώτες. Αυτό που αλλάζει είναι ο τρόπος χρηματοδότησης των σχολείων. Τα δημόσια σχολεία, στις νεοφιλελεύθερης έμπνευσης μεταρρυθμίσεις, δεν έχουν εξασφαλισμένη τη χρηματοδότησή τους από τον κρατικό προϋπολογισμό. Η χρηματοδότηση γίνεται με δύο κυρίως τρόπους:

α) με κριτήριο τον αριθμό των μαθητών που εγγράφουν,

β) τις δραστηριότητες που εκπονούν μαθητές και εκπαιδευτικοί, μέσω των οποίων ή μεταφέρουν ποσά στο σχολείο από προγράμματα ή κατορθώνουν να πάρουν χρηματοδοτήσεις απευθείας από επιχειρήσεις.

Το δεύτερο είδος χρηματοδότησης επενδύεται ρητορικά με την «εκμάθηση της μάθησης», παραπέμποντας στη μέθοδο project και στοιχεία του Σχολείου Εργασίας, τα οποία φυσικά δεν έχουν καμία σχέση με το περιεχόμενο της νεοφιλελεύθερης μεταρρύθμισης. Ουσιαστικά, ερευνητικές και βιωματικές μέθοδοι διδασκαλίας έχουν αποδεδειγμένα από το περιεχόμενό τους και τη βαθύτερη στοχοθεσία τους και εντάσσονται εργαλειακά στο σχολείο. Αυτού του είδους οι δραστηριότητες

είναι πρόσφορες για τη σύνδεση του σχολείου με την αγορά εργασίας, καθώς το παραδοσιακό αίτημα «σύνδεση με την κοινωνία» μεταγράφεται στον καπιταλισμό σε «σύνδεση με την αγορά».

• Την προσπάθεια να ποσοτικοποιηθούν διάφορες όψεις της σχολικής ζωής, η οποία –σε συνδυασμό με τη διενέργεια εθνικών ή νομαρχιακών εξετάσεων σε διαφορετικές τάξεις σε σταθμισμένα τεστ– να διευκολύνει την αξιολόγηση των σχολικών μονάδων. Η προσπάθεια αυτή έχει περάσει, τα τελευταία χρόνια, σε διεθνές επίπεδο μέσα από τη διενέργεια δοκιμασιών από διεθνείς οργανισμούς, όπως είναι τα τεστ PISA. Έτσι, ένας τρόπος αξιολόγησης του σχολείου που παραπέμπει σε συγκεκριμένες μορφές οργάνωσης του σχολείου

Νεοφιλελεύθερη αποκέντρωση: από τους μύθους και τις ιδεοληψίες, στην πραγματικότητα της καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης

¹ Corbett A., French Curriculum Reform. In B. Moon (ed.) *New Curriculum - National Curriculum* (135-148), Hodder & Stoughton, London 1990.

² Apple Michael, *Εκσυγχρονισμός και Συντηρητισμός στην εκπαίδευση*, μτφρ. Μ. Δεληγιάννη, Μεταίχμιο, Αθήνα 2002, Giroux Henry *Teachers as transformative Intellectuals* Ελληνική μετάφραση του κειμένου στο περιοδικό Ρωγμές εν τάξει, τ. 15/ Χειμώνας 2004, Η. Giroux, Οι εκπαιδευτικοί ως διανοούμενοι της αλλαγής, μτφρ. Κ. Θερμανός.

Συγκρίνοντας το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα με αποκεντρωμένα συστήματα άλλων χωρών, πολλοί αναλυτές και πανεπιστημιακοί θεωρούν ότι το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα είναι γραφειοκρατικό και συγκεντρωτικό, καθώς τα πάντα σε μια σχολική μονάδα καθορίζονται από το κράτος. Το αναλυτικό πρόγραμμα, το ωρολόγιο πρόγραμμα, το σχολικό βιβλίο του μαθητή, το βιβλίο του καθηγητή, ο χρόνος περάτωσης της ύλης, ο καθορισμός της ύλης, τα θέματα των εξετάσεων στις δύο τελευταίες τάξεις του λυκείου, η πρόσληψη των εκπαιδευτικών, όλα αυτά τα βασικά παιδαγωγικά στοιχεία που συνθέτουν τη φυσιογνωμία μιας σχολικής μονάδας καθορίζονται από την κεντρική εξουσία. Η πρόταση αυτών των αναλυτών και πανεπιστημιακών είναι ότι η εκπαίδευση πρέπει να αποκεντρωθεί, να δοθούν περισσότερες αρμοδιότητες στη νομαρχιακή και τοπική αυτοδιοίκηση ακόμη και στην ίδια τη σχολική μονάδα σε ζητήματα όπως:

- καθορισμός του αναλυτικού προγράμματος,
- ευελιξία στο ωρολόγιο πρόγραμμα,
- πρόσληψη του εκπαιδευτικού από την τοπική αυτοδιοίκηση και το σχολείο,
- αναζήτηση από τη σχολική μονάδα χρηματοδότησης μέσα από προγράμματα, κάτι που έχει άμεσες επιπτώσεις στην ποιότητα της εργασίας των εκπαιδευτικών μέσα στο σχολείο. Αυτή η κατάσταση υποτίθεται ότι θα «κινητοποιήσει» τους εκπαιδευτικούς ώστε να ξεφύγουν από τη μετωπική διδασκαλία του σχολικού βιβλίου και να περάσουν σε άλλες διδακτικές πρακτικές. Αυτό εμπεριέχει «στρουθοκαμηλισμό», διότι το κράτος που «παρακινεί» τους εκπαιδευτικούς σε άλλες διδακτικές πρακτικές είναι αυτό

που φτιάχνει τα αναλυτικά και ωρολόγια προγράμματα, τυπώνει και διανέμει τα σχολικά βιβλία και τελικά επιτηρεί την τήρησή τους στα σχολεία.

Η αποκέντρωση της εκπαίδευσης θεωρείται, τα τελευταία χρόνια, ως ο μηχανισμός αναζωογόνησης του σχολείου. Σε θεωρητικό επίπεδο και πάντα συζητώντας πέρα και έξω από κάθε κοινωνικό σχηματισμό, στο επίπεδο της «καθαρής» παιδαγωγικής θεωρίας και του σχολείου που «δεν υπάρχει» σε μια «κοινωνία αγέλων» (που επίσης δεν υπάρχει), η ανάληψη διοικητικών ευθυνών από τη σχολική μονάδα σημαίνει μεγαλύτερη ελευθερία και ευελιξία κινήσεων από το σχολείο, μεγαλύτερη υπευθυνότητα των εκπαιδευτικών για το ρόλο τους. Σε αυτή τη λογική, όλα τα συγκεντρωτικά εκπαιδευτικά συστήματα δέχονται επικρίσεις. Στη Γαλλία, για παράδειγμα, υπάρχει το ανέκδοτο ότι «αν ο υπουργός Παιδείας κοιτάξει το ρολόι του στις τρεις το μεσημέρι μπορεί να σου πει τι διδάσκεται εκείνη τη στιγμή σε όλα τα σχολεία της χώρας»¹. Η διδασκαλία του ίδιου αναλυτικού προγράμματος σε όλους τους μαθητές, με τον ίδιο τρόπο, αγνοώντας την κοινωνική τους προέλευση και τις ιδιαιτερότητες τους έχει θεωρηθεί ως ένας από τους βασικούς παράγοντες σχολικής αποτυχίας. Επίσης, η ίδια διαδικασία θεωρείται ότι εγκλωβίζει την εργασία του εκπαιδευτικού σε μη δημιουργικές δραστηριότητες, με αποτέλεσμα αυτός να κάνει την παιδαγωγική ελευθερία και τον επαγγελματισμό του ². Όμως, όλες αυτές οι διαπιστώσεις είναι το μέσο με το οποίο η καπιταλιστική αναδιάρθρωση προσπαθεί να αποσπάσει τη συναίνεση τμήματος των εκπαιδευτικών.

και παροχής συγκεκριμένης γνώσης, διεθνοποιείται και «φαντάζει» ως το εκπαιδευτικό πρότυπο που πρέπει να ακολουθήσουν όλες οι χώρες.

Αυτές οι αλλαγές συνιστούν τον πυρήνα της καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης της εκπαίδευσης, ένα εκπαιδευτικό πρότυπο που με τον ένα ή τον άλλο τρόπο ακολουθούν όλες οι καπιταλιστικές χώρες. Όμως, ο πυρήνας της καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης (αποκέντρωση / επιλογή / αξιολόγηση) εφαρμόζεται με διαφορετικούς ρυθμούς και τρόπους στις διάφορες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό οφείλεται στη διαφορετική παράδοση της κάθε χώρας, στις διαφορές στην οικονομία, την έκταση του κράτους πρόνοιας σε κάθε χώρα και κυρίως στις διαφορές στο επίπεδο ανάπτυξης της ταξικής πάλης, που επιτρέπει ή εμποδίζει την καπιταλιστική αναδιάρθρωση στο σύνολό της ή επιμέρους.

Δεδομένου ότι η καπιταλιστική αναδιάρθρωση στο χώρο της εκπαίδευσης ξεκίνησε το 1975 από τη Μεγάλη Βρετανία (αξιολόγηση των σχολείων, αποδοτικότητα, λογοδοσία στους φορολογούμενους) και κινείται με διαφορετικό τρόπο στις διάφορες χώρες, ο πίνακας 2 δείχνει σε γενικές γραμμές τις μεταρρυθμίσεις που έχουν γίνει στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Ελλάδα, με τη μεταρρύθμιση του 1976 (κατάργηση εξετάσεων από το δημοτικό στο γυμνάσιο, εννιάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση) πέρασε –στο πλαίσιο ενός συγκεντρωτικού εκπαιδευτικού συστήματος– από τη ζώνη της εγγραφής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση με εξετάσεις, σε ένα σύστημα εγγραφής στο γυμνάσιο με κριτήριο την περιοχή.

Σε αυτό το σημείο βρίσκονταν οι σκανδιναβικές χώρες (Σουηδία, Φιλανδία, Δανία), οι οποίες από τις αρχές της δεκαετίας του '90 μετακινήθηκαν σε νεοφιλελεύθερη κατεύθυνση, φτάνοντας εκεί που ήταν η Αγγλία και η Ουαλία: σε ένα σύστημα με μερικώς ανοικτή εγγραφή (επιλογή σχολείου από γονιό) και αποκεντρωμένο (το σχολείο παίρνει χρήματα από την τοπική αυτοδιοίκηση με κριτήριο την επίδοση και τον αριθμό μαθητών).

Η Ισπανία κινήθηκε από εκεί που βρίσκονταν η Ελλάδα σε ένα σύστημα περισσότερο αποκεντρωμένο, με στοιχεία επιλογής σχολείου από τους γονείς. Στο πλαίσιο της

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.

Το έτος 1975/1980 και 1999	A. Ζώνη Ενιαίου Σχολείου	B. Ανοικτή εγγραφή στο ενιαίο/ μερικώς ενιαίο	Γ. Επιλογή με κριτήριο την επίδοση
1. Συγκεντρωτικά συστήματα με στοιχεία αποκέντρωσης και επιλογής	Ελλάδα Σουηδία Φιλανδία Δανία Γαλλία	← Ιταλία ← Πορτογαλία → Γαλλία	Ελλάδα Ιταλία Πορτογαλία Λουξεμβούργο Ισπανία Αυστρία Βέλγιο
2. Τοπική Αποκέντρωση (με μερικά στοιχεία επιλογής)		← Ισπανία	Βέλγιο Γερμανία
3. Τοπικός έλεγχος με εθνική επιτήρηση	Αγγλία και Ουαλία	→ Σουηδία → Φιλανδία → Δανία	Ιρλανδία
4. Αυτονομία των σχολείων στην εκπαιδευτική αγορά		→ Αγγλία και Ουαλία	Ολλανδία

αποκέντρωσης δόθηκαν μεγαλύτερες αρμοδιότητες στη σχολική μονάδα, όπως η εκλογή του διευθυντή από τους καθηγητές, κάτι που μετέβαλε το επίπεδο της εξουσίας από το κέντρο της πυραμίδας προς τα κάτω.

Το Βέλγιο παρέμεινε στην εγγραφή μαθητή με επιλογή, όμως έδωσε στοιχεία αποκέντρωσης στο σύστημά του.

Η Γερμανία κρατάει το σύστημα της όπως είναι: ομοσπονδιακή διοίκηση και εγγραφή με κριτήρια. Κρατάει, δηλαδή, ένα αυστηρά επιλεκτικό και διαχωρισμένο εκπαιδευτικό σύστημα, όπου οι μαθητές από πολύ νωρίς ακολουθούν διαφορετικούς σχολικούς δρόμους (τεχνική / επαγγελματική – γενική εκπαίδευση).

Η Αγγλία και η Ουαλία μετακινούνται σε πιο νεοφιλελεύθερες αναδιορθώσεις και φτάνουν σε ένα καθεστώς ανοικτής εκπα-

ιδευτικής αγοράς, όπου βρίσκεται η Ολλανδία.

Σχηματικά μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι τα εκπαιδευτικά συστήματα των χωρών μετατοπίζονται σταδιακά προς το κάτω μέρος του πίνακα, που είναι η ανοικτή εκπαιδευτική αγορά, τονίζοντας ότι η πορεία προς τα εκεί εξαρτάται από τις ιδιαιτερότητες της κάθε χώρας, αλλά και από το βαθμό ανάπτυξης της ταξικής πάλης. Λόγου χάρη, η Ιταλία κινήθηκε στην ανοικτή εγγραφή και ο γονιός μπορεί να επιλέξει σχολείο, όμως οι κινητοποιήσεις των εκπαιδευτικών συνδικάτων το 1999 απέτρεψαν την αξιολογική κατάσταση των σχολείων με κριτήριο την επίδοση των μαθητών σε εθνικές εξετάσεις.

Η Γαλλία συνεχίζει να έχει συγκεντρωτικό σύστημα, τα πάντα καθορίζονται από το κράτος, ενώ υπάρχουν επιθεωρητές

για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών και οι εξετάσεις του National Baccalaureat για τους μαθητές, οι οποίες όμως δεν έχουν χρησιμοποιηθεί για την ιεραρχική κατάταξη των σχολείων και την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού τους έργου. Και στη χώρα αυτή η ύπαρξη ενός σημαντικού συνδικαλιστικού κινήματος δεν έχει αφήσει την αναδιάρθρωση να προχωρήσει με γοργούς ρυθμούς.

Σε αυτό το πλαίσιο των αναδιարθρώσεων και σε αυτή την κατεύθυνση, πρέπει να ενταχθούν από πρώτη ανάγνωση, τόσο οι δηλώσεις της υπουργού Παιδείας για το φιλανδικό μοντέλο, όσο και οι δηλώσεις του Γ. Παπανδρέου για τη σύνδεση σχολείου / επιχειρήσεων (μοντέλο Αγγλίας). Η διαφορά τους βρίσκεται στο βάθος της αναδιάρθρωσης και στα χρονικά της σημεία. Το «φιλανδικό μοντέλο» είναι η προετοιμασία για την επόμενη φάση της αναδιάρθρωσης: το πέρασμα στην ελεύθερη εκπαιδευτική αγορά. Σχηματικά θα μπορούσαμε να χαρακτηρίσουμε το «φιλανδικό όραμα» της κ. Κουτσίκου ως στάδιο που προηγείται του οράματος του Γ. Παπανδρέου, ως απαραίτητη μεταρρύθμιση που πρέπει να γίνει για να προετοιμάσει το δρόμο για την επόμενη φάση.

Κατά συνέπεια, η επίκληση της Φιλανδίας, η οποία είχε δωρεάν δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα που, από δομικής άποψης, μοιάζει με το ελληνικό της δεκαετίας του '80 (δύο κύκλοι δευτεροβάθμιας: γυμνάσιο και λύκειο, δημόσια εκπαίδευση, συγκεντρωτικός χαρακτήρας), σηματοδοτεί αυτές ακριβώς τις αλλαγές: τη σταδιακή μετατόπιση της δημόσιας εκπαίδευσης της χώρας μας σε όλο και πιο συντηρητικές κατευθύνσεις, μέσα από την ιδιωτικοποίησή της με την αποκέντρωση και την παροχή δυνατότητας επιλογής σχολείου. αντιπετρώδιο

1. Βλ. σχετικά Atkinson D. Towards Self-governing Schools, Institute of Economic Affairs, London 1997, Coulson Andrew J., Forgotten Wisdom: The Historical Evidence for a Free Educational Market, First Internet Publication, October 1999, NCPA, Originally Presented at the Harvard Conference On Rethinking School Governance, Kennedy School of Government, Harvard University, Tooley J., The Global Education Industry, Institute of Economic Affairs, London 1999.

Πώς ο νεοφιλελευθερισμός προσπαθεί να αποσπάσει τη συναίνεση των εκπαιδευτικών

Μέσα από τη ρητορική τής αποκέντρωσης, η καπιταλιστική αναδιάρθρωση έχει επιτύχει να ρίξει γέφυρες σε καλοπροαίρετους εκπαιδευτικούς, προσπαθώντας να αποσπάσει τη συναίνεσή τους. Δεν είναι λίγοι οι εκπαιδευτικοί που νοιώθουν να τελματώνονται επαγγελματικά μέσα στο σχολείο του αυταρχισμού, της μετωπικής διδασκαλίας, των εξετάσεων και των βαθμών. Φαινομενικά, η καπιταλιστική αναδιάρθρωση τους δίνει την ψευδαίσθηση ότι μπορούν να εργασθούν με διαφορετικούς τρόπους. Να εκπονήσουν κάποιο πρόγραμμα, να ξεφύγουν από το σχολικό βιβλίο, ερευνώντας κοινωνικά θέματα, θέματα τοπικής ιστορίας και πολιτισμού με τους μαθητές τους. Στη συνείδηση αυτών των καλοπροαίρετων εκπαιδευτικών, φαίνεται ότι πραγματώνεται το όραμά τους για παιδαγωγική ελευθερία και ότι τώρα γίνεται η «μεταρρύθμιση που δεν έγινε». Όμως, δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι η οποιαδήποτε διδασκαλία ή μορφωτική πρακτική δεν είναι μόνο μέθοδος προσέγγισης / οικοδόμησης / παραγωγής της γνώσης, είναι και θέμα περιεχομένου. Και το περιεχόμενο (δηλαδή το Α.Π. του ΥΠΕΠΘ) μένει στο απυρόβλητο. Αυτό που επικρίνεται είναι ο «μετωπικός» δάσκαλος που δε δουλεύει διαφορετικά προκειμένου να προσελκύσει το ενδιαφέρον των μαθητών του, για τη συγκεκριμένη όμως ύλη που προτείνει το ΥΠΕΠΘ. Παρέμβαση στην ύλη απαγορεύεται.

Η πραγματικότητα είναι εντελώς διαφορετική από αυτό που φαντάζονται οι καλοπροαίρετοι εκπαιδευτικοί. Σταδιακά τα προγράμματα γίνονται μηχανισμοί χρηματοδότησης του σχολείου και σύνδεσής του με την αγορά. Επιπρόσθετα, όλο και πιο πολύ η παιδαγωγική ελευθερία χάνεται μέσα από τα προγράμματα, καθώς αυτά μετασχηματίζονται σε τεχνικά δελτία με συγκεκριμένες δράσεις που πρέπει να ακολουθηθούν πιστά για να χρηματοδοτηθούν.

Η αποκέντρωση του νεοφιλελευθερισμού είναι τελείως διαφορετική από το αίτημα για παιδαγωγική ελευθερία του εκπαιδευτικού. Στην πραγματικότητα βρίσκεται στο αντίθετό της. Το περιεχόμενο της παιδαγωγικής ελευθερίας είναι ότι μπορεί ο εκπαιδευτικός να ελέγχει μέχρι κάποιο βαθμό το αντικείμενο της εργασίας του και να εκμεταλλεύεται αυτά τα μικρά περιθώρια ελευθερίας, προκειμένου να αποκαλύψει τις αντιφάσεις της καπιταλιστικής κοινωνίας και οικονομίας στους μαθητές του. αντιπετρώδιο

1. Η εξελισσόμενη επίθεση της κυβέρνησης ενάντια στο λαό και τη νεολαία θα έχει χρονικό βάθος και ένταση. Η καπιταλιστική κρίση (κρίση υπερσυσσώρευσης) είναι πραγματική. Ωστόσο, χρησιμοποιείται για να ανατραπούν πλήρως οι εργατικές-λαϊκές κατακτήσεις και να κερδίσει το αστικό σύστημα μία νίκη στρατηγικού χαρακτήρα. Οι ανατροπές και τομές στο ζήτημα της εργασίας, στη σύνταξη-ασφάλιση, στο φορολογικό, στις εργασιακές σχέσεις, γίνονται από μια κυβέρνηση που έχει στο πλευρό της την Ευρωπαϊκή Ένωση, το ντόπιο κεφάλαιο, το ΣΕΒ και τους τραπεζίτες. Το έδαφος για το ξεδίπλωμα αυτών των σχεδίων είναι, βεβαίως, το γεγονός ότι η οικονομική κρίση δε μετατράπηκε σε κοινωνική και πολιτική αντίσταση, με την ευθύνη των διαχειριστών στα συνδικάτα και την πολιτική, αλλά και με δεδομένη την κατάσταση στο χώρο της αριστεράς.

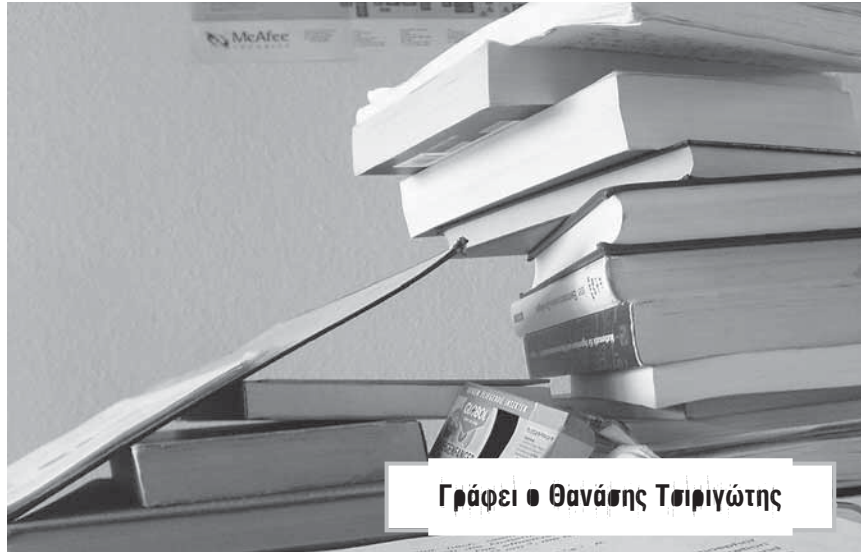
2. Η εκπαιδευτική αριστερά, το ταξικό συνδικαλιστικό κίνημα απορρίπτει –οφείλει να απορρίψει– στο σύνολό τους τα ιδεολογήματα και το πολιτικό καμουφλάζ της κυρίαρχης ιδεολογίας και πρακτικής και, κυρίως, τη θεωρία της «συνευθύνης» και την πρακτική των διαβουλεύσεων (διάλογος, «ηλεκτρονική διαβούλευση»), που έχουν στόχο να σπείρουν αυταπάτες και να μετατρέψουν τους εργαζόμενους σε φτηνή καύσιμη ύλη των κυρίαρχων τάξεων.

Ένα χρόνο μετά τις κινητοποιήσεις της νεολαίας (Δεκέμβρης 2008) και μετά την εκθρόνιση της ΝΔ από την κυβερνητική εξουσία, το ΠΑΣΟΚ, με πλοηγό ένα σκληρό νεοφιλελεύθερο πρόγραμμα, χρησιμοποιεί τη χαρακτηριστική του διγλωσσία για να ενσωματώσει και να υποτάξει κάθε πολιτική και κοινωνική αντίσταση (την πρώτη δεκαετία κυβερνητικής διαχείρισης του ΠΑΣΟΚ, ο Α. Παπανδρέου οικειοποιήθηκε τα αντιιμπεριαλιστικά συνθήματα της αριστεράς· τώρα ο Γ. Α. Παπανδρέου αντιγράφει φόρμες ριζοσπαστικών, οικολογικών ή κοινωνικών κινημάτων, αλλάζοντάς τους το περιεχόμενο).

3. Οι πυλώνες της κυβερνητικής επίθεσης στην εκπαίδευση και στο δημόσιο τομέα γενικότερα αφορούν: α) στην **ιδιωτικοποίηση**, β) στην **αποκέντρωση**, γ) στην **αξιολόγηση**, δ) στα **εργασιακά ζητήματα**, συνδεδεμένα με τη χρόνια -πλέον- **λιτότητα** και τη **διάλυση της κοινωνικής ασφάλισης**.

4. Το πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ για το σχολείο στηρίζεται στις θέσεις του για το «**ανοικτό σχολείο**» και στις προτάσεις του για την «**κατάρτιση**» και τη «**δια βίου μάθηση**». Πρόκειται για μία ριζική αναθεώρηση του σχολείου, η οποία συνεχίζει το έργο Αρσένη και «πατάει» πάνω στις μεταρρυθμίσεις των Ευθυμίου-Γιαννάκου-Στυλιανίδη-Σπηλιωτόπουλου. Ο βασικός πυρήνας, ανεξάρτητα από τις λεκτικές ωραιοποιήσεις, είναι η παραπέρα **προσαρμογή της εκπαίδευσης στην αγορά και την ιδιωτικοποίηση**. Δούρειος ίππος αυτής της επίθεσης είναι η **κατάρτιση** και η **αποκέντρωση**.

Πιο συγκεκριμένα, η πρόταση για το Ανοικτό Σχολείο του ΠΑΣΟΚ υιοθετεί όλα τα βασικά σημεία των νεοφιλελεύθερων - νεοσυντηρη-

Γράφει ο Θανάσης Τσιριγώτης

Τα κεντρικά σημεία της αντιδραστικής επίθεσης στο δημόσιο σχολείο και η αναγκαία απάντηση του εκπαιδευτικού κινήματος

τικών μεταρρυθμίσεων που έχουν λάβει χώρα σε πολλές καπιταλιστικές χώρες τα τελευταία είκοσι πέντε χρόνια. Βασικά στοιχεία αυτών των πολιτικών, τα οποία αποτελούν τον κορμό της νεοφιλελεύθερης πρότασης στην εκπαιδευτική πολιτική, είναι: α) η **επιλογή σχολείου από τους γονείς**, β) ο **ανταγωνισμός ανάμεσα στα σχολεία για να εξασφαλίσουν μαθητές και χρηματοδότηση** (αποκέντρωση), γ) το **άνοιγμα του σχολείου στις πολυεθνικές επιχειρήσεις και την αγορά εργασίας**, ώστε τόσο τα αναλυτικά προγράμματα όσο και η εργασία των εκπαιδευτικών να μην έχουν ως σκοπό να καλλιεργήσουν οι μαθητές κριτική σκέψη, αλλά να «πατρονάζονται» από δεξιότητες άμεσα χρηστικές στην αγορά εργασίας, δηλαδή στις επιχειρήσεις, δ) η **αξιολόγηση των σχολείων με βάση την επίδοση των μαθητών σε εθνικές εξετάσεις**, με ό,τι αυτό σημαίνει για την εσωτερική ζωή των σχολείων.

Αυτό εννοεί η πρόταση του ΠΑΣΟΚ όταν περιγράφει ότι «*Το Ανοικτό Σχολείο στηρίζεται στη δημοκρατική συμμετοχή, την αποκέντρωση και την κοινωνική λογοδοσία*».

Το υπόβαθρο της αποκέντρωσης

Έχει ήδη «φτιαχτεί» ένα ανάλογο κλίμα από τις κυβερνήσεις ΠΑΣΟΚ και ΝΔ, με: α) Τις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ) και την κατασκευή σχολικών κτιρίων από ιδιώτες, β) Την ιδιωτικοποίηση του ΟΣΚ, γ) Την παραχώρηση των παιδικών σταθμών στους δήμους και την πληρωμή τροφείων, δ) Την παρα-

χώρηση του σχολικού χώρου σε τρίτους, ε) Τη μετατροπή των σχολικών επιτροπών σε Νομικά Πρόσωπα (με ΑΦΜ), στ) Τους νόμους 2503/97, 2647/98, 2886/2001, 2525/97 (τριμερής ευθύνη κράτους-γονέων-Τ.Α.), ζ) Την ένταξη της αποκέντρωσης στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (2007-2013, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση).

Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας

Δίπλα στο βασικό κορμό της εκπαίδευσης αναπτύσσονται μια σειρά παρα-εκπαιδευτικοί θεσμοί, όπως τα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας, τα Σχολεία Εθελοντών, ΟΑΕΔ, τα Ειδικά Σχολεία και οι Τάξεις Ένταξης, τα ΙΕΚ, κ.λπ. Εκτός από την πολυτυπία, η οποία καταλήγει σε κατακερματισμό των πτυχίων και το αέναο κυνήγι προσόντων, ακριβώς πάνω στο έδαφος της «φιλής άμμου», η κυρίαρχη τάξη και η κυβέρνηση προσπαθεί να διοχετεύσει την κακότητα, πλέον, αρχή της ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ, αξιοποιώντας δεδομένα και στοιχεία, όπως αυτά του πίνακα που παραθέτουμε.

Το ιδεολόγημα της «δια βίου μάθησης», προϋποθέτει & στοχεύει:

α) στη **διάσπαση πτυχίου-εργασίας**, β) στην **ατομική επιλογή**, γ) στο **σπάσιμο των εργασιακών σχέσεων**, δ) στη **δημιουργία «πολέμου» ανάμεσα στους εργαζόμενους**.

Οι **Αγωνιστικές Παρεμβάσεις-Συσπειρώσεις-Κινήσεις και Εκπαιδευτική Αριστερά**, οφείλουν να υποστηρίξουν τα παρακάτω:

- Ενιαίος σχεδιασμός για όλους τους τύπους εκπαίδευσης και κατάρτισης
- Όλες οι σχολές να περάσουν στο Υπουργείο Παιδείας
- Στήριξη (οικονομική, παιδαγωγική κ.λπ.) όλων των συμπληρωματικών μορφών εκπαίδευσης (μεσηλικών, αλλοδαπών, εκπαίδευση στις φυλακές, εκπαίδευση ΑΜΕΑ κ.λπ.)

ΠΙΝΑΚΑΣ: Ποσοστό του πληθυσμού που δεν έχει συμπληρώσει τουλάχιστον 12χρονη εκπαίδευση κατά ομάδες ηλικιών στα κράτη-παλαιά μέλη της ΕΕ το 2007

ΚΡΑΤΗ-ΜΕΛΗ	25-29 ετών	35-39 ετών	45-49 ετών	55-59 ετών
Βέλγιο	17,8	21,7	33,9	46,5
Δανία	15,2	18,2	26,9	29,9
Γερμανία	15,0	14,0	14,7	18,2
Ιρλανδία	14,1	24,3	35,7	55,8
Ελλάδα	23,4	29,5	41,8	59,1
Ισπανία	34,9	41,9	53,4	68,4
Γαλλία	16,4	23,4	34,0	46,6
Ιταλία	28,2	41,9	49,7	61,8
Λουξεμβούργο	17,8	30,9	35,7	47,0
Ολλανδία	16,6	21,1	27,2	36,4
Αυστρία	13,5	15,3	19,4	29,4
Πορτογαλία	50,9	69,2	78,1	84,9
Φινλανδία	10,1	13,8	15,5	30,5
Σουηδία	10,2	9,0	14,8	22,0
Ην. Βασίλειο	19,0	26,0	28,5	33,5

Πηγή: εφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ»

- Μόνιμη και σταθερή εργασία για όλους τους εκπαιδευτικούς που εργάζονται στην εκπαίδευση
- Όχι στην αποκέντρωση-κατακερματισμό-ιδιωτικοποίηση.

Όσον αφορά στη συνολικότερη αντιδραστική τομή που επίκειται στη δημόσια εκπαίδευση, οφείλουμε, επίσης, να λάβουμε υπόψη μας μια σειρά από συμπεράσματα:

5. Με βάθος δεκαπενταετίας, και οπωσδήποτε ύστερα από την κατάρρευση των ανατολικών καθεστώτων, ο δυτικός καπιταλισμός και η εγκώρια εκδοχή του προσπάθησε να μετατρέψει τη γνώση σε πληροφορία και τα γνωστικά αντικείμενα σε θραύσματα (ψήγματα). Η ενιαία σύλληψη του υπάρχοντος κόσμου και οι «μεγάλες αφηγήσεις» (ειδωλολατρισμός, χριστιανισμός, διαφωτισμός, κομμουνισμός) αντικαθίσταται από τη μεταμοντέρνα σύλληψη, ως προς το περιεχόμενο και τη μορφή και τη θρυμματισμένη πρόσληψη του κόσμου. Οι μαθητές βρίσκονται πλέον αδύναμοι μπροστά στον τριπλό φόβο κατανόησης: της φύσης, της κοινωνίας, του ανθρώπου και «προετοιμάζονται» για ένα μεγάλο ανασφαλές ταξίδι που περιγράφεται ως «απασχολήσιμος και ανασφάλιστος εργαζόμενος».

Μαθαίνουν, ακόμα, να αποδέχονται -στο πλαίσιο του ευέλκτου σχολείου και του αντίστοιχου προγράμματος- ότι είναι οι ίδιοι υπεύθυνοι για τη «μοίρα» τους, μαθαίνουν να απεχθάνονται τη συνολική γνώση, να μισούν τη συλλογική δράση και τον αγώνα.

6. Οφείλουμε να παρατηρήσουμε ότι η αναπαραγωγή της κοινωνίας δε γίνεται ή τουλάχιστον ελαχιστοποιείται στο σχολικό χώρο. Η κοινωνία αναπαράγεται κυρίως στους χώρους εργασίας, και το σχολείο, σ' όλες τις βαθμίδες του, επικυρώνει αυτή την ανάπλαση. Η θεωρία του «εκπαιδευτικού λειτουργήματος», που άνθισε σε άλλες εποχές, γαλούχησε γενεές δασκάλων και αποτέλεσε το ουτοπικό σχήμα για βελτίωση των όρων ζωής των εκπαιδευτικών, συντριβεται από τους μηχανισμούς περικύκλωσης, υποταγής και συντριβής του σχολείου. Η οπτική μας, αν θέλουμε να είμαστε ακριβείς, πρέπει να εκτείνεται σ' όλη την κοινωνία και την οικονομία. Το ίδιο το οικονομικό μας εργαλείο για την αναδιανομή του πλούτου δε φτάνει. Πρέπει να μιλήσουμε για την οικονομία και την παραγωγή.

7. Η πρότασή μας για το σχολείο, κυρίως δε οι προτάσεις που αφορούν σε μια γενική ανασύνταξη του, πρέπει να παίρνει υπόψη της αφενός το ζήτημα των συσχετισμών, αφετέρου τον κοινωνικο-οικονομικό σχηματισμό στον οποίο αναφερόμαστε. Μια γενική θεωρία ανθρωπισμού ή αντίστοιχες των «αναγκών», χωρίς να ορίζεται με σαφήνεια το «ποιος-ποιον-γιατί», συσκοτίζει το πρόβλημα και δημιουργεί πολιτικές ασάφειες. Το εργατικό κίνημα, όσο κι αν χρειάζεται να θέτει στρατηγικά συνθήματα που υπερβαίνουν τα όρια του συστήματος, πρέπει να έχει πολιτική συναίσθηση των ορίων.

8. Μετά τη Λισαβόνα (2000), τη Βαρκελώνη (2002) και τη Μπολόνια (2003), το ευρωπαϊκό κεφάλαιο, έχοντας τη στήριξη και συναίνεση των αρχουσών τάξεων στις βασικές χώρες της ΕΕ – κυρίως Γερμανία, Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο – ανοίγει το θέμα εκπαίδευση. Στη χώρα μας το ΠΑΣΟΚ ως κυβέρνηση στοχεύει στα παρακάτω ειδικότερα μέτρα: α) Πλήρης αποσύνδεση του πτυχίου από την εργασία, β) Εισαγωγή της έννοιας «δόκιμος εκπαιδευτικός» και αρχική αξιολόγηση, γ) Κατάργηση προϋπηρεσίας, δ) Αποκέντρωση και εισβολή της αγοράς στα σχολεία, ε) Μισθολόγιο 2 ταχυτήτων και φορολόγηση των επιδομάτων, στ) Δια βίου μάθηση, ζ) Θεμελίωση της έννοιας «σχολική μονάδα» με οικονομικές και άλλες πλευρές.

9. Η κυβερνητική σοσιαλδημοκρατία εφαρμόζει δύο τακτικές. Ενώ επί της ουσίας ακολουθεί και βαθιάειν το πρόγραμμα της ΝΔ σε όλα τα σημεία, φραστικά και σε τριτεύοντα θέματα, αξιοποιεί τους κώδικες της αριστεράς, απογυμνώνοντάς τους από κάθε ταξικό περιεχόμενο. Η κυβερνητική σοσιαλδημοκρατία, ενώ έδωσε το ΥΠ.Δ.Τ. (Προστασίας του Πολίτη) σ' έναν εγκάθετο των μυστικών υπηρεσιών των ΗΠΑ και της ΕΕ, μιλάει πολύ για ανθρώπινα δικαιώματα, αναφέρεται με κροκοδείλια δάκρυα στο μετανάστη, στην Κούνεβα και στον Γρηγορόπουλο, για να ζήσει τις μνήμες της αριστεράς, απέναντι στη δεξιά του στρατοχωροφύλακα. Το ΠΑΣΟΚ είναι εξίσου, αν όχι περισσότερο, επικίνδυνο από τη ΝΔ και καμιά θεωρία περί της εκλογικής και κοινωνικής του σύνθεσης δεν μπορεί να ανατρέψει αυτό το δεδομένο. Η σοσιαλδημοκρατία, εδώ και μισό αιώνα, έχει ουσιαστικά βαθειά και αμετάκλητα μεταλαχθεί.

Απέναντι στη σαρωτική επίθεση -που ακολουθεί το Σημιτικό εκσυγχρονισμό και τον Καραμανλικό νεοφιλελευθερισμό- πρέπει ν' ακολουθήσουμε την παρακάτω τακτική:

α) Να οργανώσουμε πλατιά μια προπαγάνδα «αποφλοίωσης» και εξουδετέρωσης των ιδεολογημάτων του ΠΑΣΟΚ, με συσκέψεις, συζητήσεις, έντυπο υλικό, αρθρογραφία.

β) Να εργαστούμε δραστήρια, συντονισμένα και αποφασιστικά για την επέκταση της πολιτικής επιρροής των Αγωνιστικών Παρεμβάσεων-Συσπειρώσεων-Κινήσεων σε κάθε ΕΛΜΕ, με τη δημιουργία νέων συλλογικών αντιστάσεων.

γ) Να επαναφέρουμε αποφασιστικά την «Πρόταση Εκπαιδευτικής Αγωνιστικής Συνεννόησης» κεντρικά και περιφερειακά.

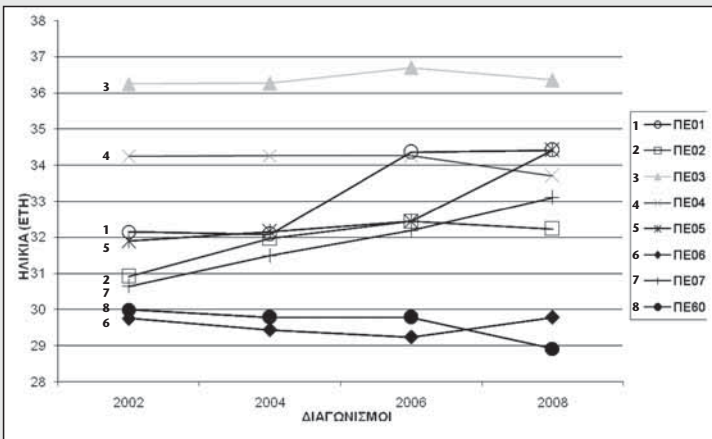
δ) Να προτείνουμε από άποψη θέσεων, εμφάνισης και εσωτερικής συνοχής το **Μέτωπο Αγώνα**, ενάντια στις σαρωτικές αλλαγές, με προμετωπίδα

• Το οικονομικό • Τα ταμεία • Την Ασφάλιση • Τις εργασιακές σχέσεις. antipaxi.com

(Το συνοπτικό αυτό άρθρο βασίζεται στην εισήγηση του Θ.Τ. στην Ομάδα Εργασίας των Αγωνιστικών Παρεμβάσεων για τα θέματα Αποκέντρωσης-Κατάρτιση-Δια θίου μάθησης).

γράφει ο Γιάννης Αβαγιάνος

Η ροή των διορισμών

Δώδεκα χρόνια έχουν περάσει από την κατάργηση της επετηρίδας και την εφαρμογή του διαγωνισμού του ΑΣΕΠ. Η σταδιακή μείωση των διορισμών και το μπλοκάρισμα που έφερε στην επετηρίδα, είχε ως αποτέλεσμα την πολύχρονη αναμονή των εκπαιδευτικών με ιδιαίτερη όξυνση του προβλήματος τη δεκαετία του '90. Όπως και τώρα έτσι και τότε, το Υπουργείο έστησε ένα ολόκληρο παιχνίδι στις πλάτες του κόσμου της εκπαίδευσης, ορίζοντας ως μοναδικό υπεύθυνο για την κακή κατάσταση της δημόσιας εκπαίδευσης το δάσκαλο και τον καθηγητή. Τάζοντας, λοιπόν, στους εκπαιδευτικούς έγκαιρους διορισμούς και στην κοινωνία νεότερους και «πιο ορεξάτους» εκπαιδευτικούς και, παρόλο το τεράστιο κίνημα διαμαρτυρίας και αντίστασης που ξέσπασε σε ολόκληρη τη χώρα, η τότε κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ προτίμησε να «κάψει» έναν Υπουργό και μαζί του το δημόσιο σχολείο, προκειμένου να νομοθετήσει την πολιτική της αδιοριστίας. Η εφαρμογή του διαγωνισμού του ΑΣΕΠ δεν επρόκειτο για μια απλή αλλαγή στο σύστημα διορισμών, αλλά για μια σημαντική τομή με την οποία η ευθύνη της αδιοριστίας, της αποτυχίας πλέον, φαίνεται να βαρύνει ατομικά τον εκπαιδευτικό και όχι το Υπουργείο.

Δώδεκα χρόνια μετά, όμως, είμαστε σε θέση να αντιστρέψουμε το επιχείρημα του υπουργείου, χρησιμοποιώντας τους ίδιους αριθμούς

που τότε χρησιμοποίησε αυτό. Όπως παρατηρούμε στο παραπάνω γράφημα, ο μέσος όρος ηλικίας διορισμού αποκλειστικά μέσω του διαγωνισμού παραμένει πολύ ψηλά. Οι μαθηματικοί ΠΕ03 διορίζονται στα τριαντατάξι. Φυσικοί-χημικοί-βιολόγοι- γεωλόγοι ΠΕ04 και θεολόγοι ΠΕ01 στα τριαντατέσσερα. Οι φιλόλογοι γερμανικής γλώσσας ΠΕ07 στα τριαντατρία, με θεαματική άνοδο του μέσου όρου ηλικίας τα τελευταία χρόνια. Οι φιλόλογοι ΠΕ02 στα τριανταδύο. Οι φιλόλογοι αγγλικής γλώσσας ΠΕ05 στα τριαντατέσσερα με σταθερά ανοδική πορεία. Σε καλύτερη θέση οι φιλόλογοι γαλλικής γλώσσας ΠΕ06 και οι νηπιαγωγοί ΠΕ60 στα τριάντα και εικοσιεννιά αντίστοιχα. (Οι ηλικίες έχουν προσδιοριστεί από τους πίνακες διοριστέων που ανακοινώνει το ΑΣΕΠ, με αφετηρία την ηλικία γεννήσεως και κατάληξη την πρώτη του Σεπτέμβρη της πρώτης χρονιάς διορισμού. Να θυμηθούμε ότι οι μισοί διορίζονται σε δύο δόσεις. Οι μισοί το πρώτο σχολικό έτος μετά το διαγωνισμό και οι άλλοι μισοί το δεύτερο.)

Οι δε συνάδελφοι που διορίζονται με προϋπηρεσία, προφανώς είναι μεγαλύτερης ηλικίας ανα ειδικότητα. Έχουν γυρίσει τα σχολεία της μισής χώρας σαν ωρομίσθιοι και αναπληρωτές και είναι επιτυχημένες-μη διοριστέοι του διαγωνισμού ουκ ολίγες φορές.

Τα απόνερα της καθιέρωσης του διαγωνισμού είναι βρώμικα, επικίνδυνα και τυρβώδη. Μας αναγκάζουν κάθε δυο χρόνια να βάζουμε στην ακρη τη ζωή μας και να διαβάσουμε αυτά για τα οποία μας έδωσαν πτυχίο. Αναπροσαρμόζουμε την καθημερινότητα μας σύμφωνα με το πλάνο διαβάσματος και ολόκληρες ζωές μπαίνουν σε στάση αναμονής. Ένα ολόκληρο κύκλωμα παραπαιδείας έχει στηθεί γύρω από το διαγωνισμό, με παράνομα και πανάκριβα φροντιστήρια, που εκμεταλλεύονται τις ασάφειες της ύλης και τα «ύπουλα» θέματα.

Το κόστος που «πληρώνουμε» είναι υπέρμετρα μεγάλο, δίχως βέβαιο αντίκρουσμα. Στα σχολεία πάλι «μεγάλοι» διορίζομαστε και μάλιστα εξαντλημένοι από τις διαρκείς εξετάσεις.

Καιρός να δούμε το διαγωνισμό με «άλλο μάτι». antipaxi.com

Ο Γ. Αβαγιάνος είναι Ωρομίσθιος (ΠΕ04.01) στο Εσπερινό ΓΕΛ Παλλήνης

Σύστημα προσλήψεων στην εκπαίδευση: οι πραγματικοί στόχοι του Υπουργείου Παιδείας

γράφει ο Κώστας Θεριανός

1. Η ουσία του ζητήματος

Ο τρόπος πρόσληψης των εκπαιδευτικών δεν μπορεί να εξετασθεί ανεξάρτητα από την οργάνωση και το περιεχόμενο του σχολείου. Χωρίς καμία αλλαγή στην οργάνωση και το περιεχόμενο του σχολείου, το Υπουργείο Παιδείας, για άλλη μια φορά μετά το 1998 (υπουργός παιδείας Γ. Αρσένης), εκφέρει ένα λόγο «ορθολογικής κατανομής» του εκπαιδευτικού προσωπικού και «αξιοκρατίας» στις προσλήψεις του, προκειμένου να πείσει την κοινή γνώμη ότι οι ρυθμίσεις που προσπαθεί να νομοθετήσει είναι «λογικές», «δίκαιες» και «αναγκαίες».

Μάλιστα, στην προσπάθειά της να πείσει την κοινωνία περί του «ορθού», «λογικού» και «αξιοκρατικού» χαρακτήρα των προτάσεών της – που δεν έχουν διατυπωθεί ακόμη με σαφήνεια – η κ. Διαμαντοπούλου χρησιμοποιεί όλη την επιχειρηματολογία και ορολογία του κ. Γεράσιμου Αρσένη, ο οποίος επί υπουργίας του, 12 περίπου χρόνια πριν (1997 – 2000), ανακά-

λυπτε 7.000 εκπαιδευτικούς να είναι αποσπασμένοι σε γραφεία βουλευτών, άλλες υπηρεσίες κ.λπ., χωρίς φυσικά στο τέλος να μπορεί να κάνει κάτι για να τους μειώσει, καθώς ένα τμήμα των αποσπασμένων κάλυπτε πραγματικές ανάγκες σε διοικητικό προσωπικό σε υπηρεσίες που δεν γίνονται εδώ και χρόνια προσλήψεις, κάποιο άλλο κάλυπτε πραγματικές ανάγκες σε πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα, όπου οι διορισμοί μόνιμου προσωπικού γίνονται με το σταγονόμετρο και τέλος ένα τρίτο... ήταν πελατειακές αποσπάσεις, τις οποίες όμως δεν έκαναν οι εκπαιδευτικοί από μόνοι τους αλλά ο εκάστοτε ΥΠΕΠΘ υπό το κράτος των πιέσεων του κομματικού μηχανισμού και των ψηφοφόρων.

Ουσιαστικά, πίσω από τον «αξιοκρατικό» και «ορθολογικό» λόγο του Υπουργείου κρύβεται η **δραστική μείωση των μόνιμων διορισμών** – που θα συνεπιφέρει σταδιακά μείωση του «κόστους» της δημόσιας εκπαίδευσης –, η σταδιακή **αύξηση της ευέλικτης εργασίας στο δημόσιο**

σχολείο και η ολοκληρωτική **ρευστοποίηση των προσδοκιών των επόμενων γενιών** ότι με το πτυχίο τους μπορούν να εργαστούν ή με άλλα λόγια η συμπίεση των προσδοκιών – επαγγελματικών και μισθολογικών – που απορρέουν από τους τίτλους σπουδών. Έτσι το ΥΠΕΠΘ:

– Διαγράφει την έννοια της «αδιοριστίας» από το πολιτικό και κοινωνικό λεξικό αφού πλέον ο κάθε απόφοιτος καθηγητικής σχολής δεν είναι «αδιόριστος», αλλά «απασχολήσιμος» που συγκεντρώνει προσόντα και προσπαθεί μέσω του ΑΣΕΠ να διοριστεί.

– Κατακερματίζεται ακόμη περισσότερο το σώμα των εκπαιδευτικών, με εργασιακές σχέσεις τριών ταχυτήτων (μόνιμοι, αναπληρωτές, αδιόριστοι) – όπου οι δύο ταχύτητες κινούνται με σκοπό να φτάσουν την πρώτη – με προφανείς αρνητικές επιπτώσεις στη συνδικαλιστική του πύκνωση και δυνατότητα για διεκδικήσεις.

2. Αξιοκρατία και εκπαιδευτικοί

Τον τρόπο πρόσληψης των εκπαιδευτικών δεν τον νομοθετούν οι εκπαιδευτικοί αλλά οι κυβερνήσεις. Αν αυτός ο τρόπος δεν είναι «αξιοκρατικός» και μπορεί εύκολα να διατηρηθεί από πελατειακές σχέσεις και δίκτυα τότε το πρόβλημα οφείλεται στους κυβερνώντες. Κατά συνέπεια, ο περιορισμός του ζητήματος του τρόπου διορισμού των εκπαιδευτικών, αποκλειστικά και μόνο στο ζήτημα της «αξιοκρατίας» ή/και στο ζήτημα «ανάγκες της εκπαίδευσης», αγνοεί δύο σημαντικά ζητήματα:

α. Η «αξιοκρατία», από τη στιγμή που όσοι διορίζονται στο δημόσιο σχολείο είναι κάτοχοι τίτλου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, μπορεί να γίνει έννοια – όχημα μέσω της οποίας θα σπρωχθούν οι απόφοιτοι των πανεπιστημίων, αλλά και μια ολόκληρη γενιά στη λογική της «δια βίου μάθησης» και της κατάρτισης portfolio, προκειμένου να αποκτήσει μια θέση εργασίας στην εκπαί-

δευση, η οποία ως προς την αμοιβή της και ως προς το περιεχόμενο των απαιτήσεων της δεν έχει αλλάξει ουσιαστικά σε σύγκριση με το τι απαιτούσε δύο δεκαετίες πριν. Κοντολογίς, κανείς σήμερα δεν είναι σε θέση να ισχυρισθεί ότι οι μεταπτυχιακοί τίτλοι κάνουν «πιο κριτικό» ή «καλύτερο» (ως προς τι – μια άλλη συζητήσιμη έννοια) έναν εκπαιδευτικό μέσα στην τάξη. Κατά συνέπεια, ένα σύστημα διορισμών που απαιτεί όλο και περισσότερα τυπικά προσόντα δεν συνδέεται απαραίτητα και με βελτίωση της ποιότητας της εργασίας του εκπαιδευτικού, αφού αυτή δεν καθορίζεται μονοδιάστατα από το πόσους τίτλους σπουδών έχει. Και σε κάθε περίπτωση, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι και ο διαγωνισμός του ΑΣΕΠ ντύθηκε με την επιχειρηματολογία της επιλογής των «καλύτερων» εκπαιδευτικών. Όμως, το παραμύθισμα δεν κράτησε πολύ καιρό. Σύντομα, φάνηκε ότι ο διαγωνισμός είναι ένα σύστημα απόρριψης των πολλών υποψηφίων για λίγες θέσεις και όχι ένα σύστημα πρόσληψης. Η προκήρυξη των μόνιμων θέσεων μειώθηκε τραγικά από διαγωνισμό σε διαγωνισμό, η ύλη του διαγωνισμού και ο τρόπος εξέτασης (θέματα, γνωστικά αντικείμενα, διόρθωση) με τον καιρό άρχισαν να δυσκολεύουν και να φτάνουν πλέον στα όρια του παραλογισμού, όταν οι διατυπώσεις σε πολλά θέματα επιδέχονται πολλών σωστών απαντήσεων, οι υποτιθέμενες απαντήσεις αποδείχτηκαν λανθασμένες, ενώ

υπάρχουν και μαθήματα που δε δημοσιεύονται καν οι σωστές απαντήσεις (Παπαγεωργίου Χρυσούλα, Ωρομίσθιοι και αναπληρωτές: Ένα χρονικό για το τότε και το τώρα, www.alfavita.gr).

β. το τι ορίζουμε ως «ανάγκες της εκπαίδευσης» είναι μια σχετική έννοια. Ποιες είναι οι ανάγκες της εκπαίδευσης σε αυτό το εκπαιδευτικό σύστημα; Είναι μια έννοια που συναρτάται από την πρότασή μας για το μορφωτικό περιεχόμενο του σχολείου και τη σχέση του με την κοινωνία.

Το ΥΠΕΠΘ φαίνεται, μέσα από πρόσφατες συνεντεύξεις και δηλώσεις της νέας Υπουργού Παιδείας «και Δια Βίου Μάθησης», να προωθεί την έννοια της «αξιοκρατίας», του «προσοντούκου εκπαιδευτικού» προκειμένου να εμπεδώσει ένα σύστημα διορισμού των εκπαιδευτικών «δίκαιο», που θα «νομιμοποιεί» τις επιλογές του στη συνείδηση της κοινωνίας. Η άμεση αντανακλαστική αντίδραση σε μια τέτοια δήλωση, από τη συντριπτική πλειονότητα των πολιτών αλλά και των εκπαιδευτικών, είναι θετική. Ποιος θέλει – εκτός από όσους έχουν ίδιον όφελος – τις πελαειακές σχέσεις στους διορισμούς, τις προφορικές συνεντεύξεις που ανατρέπουν όλα τα υπόλοιπα αντικειμενικά και μετρήσιμα προσόντα, τις υπόγειες διαδρομές από τα βουλευτικά γραφεία στην Πρόσθετη Διδακτική Στήριξη με σκοπό την «προικοδοσία» του υποψήφιου για διορισμό εκπαιδευτικού με μερικά μόρια στο ΑΣΕΠ; Προφανώς

κανείς στη ριζοσπαστική αριστερά. Πρόκειται όμως μόνο περί αυτού ή πρόκειται κυρίως για αυτό; Ο «αξιοκρατικός» κυρίαρχος λόγος του ΥΠΕΠΘ κρύβει μόνο την επιθυμία για «αξιοκρατία» και καταπολέμηση των πελαειακών σχέσεων ή κρύβει βαθύτερους οικονομικούς, κοινωνικούς και πολιτικούς στόχους;

Στο ερώτημα αυτό θα προσπαθήσουμε να απαντήσουμε.

3. Καπιταλισμός, εργασία, πληθωρισμός των διπλωμάτων και δια βίου μάθηση

Ο σύγχρονος καπιταλισμός μασιτίζεται από υψηλά ποσοστά ανεργίας και πιέσεις από την πλευρά του κεφαλαίου για πλήρη ελαστικοποίηση των εργασιακών σχέσεων, η οποία περιλαμβάνει και τη ρευστοποίηση των κατεκτετημένων εργατικών δικαιωμάτων. Στο πλαίσιο αυτό, η διεύρυνση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μπορεί να άνοιξε τις πύλες πολλών καθηγητικών σχολών σε πολλές χιλιάδες περισσότερους μαθητές – από ό, τι πριν είκοσι χρόνια – δεν άνοιξε όμως και τις πόρτες του δημόσιου σχολείου. Να το πούμε απλά: ο υποψήφιος που πριν από εικοσιπέντε χρόνια επιτύχαινε να μπει στη Φιλοσοφική Σχολή, το Μαθηματικό ή το Φυσικό ήταν σχεδόν σίγουρος ότι μέσα στην επόμενη δεκαετία, δηλαδή μέχρι τα τριάντα του χρόνια, θα έχει διοριστεί στο σχολείο με μοναδικό προσόν το πτυχίο του.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ ΑΕΙ – ΤΕΙ (1993 – 2005)

ΕΤΟΣ	ΑΕΙ	ΤΕΙ	Σχολές τουριστικών επαγγελμάτων	ΣΥΝΟΛΟ
1993	21.600	18.450	50	40.100
1994	22.000	18.950	50	41.000
1995	22.800	19.450	110	42.360
1996	23.550	23.142	110	46.802
1997	25.940	25.560	100	51.600
1998	29.463	28.900	100	58.463
1999	34.520	33.925	85	68.530
2000	40.025	41.920	100	82.045
2001	38.640	41.040	110	79.790
2002	37.240	40.720	160	78.120
2003	36.010	40.145	160	76.315
2004	36.755	41.370	160	78.285
2005	36.045	40.690	160	76.895

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΑΕΙ - ΤΕΙ (1995 - 2006)

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΑΕΙ - ΤΕΙ
1995	311
1996	324
1997	326
1998	338
1999	379
2000	408
2002	415
2003	432
2004	448
2005	456
2006	457

Αυτή η πραγματικότητα ανήκει πλέον σε ένα μακρινό και νοσταλγικό παρελθόν. Ανάλογα μακρινό και νοσταλγικό παρελθόν θέλει ο σύγχρονος καπιταλισμός να καταστήσει τη σταθερή και μόνιμη εργασία. Απώτερος σκοπός είναι όταν μιλάμε στη νέα γενιά, που μπαίνει τώρα στο πανεπιστήμιο, για τη μονιμότητα, τις εκπαιδευτικές άδειες, τις διακοπές με αποδοχές, τα χαμηλότοκα στεγαστικά δάνεια που επέτρεψαν σε εκατοντάδες χιλιάδες εκπαιδευτικούς να αποκτήσουν κατοικία, να νομίζουν ότι τους μιλάμε για ένα παραμύθι, για μια χώρα που δεν υπήρξε ποτέ.

Οι πίνακες 1 και 2 δείχνουν τη διεύρυνση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από το 1993 μέχρι το 2005 τόσο σε επίπεδο αριθμού εισακτέων όσο και σε επίπεδο αριθμού πανεπιστημιακών τμημάτων (πίνακας 1):

Αναλογικά στο σύνολο των εισακτέων φοιτητών, οι εισακτέοι στις καθηγητικές σχολές σχεδόν διπλασιάστηκαν (Φιλολογία, Φυσικοί, Μαθηματικοί). (Πίνακας 2)

Η μείωση του αριθμού των εισακτέων το 2006 (36.765) για τα Α.Ε.Ι. δε μειώνει ουσιαστικά τον αριθμό παραγωγής αποφοίτων από τις καθηγητικές σχολές, οι οποίοι πλέον αγγίζουν τους 120.000 περίπου αδιόριστους εκπαιδευτικούς όλων των ειδικοτήτων. Και φυσικά, η κατάσταση γίνεται όλο και περισσότερο περίπλοκη αν αναλογιστούμε ότι κάθε χρόνο προστίθενται μερικές χιλιάδες νέοι εκπαιδευτικοί (το έτος 2007-2008 αποφοίτησαν από τα πανεπιστήμια 33.047 πτυχιούχοι όπου το 1/3 τους περίπου θα αναζητήσει εργασία στην εκπαίδευση) στη συνολική δεξαμενή της αδιόριστίας, η οποία τελικά τροφοδοτεί τόσο το ΥΠΕΠΘ με ωρομίσθιους, που αποδέχονται να εργάζονται με επαχθείς όρους με την ελπίδα ότι θα διοριστούν, όσο και τον ιδιωτικό τομέα με εκπαιδευτικό προσωπικό, το οποίο για να μην μείνει άνεργο δέχεται να χάσει ζωτικής σημασίας εργασιακά δικαιώματα (ωράριο, υπερωρίες, αργίες, δώρα Χριστουγέννων – Πάσχα, ένσημα, κ.λπ.).

Η κατάσταση δεν συνιστά αποκλειστικά ελληνικό φαινόμενο. Πρόκειται για μια εργασιακή μεταβολή που αντανάκλαται στο εκπαιδευτικό σύστημα. Η κατηγορία του συλλογικού εργαζόμενου, στην οποία συγκεφαλαιώνονται επί μέρους έννοιες όπως η συνολική κοινωνική υπαγωγή της εργασίας στο κεφάλαιο, η παραγωγικότητα της

εργασίας, ο βαθμός εκμετάλλευσης της εργατικής δύναμης, δηλαδή ο μέσος όρος των προσόντων που απαιτεί η παραγωγική διαδικασία αλλά και οι κοινωνικοί συσχετισμοί εργασίας και κεφαλαίου καθώς επίσης και οι ιδεολογικοί όροι (π.χ. θρησκευτικές πεποιθήσεις, αντιλήψεις για το φύλο και την εργασία).

Ποιος είναι αυτός ο νέος τύπος; Θα είναι αυτός που έχει μυηθεί στην ιδεολογία των σύγχρονων αναλυτικών προγραμμάτων κατά τη διάρκεια των πανεπιστημιακών του σπουδών και θα έχει πεισθεί ότι λόγω του πληθωρισμού των πτυχίων, οι προσδοκίες του για να απασχοληθεί στο δημόσιο σχολείο πρέπει εκ των πραγμάτων να είναι περιορισμένες, ότι δεν αρκεί το πτυχίο του για να έχει αξιώσεις για μια θέση στο δημόσιο σχολείο αλλά πρέπει να αποκτήσει παραπέρα μεταπτυχιακού τίτλους κ.λπ. Άλλωστε, ο ίδιος ο υφυπουργός κ. Ιωάννης Πανάρετος, σε συνάντησή του με αντιπροσωπεία του συντονιστικού των αδιόριστων εκπαιδευτικών μαζί με την ΟΛΜΕ και εκπρόσωπους της ΔΟΕ, δήλωσε ότι όλοι όσοι έχουν πτυχίο καθηγητικών σχολών δεν είναι δυνατόν να θεωρούνται εκπαιδευτικοί και να θεωρούν οι ίδιοι ότι αυτό και μόνο αρκεί για να εργασθούν ως εκπαιδευτικοί (ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΑΔΙΟΡΙΣΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ - ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ 30/11/2009 ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ).

Να σημειώσουμε όμως εδώ ότι ακόμη και στο κυβερνητικό στρατόπεδο υπάρχουν διαφορετικές απόψεις πάνω στο θέμα. Π.χ. όταν ανακοινώθηκαν από τον Υπουργό Εσωτερικών κ. Γιάννη Ραγκούση οι προθέσεις του να αλλάξει το σύστημα πρόσληψης μοριοδοτώντας τους τίτλους σπουδών, κύκλοι του ΑΣΕΠ δήλωσαν ότι αυτό μπορεί να οδηγήσει μεταπτυχιακοί ή διδακτορικοί τίτλοι σπουδών και οι κάτοχοί τους να καταλαμβάνουν απλές διοικητικές θέσεις που απαιτούν πολύ λιγότερα προσόντα: «θα γεμίσει το δημόσιο με διδάκτορες που σταδιακά αυτό που θα κάνουν είναι να πληκτρολογούν δεδομένα στον υπολογιστή» (Α. Μαρίνου, Τι σχεδιάζει το ΑΣΕΠ για πολύτεκνους – βαθμολογίες εφημερίδα ΕΘΝΟΣ 2/11/2009).

Ουσιαστικά, πρόκειται για μια αξεδιάλυτη δομική αντίφαση που παράγει από τη μια πλευρά η υψηλή ανεργία σε συνδυασμό με την ευρεία χρήση των τίτλων

σπουδών για προσλήψεις σε θέσεις εργασίας και από την άλλη πλευρά η επέκταση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Η απαξίωση του πτυχίου και η δομική πίεση προς όλο και περισσότερους ανθρώπους να καταφύγουν στα μεταπτυχιακά, στα σεμινάρια, στα προγράμματα κατάρτισης, στις πιστοποιήσεις. Όλα αυτά δεν σημαίνουν φυσικά μια «έφεση» προς τη μάθηση και «αγάπη» προς τη γνώση και σε καμία περίπτωση δεν ικανοποιούν μια τέτοια ανάγκη. Πρόκειται για ένα σκηνικό που στήνει την Δια Βίου Μάθηση, με τον τρόπο που την εννοεί η κυρίαρχη πολιτική. Όχι ως μέσον διεύρυνσης των μορφωτικών ευκαιριών των ανθρώπων, αλλά ως διαρκές κυνήγι πιστοποίησης δεξιοτήτων και πιστοποιήσεων, μορίων και «πόντων» στο βιογραφικό, τα οποία μπορούν να δώσουν μια καλύτερη τύχη στην αγορά εργασίας. **Πληθωρισμός πτυχίων, απασχολησιμότητα, ελαστικοποίηση εργασιακών σχέσεων, Δια Βίου Μάθηση και Κατάρτιση** είναι 4 έννοιες που πάνε μαζί και συνιστούν τους πυλώνες του νέου εργασιακού τοπίου στον καπιταλισμό.

4. Τρόπος διορισμού των εκπαιδευτικών

Όταν το 1997 καταργήθηκε η επετηρίδα των εκπαιδευτικών αρκετοί πανεπιστημιακοί και εκπαιδευτικοί αντιπρότειναν την καθιέρωση ενός πιο αξιολογικού συστήματος προσλήψεων, όπως η δημιουργία μιας εναλλακτικής επετηρίδας με τη μοριοδότηση μεταπτυχιακών τίτλων, άρθρων, βιβλίων, ερευνητικής εμπειρίας κ.λπ. (Εκπαιδευτικά Θέματα 1998). Η πρόταση αυτή, που συνάδει με το πνεύμα της Δια Βίου Μάθησης και ανταποκρίνεται στο αίτημα της «αξιοκρατίας», όπως αυτό εγγράφεται στον κυρίαρχο λόγο, και όχι στο αίτημα εργασίας για όλους (ένα καλό επιχείρημα είναι πώς θα πείσεις έναν που έχει διδακτορικό ότι «αξίζει» να μείνει άνεργος, λόγω πληθώρας υποψηφίων με τα ίδια προσόντα σε μια θέση).

Όμως, η πρόταση αυτή, αν εφαρμόζονταν, θα οδηγούσε στις ίδιες αρνητικές καταστάσεις με τις εξετάσεις του Α.Σ.Ε.Π., ίσως και σε χειρότερες. Διότι θα εμφανίζονταν σε σύντομο χρονικό διάστημα να είναι απαραίτητη η κατοχή μεταπτυχιακού ή ακόμη και διδακτορικού διπλώματος, ώστε να προσληφθεί κάποιος ως δάσκα-

ΟΧΙ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΟΜΗΡΙΑ

**ΓΚΡΕΜΙΣΤΕ
ΤΟ ΤΕΙΧΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ!**

- Καταργήστε τώρα το θεσμό του ωρομισθίου και του αναπληρωτή
- Μαζικοί διορισμοί αποκλειστικά μονίμων εκπαιδευτικών
- Σταθερή και μόνιμη εργασία για όλους
- Κατάργηση του ΑΣΕΠ

λος σε ένα δημοτικό σχολείο. Οι πιέσεις των υποψηφίων εκπαιδευτικών για μεταπτυχιακά θα ήταν όλο και περισσότερες – κάτι που θα άρχιζε να νομιμοποιεί και την «κοινωνική ανάγκη» πλέον για ιδιωτικά πανεπιστήμια προκειμένου να καλυφθεί η αυξημένη ζήτηση ή για έκρηξη μεταπτυχιακών με δίδακτρα στο δημόσιο πανεπιστήμιο - και τελικά αυτό που θα συνέβαινε θα ήταν να συγκεντρώνει κάποιος προσόντα λέκτορα για να διδάξει σε επαρχιακό νηπιαγωγείο. Επίσης, το σύστημα αυτό θα ήταν βαθιά ταξικό, γιατί δεν μπορούν όλοι οι εκπαιδευτικοί να απέχουν επί πολλά έτη από την εργασία κάνοντας μακροχρόνιες σπουδές, γράφοντας βιβλία και άρθρα. Τα ζητήματα της απόδειξης της ερευνητικής εμπειρίας ή της αξιολόγησης των επιστη-

μονικών άρθρων, τα οποία δεν είναι φυσικά ευκαταφρόνητοι δείκτες, είναι καταστάσεις ανοικτές και ευάλωτες στις πελατειακές σχέσεις των ατόμων με ερευνητικά ιδρύματα, πανεπιστημιακούς, πολιτικούς, εκδότες, συντάκτες περιοδικών στην Ελλάδα και το εξωτερικό και σε κάθε περίπτωση προϋποθέτουν την απελευθέρωση του ανθρώπου από την πλήρη ενασχόληση με την εργασία, η οποία δεν αφήνει χρόνο για τέτοιες δραστηριότητες.

Ήδη, στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, υπάρχουν σήμερα ωρομισθιοί στα Τ.Ε.Ι. και 407 στα Α.Ε.Ι. με προσόντα επίκουρου ή αναπληρωτή καθηγητή. Και σε μερικά χρόνια έτσι θα έχει γίνει και η δευτεροβάθμια και η πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Ποιος κερδίζει από αυτή την κατάσταση; Κατα-

χάς οι εκδότες αφού βρίσκουν ανθρώπους που στην κυριολεξία γράφουν δωρεάν ή ακόμη και «πληρώνουν» για να δουν τη δουλειά τους τυπωμένη, ώστε να τη συμπεριλάβουν στο βιογραφικό τους για να μπορούν να τη χρησιμοποιήσουν σε μια ενδεχόμενη κρίση ή εκλογή. Επίσης, κερδίζουν οι πανεπιστημιακοί διότι η άνοδος της κοινωνικής ζήτησης για περισσότερα πτυχία ενδυναμώνει τα διαπραγματευτικά τους ατού για άνοιγμα νέων τμημάτων και δημιουργία μεταπτυχιακών, δηλαδή αύξηση των κονδυλίων των τμημάτων τους και δημιουργία θέσεων, στις οποίες αυτοί κρίνουν ποιος θα προσληφθεί, πράγμα που επιφέρει παραπέρα ισχυροποίηση του κύρους και της δύναμής τους. Τέλος, το επιστημονικό ισοζύγιο αυτής της κατάστασης είναι αρνητικό, διότι όταν κάποιος γράφει με σκοπό την ποσοτική παραγωγή κάνει, συνήθως, στο θέμα του βάθους και της ποιότητας.

Και τελικά πέρα από τη συζήτηση του ποιος είναι πιο αξιοκρατικός τρόπος πρόσληψης, μάλλον θα πρέπει να τεθεί το ερώτημα: «Τι πτυχία, άρθρα, βιβλία, διδακτορικά χρειάζεται κάποιος για να διδάξει τα παιδιά γραφή και ανάγνωση σε ένα επαρχιακό νηπιαγωγείο και να πάρει το μισθό του πρωτοδόριστου νηπιαγωγού;».

Και εδώ έχει αξία να δούμε τι απαιτεί το υπουργείο Παιδείας της Κύπρου για το διορισμό κάποιου/ας στην εκπαίδευση που λειτουργεί με αυτήν τη λογική των προσόντων. Για να διοριστεί κάποιος στην εκπαίδευση απαιτείται:

1. Πιστοποιητικό γέννησης
2. Αντίγραφο δελτίου πολιτικής ταυτότητας ή διαβατηρίου.
3. Απολυτήριο Λυκείου.
4. Αποδεικτικό πολύ καλής γνώσης της Ελληνικής και καλής γνώσης της Αγγλικής ή Γαλλικής ή Γερμανικής γλώσσας.
5. Αντίγραφο τίτλων σπουδών (πτυχιακών και μεταπτυχιακών).
6. Αποδεικτικό σπουδών με αναλυτική κατάσταση των διδασθέντων μαθημάτων και της επίδοσης στο καθένα, στο οποίο να αναγράφεται και ο γενικός βαθμός.
7. Σύντομη περιγραφή του περιεχομένου κάθε μαθήματος που αναγράφεται στην αναλυτική κατάσταση των διδασθέντων μαθημάτων, σε φωτοαντίγραφο, από τον Οδηγό Σπουδών του Πανεπιστημίου.
8. Πιστοποιητικό εκπλήρωσης στρατιωτικών υποχρεώσεων (για άνδρες).

Περιφερειο-ποιhsh-Απο-κέντρωsh της εκπαίδευshs
Περιφερειο-ποιhsh-Απο-κέντρωsh της εκπαίδευshs
Περιφερειο-ποιhsh-Απο-κέντρωsh της εκπαίδευshs
Περιφερειο-ποιhsh-Απο-κέντρωsh της εκπαίδευshs

9. Βεβαίωση για εκπαιδευτική προϋπηρεσία, αν υπάρχει.

Βλέπουμε λοιπόν ότι πρόκειται για ένα σύστημα που είναι ουσιαστικά το portfolio προσόντων. Ο πίνακας των διοριστέων κάθε ειδικότητας καταρτίζεται ως εξής:

Οι πίνακες διοριστέων συντάσσονται κατά ειδικότητα και με σειρά προτεραιότητας, η οποία καθορίζεται πρώτα από το έτος απόκτησης του πρώτου τίτλου σπουδών, το βαθμό στον τίτλο σπουδών, τα πρόσθετα ακαδημαϊκά προσόντα και την εκπαιδευτική προϋπηρεσία. Τα εν λόγω κριτήρια συσυνολογίζονται μετά την αριθμητική αποτίμησή τους με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία. Το σύνολο των μονάδων που έχει ο υποψήφιος καθορίζει τη σειρά προτεραιότητάς του. Σε περίπτωση υποψηφίων με τον ίδιο αριθμό μονάδων λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία απόκτησης του πρώτου τίτλου σπουδών, προκειμένου δε περί υποψηφίων που απέκτησαν τον πρώτο τίτλο σπουδών τους την ίδια ημερομηνία λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία υποβολής της αίτησης και σε περίπτωση που η ημερομηνία υποβολής της αίτησης είναι η ίδια λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία γέννησης του υποψηφίου.

Ο πίνακας διοριστέων κάθε κατηγορίας συμπληρώνεται με την προσθήκη των νέων αιτητών του έτους. Κατά τη συμπλήρωση των πινάκων διοριστέων η σειρά προτεραιότητας καθορίζεται με την ακόλουθο τρόπο:

- Το πρώτο κριτήριο είναι το έτος υποβολής της αίτησης για εγγραφή στον πίνακα διοριστέων.
- Μεταξύ υποψηφίων που υποβάλλουν αίτηση για εγγραφή στους πίνακες διοριστέων το ίδιο έτος λαμβάνονται υπόψη τα υπόλοιπα κριτήρια που ορίζονται στις πιο πάνω παραγράφους.

Υποψήφιος που κατέχει τα προσόντα για διορισμό σε δύο ή περισσότερες θέ-

σεις ή ειδικότητες μπορεί να υποβάλει ξεχωριστές αιτήσεις για εγγραφή σε περισσότερους από έναν πίνακα διοριστέων. Σε περίπτωση διορισμού του με βάση έναν πίνακα διοριστέων διαγράφεται από τους υπόλοιπους στους οποίους είναι εγγεγραμμένος.

Φυσικά, με όλα αυτά τα προσόντα κανείς δεν υπόσχεται σε κανέναν ότι θα διοριστεί μόνιμος. Οι διορισμοί στη δημόσια εκπαίδευση, σύμφωνα με τα όσα ισχύουν στην Κύπρο, έχουν τρεις μορφές:

Οι διορισμοί στη δημόσια εκπαίδευση παίρνουν τρεις μορφές. Αυτές είναι: μόνιμοι επί δοκιμασία διορισμοί, διορισμοί με σύμβαση και διορισμοί σε θέση αντικαταστάτη. Οι πρώτες δύο κατηγορίες διορισμών διενεργούνται με σειρά προτεραιότητας η οποία προκύπτει από τον κατάλογο διοριστέων. Το ίδιο ισχύει και για τους διορισμούς σε θέση αντικαταστάτη με τη διαφορά ότι η προτεραιότητα προκύπτει από τη σειρά που έχουν στον πίνακα διοριστέων οι υποψήφιοι εκείνοι οι οποίοι εκδηλώνουν ενδιαφέρον για τέτοιο διορισμό.

Πρόκειται δηλαδή για ένα σύστημα όπου όσο αυξάνονται τα προσόντα, χωρίς φυσικά ανάλογες αμοιβές, τόσο εμπεδώνεται στη συνείδηση των υποψηφίων εκπαιδευτικών ότι μπορεί – παρά τα πολλά προσόντα τους – να μην διοριστούν ποτέ στο δημόσιο σχολείο. Εμπεδώνεται, επίσης, η αντίληψη ότι όποιος/α τελειώνει την πρώτη σχολή του και παίρνει πτυχίο είναι μόλις στην αφετηρία ενός ατέρμονου κυνηγιού προσόντων. Χρειάζεται ακόμη πολύ δρόμο για να μπορέσει να ελπίζει σε διορισμό.

Τέλος, από πολιτική σκοπιά, η συλλογική διεκδίκηση των αδιόριστων εκπαιδευτικών για περισσότερους μόνιμους διορισμούς υποχωρεί μπροστά στο εξατομικευμένο κυνήγι των προσόντων.

5. Τι σχεδιάζει το ΥΠΕΠΘ

Ποιο είναι όμως το άμεσο κέρδος για το ΥΠΕΠΘ μέσα από τη διακήρυξη του ότι όλοι θα διορίζονται μέσω του ΑΣΕΠ και ότι καμία προϋπηρεσία, χωρίς επιτυχία στο διαγωνισμό, δεν θα γίνεται αποδεκτή;

Προφανώς δεν είναι η καταπολέμηση των πελατειακών σχέσεων αφού και το ΠΑΣΟΚ, όπως και η ΝΔ, επιδόθηκε κατά καιρούς σε όργια ρουσφετολογικών προσλήψεων.

Καταρχάς, στο νέο εργασιακό τοπίο στη δημόσια εκπαίδευση, εμφανίζεται σήμερα όλο και πιο έντονα μια νέα φιγούρα, ένας νέος τύπος εκπαιδευτικού: ο απασχολημένος με καμία σταθερότητα στην εργασία, υποαμειβόμενος και εργασιακά περιπλανώμενος, με υποτυπώδη κοινωνική ασφάλιση, η οποία μάλλον ποτέ δεν μπορεί να του εξασφαλίσει συνταξιοδότηση ή αν τελικά του εξασφαλίσει θα είναι η κατώτατη σύνταξη. Για το σχολικό έτος 2008/2009, στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση υπηρέτουσαν 89.000 μόνιμοι καθηγητές, 3.600 αναπληρωτές, 12.800 ωρομίσθιοι (4.800 + 8.000 στην Πρόσθετη Διδακτική Στήριξη), δηλ. το 15,5 % των καθηγητών ήταν αναπληρωτές και ωρομίσθιοι.

Είναι κοινό μυστικό ότι το κίνητρο που οδηγεί το σύνολο σχεδόν των ωρομισθίων να εργάζονται με τόσο επαχθείς οικονομικά και εργασιακά όρους, πολλές φορές χιλιόμετρα μακριά από τον τόπο κατοικίας τους και με οικονομική ενίσχυση ακόμη και από την ίδια την οικογένειά τους που «χρηματοδοτεί» το διορισμό του παιδιού τους, είναι η απόκτηση μερικών μορών για τον επόμενο διαγωνισμό του ΑΣΕΠ.

Μέσα σε αυτό το τοπίο, της ανεργίας, της υποαπασχόλησης, της κακοπληρωμένης και ανασφαλούς εργασίας στα φροντιστήρια, της αδιοριστίας των εκπαιδευτικών, η νέα υπουργός θέλει ουσιαστικά να μειώσει δραστικά τους διορισμούς στο όνομα της «αξιοκρατίας».

ΠΙΝΑΚΑΣ 3. ΔΙΟΡΙΣΜΟΙ ΜΕΣΩ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΑΣΕΠ

2002	10.195
2004	5.949
2006	6.888
2008	5.072

(οι διορισμοί αφορούν πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια. Μόνο το 2002 και 2008 συμμετείχαν όλες οι ειδικότητες)

Ας δούμε τα πράγματα πρακτικά, ξύνοντας λίγο το θεωρητικό κέλυφος των «αξιοκρατικών» εξαγγελιών:

- Η κ. Διαμαντοπούλου δήλωσε μεταξύ άλλων: «Θα περνάνε όλοι με το ΑΣΕΠ, θα γίνονται δόκιμοι και θα συνεχίζουν την πορεία τους. Γι' αυτούς που περνάνε με το ΑΣΕΠ βεβαίως για την τελική επιλογή θα μετράει και η προϋπηρεσία».

Πόσοι είναι όμως αυτοί που περνάνε με το ΑΣΕΠ; Εδώ οι αριθμοί είναι αμείλικτοι (Πίνακας 3):

Φυσικά διορίζονται και άλλοι τόσοι, όλα αυτά τα χρόνια, μέσα από τους υπόλοιπους πίνακες (24μηνο, 30μηνο κ.λπ.). Και αυτούς τους πίνακες έχει στοχοποιήσει το υπουργείο Παιδείας προκειμένου να μηδενίσει τα κοντέρ της προϋπηρεσίας και να αρχίσει εκ νέου, με ένα ΑΣΕΠ που στην πορεία του χρόνου θα γίνεται όλο και πιο σκληρό για όλο και λιγότερες μόνιμες θέσεις. Άλλωστε, η κ. Διαμαντοπούλου μίλησε για «κρισάρα» των επόμενων ΑΣΕΠ.

Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι:

Όλη η διαφάνεια και η αξιοκρατία είναι ότι καταργούμε τη σειρά επιτυχίας στο ΑΣΕΠ και την αναμειγνύουμε με την υπάρχουσα προϋπηρεσία. Με άλλα λόγια, ο νούμερο 1 επιτυχών του ΑΣΕΠ μπορεί να καταταγεί στο νούμερο 100 αν δεν έχει προϋπηρεσία. Και αν το σύνολο των θέσεων είναι 100, ο νούμερο 101 θα πρέπει να ξαναδώσει ΑΣΕΠ, κάνοντας το πλεονέκτημα που έχει τώρα, δηλαδή αναπληρωτικής μόρια - μονιμοποίηση.

- Ο θεσμός του δόκιμου εκπαιδευτικού.

Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι:

Εξετάσεις από τα σπάργανα μέχρι τα σάβανα (να τελειώσω το Λύκειο, να μπω στο Πανεπιστήμιο, να πάρω πτυχίο, να κάνω μεταπτυχιακό, να μάθω ξένη γλώσσα, να πάρω πιστοποίηση στον υπολογιστή, να περάσω τις εξετάσεις στο ΑΣΕΠ, να μου βάλει σφραγίδα καταλληλότητας ο προϊστάμενος, να υπηρετήσω μερικά χρόνια μακριά από τον τόπο κατοικίας μου... και τράβα κορδέλα, ...) για να πάρω ένα μισθό...σε μια ηλικία προφανώς πάνω από τα τριάντα, με τον οποίο θα μπορώ ίσα ίσα να ζήσω.

Φαίνεται ότι η «αξιοκρατία» και η «Δια Βίου Μάθηση» πάει να καταντήσει «Δια Βίου εφιάλτης». Και εδώ μπαίνει το ζήτημα του πώς το κίνημα των εκπαιδευτικών και των εργαζομένων θα συσπειρωθεί για να ανατρέψει αυτή την πολιτική. συνέντευξη: 6/10/08

Διαγωνισμός ΑΣΕΠ για εκπαιδευτικούς: ένα καλομελετημένο σχέδιο αποτυχίας

Όταν πριν από δώδεκα χρόνια το Υπουργείο Παιδείας προσπαθούσε να νομιμοποιήσει στη συνείδηση των εκπαιδευτικών και της κοινωνίας την αλλαγή στον τρόπο διορισμού και το διαγωνισμό του ΑΣΕΠ, ένα από τα βασικά του επιχειρήματα ήταν η δυνατότητα διορισμού των εκπαιδευτικών στο δημόσιο σχολείο σε μικρή ηλικία και η πρόσληψη εκπαιδευτικών διαβασμένων, με επικαιροποιημένες γνώσεις τόσο στο γνωστικό αντικείμενο όσο και στην παιδαγωγική.

Η προκήρυξη, όμως, κάθε φορά και λιγότερων μόνιμων θέσεων και οι συνθήκες διεξαγωγής του διαγωνισμού αποδεικνύουν περίτρανα πως στόχος ήταν και είναι ο αποκλεισμός όσο το δυνατόν περισσότερων εκπαιδευτικών από το δημόσιο σχολείο, ενώ για αυτούς που τελικά τα καταφέρνουν η είσοδος τους συνοδεύεται με την εμπέδωση συγκεκριμένων ιδεολογημάτων για το μάθημα, το σχολείο και το ρόλο τους σε αυτό.

Δεδομένου ότι με το διαγωνισμό η ευ-

γράφει η
Χρυσούλα Παπαγεωργίου

θύνη της αδιοριστίας και της αποτυχίας βαραίνει φαινομενικά τον ίδιο τον εξεταζόμενο και όχι το κράτος, το Υπουργείο σε αगाστή συνεργασία με το ΑΣΕΠ, φρόντισε με κάθε τρόπο να ενισχύει αυτήν τη λογική και να τη θεμελιώνει με πλάγιους τρόπους. Το πιο απλό που μπορεί κανείς να δει και να καταλάβει χωρίς ιδιαίτερη σκέψη είναι ο απαράδεκτος τρόπος ορισμού της ημερομηνίας των εξετάσεων, της διατύπωσης της ύλης, των θεμάτων, αλλά και ο τρόπος διόρθωσης των γραπτών. Τυπικά, ο διαγωνισμός γίνεται κάθε δύο χρόνια. Ποτέ αυτό δεν τηρήθηκε. Κάθε φορά επαναλαμβάνεται το ίδιο σκηνικό ως φάρσα. Δημοσιεύματα και διαρροές στον τύπο για την ημερομηνία διεξαγωγής χωρίς καμία επίσημη απάντηση από τους υπεύθυνους αφήνουν για μήνες να αιωρείται το πότε θα γίνει ο διαγωνισμός. Κάποια στιγμή το ΑΣΕΠ αποφασίζει να ανακοινώσει ημερομηνία, ενώ η επίσημη προκήρυξη καθυστερεί κατά πολύ να βγει και να την επισφραγίσει. Η δε ανακοίνωση της ύλης ακολουθεί ακριβώς την ίδια διαδικασία, ενώ δε λείπουν και φαινόμενα διαρροών. Στον τελευταίο διαγωνισμό, λίγες μέρες πριν την επίσημη ανακοίνωση, η ύλη είχε ήδη διαρρεύσει σε εκπαιδευτικά fora. Το Υπουργείο έριχνε την ευθύνη στο ΑΣΕΠ και το ΑΣΕΠ στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Μετά από παρεμβάσεις και πιέσεις από την πλευρά της Π.Ε.Α.Ε. ανακοινώθηκε τελικά με καθυστέρηση και ανεπαίσθητες αλλαγές, για να μην ταυτίζεται πλήρως η επίσημη ύλη με αυτή που διέρρευσε. Επιπλέον, τα θέματα εξέτασης εκτός του περιεχομένου - το οποίο και θα εξετάσουμε στη

συνέχεια - διατυπώνονται από κάποιους που εμείς οι κοινοί θνητοί δεν επιτρέπεται να μάθουμε τα ονόματά τους, ένα συμβούλιο σοφών. Και φυσικά, με τον ίδιο θολό τρόπο γίνεται η ανακοίνωση των σωστών απαντήσεων και η διόρθωση των γραπτών. Ορθές απαντήσεις ανακοινώνονται μόνο στις ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής. Δεν είναι λίγες οι φορές που στις ίδιες ερωτήσεις αντιστοιχούν παραπάνω από μία σωστές απαντήσεις. Με ποια λογική το ΑΣΕΠ επιλέγει μία από αυτές κανείς δεν ξέρει. Στον τελευταίο διαγωνισμό κατατέθηκαν υπομνήματα από την ΠΕΑΕ που αφορούσαν λανθασμένες απαντήσεις από πλευράς ΑΣΕΠ για πολλές ειδικότητες παραθέτοντας συγκεκριμένα χωρία από τα βιβλία του σχολείου και όχι μόνο. Το ΑΣΕΠ δεν τις ανακάλεσε ποτέ... Όσες φορές δε κι αν ρωτήθηκε το ΑΣΕΠ γιατί δεν ανακοινώνονται σωστές απαντήσεις και στα μαθήματα των οποίων οι απαντήσεις απαιτούν ανάπτυξη η απάντηση είναι η ίδια. «Δεν μπορούμε να επέμβουμε στην υποκειμενικότητα του διορθωτή», διαλύοντας έτσι και τις τελευταίες αυταπάτες. Αξιοσημείωτες είναι και οι παρατηρήσεις όσων μπόρεσαν να δουν τα διορθωμένα τους γραπτά, δικαίωμα που κατοχυρώθηκε στους τελευταίους τρεις διαγωνισμούς μετά από πολλές πιέσεις και αντιδράσεις. Περιπτώσεις που το scanner έκανε λάθος στην καταγραφή των ορθών απαντήσεων, ενώ τα περισσότερα γραπτά έδιναν την εικόνα των αδιόρθωτων κειμένων. Στην καλύτερη των περιπτώσεων κάποιες υπογραμμίσεις ή σταυροί αποδείκνυαν ότι μάλλον κάποιος τα έχει διαβάσει. Το επικεί-

ρημα του ΑΣΕΠ για τη μη δημοσίευση σωστών απαντήσεων στις ερωτήσεις ανάπτυξης χρησίμευσε και για την αιτιολόγηση της έλλειψης οδηγιών διόρθωσης σε αυτές.

Είναι επίσης σημαντικό να εξετάσει κανείς και τον τρόπο διατύπωσης της εξεταστέας ύλης και των θεμάτων. Ενώ στους πρώτους διαγωνισμούς η ύλη διατυπωνόταν με βάση τα σχολικά βιβλία αυτό άλλαξε. Πλέον διατυπώνονται απλά προτάσεις - γνωστικά αντικείμενα χωρίς ούτε καν την παράθεση, έστω και εξωσχολικής, βιβλιογραφίας. Ο δε όγκος της ύλης είναι τεράστιος, ενώ τίποτα δεν εξασφαλίζει ότι θα είναι ίδια από διαγωνισμό σε διαγωνισμό, με αποτέλεσμα ακόμα και αν οι υποψήφιοι επιλέξουν να ξεκινήσουν διάβασμα πριν την επίσημη ανακοίνωσή της να βρεθούν προ εκπλήξεως και ο κόπος τους θα πάει χαμένος. Κατά καιρούς έχουν διατυπωθεί ενστάσεις, υπομνήματα, διαμαρτυρίες από επίσημους φορείς, συνδικαλιστικούς και επιστημονικούς, που φυσικά δεν εισακούστηκαν.

Σε όλον αυτόν το στοχευμένο παραλογισμό έρχονται να συμπληρώσουν το παζλ τα ίδια τα θέματα. Κι αν προηγουμένως αναφέρθηκαν θέματα που επιδέχονται πολλών σωστών απαντήσεων, θα μπορούσε κανείς να χωρίσει τα θέματα σε δύο κατηγορίες. Σε αυτά τα οποία βασίζονται στην αυστηρή παραγαλία, την ανούσια λεπτομέρεια και τον παράγοντα της τύχης και σε αυτά των οποίων η διατύπωση και η απάντηση εξαρτάται από την άποψη του Υπουργείου για το ρόλο του εκπαιδευτικού.

Οποιοσδήποτε κι αν κάνει έστω και μια

απλή ανάγνωση των ερωτημάτων και των πιθανών απαντήσεων στα θέματα των παιδαγωγικών και της ειδικής διδακτικής καταρχάς θα πιστέψει ότι ζει σε μια χώρα που έχει το ιδανικό σχολείο της γνώσης, της αυτενέργειας και της δημοκρατικότητας και στο οποίο η κυβερνητική πολιτική εξωραϊζεται, ενώ οι μόνες ανορθογραφίες του αποτελούν ευθύνη των εκπαιδευτικών και η επίλυσή τους αποτελεί κριτήριο για το διορισμό μας!!! Η παραβατικότητα και ο ρατσισμός αποκόπτονται από την κοινωνική τους διάσταση, ενώ η ελλιπής κατάρτιση του εκπαιδευτικού φταίει για όλα, όπως φαίνεται, παρόλο που οι ίδιοι που βάζουν τα θέματα δημιουργούν τα προγράμματα σπουδών στα σχολεία και τα πανεπιστήμια και έχουν την ευθύνη της μηδανικής επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών που βρίσκονται ήδη στα σχολεία. Αυτοί που ευαγγελίζονται έναν άλλον εκπαιδευτικό με ατράνταχτο τρόπο, τόσο από τα θέματα του γνωστικού αντικείμενου όσο και από τα παιδαγωγικά, αποδεικνύουν ότι το πρότυπό τους είναι ο εκπαιδευτικός που γνωρίζει ανούσιες λεπτομέρειες της παραγαλίας, είναι ενοχικός και φοβικός στο σχολείο. Είναι δε ξεκάθαρος ο ρόλος της αξιολόγησης. Παντού ορίζεται ως κίνητρο και παντού τονίζεται με ωραία λόγια ο τιμωρητικός χαρακτήρας της, σε περίπτωση που ο εκπαιδευτικός δεν τηρεί πιστά και χωρίς παρεκκλίσεις το αναλυτικό πρόγραμμα.

Πολλά ακόμα θα μπορούσαν να γραφτούν, και η παραπάνω κριτική σαφώς και είναι επιμέρους. Στόχος της, όμως, είναι να αποδείξει ότι η οργάνωση και διεξαγωγή του διαγωνισμού δεν έχει κάποιες παρατυπίες που οφείλονται απλά σε προχειρότητα ή άγνοια. Αντιθέτως, πρόκειται για ένα καλοστημένο παιχνίδι στις πλάτες άνεργων, αδιόριστων εκπαιδευτικών, σε βάρος του δημόσιου σχολείου. Κάθε διαγωνισμός που γίνεται, είναι χειρότερος από τον προηγούμενο, κι αν σε κάτι θα μπορούσε να δώσει κανείς τα εύσημα στους υπεύθυνους, είναι στις κάθε φορά εμπνευσμένες παρατυπίες και πονηριές, προκειμένου να δικαιολογήσουν το γεγονός ότι όλο και περισσότεροι εκπαιδευτικοί μένουν εκτός σχολείου. Η άποψη για έναν καλύτερο διαγωνισμό καταρρέει σαν χάρτινος πύργος, δεδομένου ότι αυτός εξαρτάται πάντα από τον αριθμό των διορισμών. Όσο αυτοί μειώνονται τόσο ο διαγωνισμός και οποιοσδήποτε άλλο σύστημα πρόσληψης θα γίνεται κάτω από συνθήκες παραλογισμού. www.ipe.gr

Η νεοφιλελεύθερη μεταρρύθμιση κατεδαφίζει την ανώτατη εκπαίδευση. Πρέπει να ανατραπεί.

γράφει ο **Λάζαρος Απέκης**

Η φούσκα της Μπολόνια έσκασε!

(Γερμανοί σχολιαστές)

Μετά το μεγάλο κίνημα παιδείας στη χώρα μας, που είχε αιχμές τη μη αναθεώρηση του άρθρου 16 και το νέο νόμο-πλαίσιο, ακολούθησαν και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες δυναμικά κινήματα κατά της νεοφιλελεύθερης αναδιάρθρωσης της ανώτατης εκπαίδευσης και της έρευνας σύμφωνα με τη διαδικασία της Μπολόνια.

Στη Γαλλία, στην Ιταλία, στην Ισπανία, στην Αυστρία, στην Κροατία, και πρόσφατα στη Γερμανία, ξέσπασαν κύματα κινητοποιήσεων με διαδηλώσεις, καταλήψεις πανεπιστημιακών χώρων, αντιμαθήματα και εκδηλώσεις στους κατελιγμένους χώρους και στους δρόμους.

Στην Αυστρία οι φοιτητές ξεσηκώθηκαν κατά της ιδιωτικοποίησης της ανώτατης εκπαίδευσης και της υποβάθμισης των σπουδών τους.

Φοιτητές και καθηγητές της Ακαδημίας Καλών Τεχνών της Βιέννης διακηρύσσουν: «Είμαστε αντίθετοι με την ιδιωτικοποίηση της διδασκαλίας, της έρευνας και της παραγωγής της γνώσης γενικότερα, απαιτούμε την πλήρη δημόσια χρηματοδότηση και τον εκδημοκρατισμό όλων των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, καθώς και την άνευ όρων κατάργηση των διδάκτρων στα πανεπιστήμια, είμαστε αντίθετοι με μια 'αξιολόγηση της ποιότητας' της επιστήμης και της τέχνης που εφαρμόζεται με οικονομικά κριτήρια, είμαστε αντίθετοι στην υποβάθμιση που μετατρέπει πανεπιστήμια και σχολές σε κέντρα κατάρτισης προσανατολισμένα από την αγορά εργασίας». Και οι φοιτητές του Πανεπιστημίου της Βιέννης: «Εκπαίδευση και όχι κατάρτιση, ελεύθερη πρόσβαση στην ανώτατη εκπαίδευση και πλήρη κατάργηση των διδάκτρων, εκδημοκρατισμός του πανεπιστημίου, όχι στις αλλαγές στα προγράμματα σπουδών χωρίς τη συγκατάθεση των φοιτητών, πλήρη χρηματοδότηση των πανεπιστημίων και κατάργηση όλων των μορφών οικονομικής επιβάρυνσης των φοιτητών».

Στη Γερμανία, όπως και σε άλλες χώρες, όπου εφαρμόστηκε η αναδιάρθρωση σύμφωνα με τη διαδικασία της Μπολόνια χωρίς

σημαντικές αντιδράσεις, αντιμετωπίζουν τις πρώτες καταστροφικές συνέπειες στο επίπεδο και στη δομή των σπουδών με τους δύο κύκλους (τριετής προπτυχιακός και διετής μεταπτυχιακός) και την υποβάθμιση των αποφοίτων που χαρακτηρίζονται πλέον ημιμαθείς, με ανεπαρκή εφόδια για να ασκήσουν επάγγελμα, αλλά και την υποταγή της επιστημονικής έρευνας των πανεπιστημίων στους κανόνες και στα ήθη της αγοράς.

Οι σπουδές σε συγκεκριμένη επιστήμη που μπορούν να προσφέρουν στέρεα εφόδια στους αποφοίτους, με τα οποία θα είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν και τις αλλαγές που θα συναντήσουν στον επαγγελματικό τους βίο, διασπώνται σε δύο κύκλους, με τον πρώτο να παρέχει αναλώσιμα επαγγελματικά εφόδια χαμηλής στάθμης.

Ενώ οι ακραία νεοφιλελεύθερες πολιτικές που ηγεμονεύουν στα όργανα της ΕΕ υπαγόρευαν την ένταξη της ανώτατης εκπαίδευσης στη διαδικασία της Μπολόνια για να είναι οι απόφοιτοι 'καταλληλότερα εφοδιασμένοι' (απασχολήσιμοι) για την άσκηση επαγγέλματος, αποδεικνύεται ότι αυτή η 'μεταρρύθμιση' οδήγησε στο αντίθετο αποτέλεσμα, ακόμη και για τα δικά τους κριτήρια, της εξυπηρέτησης του κεφαλαίου.

Χαρακτηριστικά αιτήματα - συνθήματα των κινητοποιήσεων στη Γερμανία ήταν: «δωρεάν παιδεία για όλους», «λεφτά για την παιδεία και όχι για τις τράπεζες».

Οι φοιτητές καταγγέλλουν, ιδιαίτερα, την υιοθέτηση της διαδικασίας της Μπολόνια, που εναρμονίζει τη λειτουργία των ευρωπαϊκών πανεπιστημίων, ορίζοντας συγκεκριμένο χρονικό περιθώριο για την απόκτηση πτυχίου, του μεταπτυχιακού και του διδακτορικού - μια μεγάλη ανατροπή για τη Γερμανία.

Σε αυτήν τη χώρα, μετά τις κινητοποιήσεις ακόμη και συντηρητικοί σχολιαστές μιλούν για την 'παταγώδη αποτυχία της μεγαλύτερης αλλαγής στην ανώτατη εκπαίδευση που έγινε μετά το 19^ο αιώνα'. Λένε χαρακτηριστικά ότι 'η φούσκα της Μπολόνια έσκασε, μετά τη φούσκα του χρηματοπιστωτικού συστήματος'. Και εκεί, το φοιτητικό κίνημα ευαισθητοποίησε την κοινωνία για τις καταστροφικές συνέπειες αυτής της 'μεταρρύθμισης'. Παρά ταύτα, οι καταλήψεις, τα αντιμαθήματα και οι εκδηλώσεις που λειτούργησαν στο

πλαίσιο τους αντιμετωπίστηκαν με άγρια αστυνομική βία και καταστολή και με διώξεις.

Πέρα από κάποιες ιδιαιτερότητες, είναι κοινή η διαπίστωση των κινημάτων ότι το πανεπιστήμιο υποβαθμίζεται σε ένα αυταρχικό εκπαιδευτήριο για την επαγγελματική κατάρτιση των αποφοίτων του, το οποίο θα λειτουργεί σαν ιδιωτική επιχείρηση.

Και ενώ στην ηπειρωτική Ευρώπη αναπτύσσονται αυτές οι δυναμικές αντιδράσεις, στη Βρετανία επιμένουν στη νεοφιλελεύθερη κατεδάφιση συζητώντας για πανεπιστημιακές σπουδές διάρκειας δύο ετών!

Την προς τα κάτω ενοποίηση των συστημάτων μεταλυκειακής εκπαίδευσης, με την ένταξη δημόσιας και ιδιωτικής, αλλά και όλων των μορφών εκπαίδευσης και κατάρτισης (δια βίου μάθηση, άτυπες μορφές εκπαίδευσης, επαγγελματική εμπειρία) και με ένα ενιαίο σύστημα τυποποίησης (πιστωτικές μονάδες) και πιστοποίησης (αξιολόγηση), επιβάλλει η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας σύμφωνα με τη διαδικασία της Μπολόνια και τους στόχους της Λισαβόνας.

Μετά την πρώτη αμηχανία της χρηματοπιστωτικής κατάρρευσης και της βαθιάς οικονομικής κρίσης, τα όργανα της ΕΕ αλλά και οι ελληνικές κυβερνήσεις, με ιδιαίτερο ζήλο η σημερινή του ΠΑΣΟΚ, επιμένουν στη νεοφιλελεύθερη βαρβαρότητα της αγοράς ακόμη και για τα θέματα παιδείας! Αυτός είναι ο αναχρονισμός των 'εκαυχρονιστών'.

Στη χώρα μας ιδιαίτερα, για τη συνέχιση του αγώνα το πανεπιστημιακό κίνημα έχει να αντιμετωπίσει δυσμενέστερες συνθήκες.

Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ επιμένει να σκληρύνει 'εκαυχρονιστικά' τη 'μεταρρύθμιση' που δεν κατάφερε να ολοκληρώσει η κυβέρνηση της ΝΔ. Ετοιμάζει αλλαγές για να βελτιώσει τη 'λειτουργικότητα' του νόμου Γιαννάκου και 'ρεαλιστικές' προσαρμογές στην εφαρμογή τού νόμου για το πανεπιστημιακό άσυλο. Χειρίζεται παραπλανητικά την αναγνώριση των κολεγίων και της οδηγίας της ΕΕ που επιβάλλει τα ίδια επαγγελματικά δικαιώματα στους αποφοίτους τους, προωθώντας το 'απόλυτο σύστημα' - το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Επαγγελματικών Προσόντων, με ενιαία τυποποίηση και πιστοποίηση.

Οι διοικήσεις των πανεπιστημίων σε ορισμένα πανεπιστήμια επιχειρούν να εφαρμόσουν σημαντικές διατάξεις της αναδιάρθρωσης (αξιολόγηση, πιστωτικές μονάδες, εσωτερικός κανονισμός, άσυλο κ.ά.), αγνοώντας προηγούμενες αποφάσεις των ίδιων των συγκλήτων τους, για να ακυρώσουν τα αναχώματα που όρθωσε το πανεπιστημιακό κίνημα ενάντια στη νεοφιλελεύθερη επίθεση.

Η ηγετική ομάδα της ΠΟΣΔΕΠ (ΠΑΣΟΚ, Ανανεωτική Πτέρυγα του ΣΥΝ και 'γιατροί της ΝΔ') με την πολιτική της έχει μετατρέψει ένα συνδικάτο με ξεκάθαρες θέσεις και αγωνιστική πορεία κατά της αναδιάρθρωσης, ανεξάρτητο από την πολιτική εξουσία και τις διοικήσεις των πανεπιστημίων, σε όργανο κυβερνητικού συνδικαλισμού.

Και αυτά συμβαίνουν όταν στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες αναπτύσσονται δυναμικά κινήματα ενάντια στη διαδικασία της Μπολόνια που κατεδαφίζει την ανώτατη εκπαίδευση, για την υπεράσπιση του επιπέδου των σπουδών, της αξίας των πτυχίων, για τη δημόσια και δωρεάν ανώτατη εκπαίδευση, για ένα δημοκρατικό πανεπιστήμιο.

Με αυτά τα κινήματα πρέπει να συντονιστεί το εκπαιδευτικό μας κίνημα για να αποτραπεί σε επίπεδο Ευρώπης η πολιτική που επιβάλλει την υποβάθμιση, την εμπορευματοποίηση και ιδιωτικοποίηση της ανώτατης εκπαίδευσης και της παιδείας γενικότερα.

Η νεοφιλελεύθερη μεταρρύθμιση στην ανώτατη εκπαίδευση πρέπει να ανατραπεί.

Και αυτό γίνεται μόνο με αγώνες! www.antiportal.gr

Διαμαντοπούλου: στα ΚΕΣ, κηρύσσει κυνήγι μορίων)

Δεν μπήκε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το νέο έτος, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά στις εξελίξεις στη μεταλυκειακή εκπαίδευση. Η υπουργός Παιδείας έσπευσε, ελάχιστες μέρες μετά τη γαλοπούλα, να δώσει το στίγμα της πολιτικής που θα ακολουθήσει και τη νέα χρονιά: ενίσχυση της «Δια Βίου Εκπαίδευσης» (δηλαδή της ατέρμονης θήρας μορίων και πιστοποιητικών), στήριξη της ιδιωτικής παιδείας και του εμπορίου γνώσεων και διπλωμάτων, επίταση της επίθεσης στη δημόσια τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Να θυμίσουμε ότι το 2009 είχε κλείσει, με την υπουργό να δηλώνει ότι περιμένει από τους πρυτάνεις των πανεπιστημίων να χαρτογραφήσουν τους χώρους του ασύλου, ενώ ταυτόχρονα τούς θύμιζε ότι σε αυτό δεν συμπεριλαμβάνονται «οι δρόμοι και τα πεζοδρόμια». **Ο περιβόητος νόμος-πλαίσιο (ψηφισμένος από τη ΝΔ) και η ενεργοποίηση των διατάξεών του για το άσυλο (περιορισμός των χώρων που καλύπτει το πανεπιστημιακό άσυλο, περιορισμός των προσώπων στα οποία αναγνωρίζεται το δικαίωμα του ασύλου, περιορισμός των προϋποθέσεων υπό τις οποίες αίρεται το άσυλο) ήταν τα όπλα που χρησιμοποιούσε το Δεκέμβρη το υπουργείο Παιδείας ενάντια στα δημόσια ΑΕΙ και ΤΕΙ.**

Το 2010 ξεκίνησε παρόμοια, με την Διαμαντοπούλου αυτή τη φορά να ενισχύει την ιδιωτική (ψευτο-)κατάρτιση και (παρ-)εκπαίδευση. Μολονότι η υπουργός στέρησε από μια συγκεκριμένη κατηγορία εμπόρων διπλωμάτων το δικαίωμα να αυτοαποκαλούνται «κολεγίαρχες» (καθότι τα εκπαιδευτήριά τους θα ονομάζονται στο εξής «Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών» και όχι «Κολέγια»), η αλήθεια είναι ότι κανένας τους τελικά δεν της κρατάει κακία.

Βέβαια η ηγεσία του υπουργείου Παιδείας είχε φροντίσει να «χρυσώσει το χάπι» για όλους αυτούς τους ιδιοκτήτες κέντρων παραγωγής πιστοποιητικών, προσφέροντάς τους, ως άλλο πρωτοχρονιάτικο δώρο, την αναγνώριση επαγγελματικών δικαιωμάτων για όλους τους αποφοίτους-πελάτες τους. Στο προσεχές διάστημα μάλιστα αναμένεται Προεδρικό Διάταγμα που θα ενσωματώνει σχετική Ευρωπαϊκή Οδηγία, η οποία ζητούσε (εκβίαζε υπό την απειλή επιβολής υψηλού χρηματικού προστίμου) επαγγελματικά δικαιώματα για τους αποφοίτους των κολεγίων ισότιμα με εκείνα των αποφοίτων των δημόσιων ΑΕΙ και ΤΕΙ.

αναγνωρίζει επαγγελματικά δικαιώματα τη «Δια Βίου Εκπαίδευση» (δια βίου

γράφει ο Δημήτρης Κουφοβασίλης

τούς έχει κοστίσει οικονομικά: «η νέα αλλαγή του ονόματός μας ανακοινώνεται ένα χρόνο μετά την επιβολή από το υπουργείο σε εμάς της ονομασίας “κολέγια”, κάτι που μας ανάγκασε να αλλάξουμε τα καταστατικά μας, το διαφημιστικό μας υλικό και τις ταμπέλες στα κτίριά μας» [πάντως, πριν τους επιβληθεί η ονομασία «κολέγια», ο «Σύνδεσμος Κολεγίων» υψίστατο με το συγκεκριμένο όνομα]. Σε κάθε περίπτωση, τώρα θα υποχρεωθούν να τυπώσουν νέα διαφημιστικά φυλλάδια.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Διαμαντοπούλου αυτήν τη στιγμή υποποιεί στο ακέραιο τα σχέδια του.. Στυλιανίδη, του πρώην υπουργού Παιδείας της ΝΔ. Σε ορισμένες μάλιστα περιπτώσεις «τού βγαίνει από δεξιά», όπως θα δούμε να συμβαίνει με τον μαγειρευόμενο νέο νόμο που ορίζει ηπιότερους, ανεκτικότερους ελέγχους στα ΚΕΣ. Στην ελεύθερη αγορά δεν επιτρέπεται να μπαίνουν μεγάλοι φραγμοί στις επιχειρήσεις, γαρ.

Με επιχείρημα τη νωπή εντολή [μέχρι πότε, άραγε, θα είναι «νωπή»:] το υπουργείο Παιδείας λαμβάνει αποφάσεις που, υπό άλλες συνθήκες, ήδη θα είχαν προκαλέσει ξεσηκωμό στη φοιτητική και ακαδημαϊκή κοινότητα. **Τα ΚΕΣ, με μονομερή απόφαση της υπουργού, κερδίζουν επαγγελματικά δικαιώματα για τους αποφοίτους τους, την ίδια ώρα που περισσότερες από 30 ειδικότητες ΤΕΙ δεν έχουν εξασφαλίσει κάτι αντίστοιχο!**

Με επιχείρημα την «υποχρέωσή μας» να εναρμονίσουμε το Εθνικό με το Κοινοτικό Δίκαιο [να υποτάξουμε το πρώτο στο δεύτερο], και προκειμένου να γλυτώσουμε τα πρόστιμα εκ Βρυξελλών, η Διαμαντοπούλου «φυτεύει» τα κέντρα παραγωγής πιστοποιητικών στην κατηγορία των ΙΕΚ (από ακαδημαϊκή άποψη) και τα πριμοδοτεί με δυνατότητες (από επαγγελματική άποψη) αντίστοιχες των δημόσιων τριτοβάθμιων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Εννοείται ότι τα ΚΕΣ σήμερα πιέζουν για την αναγνώρισή τους στην υψηλότερη δυνατή θέση στις επίσημες κατατάξεις της εκπαιδευτικής διαδικασίας: με βάση την ευρωπαϊκή 8βαθμη εκπαιδευτική κλίμακα (όπου το 8° σκαλί είναι το διδακτορικό και το 7° το μεταπτυχιακό) τα Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών δίνουν τον δικό τους αγώνα για να κερδίσουν τη θέση τους στο 5° σκαλί, κι όχι στο 4° ή κάπου ακόμη πιο χαμηλά. Αφού κατέκτησαν την επαγγελματική ισοτίμηση, μάχονται και για την ακαδημαϊκή. Τι έχουν να χάσουν;

Προσφέροντας μαθητεία στο ακριβές αντικείμενο προτίμησης του υποψήφιου σπουδαστή-πελάτη τους, στην πόλη-έδρα που αυτός έχει επιλέξει, μακριά από την ψυχοφθόρο διαδικασία των πανελλαδικών εξετάσεων, με μοναδικό (αν και σοβαρό) τίμημα την καταβολή διδάκτρων, και κέρδος ισότιμα επαγγελματικά δικαιώματα με εκείνα των πτυχιούχων ΑΕΙ ή ΤΕΙ, τα ΚΕΣ διαμορφώνουν προϋποθέσεις για τη ριζική αλλαγή του τοπίου της μεταλυκειακής εκπαίδευσης. Αναμένεται η απάντηση πρωτίστως των φοιτητών και των σπουδαστών των δημόσιων τριτοβάθμιων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, εν όψει μάλιστα των σχεδιαζόμενων δικαστικών προσφυγών που ετοιμάζει ο Σύνδεσμος Κολεγίων και ορισμένοι διπλωματούχοι σχετικών εκπαιδευτηρίων, οι οποίοι διεκδικούν ακόμη περισσότερα! ΗΥΠΕΚΕΣ, ΘΕΣΣ

Η υπουργός Παιδείας, φοβούμενη έκρηξη οργής από την πλευρά της δημόσιας τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, φρόντισε να επικεντρωθεί στην ονοματοδοσία και στη μεγάλη «κατάκτηση» της κυβέρνησης, η οποία απέτρεψε τη χορήγηση του τίτλου τού «κολεγίου» στα εκπαιδευτήρια που τον διεκδικούσαν. Παράλληλα, διευκρίνισε ότι οι προωθούμενες ρυθμίσεις δίνουν στους αποφοίτους των ΚΕΣ «μόνο» επαγγελματική και όχι ακαδημαϊκή ισοτίμηση (ασχέτως αν το πρώτο είναι σημαντικότερο από το δεύτερο). **Οι απόφοιτοι των εν λόγω ΚΕΣ (εκείνων δηλαδή των εκπαιδευτηρίων που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα ως παραρτήματα ιδιωτικών πανεπιστημίων με έδρα κάποιο από τα κράτη-μέλη της Ε.Ε.) στο άμεσο μέλλον θα μπορούν να διεκδικήσουν τις ίδιες θέσεις εργασίας με τους πτυχιούχους των ΑΕΙ και ΤΕΙ, αρκεί το δίπλωμά τους να τους εξασφαλίζει επαγγελματικά δικαιώματα στη χώρα που εδρεύει το μητρικό πανεπιστήμιο.**

Με δυο λόγια, τα πιστοποιητικά και λοιπά αγορασμένα συγχωροχάρτια των ΚΕΣ έρχονται να συγκρουστούν με τα πτυχία που χορηγεί η δημόσια τριτοβάθμια εκπαίδευση, με έπαθλο μία θέση εργασίας. Οι διπλωματούχοι των ιδρυμάτων αυτών θα μπορούν να συμμετέχουν στους διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ για την πρόσληψή τους στο Δημόσιο τομέα, ενώ το ΤΕΕ αλλά και οι επιμέρους ομοιο-επαγγελματικοί σύλλογοι και επιμελητήρια θα υποχρεούνται να εγγράφουν στις επετηρίδες τους όλους τους αποφοίτους των ΚΕΣ, με την επιφύλαξη κάποιων «αντισταθμιστικών μέτρων», όπως είναι οι εξετάσεις ή η επιπλέον μαθητεία. Η Διαμαντοπούλου, και στην περίπτωση αυτή, φρόντισε να δώσει απόλυτη έμφαση στα αντισταθμιστικά μέτρα, «θάβο-ντας» το καθαυτό γεγονός της προωθούμενης επαγγελματικής ισοτίμησης.

Οι «πρώην κολεγιάρχες» είναι βέβαια ενθουσιασμένοι με τις εξελίξεις, αλλά προσποιούνται τους δυσαρεστημένους για να παζαρέψουν περισσότερα για τους πελάτες τους και για τους εαυτούς τους. Εξάλλου πριν τρεις μήνες, κυριολεκτικά εν μια νυκτί, ο Σηληιώτοπουλος αναγνώριζε άδεια λειτουργίας σε 33 κολέγια, πρόσφερε δηλαδή στην ιδιωτική μεταλυκειακή εκπαίδευση ακόμη περισσότερα. Ο πρόεδρος του Συνδέσμου Κολεγίων [άραγε τώρα θα πρέπει να μετονομαστεί σε «Σύνδεσμο ΚΕΣ»:] διαμαρτύρεται, ανάμεσα στα άλλα, ότι οι συνεχείς αλλαγές στον τίτλο των ιδρυμάτων (-επιχειρήσεών τους)

Μια ακόμη επίθεση στο Πανεπιστημιακό Άσυλο

γράφει ο Δ. Κουφοβασίλης

Το καθαυτό γεγονός της νέας, συντονισμένης επίθεσης ενάντια στο φοιτητικό άσυλο, προμαχούντος του ΠΑΣΟΚ αυτήν τη φορά, πλέον δεν μας ξαφνιάζει. Αν μη τι άλλο, οι εναλλασσόμενες τα τελευταία χρόνια πράσινες και χαλάζιες κυβερνήσεις έχουν αναγάγει σε επιστήμη την επίθεση στα κερτημένα δημοκρατικά δικαιώματα, αξιοποιώντας βέβαια, κάθε φορά, όλα τα διαθέσιμα προσχήματα.

Όπως λοιπόν θα ήταν επόμενο, βούτυρο στο ψωμί της Διαμαντοπούλου, του Χρυσοχοΐδη και όλων εκείνων που αδημονούν να συκοφαντήσουν και να χτυπήσουν το άσυλο, αποτέλεσε η τραμπούκικη επίθεση ενάντια στον Πρύτανη του Πανεπιστημίου Αθηνών, Κίττα Χρ., γεγονός που σημειώθηκε μάλιστα στο κτήριο της Πρυτανείας του Πανεπιστημίου Αθηνών στα Προπύλαια. Περιττό είναι να σημειωθεί ότι τυχοδιωκτικές ή απλά μηδενιστικές «δράσεις» αυτού του είδους, δεν αποτελούν παρά αμαύρωση του φοιτητικού κινήματος, ενώ ταυτόχρονα κορηγούν πρώτης τάξεως προπαγανδιστικά όπλα στους υποστηρικτές τής «κατά περίπτωση άρσης» ή και «πλήρους κατάργησης» του ασύλου.

Η νυν υπουργός Παιδείας, από το βήμα της 62ης Συνόδου των Πρυτάνεων που διεξήχθη στο Λαύριο, έσπευσε

να διαμηνύσει ότι το θεσμικό πλαίσιο για το άσυλο «πρέπει να εφαρμοστεί», παρέπεμψε δηλαδή στις (ουσιαστικά ανενεργές προς το παρόν) «μεταρρυθμίσεις» τής άλλοτε υπουργού Παιδείας, Μαριέττας Γιαννάκου.

Θυμίζουμε ότι ο περιβόητος «νόμος-πλαίσιο» εισήγαγε τρεις σημαντικές αλλαγές σε βάρος του ασύλου: α) τον περιορισμό του ασύλου συγκεκριμένα στα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, και όχι σε όλον το λαό, β) τον περιορισμό του ασύλου μόνο στους χώρους διδασκαλίας και επιστημονικής έρευνας, και όχι στο σύνολο των χώρων και των εγκαταστάσεων που ανήκουν στα τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα, και γ) τον περιορισμό των προϋποθέσεων υπό τις οποίες επεμβαίνει η αστυνομία σε χώρους του ασύλου.

Ως πρώτο βήμα, λοιπόν, για την ενεργοποίηση του υπάρχοντος θεσμικού πλαισίου, η Διαμαντοπούλου ζήτησε από τις διοικήσεις των ΑΕΙ την πλήρη καταγραφή των χώρων που καλύπτονται από το άσυλο, ενώ φρόντισε να τους δώσει και ένα «στίγμα» για τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να υλοποιηθεί η σχετική χαρτογράφηση: «*Τα πεζοδρόμια και οι δρόμοι δεν είναι άσυλο*», επεσήμανε emphaticά.

Η υπουργός και οι πρυτάνεις (οι οποίοι, σημειωτέον, δεν έθεταν στην αρχική ατζέντα των συζητήσεων το θέμα του φοιτητικού ασύλου) κατέληξαν σε διατυπώσεις που λίγο-πολύ συμφωνούν μεταξύ τους: η Διαμαντοπούλου δήλωσε ότι «*το άσυλο έχει ένα συμβολισμό για τη χώρα μας, ο οποίος βασίζεται στο ρόλο που έπαιξαν τα πανεπιστήμια και η φοιτητιάσα νεολαία στην εφτάχρονη δικτατορία*», ενώ οι πρυτάνεις ανέλυσαν λίγο περισσότερο το σχετικό σκεπτικό, σημειώνοντας ότι «*το άσυλο θεσπίστηκε σε ιστορικές εποχές (σ.σ. άρα σήμερα δεν είναι ιστορική εποχή;) και σηματοδοτεί ση-*

μαντική δημοκρατική κατάκτηση, σήμερα ωστόσο έχει στρεβλωθεί, επομένως δεν εξυπηρετεί την ελεύθερη διακίνηση των ιδεών, αντιθέτως σε αρκετές περιπτώσεις προσφέρει πεδίο παραβατικής συμπεριφοράς (...)».

Το επιχείρημα ενάντια στο άσυλο που πρόκειται να αξιοποιηθεί περισσότερο την προσεχή περίοδο θέλει το θεσμό να έχει ολοκληρώσει τον ιστορικό του ρόλο, με συνέπεια σήμερα να αποτελεί απλά μουσειακό κομμάτι, αλλά και τροχοπέδη της ελεύθερης διακίνησης των ιδεών!

Η γενική κάμψη που γνωρίζει, την περίοδο που διανύουμε, το φοιτητικό κίνημα, είναι, ασφαλώς, μία από τις πιο σημαντικές παραμέτρους του ζητήματος: όσο η αστική πολιτική θα βλέπει τους φοιτητές αποδιοργανωμένους και αδύναμους, τόσο θα προωθεί τα αντιδραστικά, αντιεκπαιδευτικά της μέτρα. Όσο οι φοιτητικοί αγώνες θα στερούνται συντονισμού, πολιτικής στόχευσης, μαζικότητας, τόσο πιο συχνά και αποφασιστικά θα είναι τα πλήγ-

Η Α. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΕΧΕΙ ΔΗΛΩΣΕΙ ΓΙΑ ΤΟ ΑΣΥΛΟ

«*Αρνούμεθα τη λειτουργία του (ασύλου) ως άλλοθι για καταστροφές και άλλες εγκληματικές πράξεις. Το διακύβευμα είναι πλέον η προστασία του δημόσιου πανεπιστημίου από ανεξέλεγκτες και επικίνδυνες μειοψηφίες.*»

«*Ευρύτερα πάντως θα πρέπει να εξετάσουμε το θέμα της φύλαξης των πανεπιστημίων σε μόνιμη βάση και με οργανωμένες από το πανεπιστήμιο υπηρεσίες.*» (Ως υπεύθυνη του Τομέα Παιδείας του ΠΑΣΟΚ, η Διαμαντοπούλου, μεταξύ άλλων, πρότεινε τη σύσταση ομάδων σεκιούριτι για τα πανεπιστήμια).

ματα που θα δέχεται η δημόσια και δωρεάν εκπαίδευση.

Η συζήτηση για τον περιορισμό του ασύλου, δηλαδή για την περιστολή ενός κεκτημένου δημοκρατικού δικαιώματος της νεολαίας, πρέπει σήμερα να οδηγηθεί στη διατύπωση της ανάγκης ανασυγκρότησης ενός μαζικού, αγωνιστικού φοιτητικού κινήματος ενός φοιτητικού κινήματος που θα έχει τις δυνάμεις να περιφρουρηθεί και να αποτρέψει όλες εκείνες τις (αντικειμε-

νικά προβοκατόρικες) ενέργειες που συγκροτούν αφορμές για την επίθεση εναντίον του ενός φοιτητικού κινήματος που θα μπορεί να υπερασπιστεί το σύνολο των δημοκρατικών κεκτημένων του και να αγωνιστεί για να τα διευρύνει.

Βέβαια, ακόμη και με τα σημερινά δεδομένα, είναι εξαιρετικά αμφίβολο κατά πόσον η κυβέρνηση έχει τη δυνατότητα να επιβάλει την άμεση εφαρμο-

γή των διατάξεων για το άσυλο που προβλέπει ο νόμος-πλαίσιο (να κατορθώσει, δηλαδή, μέσα σε λίγες εβδομάδες ή μήνες, ό,τι δεν κατάφερε η ΝΔ μέσα σε 5 χρόνια). Με δεδομένες τις μεγάλες πιέσεις που έχει ήδη δεχθεί η νεολαία και η ελληνική κοινωνία γενικότερα, θα αποτελούσε επικίνδυνη πολιτική επιλογή για το ΠΑΣΟΚ να προχωρήσει σε δραστικά αντιεκπαιδευτικά-αντιλαϊκά μέτρα, με ουσιαστικά αποκλειστικό στήριγμά του τη «νωπή εντολή». Εξάλλου, πόσα αντιδραστικά μέτρα μπορεί να «περάσει» μία κυβέρνηση, χωρίς να δημιουργήσει επικίνδυνους γι' αυτήν κοινωνικούς κραδασμούς;

Το ΠΑΣΟΚ διακηρύσσει σήμερα την «εφαρμογή θεσμικών πλαισίων» για την περιστολή του ασύλου, με καταρχήν πρόθεση να δοκιμάσει τα αντανκαστικά της νεολαίας. Ευθέως ανάλογα με τις φοιτητικές αντιδράσεις που θα διαδεχθούν τις εξαγγελίες των αντιεκπαιδευτικών μέτρων, το υπουργείο Παιδείας και η κυβέρνηση θα πιεστούν βέβαια να...«επανεξετάσουν» τη στάση τους. Στην περίπτωση όμως κατά την οποία η αγωνιζόμενη νεολαία πιαστεί «στον ύπνο», το θεωρητικό θεσμικό πλαίσιο θα μετατραπεί αυτόματα σε χειροπιαστή, επώδυνη πραγματικότητα.

Ο Θ. ΠΑΓΚΑΛΟΣ ΕΧΕΙ ΔΗΛΩΣΕΙ ΓΙΑ ΤΟ ΑΣΥΛΟ

«Στους δρόμους της Πανεπιστημιούπολης Ζωγράφου βλέπω καθημερινά τους λαθρέμπορους φορητών-ψυγείων κάτι να ξεφορτώνουν. Είναι πασίγνωστο. Χιλιάδες άνθρωποι το βλέπουν κάθε μέρα. Γιατί στους δρόμους αυτούς, όπου περνούν χιλιάδες αυτοκίνητα, να μην μπορεί να περιπολεί η αστυνομία; Γιατί μέσα στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης να υπάρχει ένα τεράστιο παζάρι με πάσης φύσεως αντικείμενα απ' όλα τα Βαλκάνια; Για να μη πω και για τις ουσίες που πωλούνται εκεί πέρα. Αυτό το ξέρει και η κουτσή Μαρία. Το έχουν καταγγείλει οι καθηγητές. Γιατί εκεί να μην εφαρμόζεται ο νόμος στους δρόμους και στα πεζοδρόμια; Ποιο άσυλο;»

«Διάφοροι πλανόδιοι οι οποίοι προφανώς φοβούνται να πάνε στα χωριά και στις πλατείες, πωλούν ό,τι μπορεί να φανταστεί κανείς με εντελώς παράνομο τρόπο. Χωρίς άδεια, χωρίς να κόβουν αποδείξεις, χωρίς να πληρώνουν φόρους. Είναι δυνατόν να συγκαλύπτεται όλο αυτό το πανηγύρι με το πανεπιστη-

μιακό άσυλο και να μη μπορεί η αστυνομία να μπει μέσα και να επιβάλει την τάξη;»

«Εγώ δε βλέπω γιατί πρέπει να είναι απούσα η αστυνομία τάξης από τα πανεπιστήμια.»

«Εγώ θα έλεγα ότι το πανεπιστημιακό άσυλο δε σημαίνει καν ότι δεν μπαίνει η αστυνομία στα πανεπιστήμια.»

«...πού είναι το κακό, αγαθά παιδάκια της αστυνομίας-τάξης να περιπολούν στους χώρους του πανεπιστημίου;»

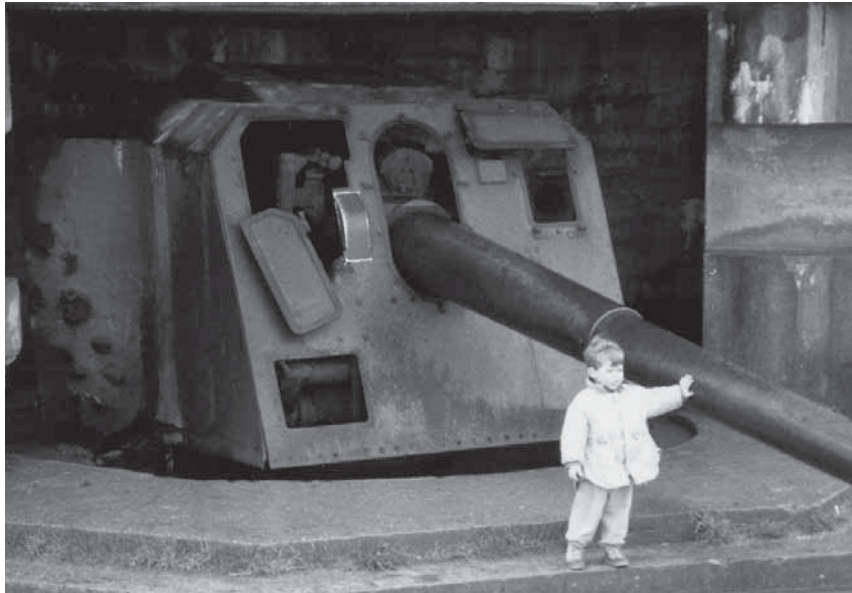
«...το να περιπολούν, λοιπόν, σήμερα οι αστυνομικοί μέσα στα πανεπιστήμια, όπως περιπολούν στους δρόμους (...) δεν καταλαβαίνω γιατί κάποιοι πιστεύουν ότι παρεμποδίζει την ομαλή διεξαγωγή της διαπάλης των ιδεών.»

«...το άσυλο κατέληξε να γίνει βάση εξόρμησης τρομοκρατών και ανθρώπων που κατέστρεψαν και καταλήστευσαν το κέντρο της Αθήνας.»

Τριτοβάθμια
εκπαίδευση
Τριτοβάθμια
εκπαίδευση
Τριτοβάθμια
εκπαίδευση
Τριτοβάθμια
εκπαίδευση

αντιπετράδια
της
εκπαίδευσης

Παπανδρέου και Διαμαντοπούλου, εκπέμπουν ταυτόχρονα ένα σαφές μήνυμα τρομοκράτησης προς τη νεολαία και την κοινωνία γενικότερα. Το μήνυμα αυτό έχει τίτλο «περιστολή των κοινωνικών δικαιωμάτων» και αποτελεί μέρος μιας αλυσίδας μηνυμάτων που πολύ νωρίς στάλθηκαν από τη νέα κυβέρνηση: «απολύσεις στο όνομα της αξιοκρατίας και της εξυγίανσης», «πάγωμα προσλήψεων», «συμπίεση μισθών», «μείωση κοινωνικών δαπανών», «μαζικές προληπτικές προσαγωγές και αστυνομοκρατία για τη διασφάλιση της κοινωνικής ειρήνης».

Η συζήτηση για τον περιορισμό ή την κατάργηση του ασύλου που αναθερμαίνεται την περίοδο που διανύουμε, αποτελεί τμήμα της γενικευμένης επίθεσης που έχει κηρύξει η κυβέρνηση στα κοινωνικά κεκτημένα.

Οι εκφρασμένες θέσεις της Διαμαντοπούλου, βρίσκουν σύμφωνη, προς το παρόν, μικρή μερίδα πανεπιστημιακών. Ωστόσο στη Νομική ήδη διατυπώθηκε συγκεκριμένη πρόταση από τον πρόεδρο της σχολής, Φορτσάκη Θ., για είσοδο των φοιτητών στις εγκαταστάσεις του εκπαιδευτικού ιδρύματος μόνο μετά την επίδειξη της φοιτητικής τους ταυτότητας (!) και για σύσταση ειδικού σώματος φύλαξης του κτηρίου. Οι φοιτητές της Νομικής απάντησαν με κινητοποιήσεις, θέτοντας το δικό τους «βέτο» στα προτεινόμενα μέτρα ελέγχου, τουλάχιστον προς το παρόν.

Για την έμπρακτη εφαρμογή των προτάσεων που προέρχονται είτε από τις διοικήσεις των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων είτε από τις «πρόνοιες» του νόμου-πλασιού, το φοιτητικό κίνημα πρέπει να ετοιμάσει τη δική του οργανωμένη, μαζική και αγωνιστική απάντηση. ΣΠΕΡΤΣΕΛΙ

Ο Μ. ΜΑΪΛΗΣ ΕΧΕΙ ΔΗΛΩΣΕΙ ΓΙΑ ΤΟ ΑΣΥΛΟ

«Ένα σωρό ΑΕΙ χρησιμοποιούνται ως ορμητήρια κουκουλοφόρων και ως εργαστήρια κατασκευής μολότοφ.» (αρκετές φορές στο παρελθόν τα επιχειρήματα του ΚΚΕ χορήγησαν στη ΝΔ το πολιτικό άλλοθι που αναζητούσε)

Ο Γ. ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ ΕΧΕΙ ΔΗΛΩΣΕΙ ΓΙΑ ΤΟ ΑΣΥΛΟ

«Είναι ένα ελληνικό εφεύρημα μόνο. Δεν υπάρχει πουθενά στον κόσμο.»
«Υπάρχει περίπτωση να πάει ένας αστυνομικός μέσα σε μια διδασκαλία και να διακόψει το μάθημα; Το μάθημα διακόπτεται μόνο από τους κουκουλοφόρους. Επομένως, λοιπόν, δε χρειάζεται (...) δε χρειάζεται και εδώ. Δεν καταλαβαίνω τι είμαστε; Ουγκάντα είμαστε και χρειάζομαστε το άσυλο;»

Η Μ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ ΕΧΕΙ ΔΗΛΩΣΕΙ ΓΙΑ ΤΟ ΑΣΥΛΟ

«Δεν είναι δυνατόν να διαπραγματεύονται κάθε φορά οι πανεπιστημιακές αρχές πώς θα παραβιάσουν τους νόμους και να μην εφαρμόζουν τους νόμους.» (...) «...να συγκαλέσουν τη σύγκλητο και να αποφασίσουν ποιοι χώροι είναι χώροι έρευνας και εκπαίδευσης...» (...) «...μόνο αυτοί οι χώροι έχουν άσυλο.»

«...πρόκειται για μειοψηφία που αποτελείται ακόμα και από ψυχοπαθητικά στοιχεία, που το μόνο που τους ενδιαφέρει είναι η καταστροφή.»

Ο Κ. ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ ΕΧΕΙ ΔΗΛΩΣΕΙ ΓΙΑ ΤΟ ΑΣΥΛΟ

«Την επόμενη φορά που θα μπουν στη Νομική, στην όποια Νομική, αυτές οι ομάδες, έχω την απαίτηση από όλους να αρθεί το άσυλο και να τους πιάσουμε εκεί μέσα.»

Ο Γ. ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ ΕΧΕΙ ΔΗΛΩΣΕΙ ΓΙΑ ΤΟ ΑΣΥΛΟ

«Σε καμιά περίπτωση, οι υπαίθριοι χώροι των πανεπιστημίων δεν είναι άσυλο.»

Ο Σ. ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ ΕΧΕΙ ΔΗΛΩΣΕΙ ΓΙΑ ΤΟ ΑΣΥΛΟ

«Εξαντλήθηκε η ανοχή απέναντι στην ανομία και την εκμετάλλευση του πανεπιστημιακού ασύλου από ομάδες ανεξέλεγκτης βίας.» (Η άποψη του άλλοτε υπουργού Δικαιοσύνης)

Ο Γ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΕΧΕΙ ΔΗΛΩΣΕΙ ΓΙΑ ΤΟ ΑΣΥΛΟ

«Το θεσμικό πλαίσιο για το πανεπιστημιακό άσυλο πρέπει να εφαρμοστεί και σ' αυτή την προσπάθεια πρέπει να συμβάλουν όλοι, η πανεπιστημιακή κοινότητα, οι καθηγητές, οι φοιτητές, γιατί το άσυλο παραβιάζεται πολλές φορές.»

Green New Deal-Ιμπεριαλισμός και Ανισότητα
Green New Deal-Ιμπεριαλισμός και Ανισότητα
Green New Deal-Ιμπεριαλισμός και Ανισότητα
Green New Deal-Ιμπεριαλισμός και Ανισότητα
Green New Deal-Ιμπεριαλισμός και Ανισότητα

THE GREEN NEW DEAL: Η ΠΡΑΣΙΝΗ ΝΕΑ ΜΠΙΖΝΑ ΚΑΙ ΔΥΟ ΚΑΤΑΠΡΑΣΙΝΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

γράφει η Νίνα Γεωργιάδου

Όταν ο Γιώργος Παπανδρέου μίλησε στις προεκλογικές του παραστάσεις για «πράσινη ανάπτυξη», κάποιιοι θεώρησαν ότι ο junior εξαπέλυσε μια ακόμη μπαρούφα, άλλοι ότι χρησιμοποίησε ένα επικοινωνιακό τέχνασμα για να προσεταιριστεί τους, με ή χωρίς εισαγωγικά, ευαίσθητους για το περιβάλλον και κάποιιοι άλλοι ότι ο αμερικανοτραφής νέος αντέγραψε, εκτός από το ενδυματολογικό και κινησιολογικό look, και την επιχειρηματολογία του ινδάλματός του, κ. Ομπάμα.

Ακόμη και οι πολυπληθείς οπαδοί του νέου «σοσιαλιστικού» τέρμινο χαμογέλασαν με επιείκεια, θεωρώντας ότι πρόκειται για ευρωπαϊκά εξευγενισμένα ήδη, αναντίστοιχα του ελληνικού βαρβαρισμού. Έτσι, οι περισσότεροι ξεμπερδέψαν με μιαν ανταπάντηση, τύπου «τι πράσινη ανάπτυξη και πράσινα άλογα; Καλή η οικολογία, ας δούμε όμως τι γίνεται με την ανεργία». Λίγοι ίσως σκέφτηκαν ότι εγκαινιάζεται η νέα μεγάλη μάζα, χρώματος πράσινου, και ακόμη λιγότεροι –οι συνήθεις καχύποπτοι– έψαξαν το μεγαλείο τού, κατά πρώτη εντύπωση, φληναφήματος.

Οτι υπάρχει πρόβλημα με το περιβάλλον, αυτό δεν το αμφισβητεί κανένας. Στο όνομα του κέρδους, η εκμετάλλευση πάει πέρα από την απομύζηση της υπεραξίας των ανθρώπων και δε διστάζει να εξαντλήσει φυσικούς πόρους, να ισοπεδώσει οικοσυστήματα, να δηλητηριάσει τα νερά, να οικοδομήσει ασφυκτικές μεγαλουπόλεις, να κάψει τα δάση, να εξανδραποδίσει το περιβάλλον. Με μια κουβέντα και για να μη λέμε πράγματα αυτονόητα που άλλοι τα έχουν αναλύσει σε βάθος, η αποκομική όλο και

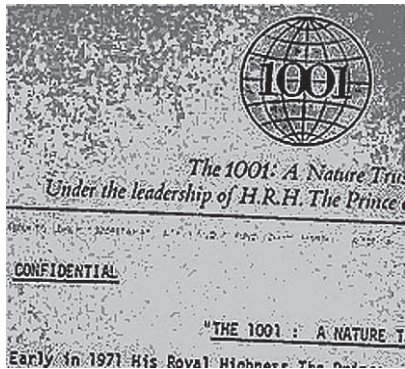
μεγαλύτερων κερδών βάζει στο στόχα-στρο και τη φύση.

Ακριβώς επειδή το πρόβλημα είναι τόσο βαθύ και σύμφυτο με την εκμετάλλευση, είναι μέγας τσαρλατανισμός να υποδεικνύεις την προστασία του περιβάλλοντος, χωρίς να ονοματίζεις τον ένοχο. Πολύ περισσότερο είναι επικίνδυνη κάθε απόπειρα ενοχοποίησης του σύμπαντα κόσμου, προκειμένου να αθωωθούν οι βασικοί ένοχοι ή έστω να εξομοιωθούν οι ευθύνες και πάνω απ' όλα να συνεχίσει καρποφορούσα η άγρια εκμετάλλευση ανθρώπου και φύσης.

Είναι άραγε σύμπτωση, μόδα ή κάτι άλλο αυτή η trendy, απολίτικη οικουευσισθη-σιο-μπουρδολογία;

Για μια μεγάλη μερίδα κόσμου αποτελεί γνήσια ανησυχία, αναπόσπαστα συνδεδεμένη με τη συνολική εξαγρίωση της εκμετάλλευσης.

Γι αυτούς, όμως, που μαζεύτηκαν στην Κοπεγχάγη κι «έκλαψαν» πάνω από το πτώμα της βρώμικης Γης αποτελεί μια στρατηγική νέων επενδύσεων, που θα έχει μάλιστα το πλεονέκτημα της λαϊκής συγκατάβασης.

Το 1930 – τι αξιοσημείωτη σύμπτωση η άλλη δεκαετία της μεγάλης ύφεσης – ο **Τζών Κ. Γκαλμπρέθ** (στο βιβλίο του «Τα Αθώα Ψέματα») είχε υποδείξει την ανάγκη να βρεθεί ένα νέο όνομα για τον κακόφημο ήδη καπιταλισμό. Έτσι πλασαρίστηκε ευρέως ο όρος «αγορά», που έδωσε για ένα διάστημα τη ψευδαίσθηση ότι σ' αυτήν συμπεριλαμβάνονται και τα συμφέροντα του μικρομεσαίου και προβληματικού, του φτωχοπατήρη κ.λπ.

Η λέξη «αγορά», πέρα από την αρχαιοελληνική έννοια της συνάθροισης, ως market εμφανίστηκε στην αγγλική γλώσσα το 12ο αιώνα και αναφερόταν στο φυσικό χώρο όπου αγοραστές και πωλητές ανταλλάσσαν αγαθά. Γύρω στο τέλος του 18ου αιώνα ο όρος αγορά έπαψε να σημαίνει το φυσικό, γεωγραφικό χώρο κι άρχισε να σηματοδοτεί τη μέθοδο της αγοραπωλησίας. Γρήγορα έγινε φανερό ότι «η αγορά-market» σήμαινε τον ίδιο κανιβαλισμό στο όνομα του κέρδους, ότι οι φτωχοπατήρηδες δεν έβλεπαν άσπρη μέρα όσο κι αν δούλευαν και ότι εκατομμύρια παιδιά συνέχιζαν να πεθαίνουν από πείνα. Ακόμη χειρότερα, στις μέρες μας ο όρος «αγορά» αποκαλύφθηκε σε όλο του το μεγαλείο και ταυτίστηκε με ό,τι πιο άγριο και αιμοδιψές στις εργασιακές σχέσεις, την κρατική πρόνοια, τα μεγάλα ξεπουλήματα του δημόσιου πλούτου κ.λπ. κ.λπ.

Στη συνέχεια πρώτος ο **Τζέρεμι Ρίφκιν** μίλησε για την 3η βιομηχανική επανάσταση, που θα είναι «πράσινη» και θα στηρίζεται στις εναλλακτικές μορφές ενέργειας. Η πρόβλεψη του Ρίφκιν επιβεβαιώθηκε σύντομα.

Ο καπιταλισμός, η αγορά δεν σηματοδοτούν μόνο τις βαθιές κοινωνικές ανισότητες αλλά, όπως λέγαμε και πριν, και τη σύγκρουση με το βασικό ζωτικό μέγεθος – την ίδια τη φύση. Η σύγκρουση όμως αυτή και οι συνέπειές της θα μπο-

ρούσαν να ξεσηκώσουν μεγαλύτερες και πιο γενικευμένες αντιστάσεις διότι:

- Έχουν τα χαρακτηριστικά καθολικότερης και πιο άμεσης απειλής,
- Συσπειρώνουν και αυτούς που διαθέτουν ελάχιστο ή μηδενικό πολιτικό κριτήριο.

Έπρεπε, λοιπόν, οι πιθανολογούμενες ή εμβρυακές αυτές αντιστάσεις με κάποιον τρόπο να αποσοβηθούν.

Ήδη από το Μάη του '68 φάνηκε ότι οι πρώτες οικολογικές δράσεις, με πιο ξεκάθαρο από σήμερα πολιτικό στίγμα, είχαν ένα χαρακτήρα μαζικής συσπείρωσης. Τότε ξεκίνησαν και οι πρώτες συστημικές προσπάθειες ποδηγέτησης και ευνοησμού τους. Τα ιδρύματα Σόρος και Ροκφέλερ προσέγγισαν τους οικολόγους και πρότειναν την ανοιχτή στήριξη και χρηματοδότησή τους. Όσοι ήταν, στη φάση εκείνη, άδολοι υποστηρικτές των οικουσστημάτων, αποσύρθηκαν διαμαρτυρόμενοι. Στη θέση τους μπήκαν νεογιάπηδες, στελέχη πολυεθνικών, μάντζερς με οικολογικό προφίλ και πολυδιαφημισμένο «ενδιαφέρον» για το μέλλον της μάνας Γης. Οι γόννοι της οικογένειας Ροκφέλερ έγιναν διοικητικά μέλη «μη κερδοσκοπικών, οικολογικών» οργανώσεων (που, προσέξτε, δεν έχουν εκλεγόμενα διοικητικά συμβούλια, όπως π.χ. και η Greenpeace), ο Κον Πετίτ, που περίσσεψε από τα παρισινά εξεγερμένα βουλεβάρτα, έγινε αρχηγός των Πράσινων της Γερμανίας και τώρα της Γαλλίας και ραγδαία προέκυψαν εκατοντάδες think tanks με αντιρυπογόνους στόχους.

Σήμερα, που η επέλαση του καπιταλισμού σαρώνει κάθε έννοια προστασίας ανθρώπων και φύσης, για να αποφευχθεί η πιθανότητα σοβαρής αντίστασης, πλασάρεται το νέο προϊόν της «οικολογικής-πράσινης επανάστασης» που αποστρέφεται μετά βδελυγμίας τη βία (αυτό τονίζεται ρητά και κατηγορηματικά σε όλα τα καταστατικά των οικουευσθητών), αφομοιώνει τη δυσaréσκεια και δίνει νέα παράταση ζωής στον κακόφημο καπιταλισμό.

Η «πράσινη ανάπτυξη» έρχεται:

- Να χρωματίσει ελπιδοφόρα το μαύρο καπιταλισμό, να ξαναβαφτίσει με νέο όνομα τις παλιές διαπομπευμένες δομές, να «συμμεριστεί» την ανησυχία για το φυσικό περιβάλλον, να αθώωσε τους βασικούς ένοχους, να μοιράσει σε όλους μικρό ή μεγάλο μερίδιο ευθύνης, να σαλ-

πίσει εγερτήριο για τη σωτηρία της φύσης, στο οποίο θα συμμετέχει ο Ομπάμα, ο Γιώργος, εγώ, εσύ, όλοι μαζί.

- Να προσφέρει νέα επενδυτικά και ανταγωνιστικά διέξοδα στο συσσωρευμένο κεφάλαιο.

- Να δώσει τη δυνατότητα με χαμηλού κόστους επενδύσεις –που για τη σωτηρία μας θα έχουν γενναιοδωρες κρατικές επιχορηγήσεις– να εξασφαλιστεί το μέγιστο δυνατό κέρδος. Τα πράσινα προϊόντα –από την εναλλακτική ενέργεια, τις βιολογικές καλλιέργειες μέχρι τα αντιρυπογόνα αυτοκίνητα– έχουν πολλαπλάσιο κόστος για το μαύρο καταναλωτή.

Ας δούμε όμως λίγο πιο αναλυτικά δυο καταπράσινα, σα λάχανα, παραμύθια.

ΜΥΘΟΣ ΠΡΩΤΟΣ: ΤΟ ΟΙΚΟΥΕΥΑΙΣΘΗΤΟ ΛΟΜΠΥ

Τα περί πράσινης ανάπτυξης ξεκίνησαν άραγε στο Πίτσμπουργκ, την κάποτε βιομηχανική πρωτεύουσα των ΗΠΑ, όπου ο Ομπάμα και οι G20 πρότειναν την «πράσινη οικονομία» ως εναλλακτικό όνομα της αδηφάγας αγοράς, του άγριου καπιταλισμού;

Τα πράγματα πάνε λίγο πιο πίσω. Για να βρούμε το νήμα της σύνδεσης, ας θυμηθούμε λίγο τον περασμένο Μάρτη και την «ωριαία συμβολή μας στη σωτηρία της φύσης» με το κατέβασμα του διακόπτη. Όλοι οι οικουευσθησιομπαυροδολόγοι –μηδὲ του Ομέρ Πριόνι Κακλαμάνη εξαιρούμενου– προσπάθησαν να μας πείσουν για το θεάρεστο της πρωτοβουλίας της WWF. Για να δούμε, λοιπόν, ποιοι ακριβώς είναι αυτοί που ξεκίνησαν την εκστρατεία για την «προστασία του περιβάλλοντος»;

Η WWF (Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση) ιδρύθηκε στην Ελβετία. Πρόκειται για μια μη κερδοσκοπική (!!!) οργάνωση με κύριο σκοπό τη "διατήρηση, έρευνα και αποκατάσταση του περιβάλλοντος". Αποστολή της είναι "να σταματήσει και να αντιστρέψει την καταστροφή του περιβάλλοντός μας".

Σύμφωνα με την ιστοσελίδα της ίδιας της οργάνωσης, η WWF ιδρύθηκε στις 11 Σεπτεμβρίου 1961, από τους **Julian Huxley, Max Nicholson, Peter Scott και Guy Mountfort** και πρώτος πρόεδρος της υπήρξε ο **Πρίγκιπας Bernhard της Ολλανδίας**.

Green New Deal-Ιμπεριαλισμός και Ανισότητα
Green New Deal-Ιμπεριαλισμός και Ανισότητα
Green New Deal-Ιμπεριαλισμός και Ανισότητα
Green New Deal-Ιμπεριαλισμός και Ανισότητα

Αξίζει να αναφέρουμε ολίγα για τους ιδρυτές.

Ο Julian Huxley υπήρξε:

- πρώτος πρόεδρος της UNESCO ...,
- διάσημο μέλος, αντιπρόεδρος (1937-1944) και πρόεδρος (1959-1962) της British Eugenics Society (Βρετανικός Σύλλογος Ευγονικής)!, την ίδια εποχή που ίδρυσε τη WWF,

- ιδρυτής του International Union for the Conservation of Nature and Natural Resources (IUCN) ή αλλιώς World Conservation Union,

- συνιδρυτής του Club 1001,
- και πρόεδρος ή αντιπρόεδρος σε 3-4 άλλες «ανθρωπιστικές» οργανώσεις.

Ο Julian Huxley, αυτός ο δραστήριος ανθρωπιστής, είναι ο άνθρωπος που είπε πως: *"Τα χαμηλότερα στρώματα αναπαράγονται πολύ γρήγορα. ... Γι' αυτό δεν πρέπει να έχουν πολύ εύκολη πρόσβαση σε νοσοκομειακή περίθαλψη ή ανακούφιση, ειδάλλως με την απομάκρυνση του τελευταίου ελέγχου πάνω στη φυσική επιλογή θα γίνει πολύ εύκολη η γέννηση και επιβίωση παιδιών. Η μακράς διάρκειας ανεργία θα πρέπει να αποτελεί λόγο για τη στέρωση."*

Ας κρατήσουμε τον όρο Ευγονική και ας θυμηθούμε την ευρεία εφαρμογή της από τον Χίτλερ, όπως και σε ό,τι παραπέμψει ως "σύγχρονη ευγονική"

Ο Πρίγκιπας Bernhard της Ολλανδίας, ο 1ος πρόεδρος δηλαδή της WWF:

- Υπηρέτησε στις τάξεις των Ναζί κατά τον 2ο Παγκόσμιο Πόλεμο,

- Ήταν Επίτιμο μέλος του Γερμανικού Ιππικού Σώματος των SS (SS Cavalry Corps),

- Διατηρούσε, όπως και τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειάς του, στενές σχέσεις με τον Χίτλερ,

- Εργάστηκε στη -γνωστή από τα εγκλήματα πολέμου κατά το 2ο Παγκόσμιο- εταιρεία χημικών IG Farben***, που ήταν χτισμένη δίπλα στο Άουσβιτς,

- Πέρα από την υποστήριξη του στην ίδρυση της World Wildlife Fund (που αργότερα ονομάστηκε World Wide Fund for Nature), συν-ίδρυσε επίσης το 1970 το 1001 Club: ένα τραστ για τη Φύση (Nature Trust). Βοήθησε επίσης στην ίδρυση του Ροταριανού Συνδέσμου (Rotary International) και υπήρξε επίσης ένας εκ των δύο ιδρυτών της Bilderberg Group.

Ο Πρίγκιπας Bernhard λοιπόν, μαζί με

τον **Julian Huxley** είχαν ιδρύσει από κοινού το μυστηριώδες -για τη δράση του μέχρι σήμερα, **Club 1001: a Nature Trust**. Όπως αναφέρεται δημιουργήθηκε για να συγκεντρωθούν χρήματα για την ίδρυση και τις ανάγκες της WWF. 1001 άτομα-μέλη έδωσαν από \$10.000 για το σκοπό αυτό.

Ας κρατήσουμε τώρα και την ομάδα **Bilderberg**, το **Club 1001**, τους Ναζί και όλα αυτά τα "ευγενή και ευαίσθητα" για τη φύση ονόματα.

Για όσους δεν γνωρίζουν την ομάδα **Bilderberg**, πρόκειται για μια οργάνωση που συμπεριλαμβάνει 130 από τους πιο ισχυρούς ανθρώπους στον κόσμο - πολιτικοί και επιχειρηματίες - που, εδώ και 60 χρόνια, συναντώνται κάθε χρόνο. Έχουν ορκιστεί απόλυτη μυστικότητα σχετικά με το τι γίνεται, λέγεται και αποφασίζεται σ' αυτές τις συναντήσεις. Γιατί άραγε ο κόσμος πρέπει να μην γνωρίζει τη μυστική ατζέντα αυτών που αγωνίζονται για το καλό της φύσης και της κοινωνίας;

Ο Ρούπερτ Μέρντοκ, ο άνθρωπος που ελέγχει σχεδόν όλα τα μέσα μαζικής ενη-

μέρωσης, είναι ένα από τα πιο εξέχοντα μέλη αυτής της οργάνωσης, μαζί επίσης με τον υποστηρικτή της ελληνικής κυβέρνησης και σύμβουλο του πρώην προέδρου George W. Bush σε σχέση με τους πολέμους της Μέσης Ανατολής, **Χένρι Κίσσινγκερ**.

Επίσης, από το 1996 στις συνεδριάσεις συμμετέχει ο πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρίας Εμφιαλώσεως Α.Ε.!. Τι εθνική τιμή! Γιατί όμως ως Έλληνας ποτέ δεν έχουμε ακούσει για το τι έχει κάνει ο πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρίας Εμφιαλώσεως για το καλό του κόσμου;

Όλο αυτό το συνάφι αποτέλεσε τη μήτρα της πράσινης ανάπτυξης. Με την WWF ως την έξωθεν καλή μαρτυρία, με τα φωτάκια που αναβοσβήνουν, τα happenings και άλλες χαριτομενάδες για χαζοχαρούμενους (ειρήσθω εν παρόδω η WWF-παράρτημα Ελλάδος έχει 5.500 μέλη, ενώ δικαίωμα ψήφου έχουν μόνο οι 10 του Δ.Σ.) και την ομάδα Bilderberg να δουλεύει σιωπηλά και ακούραστα στο βάθος της στοάς, σαν τυφλοπόντικας.

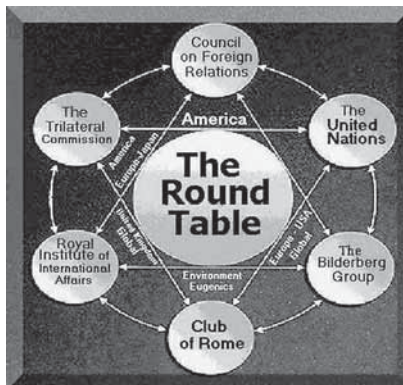
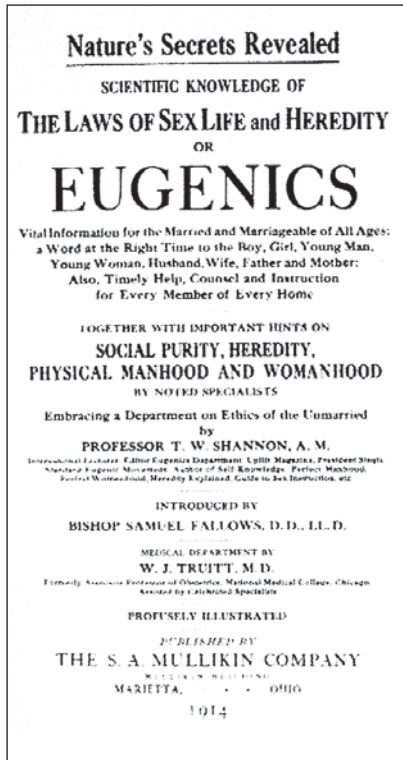
COUNTERTHINK "PLASTICS CHEMICALS ARE GOOD FOR YOU!"

αντιτετράδια της εκπαίδευσης

Green New Deal-Ιμπεριαλισμός και Ανισότητα
Green New Deal-Ιμπεριαλισμός και Ανισότητα
Green New Deal-Ιμπεριαλισμός και Ανισότητα
Green New Deal-Ιμπεριαλισμός και Ανισότητα
Green New Deal-Ιμπεριαλισμός και Ανισότητα

Γρήγορα στην κορυφή αυτής της οικολογικής χιονοστιβάδας εμφανίζεται σαν παγκόσμιος ηγέτης όλων των περιβαλλοντικών οργανώσεων και κινημάτων ο γόνος αυτών που λέγαμε και πριν, **Ντέιβιντ Ροκφέλερ**, που οργάνωσε και το τεράστιο φεστιβάλ «Live Earth» για την υπερθερμανση του πλανήτη και έχει γράψει και το ομότιτλο βιβλίο. Ακολούθησε ο **Αλ Γκορ**, ο **Φίσερ** (που τάχθηκε ανοικτά υπέρ του βομβαρδισμού της Σερβίας από το NATO) και εκατοντάδες άλλοι Υπουργοί και Πρωθυπουργοί σε όλη τη Γη.

Μοναδικός τους στόχος, όμως, το ξαναβάπτισμα του κακόφημου καπιταλισμού και πότε-πότε λίγη νεοαποικιοκρατία;

Σίγουρα όχι. Όπως λέει και ο λαϊκός βάρος, «κωμωδία ή δράμα, αυτή η παράσταση έχει ψωμί».

Η "Πράσινη Ανάπτυξη" είναι ένα συ-

γκροτημένο σύστημα διακυβέρνησης, με σαφές νομικό πλαίσιο. Υπήρξε σχετικά αποσπασματική επί κυβέρνησης Κλίντον και στη συνέχεια συστηματοποιήθηκε και παγιώθηκε μέσα από ένα Γκαιμπελικό σύστημα προπαγάνδας. Ενδεικτική είναι η μαρτυρία του **Dan Glickman**, ΓΓ αγροτικής ανάπτυξης του Κλίντον, που καταμαρτυρεί: "Εάν τολμούσες να αμφισβητήσεις το πράσινο σύστημα ανάπτυξης, όχι απλά σε θεωρούσαν ανήθικο, αλλά σε βάφτιζαν γελοίο, ηλίθιο και εκθρό του κόμματος", αναφέρει μεταξύ άλλων στο βιβλίο του Bill Lambrecht «*Dinner at the New Gene Cafe: How Genetic Engineering Is Changing What We Eat, How We Live, and the Global Politics of Food*»

Στη συνέχεια, ως βασικός στυλοβάτης της Πράσινης Ανάπτυξης, εμφανίστηκε στο προσκήνιο ο **Michael Taylor**. Ο κύριος αυτός ανήκει στο επιτελείο των υποστηρικτών του Obama, νομικός και γραφειοκράτης, έχει αναλάβει όλο το νομικό πλαίσιο που θα αγκαλιάζει την επιβολή της "Πράσινης Ανάπτυξης" εντός των ΗΠΑ και για κάθε μια Πολιτεία ξεχωριστά.

Ο **Taylor** υπήρξε επί σειρά ετών νομικός σύμβουλος του κολοσσού της Βιοτεχνολογίας **Monsanto**, φτάνοντας μάλιστα στη θέση του αντιπροέδρου. Η Monsanto είναι η εταιρία με τα περιβόητα "μεταλλαγμένα", που υπάγεται σε μια πρωτοφανή κρατική στήριξη, στα πρότυπα της Αμερικάνικης Βιομηχανίας Όπλων. Επί πατρός Μπους, ο κύριος Taylor αναδείχτηκε σε επιτελικό στέλεχος του **περίφημου FDA** (Οργανισμού Τροφίμων και Φαρμάκων).

Βασικά επιτεύγματα αυτού του οικολογικά ευαίσθητου ανθρώπου:

α. Η πολιτική διακήρυξη του FDA και η απόκρυψη στοιχείων: Το 1992 με τις παρασκευαστικές ενέργειες του Taylor βγήκε η επίσημη θέση: "Ο Οργανισμός δεν διαθέτει οποιοδήποτε στοιχείο ή πληροφορία που να δείχνει ότι τα μεταλλαγμένα τρόφιμα διαφέρουν από τα υπόλοιπα". Μέχρι το 1999, όμως, ήλθαν στο φως της δημοσιότητας **44.000** σελίδες επίσημα κατατεθειμένων (στον FDA) μελετών που αποδείκνυαν την επικινδυνότητά τους και πώς είχαν σκοπίμως "αγνοηθεί". Για την ιστορία, η αμερικάνικη δικαιοσύνη πήρε κάποιες σκληρές αποφάσεις που ακυρώθηκαν από το εμπορικό δίκαιο (!), όπως ακριβώς

έγινε με τα καρκινογόνα συστατικά στα βρεφικά προϊόντα.

β. Η εγκληματική νομιμοποίηση της ορμόνης rbGH. Πρόκειται για μια ισχυρότατη, γενετικά τροποποιημένη ορμόνη που παράγεται από τη Monsanto (!) και σύμφωνα με μελέτες ευθύνεται για αρκετές μορφές καρκίνου (χρησιμοποιείται στα γαλακτοκομικά προϊόντα). Γι' αυτό το "πρόβλημα" φρόντισε πάλι ο Taylor, χρησιμοποιώντας τον αχυράνθρωπο, ΓΓ Γεωργίας της Πενσυλβάνια, **Dennis Wolff**, όπου απαγόρευσε την αναγραφή του rbGH Free. Έκπληξη, ο **Dennis Wolff** μετέχει τώρα στο επιτελείο του **Obama** για την "Πράσινη ανάπτυξη"! Προοριζόταν μάλιστα για το ύπατο αξίωμα στο USDA, το οποίο όμως κέρδισε με το σπαθί του ο **Tom Vilsack**, ο έτερος κινητήριος μοχλός της πράσινης ανάπτυξης.

Ο κύριος **Tom Vilsack** είναι η κεφαλή του υπουργείου Γεωργίας (USDA), αντίξιος εκτελεστής των σχεδιασμών του Taylor. Αυτός ο Democrat έχει βαριά προσφορά στην πράσινη ανάπτυξη, που συνοψίζεται στα παρακάτω:

1. **Ίδρυση ταμείου έρευνας για επενδύσεις στην πράσινη ανάπτυξη**, με βασικό αντικείμενο την Κλωνοποίηση της Αγελάδας! (Trans Ova)

2. **Ενίσχυση της έρευνας για "πράσινα" Φαρμακευτικά σκευάσματα**, με την καλλιέργεια γενετικά μεταλλαγμένων σπόρων και ιδιαίτερα καλαμποκιού για φαρμακευτική χρήση!

3. **Διάθεση Εδαφών για "Πράσινες" εφαρμογές** (φωτοβολταϊκά, ανεμογεννήτριες κλπ). Μια νέα επιχειρησιακή έφοδος με οικολογικό μανδύα και πολλά κέρδη.

4. **Ενίσχυση των κονοόρτσιουμ εταιρειών "πράσινου" αντικειμένου.** Ο Vilsack ψηφίζεται ως "Κυβερνήτης της χρονιάς" από την Ένωση Βιομηχανιών Βιοτεχνολογίας (Biotechnology Industry Organization).

5. **Επενδύσεις στις εναλλακτικές μορφές ενέργειας.** Ο Vilsack είναι φανατικός θιασώτης των βιοκαυσίμων, από **σόγια και καλαμπόκι**, παρ' ότι έχει αποδειχθεί πως η καλλιέργειά τους απαιτεί περισσότερη ενέργεια από την παραγόμενη, ενώ σπρώχνουν τις τιμές των βρώσιμων προϊόντων στα ύψη, οδηγώντας τον τρίτο κόσμο στη λιμοκτονία.

6. **Για την "πράσινη" αγροτική ανάπτυξη** περιττεύει να μιλήσουμε, αφού ο Vilsack είναι το αγαπημένο παιδί της Monsanto,

που του διαθέτει και ιδιωτικό αεροσκάφος για τις μετακινήσεις του!

Με όλες αυτές τις φωτισμένες προσωπικότητες, τις άοκνες, πρέπει να ομολογήσουμε, προσπαθείς τους και τη γενναιοδωρη κυβερνητική στήριξή τους σε φράγκα και νομικά περιτυλίγματα, η πράσινη ανάπτυξη και το οικοευαίσθητο λόμπυ φαίνεται να καλύπτουν, ως ένα βαθμό, τους στόχους τους.

ΜΥΘΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ: ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ ΓΙΑ ΤΗ ΣΩΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ...ΓΗΣ

Σε ό,τι αφορά το εννοιολογικό ξέπλυμα του καπιταλισμού, το οικοευαίσθητο λόμπυ τρέχει καταϊδρωμένο, πλην όμως πώς να καλύψει όλες τις πομπές του στις εργασιακές σχέσεις, στο αποδομώσιμο κράτος πρόνοιας, στις επιθετικές ιδιωτικοποιήσεις, στην απίστευτη συσσώρευση πλούτου από ελάχιστους κανάγιες, στην εξίσου απίστευτη δυστυχία που βιώνει το μεγαλύτερο μέρος του παγκόσμιου πληθυσμού; Η επιμονή όμως στο τέλος κερδίζει.

Έτσι, στην «πράσινη ανάπτυξη» στοιχηματίζει η κυβέρνηση Ομπάμα, ώστε, όπως ισχυρίζεται, «να δαμάσει την ανεργία». Ο αντιπρόεδρος Τζο Μπάιντεν ανέλαβε να παρουσιάσει την έκθεση όπου εμφανίζεται ότι «ο αναπροσανατολισμός της οικονομίας θα δημιουργήσει περισσότερες από 700.000 νέες θέσεις εργασίας στον τομέα της "καθαρής ενέργειας" και θα επιτρέψουν στις ΗΠΑ να διπλασιάσουν μέσα σε τρία χρόνια την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές» μέσα από ένα πακέτο 80 δισ. δολαρίων (!) για την προστασία του περιβάλλοντος!

Στα καθ' ημάς, ο πρωθυπουργός, Γ. Παπανδρέου και ο νέος πρόεδρος της ΝΔ, Αντ. Σαμαράς, προσπάθησαν να μας πείσουν και από το βήμα του Συνεδρίου του Ελληνοαμερικανικού Επιμελητηρίου, ότι επιτέλους υπάρχει μια πρόταση που μπορεί να διασφαλίσει ταυτόχρονα τη φιλολαϊκή διέξοδο απ' την κρίση και την προστασία του περιβάλλοντος! Μια πρόταση που μπορεί να αξιοποιήσει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας μας για να παραχθεί νέος πλούτος, ο οποίος «θα μοιράζεται δίκαια σε όλους», ενώ ταυτόχρονα θα συμβάλλει στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλ-

λαγής. Η συγκεκριμένη πρόταση συνοδεύτηκε, βέβαια, από το αναμενόμενο προσκλητήριο ταξικής συνεργασίας για την επίτευξη του νέου εθνικού οράματος.

Αξίζει επίσης να υπογραμμιστεί ότι μόνο η αναγκαία χρηματοδότηση των μέτρων για την κλιματική αλλαγή στις αναπτυσσόμενες χώρες φτάνει τα 100 δισ. ευρώ ετησίως μέχρι το 2020 και αυτό μέσα στην καρδιά της άγριας κρίσης.

Όλοι καταθέτουν τη συμβολή τους στο βωμό της πράσινης ανάπτυξης...

Από το γενικό αυτό συναγερμό δεν θα μπορούσε βέβαια να απουσιάζει η μεγάλη πολυεθνική των πλαστικών χάμπουργκερς. Ανατρέφοντας ζώα στις ίδιες άθλιες συνθήκες, χρησιμοποιώντας μεταλλαγμένα λαχανικά και σεργίροντας το ίδιο πλαστικό φαί, αποφάσισε να συμβάλει στην πράσινη ανάπτυξη, αποσύροντας το κόκκινο από το σήμα κατατεθέν της και αντικαθιστώντας το με πράσινο. Έτσι, όλα έγιναν ξαφνικά φιλικά στο περιβάλλον. Τα γουρουνία των χοιροτροφείων της αισθάνονται ευτυχισμένα, κι ασυνεχίζουν να μεγαλώνουν χωρίς ένα κυβικό εκατοστό ελεύθερου χώρου, οι μεταλλαγμένες ντομάτες με γονίδια ψαριού και αρουραίου, αισθάνονται και πάλι πιο κοντά στη κλωρίδα απ' ό,τι στην πανίδα και το πλαστικό χάμπουργκερ φαντάζει βουκολικά γευστικότερο... Για να μην αναφέρουμε τους εργαζόμενους που, με πράσινα αντί κόκκινα σκουφάκια, έχουν τρισευτυχισμένοι αποδεχτεί το καθεστώς

της πολύωρης ορθοστασίας, της απλήρωτης και ανασφάλιστης υπερεργασίας, τις αιφνίδιες απολύσεις, την ανασφάλεια.

Η περίπτωση της πολυεθνικής συμβολίζει γλαφυρά όλο το πνεύμα της πράσινης ανάπτυξης.

Τη στιγμή που οι πράσινοι πολιτικοί μαρκετίστες προπαγανδίζουν την πράσινη ανάπτυξη, την ίδια στιγμή οι ίδιοι ψηφίζουν χωροταξικά – ταφόπλακα για το περιβάλλον, αποδυναμώνουν την πυροσβεστική υπηρεσία σε προσωπικό και υποδομές, νομοθετούν για τη νομιμοποίηση των αυθαιρέτων βιλών και του αποκατηρησιμού των δασών.

Το χωροταξικό Σουφλιά αποτελεί, στο σύνολό του και στα επιμέρους, βαρβαρική ασέλγεια στο περιβάλλον.

Στην αποκομιδή νέων μεγάλων κερδών «η σωτηρία της γης», όπως καταδεικνύεται και από τα παραπάνω πακέτα, φαίνεται να έχει ικανοποιητικά, πλην όμως όχι –ακόμη– άριστα ισοζύγια.

Στην Ευρώπη ο κύκλος εργασιών της πράσινης οικονομίας υπολογίζεται στα 630 δισ. ευρώ ετησίως. Διόλου ευκαταφρόνητο ποσό. Ωστόσο, εκείνο που προβληματίζει αυτές τις ευαίσθητες για το περιβάλλον κεφαλές, είναι ότι το προϊόν «πράσινη ανάπτυξη» δεν είναι ακόμη ευρέως εξαγωγίμο.

Έτσι λοιπόν, όλοι αυτοί που λέγαμε πριν (Bildberg, Club 1001, WWF, Dennis Wolff – τι όνομα κι αυτό! κ.λπ. κ.λπ.), έχουν επιδοθεί στους εξής ευγενείς στόχους:

1. Κυβερνήσεις μαριονέτες που θα νο-

μοθετήσουν, θα χρηματοδοτήσουν και θα προπαγανδίσουν το προϊόν. Πολιτικούς, democrats και republicans, σοσιαλθολούρες και γαλαζοαίματους, που θα πηγαίνουν χέρι-χέρι με τον Καρατζαφέρη και θα κουβαλούν τον πλανήτη γη στις στιβαρές τους πλάτες. Στην τελευταία επίσκεψή της η Μέρκελ στην Ελλάδα, μεταξύ των τριών θεμάτων της ατζέντας της, συμπεριέλαβε και την προώθηση των φιλοπεριβαλλοντικών τεχνολογιών, στις οποίες η Γερμανία κάνει το νέο μεγάλο παραγωγικό άνοιγμα.

2. Ένα ευρύ φάσμα «μη κερδοσκοπικών» οργανώσεων, κομματιδίων, παπαρολόγων, που θα εμπεδώσουν στη συνείδηση του κόσμου την άποψη ότι «όλοι φταίμε εξίσου» που λιώνουν οι πάγοι στους πόλους και ότι επιτέλους δεν μπορεί ο φτωχός υπό κρίση προϋπολογισμός να χρηματοδοτεί και τα Ασφαλιστικά ταμεία και το Μυτιληναίο. Ας βγάλουμε το σκασμό και ας ταχθούμε στη μεγάλη πορεία εκστρατεία για τη σωτηρία του περιβάλλοντος και της ψυχής μας.

Ή όπως θα έκλεινε κάθε παραμύθι που σέβεται τον εαυτό του, «... και ζήσανε αυτοί καλύτερα».

Πέρα όμως από τους μύθους, η αδυσώπητη πραγματικότητα συμπεριλαμβάνει και την αμηχανία της Αριστεράς, που αδυνατεί να ενσωματώσει την οικολογική ανησυχία με όρους συγκροτημένου λαϊκού κινήματος.

Είναι μισή υπόθεση η αποκάλυψη της υποκρισίας του «οικολογικού καπιταλισμού». Η άλλη μισή βρίσκεται στην κινημα-

τική δράση που θα περιλαμβάνει και το οικολογικό ζήτημα με ολοκληρωμένη πολιτική θεώρηση.

Είναι εθελουφλισμός η απόρριψη της οικολογικής ανησυχίας στο όνομα της δράσης μόνο για τις κοινωνικές δομές. Ο καπιταλισμός είναι εξίσου καταστροφικός για τους ανθρώπους και τη φύση.

Και τέλος είναι το άλλο μισό της υποκρισίας να παραπέμπεται η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος στην επιδιωκόμενη αλλαγή των παραγωγικών σχέσεων, που μπορεί να είναι άνευ αντικειμένου σε μια ερειπωμένη Γη.

Συνοψίζοντας:

- Η «πράσινη ανάπτυξη» συσκοτίζει και αθώνει τον άγριο καπιταλισμό, που με κριτήριο τη διασφάλιση πρόσθετου κέρδους κρύβεται πίσω απ' τη ρυπογόνα δράση επιχειρήσεων, το βρώμισμα όλου του πλανήτη, τη μόλυνση του νερού και του αέρα, τα διατροφικά εγκλήματα.

- Ο καπιταλισμός με πράσινη λεοντή προωθεί την εμπορευματοποίηση της γης, πυροδοτεί τους εκτεταμένους εμπρησμούς και τη τσιμεντοποίηση των δασικών εκτάσεων, την ιδιωτικοποίηση του νερού, το νεοαποικισμό και την εκμετάλλευση των πρώτων υλών.

- Και βέβαια η προστασία του κακοποιημένου περιβάλλοντος είναι υπόθεση μιας συνολικής αντίστασης στις πολιτικές της εκμετάλλευσης και του βαρβαρισμού.

- Και βέβαια δεν μπορεί αυτή η σημαντική υπόθεση να είναι μια ακόμη μπίζνα, που θα προσφέρει εναλλακτικές και

πιο ανταγωνιστικές διεξόδους επένδυσης στο συσσωρευμένο κεφάλαιο, πρόσχημα για νέους φοροπηχτισμούς και νέα εκμετάλλευση του ανθρώπινου δυναμικού, νέες μεθοδεύσεις για αφαίμαξη του λαϊκού εισοδήματος και των υπολειμμάτων του κράτους πρόνοιας.

Ως επίλογος, ένα κείμενο από τα «Δηκτικά» του Θανάση Τσιριγώτη:

«Πρέπει πάντως να παραδεχτούμε πως η ιθύνουσα τάξη, αλλιώς μπουρζουαζία, έχει 'χιούμορ'. Απέραντο, διονυσιακό και ανθρωποβόρο. Διότι πώς αλλιώς συμβαίνει σήμερα (28-3-09), να γιορτάζει επιτοπίως και διεθνώς, τη διεθνή μέρα της γης, του περιβάλλοντος δηλαδή, και να μας καλεί το βράδυ και για μια ώρα να σθήσουμε τα φώτα, ώστε υπό το φως των κηρίων ν' αναλογιστούμε τις ευθύνες μας απέναντι στη μάνα-γη;

Ποιοι ηγούνται της γεωσωστικής σταυροφορίας; Ο Λάτσης που αμολάει τα καρβόλματα μεσοπέλαγα (έπνιξαν οι σεντίνες τα νησιά), η Βαρδινογιάνναινα που στα «βωβά» χτίζει την Αθήνα, ο δήμαρχος Κακλαμάνης, ο επονομαζόμενος και Ομέρ-Πριόνης, ύστερα από την επιχείρηση να μετατρέψει τα πάρκα σε γκαράζ, η Γιάννα Αγγελοπούλου που κρέμασε ένα γκρι σύννεφο πάνω από την Ελευσίνα γη, ο γέροντας Παπούλιας, ο Αλαφούζος. Μαζί τους κάτι υπάλληλοι Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (τρόπος του λέγειν, αναγνώστη, μη θυμώνεις), που τα παίρνουν χοντρά από παντού και προβάλλονται ως το εναλλακτικό σενάριο απέναντι στην πολιτική. Μία από αυτές, το Δεκέμβρη που πέρασε, σκούπιζε επιδεικτικά και αδέξια, ως ήταν φυσικό, το Σύνταγμα ύστερα από μία μεγάλη πορεία.

- Τι θέλουν, όμως, ν' αποδείξουν οι «φίλοι της γης», οι φωτοσθέτες; Πως λαός και Κολωνάκι έχουν ίδιες ευθύνες για το περιβάλλον και πως οφείλουμε όλοι μαζί να συναισθανθούμε αυτή την ευθύνη. Έστω και για λίγο, υπερταξικά, να κάνουμε κάτι για τον πλανήτη. Με χορηγούς τις βιομηχανίες που παράγουν λάμπες μικρής καύσης. Με το IKEA, πρωτοπόρο τον Μίνωα Κυριακού, την κυβέρνηση και την πράσινη ανάπτυξη-αντιπολίτευση.

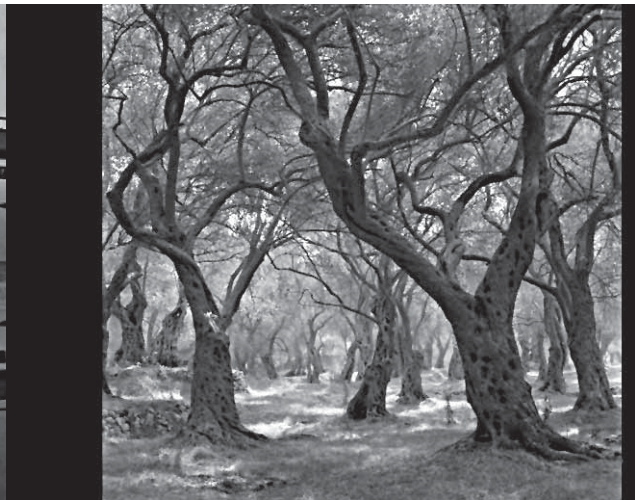
Καμία συνευθύνη, καμία ταύτιση. Είναι σαν να λέμε πως χειροκροτούμε το συνέδριο των λύκων με θέμα τη... διάσωση των προβάτων». αυτήπειρα.οεα

Κάλυμνος, 4-1-10

Η ανισότητα στις διακρατικές σχέσεις

γράφει ο Χρήστος Τσουκαλάς

«**Ζ**ούμε σε έναν κόσμο ανισότητας και ποικιλότητας». Σ' ένα πλανητικό χωριό των μέγιστων διαστάσεων και του ελάχιστου χρόνου για τη διάνυσή τους. Παγκοσμιοποιημένο και ιμπεριαλιστικό. Με ποικίλες αλληλεξαρτήσεις, αντιπαραθέσεις, συγκρούσεις, τοπικούς πολέμους ενταγμένους σε πλανητικές και πάλι στρατηγικές. «Σκέψου πλανητικά, δράσε τοπικά» παροτρύνει εξ άλλου ένα οικολογικό σύνθημα. Με τις αναγκαίες προσαρμογές θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και για την αντιμετώπιση της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, των πολέμων, των δημογραφικών ανισορροπιών και άλλων ίσως μεγάλων προκλήσεων. Αν δεν σκεφθούμε πλανητικά, διαλεκτικά και ολιστικά δεν θα μπορέσουμε να κατανοήσουμε, να ερμηνεύσουμε τις εξελίξεις, τις μεγάλες ανατροπές της εποχής μας και να απαντήσουμε αποτελεσματικά.

Αν εξαιρέσουμε τους κροίσους και αυτούς που δεν έχουν στον ήλιο μούρα, που μπορούν να ζήσουν ή και να μη ζήσουν οπουδήποτε σχεδόν, οι υπόλοιποι κοινόι θνητοί ζούμε σε κράτη και η ζωή μας επηρεάζεται σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό, κάποτε η ίδια η ύπαρξή μας, από τη γενικότερη δομή τους, τις σχέσεις τους, τις συγκρούσεις τους, από τη θέση τους, από το ρόλο τους στην παγκόσμια σκακιέρα και τελικά από την όλη τους ισχύ.

Συγκεκριμένα ανάμεσα στις περίπου διακόσιες (200) χώρες του πλανήτη παρατηρούνται πολλαπλές ανισότητες:

α) Στον πληθυσμό: 1η η Κίνα με 1. 324. 655. 000 κατοίκους, ενώ το Λιχτενστάιν έχει μόνο 35.000, είναι δηλαδή 37.847 φορές μικρότερο(!) και υπάρχουν δεκάδες χώρες με πληθυσμό λιγότερο από ένα εκατομμύριο. Τελικά οι (6) έξι μεγαλύτερες σε πληθυσμό χώρες έχουν το 50% του παγκόσμιου πληθυσμού και οι υπόλοιπες 200 το άλλο 50%.

β) Στο ρυθμό αύξησης του πληθυσμού, που κυμαίνεται

από +10% (ετήσια μεταβολή) για το Κατάρ έως -1% για τη Γεωργία (στοιχεία 2008).

γ) Στη γεννητικότητα, που ποικίλει από τα 7,15 παιδιά ανά γυναίκα στο Νίγηρα έως τα 1,02 στο Χονγκ Κονγκ (2008).

δ) Στο Μέσο Όρο Ζωής, που κυμαίνεται από τα 82,7 χρόνια για την Ιαπωνία έως τα 44 για το Αφγανιστάν.

ε) Στην έκταση, που η Ρωσική Ομοσπονδία είναι το μεγαλύτερο κράτος της Γης με 17.075.200 κλμ², ενώ το Ναούρου είναι το μικρότερο με 21 μόνο τετραγωνικά χιλιόμετρα.

στ) Στην οικονομία (ΑΕΠ), που έρχονται 1^{ες} οι Ηνωμένες Πολιτείες με 14,204,322 εκατομμύρια \$ και 182^ο το Κιριμπάτι με 131 εκατομμύρια \$. Οι πλουσιότερες 6 χώρες (το παλιό G6) διαθέτουν το 50% του παγκόσμιου ΑΕΠ, αν και έχουν μόνο το 10,2% του παγκόσμιου πληθυσμού. Τώρα μέσα σε αυτό το πλούσιο 10% υπάρχει άλλο ένα 10% αυτού, που καρπώνεται το 50% του ΑΕΠ των πλουσιών χωρών (δηλαδή το 1% του παγκόσμιου πληθυσμού καρπώνεται τουλάχιστον το 1/4 (25%) του παγκόσμιου πλούτου)¹. Μια ανισότητα, μια ίδια σχέση, μια ίδια δομή στη μικρή και στη μεγάλη κλίμακα, και εντός των κρατών μα και μεταξύ τους, πλανητικά. Αλλιώς: στο πεδίο της οικονομίας οι διακρατικές σχέσεις είναι εξίσου άνισες με τις ταξικές σχέσεις εντός των χωρών ή εξίσου ταξικές. Αυτό το 1% κατορθώνει να κυριαρχεί πάνω σε ολόκληρο τον πλανήτη, χρησιμοποιώντας ως μηχανισμούς, ως όργανά του, μια σειρά από διεθνείς οργανισμούς, συμμαχίες, περιφερειακές καπιταλιστικές ολοκληρώσεις, τα ίδια τα κράτη, τους φορολογικούς παραδείσους ακόμα. (Κατά το περιοδικό Forbes οι δισεκατομμυριούχοι του πλανήτη ήταν 800 το 2009 και οι πρώτοι από αυτούς διέθεταν περιουσίες 40 δις \$, την ίδια στιγμή που ένα σχεδόν δισεκατομμύριο άνθρωποι πεινούν.)

ζ) Στο κατά κεφαλήν εισόδημα, με 69,737 \$ που αναλο-

γούν στον κάτοικο του Λουξεμβούργου, ενώ στον Αιθίοπα μόνο 113 \$, ετήσιο εισόδημα (2008).

η) Στο ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ, που παίζει από το -13.79% (Ισλανδία), μέχρι +8.23% για το Αζερμπαϊτζάν (2008).

ι) Στις στρατιωτικές δαπάνες με 1η χώρα τις ΗΠΑ οι οποίες δαπανούν το 41.5% του 1.464 δις \$ που δαπανάται παγκοσμίως, με 2η την Κίνα με 5.8%, 3η τη Γαλλία με 4.5% , 4η το Ηνωμένο Βασίλειο με 4.5%, 5η τη Ρωσία με 4.0%. Έτσι που οι (15) πρώτες σε εξοπλισμούς χώρες δαπανούν το 81,4% του παγκόσμιου ποσού και όλες οι άλλες 190 χώρες το υπόλοιπο 18,6%.² (αποκαλυπτική της σύμφυτης με τον πόλεμο απάτης είναι και το γεγονός ότι οι δαπάνες αυτές ονομάζονται αμυντικές. Σαν να μπορούσε το 81,4 να απειληθεί από το 18,6.)

Οι παραπάνω ανισότητες αποτελούν μικρό μόνο δείγμα του σχεδόν ανεξάντλητου κατάλογου των ανισοτήτων που παρατηρούνται στις παγκόσμιες διακρατικές σχέσεις.

Ας σκεφθούμε ακόμα τις διαφορές στα κρατικά χρέη, στα συναλλαγματικά αποθέματα, στις πολυεθνικές, στην ανεργία, στα ποσοστά φτώχειας, στα καθεστώτα, στην εγκληματικότητα, στην κοινωνική συνοχή, στην ανισοκατανομή του πλούτου, στις μεταναστευτικές ροές, στις θρησκείες, στις γλώσσες κ.λπ., κ.λπ.

Όλη αυτή η τεράστια ποικιλομορφία έχει θέβαια τη θετική της πλευρά (αποτελεί μάλιστα ανασταλτικό παράγοντα στη βολική ομοιομορφία, που απαιτεί η εμπορευματική παραγωγή, η "αγορά"). Τα κράτη όμως μετατρέπουν όλες σχεδόν τις ανισότητες, άλλες σε μεγαλύτερο άλλες σε μικρότερο βαθμό, σε συντελεστές ισχύος, σχηματίζοντας έναν πλανήτη κρατών με άνιση ισχύ, άδικο και εκμεταλλευτικό.

Όταν λοιπόν τα κράτη συγκρούονται, συγκρίνονται, έρχονται σε επαφή, αναπτύσσουν σχέσεις, συμμαχούν, σημαντικό κριτήριο αποτελεί και παίζει σπουδαίο ρόλο η ισχύς τους. Και είναι αυτή που καθορίζει τη μορφή, το είδος, την ίδια την ανισότητα των σχέσεών τους. Έτσι όταν «**οι κεφαλαιοκράτες μοιράζουν τον κόσμο, τον μοιράζουν ανάλογα με τα κεφάλαιά τους, ανάλογα με τη δύναμή τους**».

Μην ξεχνάμε άλλωστε ότι πανάρχαια επιδίωξη των κρατών είναι η απόκτηση, η αύξηση και η διαρκής διεύρυνση της δικιάς τους ισχύος, εκμηδενίζοντας παράλληλα αυτή των αντιπάλων, καθώς και η αποδυνάμωση ή έστω η αποτροπή ισχυροποίησης των συμμάχων τους. Αυτή η παμπάλαια επιδίωξη, στην εποχή του παγκοσμιοποιημένου καπιταλισμού (ιμπεριαλισμού, αν δεν «ενοχλεί»...), γίνεται επιτακτική ανάγκη, όρος απαράβατος τόσο για την επικράτηση σε ολόκληρο τον πλανήτη, όσο και για την απλή επιβίωση. Τώρα «**μια κούφια (λιγότερο από το ένα δέκατο του πληθυσμού της γης, ...) πολύ πλούσια και ισχυρά κράτη ληστεύουν όλο τον κόσμο «κόβοντας» απλώς κουπόνια**»³... Εδώ και έναν αιώνα έχει ακόμα γραφεί: «**Η εκμετάλλευση ολόένα και μεγαλύτερου αριθμού μικρών ή αδύναμων εθνών από μια κούφια πλουσιότητα ή ισχυρότητα έθνη**...»⁽³⁾. Αυτό ισχύει περισσότερο τώρα που η "Αγορά" είναι παγκόσμια και τείνει να γίνει σε μεγαλύτερο βαθμό, για τα καταναλωτικά αγαθά, τις υπηρεσίες, τα εμπορεύματα, την ενέργεια, τα δάνεια, τα ομόλογα, τις μετοχές, τις προθεσμιακές αγορές κ.λπ.

Επίκαιρο παράδειγμα ανισότητας και εκμετάλλευσης των αδύναμων μικρών χωρών από τις πλουσιότερες και ισχυρό-

τερες είναι και τα επιτόκια με τα οποία δανείζονται τα κράτη από τις διεθνείς αγορές. Π.χ. το Ελληνικό κράτος δανείζεται με επιτόκιο ως και 3% παραπάνω από όσο δανείζεται η Γερμανία και κάθε (1%) μονάδα-πανωτόκι κοστίζει στα φορολογικά υποζύγια της χώρας μας 900 εκατ. ευρώ. Η δε «φίλη» και «σύμμαχος» Γερμανία απαιτεί θυσίες, αποκρατικοποιήσεις (όπως του ΟΤΕ, του Αεροδρομίου της Αθήνας) και συμβάσεις (όπως με τη Siemens). Ανάλογη (με τη δύναμή τους και τη δικιά τους θέση) στάση έχουν και οι άλλες χώρες της Ε.Ε.

Γενικότερα, οι χώρες που θα βρεθούν σε κατάσταση αδυναμίας είτε χρεοκοπούν (όπως Αργεντινή), είτε υποδουλώνονται από στρατούς κατοχής (όπως Ιράκ, Αφγανιστάν), είτε απειλούνται στρατιωτικά (όπως Β.Κορέα, Ιράν), είτε εκδιάζονται (όπως Λιβύη, Κούβα), είτε οι εκλεγμένες τους κυβερνήσεις ανατρέπονται με πραξικοπήματα (όπως παλιότερα στην Ελλάδα, στη Χιλή, πρόσφατα στην Ονδούρα), είτε διαμελίζονται (όπως η Γιουγκοσλαβία) κ.λπ. Έχουμε έτσι την ταυτόχρονη λειτουργία δυο αντιθετικών διαδικασιών: τη συντριβή του εκάστοτε αδύναμου κρίκου από τη μια και την ανάδυση νέων ιμπεριαλιστικών δυνάμεων, καθώς οι παλιές παρακμάζουν, από την άλλη.

Ιδιομορφία τής μετά το 1945 εποχής η αποφυγή παγκόσμιων πολέμων. Μόνο που οι στρατιωτικές αναμετρήσεις έχουν αντικατασταθεί σε μεγάλο βαθμό από τον αδυσώπητο οικονομικό ανταγωνισμό.

Οι συνέπειες όμως και τα θύματα του οικονομικού πολέμου δεν είναι λιγότερα. Υπάρχουν τα δισεκατομμύρια των πεινασμένων, οι οικονομικοί "λαθρο"μετανάστες, οι φτωχοί εργαζόμενοι, οι άνεργοι, οι ανασφάλιστοι οικονομικοί κολοσοί (Lehman Brothers), ολόκληρες αυτοκρατορίες (όπως η Σοβιετική Ένωση) καταρρέουν.

Οι χώρες που καταρρέουν οικονομικά ακολούθως χάνουν και την πολιτική τους ανεξαρτησία. Κάποτε διαμελίζονται κιόλας. «Διμερίσαντο τά ιμάτιά μου έαυτοίς και επί τόν ιματισμόν μου έβαλον κλήρον». Γιατί υπάρχουν και σήμερα σταυρωτήδες...

Ο ιμπεριαλισμός, λοιπόν, είναι ο συνδυασμός της ταξικής διάρθρωσης των κοινωνιών, του κεφαλαίου που "ξεχειλίζει" και ξεχύνεται στο εξωτερικό μέχρι τις άκρες του πλανήτη, της υπερεθνικής φύσης του κεφαλαίου, της συσσώρευσης πλούτου σε λίγα χέρια και της ανισότητας ισχύος των κρατών. Πιο απλά είναι η ανισότητα των διακρατικών σχέσεων. στην επόμενη σελίδα

Σημειώσεις:

1* Παγκόσμια Τράπεζα 2008

2* Οι δέκα πρώτες χώρες σε εξοπλιστικές δαπάνες και η Ελλάδα
 Χώρα / Αμυντικές δαπάνες (εκατ. δολ.) / Κατά κεφαλήν δαπάνες (δολ.) / % ΑΕΠ

ΗΠΑ / 552.568 / 1.835 / 3,99

Ρωσία / 32.215 / 228 / 1,54

Γαλλία / 60.662 / 993 / 2,37

Γερμανία / 42.108 / 511 / 1,27

Βρετανία / 63.258 / 1.041 / 2,28

Σαουδική Αραβία / 35.446 / 1.284 / 9,40

Ισραήλ / 11.607 / 1.806 / 7,17

Κίνα / 46.174 / 35 / 1,42

Ινδία / 26.513 / 23 / 2,32

Ιαπωνία / 41.039 / 322 / 0,93

Ελλάδα / 7.000 / 636 / 2,9 Πηγή:

Sipri, Institute for Strategic Studies

3* Λένιν «ο ιμπεριαλισμός ανώτερο στάδιο του καπιταλισμού»

Αθέατες μορφές και όψεις της «φιλανθρωπίας του θεάματος» 'Αγιε Βασίλη, δεν είσαι εντάξει!

«Δεν έχουμε ανάγκη από καλούς Σαμαρείτες ...
το πρόβλημα είναι να πάψουν να υπάρχουν ληστές».
Μπέρναρ Σω

γράφουν οι
Χρήστος Κάτσικας
Χρήστος Σόφης

Συγκλονιστικά είναι τα στοιχεία της ετήσιας έκθεσης της Unisef (Δεκέμβριος 2009). Εκατοντάδες χιλιάδες παιδιά γεννιούνται με μια μπάλα κανονιού δεμένη στα πόδια... Εκατοντάδες χιλιάδες παιδιά σε όλο τον κόσμο χάνουν την παιδικότητά τους εξαιτίας της φτώχειας και της ένδειας και γίνονται ευάλωτα στην εκμετάλλευση, την κακοποίηση, τις διακρίσεις και το στιγματισμό. Το ένα στα τρία παιδιά στον αναπτυσσόμενο κόσμο είναι καχεκτικά (σχεδόν 200 εκατομμύρια παιδιά) και πάνω από 500 εκατομμύρια παιδιά στις αναπτυσσόμενες χώρες αγωνίζονται να επιβιώσουν με λιγότερο από ένα δολάριο την ημέρα.

Αυτά είναι μόνο μερικά «στιγμιότυπα» από το παζλ των «χρόνων της χαμένης αθωότητας», σε μια κοινωνία που για τα πιο αδύναμα μέλη της «λειτουργεί» ως «βιομηχανία» παραγκωνισμένων ανθρώπων που πριν ακόμη κοπεί η κορδέλα των εγκαινίων της παιδικής τους ηλικίας ζωντανεύουν της «γης τους κολασμένους» των παραμυθιών του Άντερσεν, του Ντίκενς, του Ουγκώ, του Μαλό...

Τερατώδεις αριθμοί, μακρινοί και δραματικοί, τόσο όσο να λειτουργούν σαν εικόνες εξωπραγματικές, δηλαδή καθησυχαστικές, άρα απο-ενοχοποιητικές.
Ευτυχώς τα πράγματα στη χώρα μας, στον τομέα αυτό, πάνε καλά. Όπως σημειώνει η έκθεση της Unisef «η Ελλάδα βρίσκεται ανάμεσα σε εκείνες τις χώρες που παρέχουν αρκετά καλές συνθήκες διατροφής, υγιεινής και μόρφωσης στα παιδιά».

Φυσικά έτσι είναι...

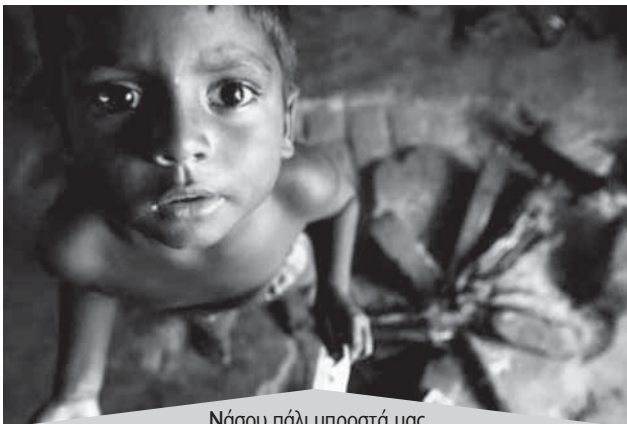
Δεν μπορεί τώρα λίγες χιλιάδες σύγχρονοι Όλιβερ Τουίστ των δρόμων και των φαναριών τους, οι περισσότεροι «εισαγόμενοι», όπως υποστήριξε πριν μερικά χρόνια κάποιος υφυπουργός της Παιδείας, να αμαυρώσουν την εικόνα... Κι αν ακόμη 75 χιλιάδες περίπου ανήλικοι σύμφωνα με τα στοιχεία πρόσφατης έρευνας «ναρκοθετούν» τα χρόνια της αθωότητάς τους στις φάμπρικες της «αδήλωτης» εργασίας, ε, επιτέλους, ας γίνει γνωστό ότι υπάρχουν και νόμοι που το απαγορεύουν...

Και αφού οι νόμοι απαγορεύουν την παιδική εργασία, καλά κάνει και η Στατιστική μας Υπηρεσία που αποφεύγει να καταγράψει κάτι που απαγορεύεται να φαίνεται... Φυσικά έτσι είναι...

Δεν θα μπορούσε να είναι διαφορετικά...

Στο κάτω-κάτω της γραφής ακόμη κι αν όλα τα παραπάνω ισχύουν, η χώρα μας βρίσκεται ψηλά στην κλίμακα της φιλανθρωπίας... 'Ισως και γι' αυτό το ελληνικό τμήμα της Unicef βρίσκεται στις πρώτες θέσεις από πλευράς εσόδων στην Ευρώπη. Μάλιστα ο φετινός τηλεμαραθώνιος Αγάπης που διοργανώνει η Ελληνική Επιτροπή της Unicef σε συνεργασία με την ΕΤ1 με θέμα "Φτώχεια - Πείνα", με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 20 χρόνων από την Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Παιδιού, συγκέντρωσε περίπου 1 εκατ. ευρώ!

Νάσου πάλι μπροστά μας

η ευημερία των αριθμών... Το λογιστικό πρόσωπο της φιλανθρωπίας προσπαθεί να ξεγελάσει την πείνα του τέρατος... Η φιλανθρωπία στην επαιτεία που μαλακώνει την καρδιά, αλλά δεν εξαλείφει τη ζητιανιά.

Παρέλαση «στιγμιότυπων» πόνου, έγχρωμα και θεαματικά, επιδιώκουν να προβάλλουν, στο «γόνιμο» έδαφος των Χριστουγέννων, τον Άγιο Βασίλη της υποκρισίας για να κρύψουν τον Ηρώδη του κέρδους. Έναν Άγιο Βασίλη με λαμπρά κουρέλια και ακίνδυνο, που πιστώνεται κάθε φορά να «είναι εντάξει», τις «άγιες μέρες» του Δεκεμβρίου, για να μπορεί να καλύπτει όλο τον υπόλοιπο χρόνο τους πραγματικούς υπεύθυνους για τους εκατομμύρια φτωχούς, άνεργους, άστεγους...

Το δέντρο της ελεημοσύνης που προσπαθεί να αναπλάσει τη βιτρίνα του γέρικου σώματος της κοινωνίας των ανισοτήτων και να κρύψει το δάσος της εκμετάλλευσης. Καλοσύνη των «κερμάτων», δημόσια εκθειμένη, σε έγχρωμα σόου και δελτία ειδήσεων, πασχίζει να μεταθέσει τις ευθύνες για το εγγενές χαρακτηριστικό του καπιταλισμού, τη φτώχεια, προβάλλοντας την σαν ατομική ευθύνη και όχι σαν προϊόν της πιο απάνθρωπης εκμετάλλευσης.

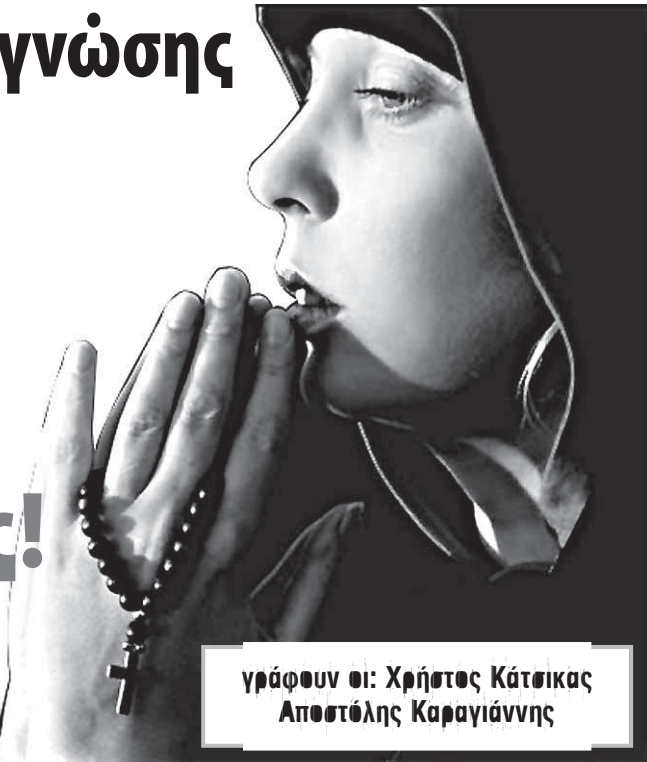
Προύκοντες, την ίδια στιγμή

που περικόπουν τις κοινωνικές παροχές, απολύουν χιλιάδες εργάτες, βυθίζουν στην πείνα και την εξαθλίωση ολόκληρες περιοχές, «κατασκευάζουν» πολέμους για να αυξήσουν τα κέρδη τους, αυτοί οι ίδιοι, επενδύουν στον ανθρώπινο πόνο ένα ψίκουλο από τα «καρβέλια της εκμετάλλευσης» εκατομμυρίων ανθρώπων. Ιεραπόστολοι του ελέους που κηρύσσουν την αποδοχή της φτώχειας για τους φτωχούς μοιράζοντας απλόχερα επαίους στους επιχειρηματίες της φιλανθρωπίας. Με τα μάτια μόνιμα στραμμένα στους φτωχούς και τους ακάλεστους αυτού του κόσμου αξίζει να θυμάται κανείς αυτές τις μέρες και πάντα τα τραχιά λόγια των Αντόρνο - Χορκχάιμερ που ταιριάζουν σε όσους πιστεύουν στην αλλαγή της κοινωνίας και στην ανθρώπινη ελευθερία. «Εμείς οι εχθροί της φιλανθρωπίας δεν θέλουμε να ταυτίσουμε τον άνθρωπο με τη δυστυχία, που η ύπαρξή της είναι αίσχος για μας. Πολύ ευαίσθητοι στην αδυναμία μας δεν θα παραδεχθούμε ποτέ ότι ο άνθρωπος μπορεί να είναι αντικείμενο ελέους».

Green New Deal-Ιμπεριαλισμός και Ανισότητα
Green New Deal-Ιμπεριαλισμός και Ανισότητα
Green New Deal-Ιμπεριαλισμός και Ανισότητα
Green New Deal-Ιμπεριαλισμός και Ανισότητα

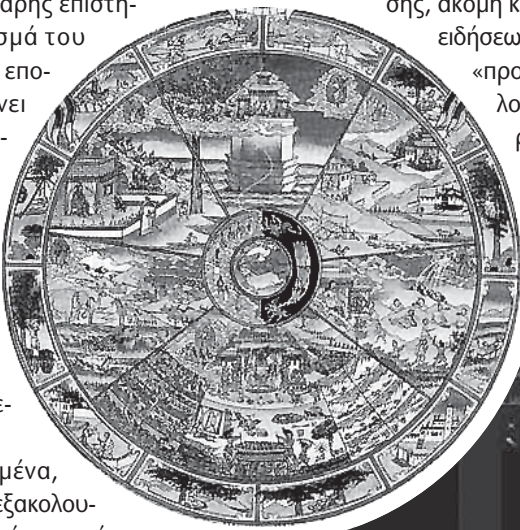
Στην κοινωνία «της γνώσης και του διαδικτύου» αστρολόγοι, ξεματιάστρες & ...καφετζούδες!

«Πέφτει το σκοτάδι. Οι δαίμονες ξεσηκώνονται»
(Carl Sagan)

**γράφουν οι: Χρήστος Κάτσικας
Αποστόλης Καραγιάννης**

Πέντε αιώνες μετά το 1525, αφέτου ο Παράκελσος, ένας από τους προδρόμους της σύγχρονης χημείας, μάζεψε όλους τους γιατρούς, φαρμακοποιούς και χημικούς της Βασιλείας και έβαλε φωτιά στα συγγράμματα του Γκάλεν, του Αβικένα και των άλλων πρωτοπόρων της αλχημείας -θέλοντας με τη δραματική αυτή χειρονομία να διακηρύξει την ανάγκη χειραφέτησης της νεαρής επιστήμης από τα δεσμά του μυστικισμού- η εποχή μας, περιμένει το δικό της Παράκελσο για να απελευθερώσει την επιστήμη και τα μυαλά των ανθρώπων από τα δεσμά ενός καινούργιου Μεσαίωνα.

Πιο συγκεκριμένα, στις μέρες μας εξακολουθούμε και ζούμε ένα φαινόμενο που μπορεί να αποκρυσταλλωθεί στη γνωστή ρήση του Hegel «**Η λογική γίνεται παραλογισμός**». Οι αστρολόγοι, οι μάγισσες, οι χαρτορίχτρες, τα μέντιουμ, οι καφετζούδες, οι προφήτες, τα

«ταρώ» και τα «ευχέλαια», τα μάγια και τα ξόρκια, τα θαύματα και τα τάματα, ένα πολυποίκιλο μυστικο-εσωτεριστικό νεφέλωμα ανθεί κυριολεκτικά δίπλα στους υπολογιστές, το διαδίκτυο, και τη λεγόμενη «έκρηξη των γνώσεων». Έχουν ραγδαία εισβολή σε εφημερίδες και περιοδικά. Παρελαύνουν καθημερινά σε τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές εκπομπές, σε εκπομπές υψηλής τηλεθέασης, ακόμη και σε δελτία των ειδήσεων, άνθρωποι που «προβλέπουν το μέλλον», «λένε τη μοίρα», μαρτυρούν ότι... «συνάντησαν το σατανά», «ότι μίλη-

σαν με το Θεό», κ.λπ. Μάλιστα, στο διαδίκτυο περισσότεροι είναι οι επισκέπτες σελίδων με αστρολογικές προβλέψεις παρά με επιστημονικό ή πολιτιστικό περιεχόμενο, ή εκείνοι που αναζητούν φανταστικά ταξίδια σε άλλους πλανήτες ή σε φανταστικούς πολιτισμούς κάτω από τη γη, καθώς σύμφωνα με ορισμένες εκδοχές της κουλτούρας του νεομυστικισμού ο πλανήτης γη είναι... κούφιος και κατοικείται από τεχνολογικά προηγμένα όντα!

ΙΝΤΕΡΝΕΤΙΚΕΣ ΞΕΜΑΤΙΑΣΤΡΕΣ ΚΑΙ ONLINE ΚΑΦΕΤΖΟΥΔΕΣ

Το διαδίκτυο διαθέτει ιντερνετικές ξεματιάστρες και ψηφιακές καφετζούδες

αντιπετράδια της εκπαίδευσης

Green New Deal-
 Ιμπεριαλισμός και Ανισότητα
 Green New Deal-
 Ιμπεριαλισμός και Ανισότητα
 Green New Deal-
 Ιμπεριαλισμός και Ανισότητα
 Green New Deal-
 Ιμπεριαλισμός και Ανισότητα
 Green New Deal-
 Ιμπεριαλισμός και Ανισότητα

που μέσα από την οθόνη του υπολογιστή «προβλέπουν τα μελλούμενα» ή «διώχνουν την κακή ενέργεια». Πάνω από 30.000 είναι αυτοί που επισκέπτονται στην Ελλάδα καθημερινά τις 5 πιο γνωστές ιστοσελίδες αυτού του τύπου και δεν είναι λίγοι όσοι καταφεύγουν στις υπηρεσίες τους. Η ηλεκτρονική καφετζού δίνει τις ερμηνείες της μέσω email, η ξεματιάστρα μέσα από την οθόνη του υπολογιστή διώχνει την κακή ενέργεια, ενώ χαρτομάντες προβλέπουν τα μελλούμενα μέσα από διαδικτυακές τράπουλες. Το αντίτιμο για τις χαρισματικές αυτές υπηρεσίες κυμαίνεται μεταξύ 10 και 20 ευρώ και οι επισκέπτες «κλικάρουν» καθημερινά προκειμένου να ικανοποιήσουν την έμφυτη περιέργειά τους. Ένας υπολογιστής και μια σύνδεση στο Ίντερνετ είναι πλέον αρκετά για να μάθει κανείς το μέλλον και να... «ξορκίσει» το κακό.

Η φωτογραφία του φλιτζανιού στέλνεται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομεί-

ου στην... καφετζού και αυτή απαντά ακριβώς με τον ίδιο τρόπο. Δίνει και οδηγίες χρήσης: «Όταν φτιάχνουμε τον καφέ πρέπει να είμαστε συγκεντρωμένοι σ' αυτόν. Να «μελετάμε», να σκεφτόμαστε δηλαδή, αυτά που θέλουμε να μας δείξει ο καφές. Να τον πίνουμε με την ίδια τελετουργία... Σκεφτόμαστε και μελετάμε πρόσωπα και καταστάσεις που μας ενδιαφέρουν... Η προσωπική μας αύρα διαχέεται στο φλιτζάνι και βοηθάει στο φανέρωμα των μελλούμενων. Σκεφτόμαστε θετικά... Πιστεύουμε σ' αυτό που κάνουμε... Όταν τελειώσει ο καφές δεν τον πίνουμε μέχρι να μείνει ο τζελβές [κατακάθι] τελείως στεγνός. Πρέπει να έχει λίγο υγρό καφέ για να μπορέσουμε να γυρίσουμε το φλιτζάνι. Με κυκλικές κινήσεις γυρίζουμε το φλιτζάνι έτσι ώστε να καλυφθεί ολόκληρο και να μην μείνει καθόλου σκούρο στο κάτω μέρος. Μετά γυρίζουμε το φλιτζάνι ανάποδα πάνω σε απορροφητικό χαρτί, το σταυρώνουμε και το αφήνουμε να στεγνώσει τουλάχιστον 5 λεπτά. Όσο ασχολούμαστε με τη διαδικασία του φλιτζανιού η σκέψη μας είναι συγκεντρωμένη σ' αυτά που περιμένουμε... Με τη βοήθεια της σύγχρονης τε-

χνολογίας (ψηφιακές φωτογραφικές μηχανές, email, ιστοσελίδες κ.λπ.) στείλτε τις φωτογραφίες σας και περιμένετε την ανάγνωση.»

Την τελευταία 15ετία σε ΗΠΑ και Ευρώπη έχει γεμίσει ο τόπος αγγέλους! Μιλάμε για αγγελομανία! Κατάλογοι ολόκληροι από βιβλία, εικονίστες, αγαματάκια, αγιογραφίες, προσευχές... Τους βλέπουμε και στην τηλεόραση και μάλιστα στις ειδήσεις! Το BBC, π.χ., έκανε ένα ντοκιμαντέρ ειδικά για αγγελικές εμφανίσεις, με προσωπικές μαρτυρίες από όλο τον κόσμο.

Στην Ελλάδα, συγγραφείς ανάλογων πονημάτων που ερμηνεύουν τους αρχαίους Έλληνες ως επισκέπτες από άλλους πλανήτες, αρχαία σύμβολα όπως το δίσκο της Φαιστού ως κώδικες διαστημοπλοίου κ.ά. έχουν σχεδόν καθημερινή πρόσβαση σε τηλεοπτικές εκπομπές και οι εκδόσεις τους πραγματοποιούν σημαντικές εμπορικές επιτυχίες. Το συγγραφικό τους ρεπερτόριο γίνεται ελκυστικό για τη νεολαία, καθώς μπλέκουν τις μυστικιστικές θεωρίες των ναζιστών με τον αρχαιοελληνικό πολιτισμό, την Ακρόπολη, το βουνό της Πετιέλης και άλλα σημεία κοντά στην πόλη της Αθήνας αλλά και κάτω από αυτή (οι θεωρίες για τις περίφημες στοές της Αθήνας).

Φυσικά παρόμοια «φαινόμενα» έχουν με παντού. Π.χ οι ΗΠΑ, η χώρα στην οποία η έρευνα και η ανάπτυξη της επιστήμης και της τεχνολογίας προχωρά με γιγαντιαία βήματα, είναι ταυτόχρονα η χώρα με την πιο αντιεπιστημονική, ανορθολογική και αντιουμανιστική ατμόσφαιρα σε όλο τον αναπτυγμένο

Είσαι σε αδιέξοδο; Μάθε αυτά που σου επιφυλάσει το μέλλον σου. (Οικονομικά. Επαγγελματικά, Αισθηματικά) & ό,τι άλλο σε απασχολεί. Με την δύναμη της ΚΑΦΕΜΑΝΤΕΙΑΣ & ΤΗΣ ΤΣΙΓΓΑΝΙΚΗΣ ΤΑΡΩ. ΤΗΛ. 6984..... κυρ. Μαντώ. Τιμή 20 ευρώ. Για το κάθε άνοιγμα. (Προβλέψεις τηλεφωνικώς - Με αντικαταβολή).

αντιπετράδια της εκπαίδευσης

Green New Deal-
 Ιμπεριαλισμός και Ανισότητα
 Green New Deal-
 Ιμπεριαλισμός και Ανισότητα
 Green New Deal-
 Ιμπεριαλισμός και Ανισότητα
 Green New Deal-
 Ιμπεριαλισμός και Ανισότητα

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΚΕΣ
 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ-ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ

ΑΠΟΚΤΗΣΤΕ ΤΩΡΑ

- 2 ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ
 ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ -10%,
- 3 ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ-
 ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ -15%,
- 4 ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ-
 ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ -20%,
- 5 ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ-
 ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ -25%
- ΚΑΙ ΑΠΟ 6 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΩ
 -30%

ΤΩΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟ E-MAIL ΣΑΣ
 ΑΥΘΗΜΕΡΟΝ ή ΜΕΣΑ ΣΕ 48 ΩΡΕΣ, ΚΑΙ
 ΠΛΗΡΩΝΕΤΕ ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ή ΜΕΣΩ
 ΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ ΚΑΡΤΑΣ σε συνεργασία με
 το www.....com
 (ΓΛΙΤΩΝΕΤΕ ΤΑ ΕΞΟΔΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ!)**

κόσμο. Είναι πραγματικά κωμικοτραγικό στη χώρα όπου αποκωδικοποιήθηκε ο γενετικός κώδικας να τελεί υπό διωγμό η διδασκαλία του Δαρβίνου, επτά στα δέκα άτομα να πιστεύουν στην ύπαρξη δαιμονίων που παρεμβαίνουν στη ζωή των ανθρώπων και από αυτούς το 68% να ορκίζεται ότι έχει συναντήσει το Σατανά και το 44% να πιστεύει ότι οι βιβλι-

κοί μύθοι της Γένεσης και του Κατακλυσμού αντιπροσωπεύουν την πραγματική ιστορία του σύμπαντος. Στη χώρα που έστειλε τον πρώτο άνθρωπο στο φεγγάρι, να οργιάζουν οι σχέτες που ετοιμάζονται για εισβολή των Αρειανών στη Γη ή που αυτοκτονούν ομαδικά όταν πλησιάζει στη Γη ένας κομήτης στον οποίο αποδίδουν ιδιότητες Μεσσία. Μερικές εκατοντάδες χιλιόμετρα μακρύτερα, στη Γαλλία «του φωτός», για παράδειγμα, υπάρχουν περίπου 40.000 επαγγελματίες αστρολόγοι που δηλώνουν τα εισοδήματά τους στην εφορία και

δεν είναι λίγα τα ισχυρά πολιτικά πρόσωπα που προσφεύγουν στις υπηρεσίες τους.

Παράλληλα, κινηματογραφικές ταινίες, που προβάλλουν μια virtual μυθολογία τύπου «Ο άρχοντας των δακτυλιδιών», σπάνε ταμιά και τα ομότιπλα βιβλία έχουν κατακτήσει ένα μεγάλο νεανικό αναγνωστικό κοινό. Αυτό το κοινό

δεν είναι χαμηλού εκπαιδευτικού επιπέδου. Δεν μιλάμε για κοινωνικές ομάδες που παραδοσιακά, λόγω της αγραμματοσύνης, οι ερπύστριες της μεταφυσικής περνούν σχεδόν ανεμπόδιστες. Πρόκειται για απόφοιτους μεταδευτεροβάθμιων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και πτυχιούχους πανεπιστημίων, καλούς χειριστές υπολογιστή, χρήστες του διαδικτύου. Κατά συνέπεια δεν μπορούμε να πούμε ότι έχουμε έλλειψη εκπαίδευσης, όπως συνέβαινε στο Μεσαίωνα που ανάλογα φαινόμενα ανθούσαν λόγω της αγραμματοσύνης των ανθρώπων.

Τι συμβαίνει και δορυφοριοποιούμαστε στο φανταστικό; Τι τρέχει και "ξαναμαγαύεται" ο κόσμος;

Η ανθρωπότητα καταφεύγει, σε καιρούς δύσκολους, στη δοξασία και στη μεταφυσική για να παρηγορήσει τους φόβους της. Είναι φανερό ότι "σε χρόνια δίσκετα και χρόνια οργισμένα", όπως τα σημερινά, νεκρανασταίνεται –από το σκοτεινό παρελθόν της αμάθειας, της δεισιδαιμονίας και των προλήψεων– το πνεύμα ενός κόσμου απ' όπου έχει λείψει το πνεύμα.

Όσο φοβόμαστε ή αποφεύγουμε με την πολιτική δράση να αλλάξουμε τον κόσμο, αλλάζουμε κόσμο... αγγλικά: όλο

εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο
εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο
εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο
εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο

Εκπαιδευτικά νέα

από όλο τον κόσμο

Κουτμπάλ, Πακιστάν, 13 Οκτωβρίου 2009

AP Photo/Alexandre Meneghini

Το Πακιστάν βλέπει μεγάλη άνοδο της ιδιωτικής εκπαίδευσης. Ορισμένοι θεωρούν ελπιδοφόρο το γεγονός, σε μια χώρα που το κρατικό εκπαιδευτικό σύστημα είναι ξεχαρβαλωμένο και η εναλλακτική είναι τα θρησκευτικά σχολεία που προσφέρουν περιορισμένη εκπαίδευση πέρα από την απομνημόνευση του Κορανίου και θεωρούνται πηγή τροφοδότησης των ισλαμικών ένοπλων οργανώσεων.

Μπογκοτά, Κολομβία, 20 Οκτωβρίου 2009

REUTERS/John Vizcaino

Φοιτητές συμμετέχουν σε διαδήλωση ενάντια στον πρόεδρο Αλβάρο Ουρίμπε. Ζητούν επίσης αύξηση στη χρηματοδότηση της δημόσιας εκπαίδευσης.

Βιέννη, Αυστρία, 5 Νοεμβρίου 2009

REUTERS/Leonhard Foeger

Οι φοιτητές διαδηλώνουν ενάντια στα σχέδια για περιορισμό στην πρόσβαση και την επιβολή διδάκτρων στα πανεπιστήμια της χώρας. Το πανό γράφει "Αντίσταση ενάντια στη ληστεία της εκπαίδευσης".

Μελβούρνη, Αυστραλία, 6 Νοεμβρίου 2009

REUTERS/Mick Tsikas

Φοιτητής στέκεται έξω από τις κλειδωμένες πόρτες του χρεοκοπημένου Meridian International Hotel School. Η εικόνα της Αυστραλίας ως κορυφαίας χώρας προορισμού ξένων φοιτητών γνώρισε νέο "στραπάτσο" μετά τη χρεοκοπία τεσσάρων κολεγίων, αφήνοντας εκτός 2.000 φοιτητές.

Νασιρίγια, Βαγδάτη, Ιράκ, 16 Νοεμβρίου 2009

REUTERS/Stringer

Μαθητές παρακολουθούν μάθημα μέσα σε σχολείο φτιαγμένο από λάσπη στην πόλη της Νασιρίγια, 300 κλμ νοτιοανατολικά της Βαγδάτης. Υπάρχουν περίπου 10 νέα σχολεία φτιαγμένα από λάσπη στα περίχωρα της Νασιρίγια.

εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο
εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο
εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο
εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο

Πόλη του Παναμά, 18 Νοεμβρίου 2009

REUTERS/Alberto Lowe

Φοιτητές προσπαθούν να δημιουργήσουν οδοφράγματα σε κεντρική λεωφόρο στην Πόλη του Παναμά. Οι φοιτητές συμμετέχουν σε διαμαρτυρίες ενάντια στην εγκαθίδρυση ναυτικών και αεροπορικών βάσεων που κατασκευάζονται με την αρωγή των ΗΠΑ. Οι βάσεις, κατά την επίσημη εκδοχή, στοχεύουν στην καταπολέμηση της διακίνησης ναρκωτικών.

Ταϊλάνδη, 19 Νοεμβρίου 2009

EPA/UDO WEITZ

Μαθητές, δάσκαλοι και άλλοι εθελοντές βοηθούν στην τοποθέτηση συσσωρευτών ηλιακής ενέργειας στη στέγη του απομακρυσμένου δημοτικού σχολείου στο λόφο Koknoi Wittaya, κοντά στο Τσιανγκ Ράι, στη βόρεια Ταϊλάνδη. Το σχολείο, που δεν είναι συνδεδεμένο με το δίκτυο ηλεκτροδότησης, παρακολουθούν 172 μαθητές, ηλικίας από 6 μέχρι 14 ετών, κυρίως από τα γειτονικά χωριά φυλών. Χάρης σε δωρεές που συνέλεξε το Βρετανικό Σχολείο της Μπανγκόκ, τοποθετήθηκε ένα σύστημα ηλιακής ενέργειας στις αρχές του μήνα. Έτσι οι 68 εσωτερικοί μαθητές, που μένουν στο σχολείο επειδή τα σπίτια τους είναι πολύ μακριά, έχουν πλέον φώτα στα δωμάτιά τους, δορυφορική τηλεόραση και υπολογιστές από κορηγούς.

Σιέρα ντε Περίτζα, Βενεζουέλα, 20 Νοεμβρίου 2009

REUTERS/Isaac Urrutia

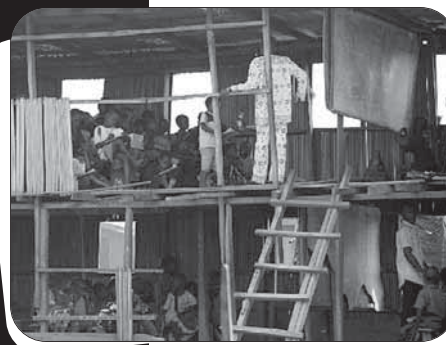
Παιδιά που αναζητούν άσυλο συμμετέχουν σε μάθημα στο χωριό Ματσόικα, στη δυτική επαρχία του Μαρακαίμπο. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία περίπου 3 εκατομμύρια άνθρωποι έχουν εκτοπιστεί στο εσωτερικό της χώρας από τη βία που μαστίζει την Κολομβία. Η υπηρεσία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες και η κυβέρνηση της Βενεζουέλας υπολογίζουν ότι περίπου 200.000 πρόσφυγες από την Κολομβία, το 40% εκ των οποίων είναι παιδιά, έχουν ανάγκη διεθνούς προστασίας στη Βενεζουέλα.

Λάγος, Νιγηρία, 21 Νοεμβρίου 2009

REUTERS/Goran Tomasevic

Παιδιά παρακολουθούν μαθήματα στην ψαράδικη κοινότητα Μακόκο στο Λάγος. Παρά το γεγονός ότι η Νιγηρία είναι η όγδοη μεγαλύτερη εξαγωγέας ακατέργαστου πετρελαίου χώρα, το 70% του πληθυσμού της Νιγηρίας ζει κάτω από το όριο της φτώχειας σύμφωνα με επίσημες πηγές.

Γιάνγκσταουν, Οχάιο, ΗΠΑ, 21 Νοεμβρίου 2009

REUTERS/Brian Snyder

Ο πάστορας Τσαρλς Χάντσον κλαίει καθώς βλέπει τις ζημιές στο σχολείο Μάντισον, όπου ο ίδιος συνεργαζόταν με μια οργάνωση ενάντια στη βία. Στη Γιάνγκσταουν υπάρχουν 4.500 άδειες υποδομές, σε μια πόλη 75.000 κατοίκων.

επιμέλεια-μετάφραση
Γεωργία Μυλωνάκη

αντιπετράδια
της
εκπαίδευσης

εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο
εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο
εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο
εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο

Σκωτία, 23 Νοεμβρίου 2009

REUTERS/David Moir

Φοιτητές του πανεπιστημίου του Αγίου Ανδρέα δίνουν τη “μάχη του αφρού” την ημέρα της γιορτής της Δευτέρας της Σταφίδας. Η παραδοσιακή γιορτή ξεκίνησε όταν ιδρύθηκε το πανεπιστήμιο και οι καινούργιοι φοιτητές έδιναν στους παλαιότερους μια κούφια σταφίδα ως ένδειξη ευγνωμοσύνης που τους βοήθησαν να προσαρμοστούν στην πανεπιστημιακή ζωή και σε αντάλλαγμα έπαιρναν από αυτούς μια απόδειξη γραμμένη στα λατινικά. Αν δεν έπαιρναν τέτοια απόδειξη, έριχναν τον υπαίτιο στο συντριβάνι. Σήμερα, οι σταφίδες από ένα μπουκάλι κρασί και η πτώση στο συντριβάνι έχουν αντικατασταθεί από “ρίψεις αφρού”.

Παρίσι, Γαλλία, 24 Νοεμβρίου 2009

EPA/LUCAS DOLEGA

Φοιτητές και καθηγητές διαδηλώνουν κατά τη διάρκεια πανεκπαιδευτικής διαμαρτυρίας ενάντια στις απολύσεις στην εκπαίδευση.

Αβάνα, Κούβα, 24 Νοεμβρίου 2009

REUTERS/Desmond Boylan

Δάσκαλος παραδίδει μαθήματα υπολογιστών σε δημοτικό σχολείο στην Αβάνα. Η δημόσια δωρεάν εκπαίδευση είναι ένας από τους πυλώνες της σοσιαλιστικής κοινωνίας που εγκαθιδρύθηκε στην Κούβα από την επανάσταση υπό την ηγεσία του Φιντέλ Κάστρο το 1959.

Χατζά, Υεμένη, 25 Νοεμβρίου 2009

REUTERS/Khaled Abdullah

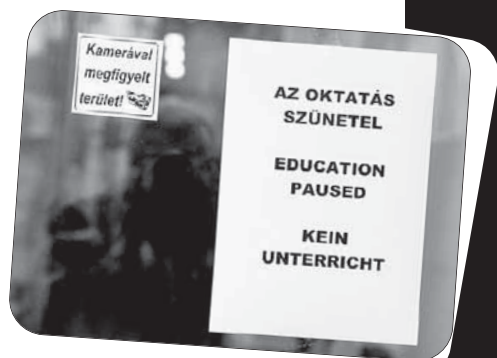
Ο μικρός ποζάρει μπροστά στο μαυροπίνακα της τάξης του στον προσφυγικό καταυλισμό αλ-Μαζράκ, στην επαρχία Χατζά της δυτικής Υεμένης. Είναι ο μεγαλύτερος καταυλισμός της Υεμένης για τους ανθρώπους που μεταναστεύουν από τη βορειοδυτική επαρχία Σαάντα προκειμένου να γλιτώσουν από τις μάχες μεταξύ των κυβερνητικών δυνάμεων και των σιιτών ενόπλων. Το στρατόπεδο φιλοξενεί πάνω από 10.000 ανθρώπους που εκτοπίστηκαν από τα σπίτια τους.

Βουδαπέστη, Ουγγαρία, 27 Νοεμβρίου 2009

AP Photos/MTI, Ferenc Kalmandy

“Παύση Μαθημάτων” γράφει το σημείωμα που έχει αναρτηθεί στην είσοδο του ερευνητικού ινστιτούτου βιοφυσικής στο πανεπιστήμιο του Πεκς, 200 χλμ νοτιοδυτικά της Βουδαπέστης. Η αναστολή των μαθημάτων γίνεται για να αποδοθεί φόρος τιμής στο 19χρονο θύμα που απεβίωσε κατά τη διάρκεια εξαπόλυσης πυρών στο πανεπιστήμιο την προηγούμενη μέρα. Ένας 23χρονος φοιτητής φαρμακολογίας μπήκε στη σχολή και πυροβόλησε θανάσιμα ένα συμφοιτητή του, και τραυμάτισε έναν ακόμη, καθώς και έναν 36χρονο υπάλληλο του εργαστηρίου και μια 54χρονη καθαρίστρια. Η αστυνομία συνέλαβε το δράστη που παραδόθηκε τηλεφωνικά λίγο μετά το περιστατικό.

εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο
εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο
εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο
εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο

Ζυρίχη, Ελβετία, 27 Νοεμβρίου 2009

REUTERS/Arnd Wiegmann

Φοιτητές διαδηλώνουν ενάντια στις εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις που εισηγείται η Διαδικασία της Μπολόνια για την ανώτατη εκπαίδευση σε όλη την Ευρώπη. Στα πανό διαβάζουμε (από αριστερά προς δεξιά): "Η εκπαίδευση δεν είναι για πούλημα", "Όχι στη Μπολόνια" και "Πανεπιστήμιο Κατειλημμένο".

Ρίγα, Λετονία, 1 Δεκεμβρίου 2009

REUTERS/Ints Kalnins

Περίπου 5.000 φοιτητές συμμετείχαν στη διαδήλωση, που κατέληξε έξω από το Κοινοβούλιο της Λετονίας, διαμαρτυρόμενοι για τις χαμηλές δαπάνες του προϋπολογισμού για την εκπαίδευση.

Ζάγκρεμπ, Κροατία, 1 Δεκεμβρίου 2009

REUTERS/Nikola Solic

Φοιτητές διαδηλώνουν και αφήνουν επιστολές διαμαρτυρίας έξω από το υπουργείο Παιδείας στο Ζάγκρεμπ. Οι φοιτητές ζητούν να είναι δωρεάν για όλους η πανεπιστημιακή εκπαίδευση.

Κινγκντάο, Κίνα, 5 Δεκεμβρίου 2009

EPA/WU HONG

Φοιτητές στο πτυχίο ψάχνουν για δουλειά σε μια ειδική γιορτή για τους φετινούς απόφοιτους σε υπηρεσία εύρεσης εργασίας στην πόλη Κινγκντάο, στην επαρχία Σαντόνγκ της ανατολικής Κίνας. Σύμφωνα με το υπουργείο Παιδείας της χώρας, το 2010 θα βγει στην αγορά εργασίας ο αριθμός ρεκόρ 6,3 εκατομμυρίων αποφοίτων πανεπιστημίου της Κίνας.

Μπραζιλία, Βραζιλία, 7 Δεκεμβρίου 2009

REUTERS/Roberto Jayme

Οι φοιτητές, που έχουν καταλάβει το κτίριο της Βουλής της Μπραζιλία διαμαρτυρόμενοι εναντίον του Χοσέ Ρομπέρτο Αρούντα, κυβερνήτη του ομοσπονδιακού διαμερίσματος της πρωτεύουσας Μπραζιλία, πανηγυρίζουν για τη ματαίωση της αστυνομικής επιχείρησης ανακατάληψης του κτιρίου. Το σκάνδαλο που ξέσπασε με εμπλεκόμενο τον κυβερνήτη της αντιπολίτευσης Αρούντα, υπογραμμίζει το πρόβλημα της πολιτικής διαφθοράς της Βραζιλίας και θα μπορούσε να βλάψει τις πιθανότητες η αντιπολίτευση να νικήσει τον πρόεδρο Λούλα στις επόμενες εκλογές. Το σκάνδαλο ξέσπασε στις 27 Νοεμβρίου 2009, όταν διέρρευσε βίντεο που έδειχνε τον Αρούντα να λαμβάνει μεγάλο χρηματικό ποσό κατά τη διάρκεια της προεκλογικής του εκστρατείας το 2006.

Νέο Δελχί, Ινδία, 10 Δεκεμβρίου 2009

EPA/ANINDITO MUKHERJEE

Μέλος μη κυβερνητικής οργάνωσης διασώζει παιδί-σκλάβο από εργοστάσιο κεντήματος. Κατά τη διάρκεια της δράσης, που έλαβε χώρα την Παγκόσμια Ημέρα για

εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο
εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο
εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο
εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο

τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, απελευθερώθηκαν 56 παιδιά-δούλοι. Τα παιδιά αυτά στερούνται κανονικής σίτισης και εκπαιδευτικών δικαιωμάτων.

Παρίσι, Γαλλία, 10 Δεκεμβρίου 2009

AP Photo/Christophe Ena

Φοιτητές διαδηλώνουν ενάντια στη μεταρρύθμιση του γαλλικού εκπαιδευτικού συστήματος. Το αυτοκόλλητο στο μαντήλι της φοιτήτριας γράφει "Η εκπαίδευση δεν θα πληρώσει την κρίση".

Άγκυρα, Τουρκία, 11 Δεκεμβρίου 2009

REUTERS/Umit Bektas

Ισλαμιστές διαδηλωτές διαμαρτύρονται ενάντια στο ανώτατο διοικητικό δικαστήριο επειδή ανέστειλε μεταρρύθμιση που θα διευκόλυνε την πρόσβαση στα πανεπιστήμια αποφοίτων θρησκευτικών λυκείων. Την αντίθεσή τους στην εν λόγω μεταρρύθμιση είχαν εκφράσει έντονα εκπρόσωποι κοσμικών φορέων.

Ρώμη, Ιταλία, 11 Δεκεμβρίου 2009

EPA/GUIDO MONTANI

Δημόσιοι υπάλληλοι συμμετέχουν σε διαμαρτυρία ενάντια στις μεταρρυθμίσεις στη δημόσια διοίκηση και στην εκπαίδευση. Τη διαδήλωση και την απεργία κάλεσε το μεγαλύτερο συνδικάτο της Ιταλίας, CGIL, σύμφωνα με το οποίο οι περικοπές στις δαπάνες για την εκπαίδευση και νέοι νόμοι που στρέφονται εναντίον των δημοσίων υπαλλήλων θα υποβαθμίσουν τις προσφερόμενες δημόσιες υπηρεσίες.

Ναϊρόμπι, Κένυα, 12 Δεκεμβρίου 2009

REUTERS/Abdiaziz Hassan

Ο πρότανης της ιατρικής σχολής του Μπεναντίρ στο Μογκαντίσου νοσηλεύεται σε νοσοκομείο στο Ναϊρόμπι. Οι φοιτητές και το εκπαιδευτικό προσωπικό επέστρεψαν στο πανεπιστήμιο αποφασισμένοι να συνεχίσουν τα μαθήματα, παρά την επίθεση αυτοκτονίας που εξαπολύθηκε κατά την τελετή αποφοίτησής τους και κόστισε τη ζωή σε 22 ανθρώπους.

Μπουένος Άιρες, Αργεντινή, 14 Δεκεμβρίου 2009

REUTERS/Joaquin Salguero

Φοιτητές του πανεπιστημίου του Μπούenos Άιρες προσπαθούν να αποφύγουν τα δακρυγόνα που εξαπολύει εναντίον τους η αστυνομία κατά τη διάρκεια διαδήλωσης έξω από το κοινοβούλιο με στόχο να εμποδίσουν την εκλογή νέου πρότανη.

εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο
εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο
εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο
εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο

Κhyber, Πακιστάν, 14 Δεκεμβρίου 2009

AP Photo/Qazi Tariq

Πακιστανός αστυνομικός επιθεωρεί τις καταστροφές που προκλήθηκαν σε σχολείο στην περιοχή του Khyber, κοντά στα σύνορα με το Αφγανιστάν. Σύμφωνα με τις αρχές των φυλών που κατοικούν στην περιοχή υπεύθυνοι για τη βομβιστική επίθεση είναι ένοπλοι μαχητές.

Μανίλα, Φιλιππίνες, 16 Δεκεμβρίου 2009

REUTERS/Erik de Castro

Σχολείο έχει μετατραπεί σε κέντρο προσωρινής στέγασης των κατοίκων που ζουν στις πλαγιές του ηφαιστείου Μαγιόν στην πόλη Legazpi, 500 χλμ νότια της Μανίλα. Οι αρχές της χώρας ξεκίνησαν την εκκένωση 50.000 ανθρώπων γύρω από το πιο ενεργό ηφαιστειο της χώρας πριν από λίγες μέρες, καθώς άρχισε να βγάζει λάβα και πέτρες. Το ηφαιστειο Μαγιόν είναι διάσημο για το σχεδόν τέλεια κωνικό σχήμα του και βρίσκεται σε μια περιοχή καλλιέργειας καρύδας στις κεντρικές Φιλιππίνες. Οι ηφαιστειολόγοι μιλούν για μεγάλη έκρηξη το επόμενο διάστημα.

Πεκίνο, Κίνα, 19 Δεκεμβρίου 2009

AP Photo/Andy Wong

Οι ηγέτες της Κίνας ανησυχούν ότι η απώλεια θέσεων εργασίας μπορεί να πυροδοτήσει "εκρήξεις" και υπόσχονται να επενδύσουν περισσότερα για τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Υπόσχονται μεγαλύτερες επενδύσεις στην υγεία, την εκπαίδευση και άλλα κοινωνικά προγράμματα ώστε να ελαφρυνθεί το οικονομικό βάρος που έχουν επωμιστεί οι κινεζικές οικογένειες και να τους ενθαρρύνουν να ξοδέψουν χρήματα για καταναλωτικά αγαθά. Η Παγκόσμια Τράπεζα υποβάθμισε τις προβλέψεις της για την ανάπτυξη της Κίνας το 2009, από 7,5% σε 6,5% λόγω της μείωσης των εξαγωγών, αλλά εξέφρασε την εμπιστοσύνη της στην τρίτη μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου παρά την παγκόσμια οικονομική κρίση.

Λωρίδα της Γάζας, Παλαιστίνη, 20 Δεκεμβρίου 2009

EPA/ALI ALI

Η Shaahd Abu Ermana (αριστερά) και η Safaa Abu Al Aish (δεξιά), 8 ετών και οι δύο, γράφουν στο μαυροπίνακα της τάξης τους, στο σχολείο της Μπεϊτ Λαχίγια, που καταστράφηκε κατά την ισραηλινή επιδρομή στη Γάζα το χειμώνα 2008-2009. Σύμφωνα με το υπουργείο Παιδείας της Γάζας, 67 σχολεία υπέστησαν ζημιές ή καταστράφηκαν, συμπεριλαμβανομένων των 36 σχολείων της υπηρεσίας του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες (UNRWA).

Η Επιχείρηση "Χυτό/Συμπαγές Μολύβι" ξεκίνησε στις 27 Δεκεμβρίου του 2008 και έληξε στις 18 Ιανουαρίου 2009. Οι επιθέσεις έπληξαν ολόκληρη τη Λωρίδα της Γάζας, αλλά επικεντρώθηκαν κυρίως στην Πόλη της Γάζας, στοχεύοντας υποδομές της Χαμάς και τα κυβερνητικά της κτίρια. Σύμφωνα με το υπουργείο Υγείας της Γάζας, εκατοντάδες Παλαιστίνιοι έχασαν μέλη του σώματός τους κατά την επίθεση, πολλοί από αυτούς παιδιά και γυναίκες. Οι περισσότεροι από τους ασθενείς χρειάζεται να νοσηλευθούν στο εξωτερικό, λόγω της έλλειψης ιατρικού εξοπλισμού και ειδικευμένου προσωπικού.

Το Κέντρο Υπεράσπισης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων Al Mezan με έδρα τη Γάζα, αναφέρει ότι σκοτώθηκαν 1.410 Παλαιστίνιοι από τους οποίους οι 355 ήταν ανήλικα

αντιπετράδια
της
εκπαίδευσης

εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο
εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο
εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο
εκπαιδευτικά
νέα από όλο
τον κόσμο

παιδιά (κάτω των 18). Το κέντρο αναφέρει ότι οι ισραηλινές ένοπλες δυνάμεις προκάλεσαν ζημιές ή κατέστρεψαν χιλιάδες σπίτια αφήνοντας πολλούς ανθρώπους άστεγους, είτε αναγκασμένους να ζουν σε σκηνές.

Μελέτη του ΟΗΕ για την επίθεση του Οκτωβρίου 2009 κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τόσο οι ισραηλινές ένοπλες δυνάμεις, όσο και οι παλαιστινιακές ένοπλες οργανώσεις διέπραξαν εγκλήματα πολέμου και πιθανώς εγκλήματα εναντίον της ανθρωπότητας. Και οι δύο πλευρές αρνήθηκαν τα συμπεράσματα της μελέτης.

Κατμαντού, Νεπάλ, 20 Δεκεμβρίου 2009

REUTERS/Gopal Chitrakar

Μαοϊκοί αγωνιστές και υποστηρικτές τους παίρνουν μέρος σε διαμαρτυρία στο Κατμαντού κατά τη διάρκεια τριήμερης γενικής απεργίας. Η γενική απεργία παρέλυσε τη χώρα, οι συγκοινωνίες, η βιομηχανία, η εκπαίδευση και οι επιχειρήσεις έβαλαν λουκέτο σε όλο το Νεπάλ. Ένας από τους λόγους της διαμαρτυρίας ήταν η αποκατάσταση του πρώην αρχηγού του στρατού Rookmangud Katawal.

Πεσαβάρ, Πακιστάν, 20 Δεκεμβρίου 2009

AP Photo/Mohammad Sajjad

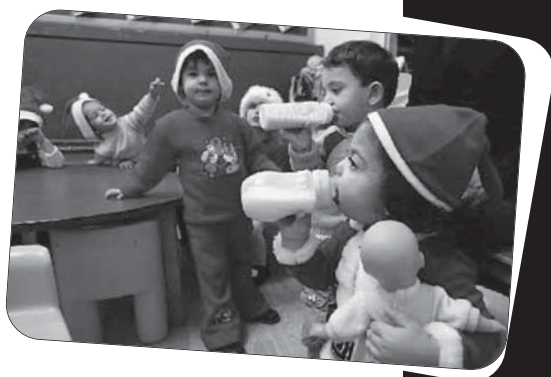
Κάτοικοι της Πεσαβάρ έχουν συγκεντρωθεί σε σχολείο που εικάζεται ότι επλήγη από ενόπλους στα περίχωρα της πόλης. Οι ένοπλοι στοχεύουν σχολεία, ιδίως σχολεία θηλέων, επειδή είναι εντελώς αντίθετοι με το δυτικό σύστημα εκπαίδευσης.

Ραμάλα, Δυτική Όχθη, Παλαιστίνη, 22 Δεκεμβρίου 2009

EPA/A/TEF SAFADI

Παλαιστίνιοι μαθητές περπατούν στην αυλή του σχολείου Αλ-Κουντς για τυφλά και παιδιά με προβλήματα όρασης στη Ραμάλα. Το σχολείο ιδρύθηκε το 1978 και φιλοξενεί 75 μαθητές από διαφορετικά μέρη της Δυτικής Όχθης. Το πρόγραμμα του σχολείου είναι το ίδιο με εκείνο των δημοσίων σχολείων, με τα βιβλία τυπωμένα σε σύστημα Μπράιγ.

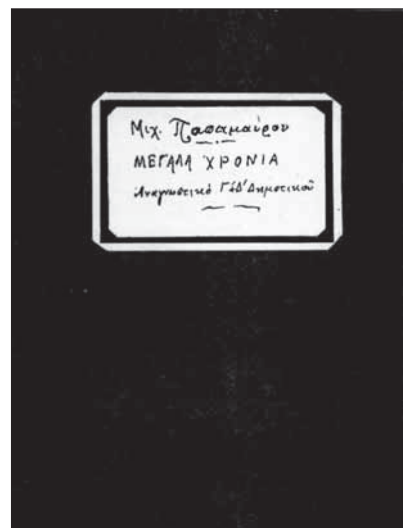
Αμμάν, Ιορδανία, 24 Δεκεμβρίου 2009

REUTERS/Ali Jarekji

Μουσουλμάνοι και Χριστιανοί μαθητές φορούν το σκούφο του Αη Βασίλη κατά τη διάρκεια χριστουγεννιάτικης γιορτής σε σχολείο στο Αμμάν.

συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου

«Μεγάλα χρόνια»: το αναγνωστικό της φυλακής

Μιχάλης Παπαμαύρος: Μια ζωή αγώνα και θυσία για τη λαϊκή παιδεία

γράφει η Άννα Ρόδη

ΜΕΡΟΣ 1ο: Ματιές στη ζωή, στο έργο και στην προσφορά του στην εκπαίδευση

Ο Μιχάλης Παπαμαύρος γεννήθηκε το 1891 στη Βολισσό της Χίου από φτωχή αγροτική οικογένεια και από μικρός έδειξε μεγάλη έφεση στα γράμματα. Εξαιτίας αυτού του γεγονότος ξέφυγε από τη συνήθως προδιαγεγραμμένη μοίρα των πρωτότοκων αγοριών του τόπου του, που δεν ήταν άλλη από το να μείνουν κοντά στον πατέρα τους και να τον βοηθούν στις, αγροτικές κυρίως, δουλειές του. Αφού τελείωσε το δημοτικό στη Βολισσό, κατόρθωσε, παρ' όλες τις οικονομικές δυσχέρειες, να ολοκληρώσει τις σπουδές του στο Σχολαρχείο της Χίου, όπου και αρίστευσε. Έπειτα, με υποτροφία του κληροδοτήματος του εφοπλιστή Ιωάννη Πρώιου,

άνοιξε τα φτερά του για σπουδές στη Γερμανία.

Ο δρόμος για τη μόρφωση ήταν πλέον ανοιχτός. Ακολούθησε παιδαγωγικές σπουδές, ίσως εξαιτίας της επιρροής που άσκησε πάνω του ο αξιόλογος δάσκαλος του Κλεόβουλος. Στη Γερμανία γράφτηκε στη Φιλοσοφική Σχολή και συγχρόνως στην Παιδαγωγική Σχολή (Παιδαγωγικό Σεμινάριο) του Πανεπιστημίου της Ιένας, την «κολυμπήθρα του ερβαρτιανισμού», όπως την αποκαλούσε ο ίδιος, στην οποία «διδάχτηκε» τις αρχές της ερβαρτιανής παιδαγωγικής από το ... «γόνι της» καθηγητή *Wilhelm Rein*. Γρήγορα όμως το ανήσυχο πνεύμα του απαγκιστρώθηκε από το συγκεκριμένο παιδαγωγικό ρεύμα και στράφηκε σε άλλες πιο ενδιαφέρουσες αναζητήσεις. Παρακολούθησε από κοντά και μελέτησε την πρωτοπόρα δου-

λειά των παιδαγωγών *Berthold Otto* και *Hugo Gaudig* και τελικά διαμόρφωσε τις παιδαγωγικές του αντιλήψεις με βάση τις απόψεις των *Georg Kerschensteiner* και *John Dewey* και τις αρχές του *Σχολείου Εργασίας*, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν άσκησε κριτική και σ' αυτές ακόμη τις θεωρίες, συμπεριλαμβανομένων των παιδαγωγών που τις διατύπωσαν και τις εφάρμοσαν στην πράξη. Ολοκλήρωσε τις σπουδές του, παίρνοντας τρία διδακτορικά διπλώματα (!!!): από το πανεπιστήμιο της Ιένας για την παιδαγωγική, από το πανεπιστήμιο της Λειψίας για τη φιλοσοφία και από το πανεπιστήμιο του Βερολίνου για την αρχαία φιλολογία. Στη συνέχεια επέστρεψε στην Ελλάδα, για να θέσει τον εαυτό του στην υπηρεσία της εκπαιδευτικής ανόρθωσης της χώρας με κύριο στόχο την ανάπτυξη της λαϊκής παιδείας!

συνεργασίες
/σεπίδες
διαπόγου
συνεργασίες
/σεπίδες
διαπόγου
συνεργασίες
/σεπίδες
διαπόγου
συνεργασίες
/σεπίδες
διαπόγου

Ο Μικ. Παπαμαύρος σε μεγάλη ηλικία

Ο Μικ. Παπαμαύρος στο Διδασκαλείο της Λαμίας

Αμέσως ανέλαβε και διοργάνωσε με πενιχρά μέσα επιτυχημένα παιδαγωγικά σεμινάρια στη Θράκη και έπειτα υπηρέτησε στην ίδια περιοχή ως ανώτερος επόπτης εκπαίδευσης, για να καταλήξει μετά από λίγο καιρό στην Αθήνα, στη θέση του υποδιευθυντή του Μαράσλειου Διδασκαλείου Δημοτικής Εκπαίδευσης, με διευθυντή τον Αλέξανδρο Δελμούζο. Παράλληλα συνέγραφε με πάθος βιβλία, ενώ από το 1923 – 24 εξέδιδε στο Μαράσλειο το δεκαπενθήμερο εκπαιδευτικό περιοδικό «Εργασία». Γενικά λίγα πράγματα γνωρίζουμε για τη δράση του σ' αυτό το διδασκαλείο, όπου η προσφορά του στην ελληνική παιδεία θα ήταν εξαι-

ρητικά σπουδαία, αν δεν ανακοπτόταν βίαια από τα Αθείκτα.

Παρά το σάλο που δημιουργήθηκε από τα γεγονότα αυτά, ο ίδιος βρέθηκε διευθυντής στο διδασκαλείο της Λαμίας, όπου ξεδίπλωσε όλες τις ιδιαίτερες γνώσεις και τις φρέσκιες ιδέες του για τη μόρφωση της νεολαίας, ενώ προχώρησε στην έκδοση ενός ακόμη περιοδικού με τον τίτλο «Εργασία και ζωή». Σε σχετικά μικρό χρονικό διάστημα αναγκάστηκε για μια ακόμη φορά να διακόψει την αξιόλογη προσπάθειά του κάτω από το βάρος ανελέητων συκοφαντιών και διώξεων από ντόπιους παράγοντες.

Στα 1928 εξέδωσε το έργο «Η Σχολική Κοινότητα», που εισήγαγε για πρώτη φορά στην Ελλάδα την ιδέα του θεσμού της σχολικής κοινότητας, αλλά και τρόπους - προτάσεις για την οργάνωση και τη λειτουργία της. Λίγο αργότερα (1929) ήρθε ο «Πεσταλότσι», που αφορά τη ζωή και το έργο του σπουδαίου Ελβετού παιδαγωγού, και ακολούθησαν τα «Είκοσι γράμματα στον Έλληνα δάσκαλο».

Σ' αυτή του την εργασία, που πρωτοδημοσιεύτηκε στο «Διδασκαλικό Βήμα» και προκάλεσε αίσθηση στο διδασκαλικό κόσμο, περιλαμβάνεται μια τεκμηριωμένη κριτική του ερβαρτιανού συστήματος και αναλύονται οι διδακτικές αρχές του Σχολείου Εργασίας, ενώ γίνεται λόγος περί «ενιαίας συγκεντρωτικής διδασκαλίας». Πρόκειται για τη γνωστή μας διαθεματικότητα που παρουσιάζεται τα τελευταία χρόνια ως εύρημα της νεότερης παιδαγωγικής, αλλά στην πραγματικότητα είναι μια αρκετά παλιά πρόταση διδακτικής μεθοδολογίας. Τα παραπάνω έγιναν βιβλίο (1930) με το γενικό τίτλο «Διδακτικές Αρχές του Σχολείου Εργασίας», ενώ η πρώτη φάση του εγχειρήματος της μετακένωσης των σύγχρονων αντιλήψεων στον ελλαδικό χώρο συμπληρώθηκε με την «Ειδική Διδακτική του Σχολείου Εργασίας» που εκδόθηκε το 1932.

Κατά τη διάρκεια της Κατοχής (1943) ο δημοτικιστής παιδαγωγός βρέθηκε προσκεκλημένος από το Ε.Α.Μ. (με εντολή του Γληνού) στο βουνό, στην ελεύθερη Ελλάδα, και συγκεκριμένα στο Καρπενήσι. Εκεί συναντήθηκε με άλλους σπουδαίους παιδαγωγούς, όπως η Ρόζα Ιμβριώτη και ο Κώστας Σωτηρίοι κι έθεσαν μαζί ως στόχο τους την οργάνωση

της λαϊκής παιδείας και την ανύψωση του μορφωτικού επιπέδου του λαού. Στοχάστηκαν, σχεδίασαν, εκλαΐκευσαν, συνέγραψαν, δίδαξαν. Κι εκείνος ανάμεσα τους πρωτοπόρος, ακούραστος, ευαίσθητος και πάνω απ' όλα δάσκαλος δίδασκε παιδαγωγικά στο Παιδαγωγικό Φροντιστήριο της Π.Ε.Ε.Α. (Πολιτικής Επιτροπής Εθνικής Απελευθέρωσης) του Ε.Α.Μ. που λειτούργησε στο χωριό Τροβάτο της Ευρυτανίας. Για τις ανάγκες της Π.Ε.Ε.Α. μάλιστα συνέγραψε, σε συνεργασία με άλλους παιδαγωγούς (Χ. Σακελλαρίου, Γ. Μυρισιώτη, κ.ά.), δυο αναγνωστικά, την «ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΛΛΑΔΑ» για τις Ε' και ΣΤ' τάξεις του δημοτικού και «Τ' ΑΕΤΟΠΟΥΛΑ» για τις Γ' - Δ' τάξεις. Το περιεχόμενο και η διδακτική τους μεθοδολογία βασίστηκαν στην αρχή «από τα γνωστά στα άγνωστα», παίρνοντας σε μεγάλο βαθμό υπ' όψιν του τη σημασία που είχαν για τους μαθητές οι προσλαμβάνουσες παραστάσεις και οι εμπειρίες τους. Αλλά η εποχή των μεγάλων ελπίδων πέρασε και η χαρά της απελευθέρωσης κράτησε λίγο. Μετά τα φοβερά Δεκεμβριανά και τη συνθήκη της Βάρκιζας η κατάσταση έγινε αβάστακτη.

Οι διώξεις του διαδέχονταν η μια την άλλη. Έτσι φυλακίστηκε πρώτα στις Φυλακές Χατζηκώστα (για... δωσιλογισμό) και στη συνέχεια (με βάση κάποιο ψήφισμα που προέβλεπε «έκτακτα μέτρα για την καταπολέμηση του κομμουνισμού») δικάστηκε ερήμην, παρ' ότι ήταν κρατούμενος, και εξορίστηκε στη Γυάρο. Η απάνθρωπη ζωή της εξορίας κράτησε γι' αυτόν τέσσερεις μήνες² αλλά τα μαρτύριά του δεν τελείωσαν, αφού μεταφέρθηκε και φυλακίστηκε στο Κολαστήριο της Αίγινας. Εκεί έμεινε κρατούμενος μέχρι τις 27 Ιουλίου του 1952, οπότε βρέθηκε στις Φυλακές Αβέρωφ, απ' όπου αποφυλακίστηκε τελικά στις 25 Αυγούστου 1952, αρνούμενος πάντα να αποκηρύξει τις ιδέες του και να υπογράψει το περιβόητο χαρτί, για να τον αφήσουν επιτέλους στην ηρουσία του.

Η αντίδραση τον κινήθηκε όμως μέχρι την τελευταία του στιγμή. Ενώ τα γερμανικά πανεπιστήμια του είχαν κάνει διάφορες προτάσεις να τα επισκεφτεί, δεν του επιτρεπόταν να βγει από τη χώρα για να μην... παρασούρει τους Γερμανούς με τις επικίνδυνες ιδέες του. Τον

ίδιο περίπου καιρό, στο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης δημιουργήθηκε έδρα Παιδαγωγικής και, όντας ο μόνος Έλληνας ειδικός παιδαγωγός και μάλιστα με τόσο πλούσιο συγγραφικό, μεταφραστικό και παιδαγωγικό έργο, υπέβαλε αίτηση πρόσληψης στην «Κοσμητεία της Φιλοσοφικής Σχολής». Η... απάντηση ήταν η αναμενόμενη, αν και γραπτά δεν του ήρθε ποτέ. Η θέση απλά έμεινε κενή, για να μην του τη δώσουν.

Παρά τις σκληρές απώλειες προσφιλών προσώπων, τα οικονομικά προβλήματα και τις συνεχείς απογοητεύσεις, δε σταμάτησε να μεταφράζει και να γράφει. Μετέφρασε το έργο του Σοβιετικού παιδαγωγού Άντον Μακαρένκο «Ο δρόμος προς τη ζωή», ενώ ολοκλήρωσε το έργο του «Οι γονείς και τα παιδιά τους» (παιδαγωγικό βοήθημα για χρήση από τους γονείς που εκδόθηκε το 1959). Τέλος, δούλεψε με επιμονή και ολοκλήρωσε ένα ακόμη έργο που το θεωρούσε ως το πιο σπουδαίο του και το εξέδωσε με δικά του έξοδα. Πρόκειται για το «Σύστημα νέας παιδαγωγικής». Στις 670 σελίδες αυτού του βιβλίου επεξεργάστηκε και συστηματοποίησε τη θεωρία του, αναπτύσσοντας μια σοσιαλιστική παιδαγωγική που θα ταίριαζε στη μελλοντική σοσιαλιστική κοινωνία. Όταν άρχισε όμως να διαθέτει το βιβλίο του καταγγέλθηκε από κάποιο θεολόγο και φυλακίστηκε στις «Επανορθωτικές Φυλακές Αργινίου» με τη διπλή κατηγορία περί παράνομης έκδοσης και διακίνησης βιβλίου και περί ανατρεπτικού περιεχομένου. Έμεινε στη φυλακή μέχρι τις 29 Νοεμβρίου του 1961 που δικάστηκε στην Πάτρα, οδηγούμενος στο δικαστήριο με... χειροπέδες. Η δημοκρατική μερίδα της εκπαιδευτικής κοινότητας ζήτησε ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΣΤΟΝ ΠΑΠΑΜΑΥΡΟ και πολλοί έσπευσαν να καταθέσουν ως μάρτυρες υπεράσπισής του. Αλγινή εντύπωση προκάλεσε η στάση του Ευάγγελου Παπανούτσου που, ενώ κλήθηκε ως μάρτυρας υπεράσπισης, αρνήθηκε να παρουσιαστεί και να καταθέσει στη δίκη³.

Εντέλει ο παιδαγωγός αθώωθηκε και αξιώθηκε να ταξιδέψει στη Μόσχα για θεραπεία, αφού η υγεία του είχε κλονιστεί επικίνδυνα από τις ταλαιπωρίες. Το Πανεπιστήμιο Λομονόσοφ τον τίμησε με ειδική τελετή, που μάλλον ήταν η μονα-

δική επίσημη αναγνώριση που έλαβε εν ζωή για το έργο του. Με αυτή τη χαρά επέστρεψε στην Αθήνα.

Το τέλος όμως ήταν πια πολύ κοντά. Έπαθε πνευμονία, εισήχθη στο Δημοτικό Νοσοκομείο της πόλης με... χαρτί απορίας και πέθανε την Παρασκευή 26 Απριλίου 1963. Η κηδεία του έγινε το Σάββατο 27 Απριλίου και ήταν πάνδημη, μια καθυστερημένη απόδοση τιμής σε έναν αγωνιστή της επιστήμης και της ζωής.

ΜΕΡΟΣ 2ο: «Μεγάλα Χρόνια»: το αναγνωστικό του κρυφού σχολείου της φυλακής της Αίγινας

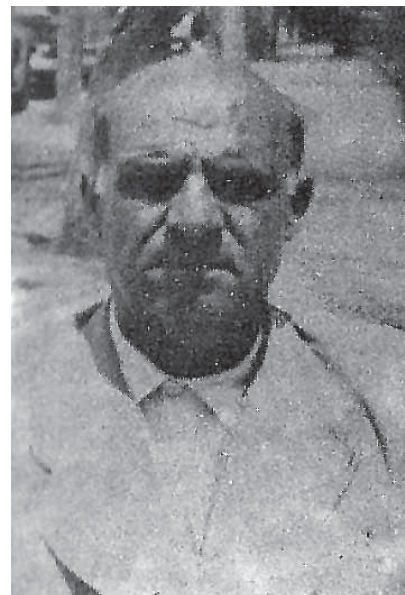
«... Μας φυλάκισαν, για να μας εξοτρώσουν με τα βάσανα και τις στέρψεις της φυλακής.

Μα εμείς, μόλις φυλακιστήκαμε, βάλαμε για σκοπό μας να βγούμε από τη φυλακή γεροί όχι μόνο στο σώμα μας, μα και στην ψυχή μας.

Η πρώτη μας δουλειά ήταν να μάθουμε γράμματα. Γιατί εμείς μεγαλώσαμε στην κοινωνία χωρίς να ξέρουμε να γράφουμε και να διαβάζουμε τη γλώσσα μας. Τα γράμματα, φυσικά, έπρεπε να μας τα μάθει το κράτος στα σχολεία του. Γι' αυτό άλλωστε πληρώναμε και τακτικά τους φόρους μας στο κράτος. Και αν καμιά φορά κανείς από μας δεν είχε να πληρώσει, τον έπιαναν και τον έβαζαν φυλακή. Μα το Κράτος δεν ήθελε να μας μάθει γράμματα! Δεν το σύμφερε ν' ανοίξει ο λαός τα μάτια του. Έτσι, μας άφησε αγράμματους. Και όπως εμείς, έτσι είναι και άλλοι αμέτρητοι αγράμματοι ανάμεσα στο λαό μας. (Απόσπασμα από το αναγνωστικό Μεγάλα Χρόνια⁴).

Τα «Μεγάλα Χρόνια» που, τυπικά τουλάχιστον, απευθύνονταν σε μαθητές των Γ' και Δ' τάξεων του δημοτικού, είναι ένα αναγνωστικό αλλιώτικο από τ' άλλα. Η ιδιαιτερότητά του έγκειται σε ποικιλία παραγόντων που θα προσπαθήσουμε να δούμε παρακάτω.

Στο «εφιαλτικό κουτί» των Φυλακών της Αίγινας έζησαν πολλοί άνθρωποι που η ζωή και ο θάνατός τους κρεμόταν από μια κλωστή. Ο Παπαμάυρος ήταν από κείνους που, παρά τις άδικες κατηγορίες και τις κακουχίες, βρήκε το κουράγιο να

Ο Μικ. Παπαμάυρος τον καιρό της φυλάκισής του στην Αίγινα

σταθεί στα πόδια του και να παράξει πνευματικό έργο. Υποστήριζε ότι «ο δάσκαλος, για να πετύχει στο έργο του, πρέπει να γίνει ένα με το παιδί». ⁵ Στην προκειμένη περίπτωση, αν και δεν είχε να κάνει με παιδιά αλλά με ενήλικες στερημένους από βασικά δικαιώματα, έγινε κάτι παραπάνω από ένα μαζί τους, αφού ήταν και ο ίδιος ένας απ' αυτούς, ένας φυλακισμένος. Απ' αυτούς τους μαθητές, που διψούσαν για γνώση, άντλησε δύναμη, για να πετύχει σημαντικά πράγματα.

Η πίστη του στη δύναμη της επιστήμης, η βαθιά γνώση των αρχών και μεθόδων της αγωγής αλλά και η αισιοδοξία του για τις δυνατότητες της επενέργειάς της πάνω στον άνθρωπο δεν τον εγκατέλειψαν ποτέ. Δούλεψε μάλιστα τόσο πολύ που δεν είχε άδικο να θεωρεί τα χρόνια της φυλάκισής του στην Αίγινα ως τα πιο δημιουργικά της ζωής του.

Με τη διεισδυτική ματιά του παιδαγωγού, αντιλήφθηκε αμέσως ότι οι έγκλειστοι ήταν στη συντριπτική τους πλειοψηφία αγράμματοι και άρχισε να επεξεργάζεται ένα σχέδιο με το οποίο θα μπορούσε να τους βοηθήσει να μάθουν να διαβάζουν. Επιθυμούσε να τους κάνει αυτοδύναμους και ικανούς όχι μόνο να μαθαίνουν οι ίδιοι αλλά και να διδάσκουν τους άλλους. Δημιούργησε λοιπόν ένα καθ' όλα υπαρκτό (και όχι στη

συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου

Με το προσωπικό και σπουδαστές του Διδασκαλείου Λαμίας σε κάποια εκδρομή

σφαίρα της φαντασίας) κρυφό σχολειό και άρχισε να παραδίδει μαθήματα. Οι μαθητές του κρέμονταν απ' τα χείλη του κι εκείνος δίδασκε με ενθουσιασμό από ανάγνωση, γραφή, αριθμητική, γεωγραφία και ιστορία μέχρι γερμανικά και φιλοσοφία στις τάξεις – κελιά 7 και 11, με πίνακα το πίσω μέρος μιας πόρτας και μουσικό κώδικα προειδοποιήσεων, όταν

πλησίαζε φύλακας. Τα κατάφερνε μια χαρά, αφού ήξερε καλά πώς να προσαρμόζεται σε τέτοιες δύσκολες καταστάσεις.

Από νωρίς συνέλαβε την ανάγκη ύπαρξης βιβλίων που θα έπρεπε να είναι ανάλογα με τις ιδιαίτερες ανάγκες των μαθητών του και συνέγραψε τέσσερα: ένα αλφαθητάριο για εντελώς αγραμμα-

τους και τρία αναγνωστικά που θα κάλυπταν τις ανάγκες όλων των τάξεων του δημοτικού σχολείου. Το αναγνωστικό «Μεγάλα Χρόνια» γράφτηκε το χειμώνα του 1947 και είναι το μόνο που διασώθηκε. Δεν είναι γνωστό, μέσω ποιας αγαστής εύνοιας της τύχης, συνέβη αυτό, αλλά στο τέλος κατέληξε να περάσει στα χέρια του δικηγόρου Γιάννη Παπαμαύρου, ανιψιού του μεγάλου δασκάλου, και από εκείνον παραδόθηκε στον κατάλληλο άνθρωπο, το Χ. Σακελλαρίου που το εξέδωσε, συνοδευόντάς το με εξαιρετικά σχόλια. Επίσης επανεκδόθηκε από τον Πανελλήνιο Πολιτιστικό Σύλλογο απογόνων και φίλων Εθνικής Αντίστασης και Δημοκρατικού Στρατού, παράρτημα Περιστερίου και πιθανόν από άλλους φορείς.

Το βιβλίο αυτό που, καθώς αναφέρει και ο ίδιος ο Παπαμαύρος, υπήρξε δημιουργήμα των ιδιαίτερων συνθηκών και της ανάγκης, δεν περιέχει ασκήσεις γραμματικής, αφού οι παλαιότεροι παιδαγωγοί είχαν τη γνώμη ότι ένα τέτοιο εγχειρίδιο θα έπρεπε να εξυπηρετεί δύο σκοπούς και μόνο, το φρονηματισμό και την εκμάθηση της ανάγνωσης, ενώ η γραμματική αποτελούσε ξεχωριστό και αυτοτελές μάθημα. Ωστόσο, ολόκληρο αποτελεί μια άσκηση θάρρους και αξιοπρέπειας, στοιχείων απαραίτητων για τη διαμόρφωση μιας υγιούς και ολοκληρωμένης ανθρωπίνης προσωπικότητας.

Ως προς το περιεχόμενο περιλαμβάνει τον πρόλογο και τριάντα δύο (32) κείμενα, δεκαπέντε (15) από τα οποία είναι ποιήματα. Η θεματολογία των κειμένων είναι παρμένη από οικείους τόπους των μαθητών στους οποίους πραγματικά απευθυνόταν. Τέτοιοι τόποι είναι ο πόλεμος και η Κατοχή, η περήφανη αντίσταση του ελληνικού λαού ενάντια στον κατακτητή, ο εμφύλιος, η ζωή στη φυλακή και το σχολείο της φυλακής, αλλά και η πολυπόθητη ειρήνη. Παρά τα «βαριά» θέματα είναι φανερό μια αισιόδοξη στάση απέναντι στη ζωή και το μέλλον, ενώ ενδιαφέρουσα παράμετρο για την προσέγγιση του βιβλίου αποτελεί η εικονογράφηση. Τα σκίτσα φιλοτεχνήθηκαν από κάποιον, δυστυχώς άγνωστό μας, κρατούμενο με ιδιαίτερη ευαισθησία και μεράκι.

alfavita.gr

Ειδήσεις, Αναλύσεις, Έρευνες, Θέματα για όλους τους χώρους της Παιδείας και της εργασίας, για τον εκπαιδευτικό, το γονιό, το μαθητή, το φοιτητή, τον ενημερωμένο πολίτη

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ

www.alfavita.gr

ΔΙΚΤΥΟ

ΕΓΚΑΙΡΗ ΚΑΙ ΕΓΚΥΡΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

*Με την επιμέλεια του Χρήστου Κάτσικα
και 50 συνεργατών - ανταποκριτών.*

*Η **www.alfavita.gr** είναι η μεγαλύτερη
σε επισκεψιμότητα εκπαιδευτική πύλη στην Ελλάδα
με 2.500.000 επισκέψεις μηνιαίως.*

συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου

Σκίτσο άγνωστου έγκλειστου στις Φυλακές της Αίγινας που φιλοτεχνήθηκε για το κείμενο «Το κουρκούτι της Καιτούλας» του αναγνωστικού «Μεγάλα Χρόνια»

Σκίτσο άγνωστου έγκλειστου στις Φυλακές της Αίγινας που φιλοτεχνήθηκε για το αντιστασιακό κείμενο «Το αγριογούρουνο» του αναγνωστικού «Μεγάλα Χρόνια»

Η συγγραφή προοδευτικών βιβλίων και η στόχευση στην ουσιαστική και ολόπλευρη μόρφωση του λαού υπήρξαν πάντοτε κίνηση εχθρική και απειλητική απέναντι στα καθεστώτα εκείνου του καιρού (και όχι μόνο). Όταν λοιπόν τα... λαγωνικά των Φυλακών της Αίγινας ανακάλυψαν τα λυτρωτικά και απελευθερωτικά αναγνωστικά του μπαρμπα - Μιχάλη, τα κατάσχεσαν αμέσως. Για του λόγου το αληθές, το συγκεκριμένο αναγνωστικό που έφτασε σ' εμάς, διασώθηκε με την ένδειξη **ΚΑΤΑΣΧΕΤΑΙ**. Το θετικό όμως είναι ότι δε στάθηκε μπορετό να... κατασχεθεί το έργο και το ανιδιοτελές πρώτο-

πο που ο σεμνός παιδαγωγός μάς άφησε ως παρακαταθήκη.

Οι απόψεις του δεν ανήκουν σε κάποιες άλλες παρωχημένες εποχές. Η ουσιαστική γνώση, η αμέριστη αγάπη στον άνθρωπο και η εμπιστοσύνη στη δυνατότητα εξέλιξής του μέσα από την αγωγή, η δράση για τη δημιουργία ενός δικαιότερου και πιο ειρηνικού κόσμου είναι εντελώς επίκαιρα αιτήματα. Εμείς λοιπόν, οι σύγχρονοι παιδαγωγοί, οφείλουμε να ανασύρουμε από τη λήθη του χρόνου τα έργα του και να σκύψουμε με ενδιαφέρον και σεβασμό σ' αυτά, γιατί μέσα στις γραμμές τους θα βρούμε κάμπο-

σα από τα όπλα και τα εργαλεία που μας χρειάζονται στην προσπάθειά μας για ένα καλύτερο μέλλον για μας και τους μαθητές μας.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΘΕΡΜΑ την κα Ευαγγελία Σακελλαρίου, χήρα του αείμνηστου παιδαγωγού Χάρη Σακελλαρίου, που έσπευσε να μου στείλει τα βιβλία που χρειαζόμουν, για να ολοκληρώσω αυτό το άρθρο, και για την άδεια που μου έδωσε να χρησιμοποιήσω εικόνες και στοιχεία από τα βιβλία του συζύγου της.

επιπλέον: όσον

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Για περισσότερες λεπτομέρειες βλ. στο Σακελλαρίου Χάρης: Μιχ. Παπαμαύρος - η ζωή - οι διώξεις - το έργο του, εκδ. Gutenberg, Αθήνα 1985, σ. 22 - 32.
2. Ό.π., σ. 135.
3. Ό.π., σ. 181.
4. Από το Παπαμαύρος Μιχ.: Μεγάλα χρόνια, το αναγνωστικό της φυλακής, ανακοίνωση - εισαγωγή: Χάρης Σακελλαρίου, εκδ. Κάδμος, Αθήνα 1989, κείμενο «Το κρυφό σχολειό της φυλακής», σ. 81.
5. Βλ. Σακελλαρίου Χάρης: Ό.π, σ. 148.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Μεγάλη Παιδαγωγική Εγκυκλοπαίδεια, εκδοτικός οργανισμός Ελληνικά Γράμματα - HERDER, Αθήνα 1968, τ. 4^{ος}, λήμμα: Παπαμαύρος, Μιχάλη (Αντ. Ισηγόνης), σ. 408.
2. Παπαμαύρος Μιχάλης: Μεγάλα χρόνια, το αναγνωστικό της φυλακής, ανακοίνωση - εισαγωγή: Χάρης Σακελλαρίου, εκδ. Κάδμος, Αθήνα 1989.
3. Παπαμαύρος Μιχάλης (με τη συνεργασία και άλλων εκπαιδευτικών): Ελεύθερη Ελλάδα, αναγνωστικό Ε' και ΣΤ' τάξης, έκδοση Π.Ε.Ε.Α. 1944, επανέκδοση Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα 1983.
4. Παπαμαύρος Μιχ.: Μεγάλα χρόνια, Αναγνωστικό Γ' και Δ' Δημοτικού, Γραφείο Διαφώτισης, Φυλακές Αίγινας, Απρίλης 1947, επανέκδοση Πανελλήνιος Πολιτιστικός Σύλλογος απογόνων και φίλων Εθνικής Αντιστάσης και Δημοκρατικού Στρατού, παράρτημα Περιστερίου.
5. Πηγαδάς Νίκος: Αίγινα... κάθε κελί σελίδα ιστορίας, εκδ. Το ποντίκι, Αθήνα 2005.
6. Σακελλαρίου Χάρης: Μιχ. Παπαμαύρος - η ζωή - οι διώξεις - το έργο του, εκδ. Gutenberg, Αθήνα 1985.
7. Σακελλαρίου Χάρης: Κώστας Σωτηρίου, εκδόσεις Κίνητρο, Αθήνα 1991.

συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου

Διγλωσση εκπαίδευση για τους αλλοδαπούς μαθητές

Μια πρόκληση για το μέλλον

γράφει ο Αθανάσιος Γκιουζέλης

1. Η διγλωσσία ως ατομικό και κοινωνικό φαινόμενο

Η διγλωσσία είναι ένα φυσικό φαινόμενο και εμφανίζεται όταν δύο άτομα που μιλούν διαφορετικές γλώσσες επιχειρούν να συνεννοηθούν. Απαραίτητη προϋπόθεση γι' αυτό είναι ο ένας ομιλητής να γνωρίζει τη γλώσσα του άλλου. Οι λόγοι που μπορεί να παρακινήσουν τους ανθρώπους να γίνουν δίγλωσσοι μπορεί να είναι πολιτικοί, κοινωνικοοικονομικοί ή προσωπικοί. Πότε όμως θεωρείται ένα άτομο δίγλωσσο; Όταν μιλά απλώς άλλη μία ή περισσότερες γλώσσες ή όταν κατέχει τόσο καλά τις δύο γλώσσες σαν να είναι μητρικές του; Οι απόψεις ποικίλουν αλλά οι επικρατέστερες καταλήγουν να ορίσουν δίγλωσσο ένα άτομο όταν διαθέτει την ικανότητα να μπορεί να εκφράζεται προφορικά ή και γραπτά σε δύο γλώσσες χωρίς μεγάλες δυσκολίες. Η δίγλωσση αυτή γλωσσική ικανότητα δεν ολοκληρώνεται ποτέ σε ένα άτομο αλλά αναπτύσσεται διαρκώς. Τα πιο πολλά δίγλωσσα άτομα δεν κατακτούν και στις δύο γλώσσες το επίπεδο επάρκειας που αντιστοιχεί στο επίπεδο ενός μονόγλωσσου, ενώ αρκετοί κατακτούν σε ένα υψηλό επίπεδο μια γλώσσα που χαρακτηρίζεται ως ισχυρή και σ' ένα χαμηλότερο την άλλη που χαρακτηρίζεται ως ασθενής (Τριάρχη - Herrmann, 2003:18-21).

Η διγλωσσία είναι μια κατάσταση που μεταβάλλεται και εξαρτάται από το κοινωνικό περιβάλλον στο οποίο ζει και μαθαίνει το άτομο. Αντιπροσωπευτικό παράδειγμα αποτελούν οι μετανάστες οι οποίοι για να επιβιώσουν και να επικοινωνήσουν αναγκάζονται να χρησιμοποιούν την κυρίαρχη γλώσσα στο ευρύτερο περιβάλλον ενώ στην κοινότητά τους χρησιμοποιούν τη μητρική τους. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα παιδιά των μεταναστών που χρησιμοποιούν κατά κανόνα περάσματα από τη μια γλώσσα στην άλλη με χρήση και ολόκληρων προτάσεων ανάλογα με το περιβάλλον στο οποίο βρίσκονται. Συχνά η διγλωσσία μετατρέπεται σε μονόγλωσσία με την επικράτηση της κυρίαρχης γλώσσας εις βάρος της μητρικής. Είναι όμως επίσης δυνατό, όταν η μειονότητα αποκλεισθεί από τα πολιτισμικά αγαθά του ευρύτερου συνόλου, να γκετοποιηθεί και να προσκολληθεί στη γλώσσα καταγωγής της. Η εξέλιξη τε-

λικά ενός ατόμου σε δίγλωσσο ή μονόγλωσσο εξαρτάται τόσο από ατομικούς όσο και από κοινωνικούς παράγοντες (Κανακίδου & Παπαγιάννη, 1998:58-59).

Αυτό που μπορούμε να παρατηρήσουμε πάντως είναι η ευρύτατη εξάπλωση του φαινομένου της διγλωσσίας. Δεν υπάρχουν ουσιαστικά χώρες όπου όλοι οι πολίτες μιλούν μια και μοναδική γλώσσα. Μονόγλωσσία μπορεί να υπάρξει μόνο σε μια κοινότητα ανθρώπων που είναι απομονωμένη γεωγραφικά και πολιτισμικά και δεν έχει επαφή με άλλες ομάδες. Όπως υποστήριξε ο Mackey

(1967) η διγλωσσία είναι ο κανόνας του οποίου εξαίρεση αποτελεί η μονόγλωσσία. Οι σύγχρονες κοινωνίες χαρακτηρίζονται από τη συνύπαρξη στον ίδιο γεωγραφικό χώρο ατόμων με διαφορετική πολιτισμική προέλευση και διαφορετική γλώσσα και το αποτέλεσμα αυτής της συνύπαρξης στο επίπεδο της γλώσσας είναι να δημιουργείται διγλωσσία και γλωσσική πολυμορφία. Η διγλωσσία επηρεάζεται άμεσα από το χώρο χρήσης μιας γλώσσας. Μπορούμε να πούμε ότι αναπτύσσεται ή συρρικνώνεται ανάλογα με την απαιτούμενη εναλλαγή χρήσης των γλωσσών. Για τα παιδιά σχολικής ηλικίας π.χ. οι χώροι χρήσης είναι το σχολείο, το σπίτι και η γειτονιά. Όσο πιο ανταγωνιστικός είναι ο χώρος χρήσης της γλώσσας τόσο πιο έντονη είναι η σύγκρουση ανάμεσα στις γλώσσες. Έτσι η οικογένεια των μεταναστών αντιδρά όταν τα παιδιά φέρνουν τη γλώσσα του σχολείου στο σπίτι και προσπαθεί να διατηρήσει στο σπίτι τη μειονοτική γλώσσα, αλλιώς παραδίδεται σταδιακά στην κυρίαρχη γλώσσα. Θα λέγαμε με ένα διαφορετικό τρόπο ότι η διατήρηση χώρων χρήσης για περισσότερες γλώσσες ταυτίζεται με τη διγλωσσία, ενώ η κατάργησή τους με τη μονόγλωσσία (Σκούρτου, 2001:178-184).

Μεγάλη σημασία επίσης για τη διατήρηση και τη διεύρυνση ή τη συρρίκνωση της διγλωσσίας έχει και η στάση της κοινωνίας, κατά πόσο, δηλαδή, αυτή αποδέχεται τον πολυγλωσσικό χαρακτήρα της και διαμορφώνει την ανάλογη εκπαιδευτική πολιτική ή απεναντίας πιέζει προς την παραίτηση από τη γλώσσα που βρίσκεται στην κατώτερη κλίμακα αξιών του κυρίαρχου γλωσσικού περιβάλλοντος. Η διγλωσσία λειτουργεί ως συντονισμένο σύνολο και διαπλέκεται σε πολλαπλά επίπεδα. Μέσα στο σύνολο αυτό οι γλώσσες έχουν συ-

συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου
συνεργασίες
/σελίδες
διαλόγου

μπληρωματική σχέση μεταξύ τους και ο δίγλωσσος ομιλητής βιώνει κάθε φορά τη σύνδεσή του με διαφορετικούς γλωσσικούς και πολιτισμικούς κόσμους. Οι κανόνες που προσδιορίζουν τη χρήση μιας γλώσσας στην κοινωνία είναι πολύ σημαντικοί και καθορίζουν σε μεγάλο βαθμό και την προσωπική σχέση του ομιλητή με τις γλώσσες που διαχειρίζεται. Παράλληλα ο ομιλητής αναπτύσσει δεξιότητες που του επιτρέπουν: α) να διαχωρίζει το εξωγλωσσικό από το γλωσσικό του περιβάλλον και να χρησιμοποιεί ανάλογα την κατάλληλη γλώσσα, β) να διακρίνει αντίστοιχα στοιχεία στα γλωσσικά συστήματα που έρχονται σε επαφή μεταξύ τους και να τα επιλέγει ανάλογα με τις επικοινωνιακές του ανάγκες, γ) να είναι σε θέση να αξιολογεί κατά πόσο οι όροι και τα εκφωνήματα που χρησιμοποιεί είναι συμβατά με τη νόρμα στην οποία κυρίως εκφράζεται (Κοιλιάρη, 2004:33-35).

Αν τώρα, πέρα από τον κοινωνικό προσδιορισμό της, επιχειρήσουμε να ορίσουμε τη διγλωσσία στο επίπεδο του ατόμου, θα συναντήσουμε διάφορους περιορισμούς. Σε πολλούς από τους ορισμούς αναφέρεται το θέμα της προσωπικής ικανότητας, το θέμα της ηλικίας, της σχέσης διγλωσσίας και νοητικής ανάπτυξης του δίγλωσσου ατόμου ή ακόμη και το θέμα των στάσεων και των απόψεων των ομιλητών απέναντι στις γλώσσες. Δίνεται επίσης ιδιαίτερη έμφαση στη σειρά και τον τρόπο κατάκτησης των γλωσσών από το δίγλωσσο άτομο. Λαμβάνοντας υπόψη την πολυθεματικότητα και την πληθώρα των ορισμών η Ε. Σκούρτου, εξετάζοντας τη διγλωσσία σε σχέση με τη διδασκαλία της γλώσσας, υιοθετεί έναν ορισμό κεντρικό σημείο του οποίου είναι η εναλλακτική χρήση των γλωσσών και το ότι οι γλώσσες δεν περιορίζονται μόνο σε δύο αλλά μπορεί να είναι και περισσότερες. Το κριτήριο της ικανότητας στη γλώσσα δεν γενικεύεται σ' αυτό τον ορισμό επειδή διαφορετικοί χώροι χρήσης απαιτούν διαφορετική ικανότητα στη γλώσσα.

Κατά τη διαμόρφωση της διγλωσσίας έχουμε επαφή των γλωσσών και μεταφορά στοιχείων από μια γλώσσα στην άλλη τόσο στο εννοιολογικό όσο και στο καθαρό γλωσσικό επίπεδο. Στο δίγλωσσο άτομο οι δανεισμοί και οι μεταφορές στοιχείων γίνονται από τη γλώσσα που ο χρήστης γνωρίζει περισσότερο προς αυτήν που προσπαθεί να μάθει. Όταν αντιθέτως εμμένουμε στην ενιαία και καθαρή γλώσσα τότε η σύγκλιση των γλωσσών αποκλείεται όπως και η δυνατότητα της γλώσσας να ενσωματώνει στοιχεία από άλλες γλώσσες (Σκούρτου, 2001:196-202). Οι περισσότεροι επιστήμονες θεωρούν τις μεταφορές αυτές από τη μία γλώσσα στην άλλη σαν μια υψηλή επικοινωνιακή επίδοση. Αυτή η γλωσσική εναλλαγή,

που αναφέρεται στη βιβλιογραφία «ως εναλλαγή γλωσσικών κωδίκων», δίνει στο δίγλωσσο άτομο τη δυνατότητα να μετακινείται ανάλογα με την ανάγκη μεταξύ δύο ή περισσότερων γλωσσών σε μια περίπτωση επικοινωνίας. Παιδιά μέχρι οκτώ ετών δημιουργούν κυρίως τη μείξη των γλωσσικών κωδίκων, μεταφέροντας ουσιαστικά, επίθετα ή ρήματα από τη μια γλώσσα στην άλλη. Παιδιά μεγαλύτερης ηλικίας χρησιμοποιούν καθαρά την εναλλαγή γλωσσικών κωδίκων, μεταφέρονται δηλαδή από τη μία γλώσσα στην άλλη στο επίπεδο μιας πρότασης. Γιατί όμως συμβαίνει αυτό; Θα μπορούσε κανείς, αφού προβεί σε ένα συγκερασμό απόψεων, να καταλήξει ότι τα δίγλωσσα άτομα χρησιμοποιούν την εναλλαγή γλωσσικού κώδικα σαν μια στρατηγική επικοινωνίας για να μεταδώσουν πληροφορίες γλωσσικής και κοινωνικής φύσεως στο συνομιλητή τους χωρίς διακοπές και κομπιάσματα. Θα μπορούσαμε λοιπόν να αποφανθούμε με βεβαιότητα ότι η εναλλαγή γλωσσικών κωδίκων στα παιδιά είναι: α) ένα φυσιολογικό φαινόμενο, β) δεν αποτελεί γλωσσική διαταραχή και γ) δεν αποτελεί λόγο για ανησυχία ή φόβο (Τριάρχη- Herrmann, 2003:40-42).

Η ανάλυση του φαινομένου της εναλλαγής κωδίκων έχει πλέον καταλάβει κεντρική θέση στο χώρο της επαφής των γλωσσών και της διγλωσσίας. Σε ένα πρώτο επίπεδο ανάλυσης αποτελεί τη γλωσσική επιλογή ενός δίγλωσσου ατόμου στο πλαίσιο μιας συγκεκριμένης επικοινωνιακής περίπτωσης. Αυτή η γλωσσική επιλογή έχει άμεση σχέση και με την επιλογή ταυτότητας που το δίγλωσσο άτομο επιθυμεί να προβάλλει σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Σε ένα δεύτερο επίπεδο ανάλυσης το δίγλωσσο άτομο θεωρείται ότι έχει διττά δικαιώματα και υποχρεώσεις, άρρηκτα συνδεδεμένα

Σε πολλούς από τους ορισμούς αναφέρεται το θέμα της προσωπικής ικανότητας, το θέμα της ηλικίας, της σχέσης διγλωσσίας και νοητικής ανάπτυξης του δίγλωσσου ατόμου ή ακόμη και το θέμα των στάσεων και των απόψεων των ομιλητών απέναντι στις γλώσσες. ▮

μεταξύ τους, τα οποία μπορεί να εκφράσει μόνο με την εναλλαγή κωδικών που καθίσταται εκ των πραγμάτων η γλωσσική νόρμα του. Σε ένα τρίτο επίπεδο ανάλυσης πρέπει να τονιστεί η σημασία της εναλλαγής κωδικών σε ιδεολογικό και πολιτικό επίπεδο (Τσοκαλίδου, 2000: 39).

2. Δίγλωσση εκπαίδευση – Μορφές δίγλωσσης εκπαίδευσης

Η δίγλωσση εκπαίδευση έχει εφαρμοσθεί σε πολλές μορφές, σε πολλές χώρες, για χιλιάδες χρόνια. Αν την ορίσουμε ευρύτερα, μπορεί να σημαίνει κάθε χρήση δύο γλωσσών στο σχολείο – από δασκάλους ή μαθητές ή και τους δύο – για μια ποικιλία κοινωνικών ή παιδαγωγικών σκοπών. Στη σημερινή της έκφραση μπορεί να αναφέρεται, όπως π.χ. στις Η.Π.Α., σε διδακτικές προσεγγίσεις μέσα στην τάξη οι οποίες, για μαθητές που διδάσκονται την αγγλική ως δεύτερη γλώσσα, χρησιμοποιούν ως γλώσσα διδασκαλίας τη μητρική τους. Οι σκοποί της δίγλωσσης εκπαίδευσης περιλαμβάνουν:

- διδασκαλία της δεύτερης γλώσσας
- πραγματοποίηση ακαδημαϊκών επιτευγμάτων
- εκπολιτισμό μεταναστών σε μια νέα κοινωνία
- διατήρηση της γλωσσικής και πολιτισμικής κληρονομιάς μιας μειονότητας
- παροχή δυνατότητας σε ομιλούντες την επίσημη γλώσσα να μάθουν μια δεύτερη γλώσσα.
- ανάπτυξη εθνικών γλωσσικών πηγών
- κάθε συνδυασμό των παραπάνω (NABE, 2004:1).

Οι ερευνητές έχουν κάνει σημαντικά βήματα προόδου στους τομείς της ψυχογλωσσίας, της απόκτησης της δεύτερης γλώσσας, της δίγλωσσης παιδαγωγικής και της πολυπολιτισμικής εκπαίδευσης. Σήμερα, ξέρουμε πολύ περισσότερα για τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μαθητές που διδάσκονται την επίσημη γλώσσα και για πολλά υποσχόμενες στρατηγικές για να τις ξεπερνούν. Μια τέτοια στρατηγική είναι και η δίγλωσση εκπαίδευση, η οποία ήταν αντικείμενο αυξανόμενης αμφισβήτησης. Παρόλο που η έρευνα αποδεικνύει όλο και περισσότερο τα πιθανά οφέλη, υπάρχει ένας αριθμός κοινών αντιλήψεων για τη δίγλωσση εκπαίδευση που είναι αντίθετες από τα ευρήματα της έρευνας. Μια σειρά από πλάνες οι οποίες όμως καταρρίπτονται όσο η έρευνα προχωρεί και ξεκαθαρίζει τους μύθους που τις περιβάλλουν (Crawford, 1998:1).

Αντίπαλοι της δίγλωσσης εκπαίδευσης λένε για παράδειγμα ότι

το κοινό είναι εναντίον της δίγλωσσης εκπαίδευσης. Αυτή η εντύπωση είναι ένα αποτέλεσμα του τρόπου που τίθεται η ερώτηση. Κάποιος μπορεί εύκολα να λάβει μια 100% αρνητική απάντηση όταν ο τρόπος που τίθεται το ερώτημα είναι προκατειλημμένος. Ο Porter (1990), π.χ., δηλώνει ότι πολλοί γονείς δεν απαιτούν από τα σχολεία να διατηρήσουν τη μητρική γλώσσα για τα παιδιά τους αν αυτό αποβαίνει σε βάρος της πλήρους εκπαίδευσής τους και της καλύτερης γλωσσικής τους ικανότητας στα Αγγλικά. Αν αυτά είναι τα απαραίτητα εφόδια για να βρουν κάποια δουλειά ή να επιδιώξουν υψηλότερη εκπαίδευση ποιος θα υποστήριζε την εκπαίδευση στη μητρική γλώσσα με τέτοιο τίμημα; Όταν όμως οι ερωτώμενοι απλά ερωτώνται αν υποστηρίζουν ή όχι τη δίγλωσση εκπαίδευση, ο βαθμός υποστήριξης είναι αρκετά υψηλός: Ένα 60% έως 99% των δειγμάτων των γονέων και κηδεμόνων λένε ότι υποστηρίζουν τη δίγλωσση εκπαίδευση.

Ο αριθμός των ανθρώπων που εναντιώνονται στη δίγλωσση εκπαίδευση είναι πιθανόν ακόμα μικρότερος από ό,τι αυτά τα αποτελέσματα υποδεικνύουν. Πολλοί άνθρωποι που λένε ότι εναντιώνονται στη δίγλωσση εκπαίδευση, στην πραγματικότητα εναντιώνονται μόνο σε ορισμένες πρακτικές (π.χ. ακατάλληλη τοποθέτηση των παιδιών σε σχολεία ή τμήματα) ή εναντιώνονται σε κανονισμούς που συνδέονται με τη δίγλωσση εκπαίδευση (π.χ. εξαναγκασμός των δασκάλων να μάθουν μια δεύτερη γλώσσα για να κρατήσουν τη δουλειά τους) (Krashen, 2004:2).

Η παρουσία περισσότερων της μιας γλωσσών στην εκπαίδευση όπως και η παρουσία δίγλωσσων μαθητών στο σχολείο δε σημαίνει αυτόματα δίγλωσση εκπαίδευση. Βασική αρχή της δίγλωσσης εκπαίδευσης είναι η διδασκαλία κάποιων μαθημάτων του αναλυτικού προγράμματος σε δύο ή περισσότερες γλώσσες και όχι η διδασκαλία των ίδιων των γλωσσών ως γνωστικών αντικείμενων. Για την εφαρμογή της στο σχολείο οι αποφάσεις λαμβάνονται όχι με τη βοήθεια της ψυχογλωσσίας, όπως συμβαίνει στην ατομική δίγλωσση, αλλά με βάση πολιτικές αποφάσεις που προκαθορίζουν και την ύπαρξή της ως κοινωνικού φαινομένου.

Οι εφαρμογές της δίγλωσσίας στην εκπαίδευση στηρίζονται: α) σε εξωτερικούς παράγοντες και συγκεκριμένα σε αντιλήψεις και πολιτικές για το μέλλον των γλωσσών και β) σε εσωτερικούς παράγοντες. Ως προς το (α) πρέπει να πούμε ότι όταν μιλάμε για δίγλωσση εκπαίδευση αναφερόμαστε σε ένα πλήθος οργανωτικών σχημάτων που αφορούν στην κατανομή των γλωσσών στα πλαίσια ενός δίγλωσσου προγράμματος και στον τελικό στόχο, αν δηλαδή τα προγράμματα αυτά αποβλέπουν στην ανάπτυξη της δίγλωσσίας ή στη μετάβαση σε μια νέα μονογλωσσία. Ως προς το (β) πρέπει να ερευνούμε σε βάθος τα μαθησιακά αποτελέσματα της δίγλωσσίας γιατί με το ίδιο μοντέλο μπορεί να έχουμε αλλού θετικά και αλλού αρνητικά αποτελέσματα (Σκούρτου, 2002:11-12).

Είναι χρήσιμο να ξεχωρίσουμε τους δύο σκοπούς της δίγλωσσης εκπαίδευσης. Ο πρώτος είναι η ανάπτυξη της ακαδημαϊκής γλώσσας και η επιτυχία στο σχολείο και ο δεύτερος είναι η ανάπτυξη της γλωσσικής κληρονομιάς. Τα καλά δίγλωσσα εκπαιδευτικά προγράμματα επιτυγχάνουν και τους δύο σκοπούς.

Η σύγκυση σχετικά με τον πρώτο στόχο είναι κατανοητή. Πώς μπορούν τα παιδιά να μάθουν τη δεύτερη γλώσσα τους ενώ διδάσκονται στη μητρική τους γλώσσα; Πρώτον, όταν δώσουμε σε ένα παιδί καλή εκπαίδευση στη μητρική γλώσσα του παρέχουμε γνώση που κάνει τη δεύτερη γλώσσα πιο κατανοητή. Ένα παιδί, για παρά-

δείγμα, που γνωρίζει ιστορία εξαιτίας της καλής διδασκαλίας στη μητρική του γλώσσα, θα κατανοήσει την ιστορία που διδάσκεται στη δεύτερη γλώσσα καλύτερα. Δεύτερον, υπάρχουν αδιάσειστες αποδείξεις ότι η ικανότητα στο γραπτό λόγο (literacy) μεταφέρεται σε άλλες γλώσσες. Η σωστή χρήση του γραπτού λόγου στη μητρική γλώσσα είναι ο σύντομος δρόμος για την αντίστοιχη χρήση στη δεύτερη γλώσσα. Η εμπειρική υποστήριξη γι' αυτό τον ισχυρισμό προέρχεται από μελέτες που καταδεικνύουν ότι η διαδικασία του διαβάσματος είναι παρόμοια σε διαφορετικές γλώσσες και ότι ο συσχετισμός ανάμεσα στην ανάπτυξη του γραπτού λόγου στην πρώτη γλώσσα και στη δεύτερη γλώσσα είναι υψηλός (Krashen, 1999:1).

Ο C.R.Fernandez (1999) προτείνει ότι είναι καλό να υποστηρίξουμε την προσέγγιση της δίγλωσσης εκπαίδευσης με ένα κατάλληλο αναλυτικό πρόγραμμα από την πρώιμη παιδική ηλικία. Με άλλα λόγια, αν υιοθετήσουμε «αναπτυξιακά κατάλληλες» προσεγγίσεις στα προγράμματα πρώιμης ηλικίας, αυτές θα πρέπει να είναι έτσι προμελετημένες ώστε να συμπεριλαμβάνουν τη μητρική γλώσσα και τον πολιτισμό των παιδιών κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας, αλλιώς δεν μπορούμε να θεωρήσουμε ότι παρέχουμε αναπτυξιακά κατάλληλη πρακτική. Αυτή είναι και η θέση που εκφράζει η Εθνική Ένωση για την Εκπαίδευση των Νέων Παιδιών στις Η.Π.Α. (National Association for the Education of Young Children – NAEYC). Ο Soto (1991) επίσης και ο Wong – Fillmore (1991) υποδεικνύουν ότι η απώλεια της μητρικής γλώσσας μπορεί να έχει καταστροφικά αποτελέσματα στην ανάπτυξη των παιδιών. Να προκαλέσει την αποκοπή από τα οικογενειακά επικοινωνιακά πρότυπα και την απώλεια της πολιτισμικής κληρονομιάς. Ο Frank Smith (1995) ομοίως υπέδειξε τον ισχυρό ρόλο της πρώτης γλώσσας στην εκμάθηση της δεύτερης (Fernandez, 1999:9-10).

Φαίνεται πάντως πως η κατάσταση που διαμορφώνεται σχετικά με την ενταξιακή πορεία των μεταναστευτικών πληθυσμών είναι αρκετά σύνθετη και ο Α. Γκότοβος τονίζει πως δεν είναι εύκολο να απαντήσει κανείς με ένα ενθουσιώδες «ναι» ή με ένα καχύποπτο «όχι» για το φαινόμενο της πολυγλωσσίας. Από τη σκοπιά των Επισημημένων της Αγωγής μπαίνει το κεντρικό ερώτημα ως προς το ποια είναι η θέση της γλώσσας των μεταναστών / μειονοτήτων στην εκπαίδευση και ποιες είναι οι συνέπειες από μια πολιτική ενθάρρυνσης της πολυγλωσσίας στο σχολείο. Στο ερώτημα εμπλέκονται οι γονείς των μαθητών, οι επίσημες αρχές, οι ειδικοί επιστήμονες από τις χώρες προέλευσης των μεταναστών, θεσμικά όργανα των χωρών υποδοχής, ειδικοί σε ζητήματα εκπαίδευσης μεταναστών μέχρι και πολιτικά κόμματα και αντίστοιχοι φορείς. Οι απαντήσεις που δίνονται ακολουθούν δύο τάσεις: μια οικολογική – ρομαντική που υποστηρίζει τη διατήρηση των γλωσσών των μεταναστών και μια ρεαλιστική που τονίζει την αναγκαιότητα της γλωσσικής προσαρμογής των μεταναστών και κυρίως των παιδιών τους στις γλωσσικές απαιτήσεις του εκπαιδευτικού οργανισμού της χώρας υποδοχής (Γκότοβος, 2003:184-185).

Στη συνέχεια ο συγγραφέας αναφέρει ως ουτοπική την πεποίθηση ότι εξαιτίας της πολυπολιτισμικότητας δεν υπάρχουν εθνικές πλειοψηφίες και προτεραιότητες, ενώ απεναντίας υποστηρίζει ότι οι μορφωτικές αξίες καθορίζονται ακόμη από το εθνικό κράτος. Κατά τον Γκότοβο ένα σχολείο που διαμερισματοποιείται μορφωτικά στο όνομα του σεβασμού της διαφοράς αποκόπτει ουσιαστικά τους «διαφορετικούς μαθητές» από την εκπαιδευτική και κοινωνική τους εξέλιξη. Η γλώσσα των μεταναστών έχει νόημα στο σχολείο

« Βασική αρχή της δίγλωσσης εκπαίδευσης είναι η διδασκαλία κάποιων μαθημάτων του αναλυτικού προγράμματος σε δύο ή περισσότερες γλώσσες και όχι η διδασκαλία των ίδιων των γλωσσών ως γνωστικών αντικείμενων. »

ως μεταβατικό εργαλείο μάθησης το οποίο οδηγεί σταδιακά το μαθητή στην κατάκτηση της κυρίαρχης σχολικής γλώσσας και υποθηκεύει την πορεία του μέσα στο σχολικό θεσμό. Ο εκπαιδευτικός οργανισμός πιέζεται να παρουσιάσει αποτελέσματα όχι σε μια γλώσσα «πολυπολιτισμική», αλλά σε μια ενιαία γλώσσα, καθώς η σχολική επιτυχία περνάει ακόμη από την απόκτηση ενιαίων σχολικών τίτλων. Αν ο οργανισμός υιοθετήσει «ειδικά» κριτήρια, πολιτισμικά προσανατολισμένα για τα παιδιά των μεταναστών / μειονοτήτων, ελλοχεύει ο κίνδυνος της σχολικής αποτυχίας, καθώς το αίτημα να παρακαμφθεί η διανομητική λειτουργία του σχολείου και να χορηγούνται ισότιμοι κοινοτικοί / μειονοτικοί τίτλοι δύσκολα μπορεί να γίνει αποδεκτό. Παράλληλα είναι πάντα υπαρκτός ο κίνδυνος της κοινωνικής σύγκρουσης και του μεγαλύτερου απομονωτισμού των μαθητικών αυτών πληθυσμών από ένα τέτοιο εγχείρημα (Γκότοβος, 2003:198-203).

Η μεταβατική δίγλωσση εκπαίδευση στην οποία αναφερθήκαμε φαίνεται πως συνηθίζεται ιδιαίτερα και στις Η.Π.Α., όπου ο στόχος είναι η επάρκεια των μαθητών στην Αγγλική γλώσσα. Όταν θεωρηθεί ότι οι μαθητές έχουν αποκτήσει αυτή την επάρκεια η διδασκαλία στη γλώσσα του σπιτιού διακόπτεται. Οι επιστήμονες όμως που είναι υπέρμαχοι της δίγλωσσης εκπαίδευσης, απορρίπτουν συστηματικά τα αντισταθμιστικά ή μεταβατικά δίγλωσσα προγράμματα και υποστηρίζουν την ανάγκη για δίγλωσσα προγράμματα εμπλουτισμού ή διπλής κατεύθυνσης, που απευθύνονται σε όλα τα παιδιά ανεξάρτητα από το γλωσσικό τους υπόβαθρο. Πριμοδοτούν την ενίσχυση της Γ1 (πρώτη γλώσσα) των παιδιών σε όλο το δημοτικό σχολείο και τη θεωρούν θεμέλιο για την ανάπτυξη των ακαδημαϊκών τους δεξιοτήτων στη Γ2 (δεύτερη γλώσσα) χωρίς όμως να

συνεργασίες
/σεπίδες
διαπόγου
συνεργασίες
/σεπίδες
διαπόγου
συνεργασίες
/σεπίδες
διαπόγου
συνεργασίες
/σεπίδες
διαπόγου

αναμένουν ότι τα δίγλωσσα παιδιά θα πλησιάσουν τα κανονικά επίπεδα της τάξης τους στις δεξιότητες αυτές πριν από τις τελευταίες τάξεις του δημοτικού σχολείου (Cummins, 2003:129).

Όταν επιχειρούμε να κατανοήσουμε το ρόλο της διγλωσσίας στην εκπαίδευση είναι απαραίτητο πρώτα να κατανοήσουμε ότι την πολιτισμική ταυτότητα ενός αλλοδαπού ή παλινοσούοντα την συνθέτουν δύο διαφορετικά κοινωνικοπολιτισμικά συστήματα. Η προώθηση επομένως μιας μόνο γλώσσας και η παραμέληση της άλλης σημαίνει την παραγνώριση σημαντικού μέρους του μορφωτικού κεφαλαίου του ατόμου και άρα τη μείωση ευκαιριών για περαιτέρω μόρφωση. Μια παλιά αλλά πάντα επίκαιρη έρευνα είναι αυτή των Σκανδιναβών ερευνητών Skutnabb Kangas & Toukommaa (1976) οι οποίοι κατέληξαν στα εξής συμπεράσματα:

Παιδιά που μετανάστευσαν από τη Φιλανδία στη Σουηδία σε ηλικία 10-12 ετών κατείχαν άρτια τη μητρική τους γλώσσα μετά από 2-4 χρόνια παραμονής στη Σουηδία, αλλά και οι γνώσεις τους στα σουηδικά έφταναν το επίπεδο των Σουηδών συμμαθητών τους. Τα παιδιά, δηλαδή, αυτά κατείχαν σε τέτοιο βαθμό τη μητρική τους γλώσσα που μπορούσαν να συνεχίσουν να την καλλιεργούν και με τη βοήθεια της μάθαιναν και τη δεύτερη γλώσσα.

Παιδιά που μετανάστευσαν σε ηλικία 6-8 ετών μετά από 2-4 χρόνια παρουσίασαν μια άσχημη εικόνα και στις δύο γλώσσες. Η αρνητική τους εξέλιξη στη μητρική τους γλώσσα οφειλόταν στη διατάραξη που προκλήθηκε στην εκμάθησή της λόγω της μετανάστευσης στα πρώτα σχολικά χρόνια, πριν δηλαδή τα παιδιά αποκτήσουν την ικανότητα αφαιρετικής σκέψης, με αποτέλεσμα να δυσκολευτούν και στην εκμάθηση της δεύτερης γλώσσας. Αποδείχτηκε επίσης ότι η διατήρηση και η προώθηση της μητρικής γλώσσας των Φιλανδών μειώνει την απομόνωσή τους, ανοίγει τις δυνατότητές τους για εκπαίδευση και τους παρέχει καλύτερες προοπτικές εκμάθησης της σουηδικής γλώσσας (Δαμανάκης, 2003: 95-96 Γιακουμίδης, 1998:78).

Ο Krashen (1985) (Σκούρτου, 2001:239), θέλοντας να εξηγήσει το μηχανισμό κατάκτησης της γλώσσας, εισήγαγε την «υπόθεση της εισερχόμενης πληροφορίας», θεωρία που έχει πολλαπλά χρησιμοποιηθεί στα ζητήματα γύρω από τη διγλωσσία. Σύμφωνα με αυτήν όταν κατανοούμε την εισερχόμενη πληροφορία προχωρούμε στη μάθηση μιας νέας πληροφορίας στο χώρο της γλώσσας αλλά και της γνώσης γενικότερα. Η όσον το δυνατόν βέβαια μεγαλύτερη έκθεση του χρήστη σε μια γλώσσα δε σημαίνει αυτόματα και διεύρυνση της γνώσης του στη γλώσσα αυτή αν δεν συνοδεύεται από ποιοτικά διαφοροποιημένες πληροφορίες.

Ο ίδιος ο συγγραφέας σε άλλη του εισήγηση αναφέρει ότι τα καλά δίγλωσσα προγράμματα έχουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

1. Παρέχουν υποστηρικτική γνώση διαμέσου της πρώτης γλώσσας μέσα από διδασκαλία της ύλης του μαθήματος στην πρώτη γλώσσα. Αυτό θα πρέπει να γίνεται έως του σημείου που οι παρεπόμενες οδηγίες στην ύλη του μαθήματος στη δεύτερη γλώσσα γίνονται κατανοητές.

2. Παρέχουν διδασκαλία γραφής και ανάγνωσης στην πρώτη γλώσσα.

3. Παρέχουν φυσικά κατανοητές εισερχόμενες πληροφορίες στη δεύτερη γλώσσα μέσα από τη διδασκαλία της ως ξένη γλώσσα και με τη βοήθεια παισιακής στήριξης. Στις τάξεις παισιακής στήριξης (sheltered classes) η ύλη του μαθήματος διδάσκεται στο ενδιάμεσο επίπεδο της δεύτερης γλώσσας με κατανοητό τρόπο. Οι τά-

« Προσφέρουν επίσης ένα αναλυτικό πρόγραμμα πολιτισμικά κατάλληλο έτσι ώστε οι μαθητές κάθε προέλευσης να έχουν υψηλότερο κίνητρο για μάθηση όταν τα διδακτικά αντικείμενα σχετίζονται περισσότερο με τη δική τους κουλτούρα και τις δικές τους εμπειρίες ζωής. »

ξεις αυτές δεν είναι ούτε για αρχάριους αλλά ούτε και για προχωρημένους. Είναι εξαιρετικά δύσκολο να διδαχθεί η ύλη ενός μαθήματος σε κάποιον που έχει λίγη ή καθόλου γνώση της γλώσσας. Απεναντίας υπάρχουν πολλές απόψεις που υποστηρίζουν την αποτελεσματικότητα της παισιακής στήριξης για μαθητές του ενδιάμεσου επιπέδου γνώσης της γλώσσας (Krashen, 1999:1-2).

Ένα μοντέλο χρήσιμης πρόσβασης στη δίγλωσσα διδασκαλία θεωρείται αυτό των τεμνόμενων αξόνων και αφορά στους τρόπους με τους οποίους επεξεργάζονται τα νέα ερεθίσματα και τις νέες πληροφορίες οι δίγλωσσοι μαθητές (Σχ. 4). Στον κάθετο άξονα τοποθετούνται οι γνωστικές δραστηριότητες με αυξανόμενο βαθμό δυσκολίας και αφαιρετικότητας, ενώ στον οριζόντιο άξονα τοποθετούνται τα βοηθήματα που παρέχονται από το μαθησιακό περιβάλλον με φθίνουσα συχνότητα. Έτσι προκύπτουν τέσσερα τεταρτημόρια (Α, Β, Γ, Δ) που αντιστοιχούν σε διαφορετικές σχέσεις ανάμεσα στις δραστηριότητες, στη γλώσσα που χρησιμοποιείται και στη βοήθεια που δίνεται. (ΣΧΗΜΑ 4)

Το πλαίσιο αυτό με τις τέσσερις ζώνες χρησιμεύει ως χάρτης πλεύσης. Σε σχέση με τη γλώσσα η πορεία αυτή συμβαδίζει με την ανάπτυξη της ακαδημαϊκής γλώσσας, με το βαθμό «εμπέδωσης» της γλώσσας και με την ανάπτυξη του γραπτού λόγου «εις βάρος» της προφορικότητας. Το τεταρτημόριο Δ αποτελεί τον τελικό στόχο. Στη ζώνη αυτή η ακαδημαϊκή ικανότητα στη γλώσσα έχει αναπτυχθεί τόσο ώστε ο μαθητής μόνος του χωρίς βοήθεια μπορεί να διεκπεραιώνει δραστηριότητες. Όταν στη φάση αυτή ο δίγλωσσος μαθητής δεν μπορεί να φέρει σε πέρας μια δραστηριότητα δε ση-

συνεργασίες

/σελίδες

διαλόγου

συνεργασίες

/σελίδες

διαλόγου

συνεργασίες

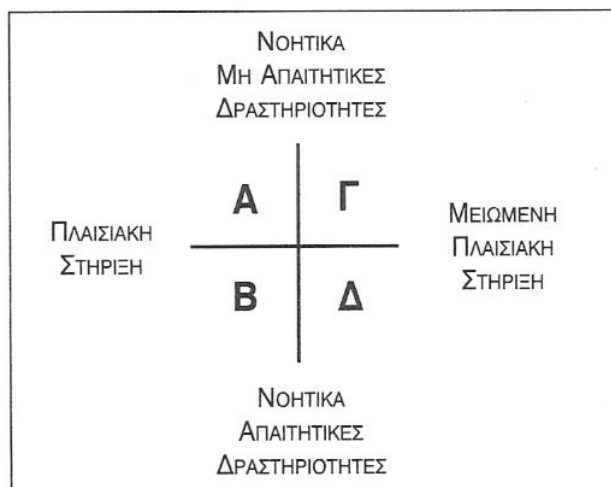
/σελίδες

διαλόγου

συνεργασίες

/σελίδες

διαλόγου

ΣΧΗΜΑ 4: Μοντέλο τεμνόμενων αξόνων

Πηγή: Cummins, 2003: 106

μείνει ότι δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις νοητικές απαιτήσεις της, αλλά πιθανόν να δυσκολεύεται γλωσσικά. Οι επιλογές του εκπαιδευτικού τότε είναι δύο: είτε να μειώσει το βαθμό δυσκολίας της δραστηριότητας οπότε μετατοπίζεται στο τεταρτημόριο Γ, είτε να αυξήσει τα βοηθήματα οπότε μετατοπίζεται στο τεταρτημόριο Β. Η δεύτερη επιλογή είναι αυτή που έχει τις περισσότερες προοπτικές (Σκούρτου, 2001: 239-240).

Ποιες είναι όμως οι μορφές της δίγλωσσης εκπαίδευσης και ποια τα χαρακτηριστικά τους; Υπάρχουν πολλοί τρόποι να «κάνεις» δίγλωσση εκπαίδευση και η σύντομη απάντηση είναι η εξής: Στην εκπαίδευση, δεν υπάρχει η ρήση «ένα μέγεθος τα χωράει όλα». Το περιβάλλον και οι ανάγκες των παιδιών ποικίλουν, όπως και οι φιλοδοξίες των γονέων και των κοινοτήτων. Ορισμένα μοντέλα είναι κατάλληλα σε μια κατάσταση, αλλά όχι σε άλλες. Ο πειραματισμός είναι απαραίτητος – πραγματικά, είναι ζωτικής σημασίας – γιατί δεν έχουμε όλες τις απαντήσεις.

Αν φυσικά αναρωτηθούμε πόσο αποτελεσματική είναι η δίγλωσση εκπαίδευση πρέπει να γνωρίζουμε ότι η έρευνα πάνω στην περασμένη γενιά έχει αποφέρει σημαντικά ευρήματα. Πρώτιστα ανάμεσα σ' αυτά, είναι τα οφέλη από τα καλά σχεδιασμένα και καλά εφαρμοσμένα δίγλωσσα εκπαιδευτικά προγράμματα. Μελέτες έχουν επανειλημμένα δείξει, όπως συχνά αναφέραμε ως τώρα, ότι αναπτύσσοντας την ικανότητα των μαθητών που μαθαίνουν την επίσημη γλώσσα του κράτους στη μητρική τους γλώσσα, οδηγούμαστε σε υψηλότερα επίπεδα ακαδημαϊκών επιτευγμάτων, όπως και σε επαρκή διγλωσσία και διγραμματισμό (biliteracy), που αποτελούν αυξανόμενα πολύτιμες ικανότητες στη σημερινή παγκόσμια οικονομία (NABE, 2004: 1-2).

Τα επιτυχημένα δίγλωσσα προγράμματα έχουν ορισμένα κοινά στοιχεία μεταξύ τους. Το πρώτο από αυτά είναι ότι προσφέρουν συστηματική υποστήριξη και στις δύο γλώσσες διδάσκοντας τη μητρική γλώσσα των παιδιών παράλληλα με την επίσημη για τουλάχιστον 5-7 χρόνια. Για να μεταφερθούν στη δεύτερη γλώσσα οι δεξιότητες εγγραμματισμού που έχουν αποκτηθεί στη μητρική απαιτείται ένα πρόγραμμα που να προσφέρει εκτεταμένη στήριξη στη μητρική γλώσσα και να διδάσκει την επίσημη ως δεύτερη γλώσσα.

Τα επιτυχημένα δίγλωσσα προγράμματα δεν έχουν ως στόχο μόνο τη γλωσσική ανάπτυξη των μαθητών σε δύο γλώσσες αλλά και τη

μετάδοση των γνώσεων και των δεξιοτήτων εκείνων που έχουν αξία και κύρος στην επίσημη κουλτούρα. Προσφέρουν επίσης ένα αναλυτικό πρόγραμμα πολιτισμικά κατάλληλο έτσι ώστε οι μαθητές κάθε προέλευσης να έχουν υψηλότερο κίνητρο για μάθηση όταν τα διδακτικά αντικείμενα σχετίζονται περισσότερο με τη δική τους κουλτούρα και τις δικές τους εμπειρίες ζωής. Άλλο κοινό στοιχείο των προγραμμάτων αυτών είναι ότι δημιουργούν γλωσσικά πλούσιες σχολικές τάξεις και διδάσκουν την πρότυπη μορφή τόσο της μητρικής όσο και της επίσημης γλώσσας ώστε οι μειονοτικοί μαθητές στις τάξεις αυτές γίνονται ικανοί να συμμετέχουν σε επιτυχημένο διάλογο για τα γνωστικά αντικείμενα της ύλης (Beykont, 2002: 55-57).

Ο Mackey (1970) πρότεινε την πιο επεξεργασμένη τυπολογία δίγλωσσης εκπαίδευσης, η οποία διακρίνει 90 πιθανές παραλλαγές που εξαρτώνται από τις σχέσεις μεταξύ της γλώσσας της οικογένειας, της οργάνωσης των γλωσσών στο αναλυτικό πρόγραμμα και της γλώσσας της γειτονιάς και του τόπου.

Η Skutnabb – Kangas (1984) ανέπτυξε την πιο χρήσιμη τυπολογία στη δίγλωσση / πολύγλωσση εκπαίδευση για την κατανόηση των σχέσεων μεταξύ εκπαιδευτικών και κοινωνικοπολιτικών παραγόντων που αφορά τόσο τους μαθητές της μειονότητας όσο και τους μαθητές της πλειονότητας ή και τους δύο. Ο Churchill (1986) μας πρόσφερε μια τυπολογία αντιδράσεων εκπαιδευτικής πολιτικής απέναντι στην ετερότητα και στα δικαιώματα των μειονοτικών γλωσσών στις χώρες του Ο.Ο.Σ.Α. που περιλαμβάνει 6 διακριτά στάδια (Cummins, 2003: 152). Ο J. Cummins διακρίνει τέσσερις ευρύτερους τύπους προγράμματος διγλωσσίας εκ των οποίων οι τρεις απευθύνονται κυρίως σε μειονοτικές ομάδες ενώ ο τέταρτος σε πλειοψηφικές ομάδες:

Τα Προγράμματα Τύπου I περιλαμβάνουν τη χρήση ιθαγενών ή αυτόχθονων γλωσσών ως μέσων διδασκαλίας και ο σκοπός τους είναι συχνά η αναβίωση γλωσσών που απειλούνται με εξαφάνιση.

Τα Προγράμματα Τύπου II περιλαμβάνουν τη χρήση μιας εθνικής μειονοτικής γλώσσας που συχνά έχει θέση επίσημης γλώσσας στην κοινωνία, όπως η Ουαλική στην Ουαλία και η Βασκική ή η Καταλανική στην Ισπανία.

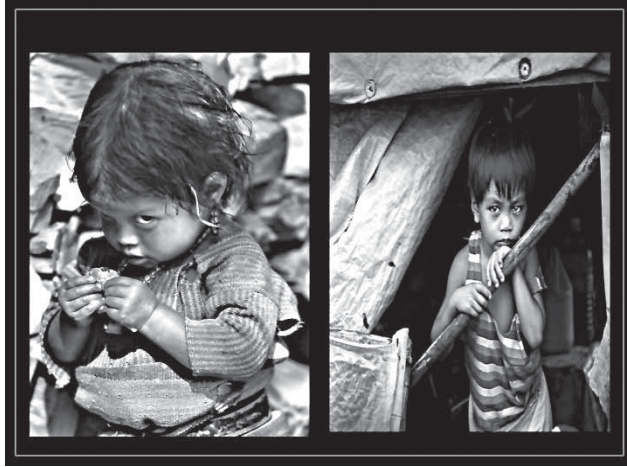
Τα Προγράμματα Τύπου III περιλαμβάνουν διεθνείς μειονοτικές γλώσσες που είναι οι γλώσσες των σχετικά πρόσφατων μεταναστών σε μια χώρα υποδοχής, όπως στις Η.Π.Α., Αυστραλία ή Σουηδία.

Τα Προγράμματα Τύπου IV απευθύνονται σε κυρίαρχες ομάδες που έχουν σκοπό να αναπτύξουν δεξιότητες διγλωσσίας και μόρφωσης σε δύο γλώσσες, όπως συμβαίνει με τα προγράμματα εμπάπτισης γαλλικής γλώσσας στον Καναδά και με τα δίγλωσσα προγράμματα διπλής κατεύθυνσης στις Η.Π.Α. (Cummins, 2003: 125-126).

Από τις καταγραφές που έγιναν διεθνώς μπορούμε να καταλήξουμε σε μία γενικότερη κατηγοριοποίηση των μορφών δίγλωσσης εκπαίδευσης που εφαρμόζονται κυρίως σε χώρες υποδοχής μεταναστών και σε χώρες με μειονοτικούς πληθυσμούς, ως εξής:

α) Προγράμματα Εμβύθισης (Submersion Programs) στα οποία η διδασκαλία γίνεται στην επίσημη γλώσσα του κράτους, που είναι η δεύτερη γλώσσα για τα παιδιά της μειονότητας. Οι πιο συχνές συνέπειες από την εφαρμογή αυτών των προγραμμάτων για τα παιδιά αυτά είναι η σχολική αποτυχία, τα αισθήματα ανασφάλειας μέχρη και η άρνηση της οικογένειας.

β) Προγράμματα που αποσκοπούν στη διατήρηση της κοινωνικοπολιτισμικής απόστασης ανάμεσα στις ομάδες (Segregation Programs). Το μάθημα γίνεται μόνο στη μητρική γλώσσα των παι-

διών των μειονοτήτων και ο απώτερος στόχος είναι ο επαναπατρισμός τους. Σε μια παραλλαγή αυτού του μοντέλου διδάσκεται και η επίσημη γλώσσα του κράτους αλλά ως γνωστικό αντικείμενο, με αποτέλεσμα την ατελή εκμάθησή της και τον αποκλεισμό των παιδιών από τις άλλες βαθμίδες εκπαίδευσης.

γ) Μεταβατικά Προγράμματα (Transitional Programs). Η φοίτηση στο σχολείο αρχίζει στη μητρική γλώσσα και περνάει σταδιακά στην επίσημη γλώσσα του κράτους. Παράδειγμα αποτελούν οι μετανάστες στις Η.Π.Α., Αυστραλία, Σουηδία.

δ) Προγράμματα Εμβάπτισης (Immersion Programs). Ως γλώσσα διδασκαλίας χρησιμοποιείται η γλώσσα της μειονότητας και όχι της πλειονότητας με τη σύμφωνη γνώμη και στήριξη των γονέων της πλειονότητας. Η γλώσσα της πλειονότητας εισάγεται αργότερα σε ισόρροπη χρήση με την άλλη γλώσσα. Χώρα επιτυχημένης εφαρ-

μογής αποτελεί ο Καναδάς. Παραλλαγή του μοντέλου αυτού είναι το μοντέλο διπλής εμβάπτισης των Η.Π.Α. (Two Ways Bilingual Immersion Programs) στο οποίο μετά τις πρώτες τάξεις οι δύο γλώσσες εναλλάσσονται κατά 50% σε όλη τη διάρκεια του δημοτικού σχολείου.

ε) Προγράμματα «διατήρησης» (Heritage Language Education Programs) τα οποία χρησιμοποιούν και τις δύο γλώσσες ως γνωστικά αντικείμενα και ως μέσα διδασκαλίας και στοχεύουν σε μια πλουραλιστική κοινωνία. Παράδειγμα εφαρμογής η Β. Ουαλία.

στ) Προγράμματα Δίγλωσσης Εκπαίδευσης σε συμβατικές τάξεις (Mainstream Bilingual Education Programs) που προσανατολίζονται στους ακαδημαϊκούς στόχους του εκπαιδευτικού συστήματος της χώρας υποδοχής. Χρησιμοποιείται καταρχάς ως «γέφυρα» η πρώτη γλώσσα, η οποία στη συνέχεια αποκτά δευτερεύουσα θέση. Εδώ ανήκουν κατά τον Baker τα Ευρωπαϊκά σχολεία (Κανακίδου & Παπαγιάννη, 1998: 62-63 – Σκούρτου, 2001:253-257).

Τα Ευρωπαϊκά Σχολεία υπηρετούν ένα γλωσσικά και πολιτισμικά ποικίλο περιβάλλον και λειτουργούν με πάνω από εννέα γλώσσες στο ίδιο μέρος. Οι μαθητές λαμβάνουν την περισσότερη εκπαίδευση στις αντίστοιχες μητρικές τους γλώσσες, αλλά απαιτείται να μάθουν τουλάχιστον άλλες δύο γλώσσες κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους. Η περίπλοκη δομή του προγράμματος των Ευρωπαϊκών Σχολείων, με τη διδασκαλία των γλωσσών και των άλλων μαθημάτων στις γλώσσες-στόχους και το συνηθισμένο μείγμα διαφορετικών γλωσσικών ομάδων, έχει σχεδιαστεί για να προωθήσει πολύγλωσση επάρκεια και πολιτισμικό πλουραλισμό χωρίς κόστος στην κυρίως ακαδημαϊκή ανάπτυξη (Housen, 2002: 1-2).

Ο Αθανάσιος Γκιουζέλης είναι Msc Σχολικής Παιδαγωγικής.

Βιβλιογραφία

Beykont, F.Z. (2002). «Χαρακτηριστικά επιτυχημένων δίγλωσσων προγραμμάτων: μαθήματα από τη διεθνή έρευνα», εισήγηση στο συνέδριο με θέμα: «Ομοιότητες και διαφορές: Αναζητώντας νέους δρόμους στην εκπαίδευση», Κομοτηνή, 29 & 30 Νοεμβρίου 2002, Πρακτικά Συνεδρίου, ΥΠΕΠΘ / ΕΠΕΑΕΚ II.

Γαγκουνίδης, Π. (1998). «Δίγλωσσο Νηπιαγωγείο για τα παιδιά της μειονότητας στη Δυτική Θράκη», *Αντιτετράδια της Εκπαίδευσης*, 49, 76-79.

Γκότοβος, Ε.Α. (2003). *Εκπαίδευση και Ετερότητα, Ζητήματα Διαπολιτισμικής Παιδαγωγικής*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Crawford, J. (1998). "Ten Common Fallacies about Bilingual Education". ERIC Digest, www.ericdigests.org/1999-3/teu.htm.

Cummins, J. (2003²). *Ταυτότητες υπό Διαπραγμάτευση – Εκπαίδευση με στόχο την ενδυνάμωση σε μια κοινωνία της Ετερότητας* / επιμ. Ελ. Σκούρτου, μετ. Σ. Αργύρη. Αθήνα: Gutenberg.

Δαμανάκης, Μ. (2003). *Η εκπαίδευση των παλιννοστούντων και αλλοδαπών μαθητών στην Ελλάδα, Διαπολιτισμική Προσέγγιση*. Αθήνα: Gutenberg.

Housen, A. (2002). "Processes and Outcomes in the European Schools Model of Multilingual Education", http://brj.asu.edu/content/vol26_no1/abstracts.html.

Κανακίδου, Ε., Παπαγιάννη, Β. (1998⁴). *Διαπολιτισμική Αγωγή*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Κοιλιάρη, Α. (2004). «Δίγλωσσία: Περιβάλλοντα – Ομιλητές – Εκπαίδευση, Κοινωνιολinguολογική προσέγγιση», εισήγηση στην 4^η Επιστημονική Ημερίδα Ελληνικής Γλώσσας που διοργανώθηκε από το Π.Τ.Δ.Ε. / Δ.Π.Θ. με θέμα: «Δίγλωσσία και Εκπαίδευση», Αλεξανδρούπολη, 11 Δεκεμβρίου 2000, *Πρακτικά Ημερίδας* / επιμ. Τ. Σαραφίδου, Ξάνθη: Εταιρεία αξιοποίησης και διαχείρισης περιουσίας Δ.Π.Θ.

Krashen, S. (1999). "Bilingual Education: Arguments For and (Bogus) Arguments Against", *Georgetown University Roundtable on Languages and Linguistics*, 6-5-1999 <http://ourworld.compuserve.com/homepages/WCRAWFORD/Krashen3.htm>.

Krashen, S. (2004). "Why Bilingual Education?" www.nabe.org/education/why.html.

NABE, National Association for Bilingual Education (2004). "What is Bilingual Education?" <http://www.nabe.org/education/index.html>.

Σκούρτου, Ε. (2001). «Δίγλωσσία, διδασκαλία δεύτερης γλώσσας», στο: *Εκπαίδευση: Πολιτισμικές Διαφορές και Κοινωνικές Ανισότητες*, Πάτρα, Ελληνικό Ανοικτό Παν/μιο, Τόμος Α'.

Σκούρτου, Ε. (2002). «Δίγλωσσοι μαθητές στο ελληνικό σχολείο», *Επιστημολογικές Αγωγές*, Θεματικό Τεύχος 2002 (Διαπολιτισμική Παιδαγωγική στην Ελλάδα. Πρακτικά ζητήματα και θεωρητικά ζητούμενα), 11-22.

Τριάρχη – Herrmann, Β. (2003). *Καινοτομίες στην εκπαίδευση, Πολύγλωσσα Παιδιά – Η αγωγή τους στην οικογένεια και στο σχολείο* / μετ.– επιμ. Κ. Χατζηδήμου. Θεσσαλονίκη: Αφοι Κυριακίδη.

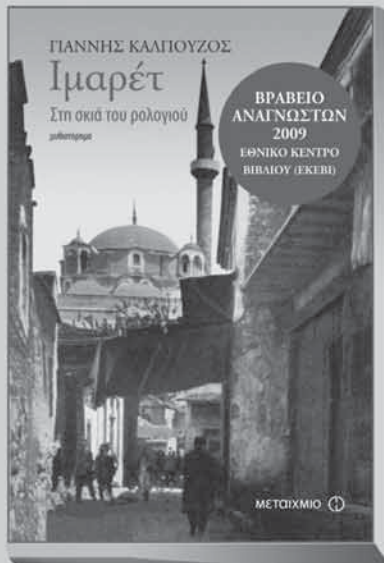
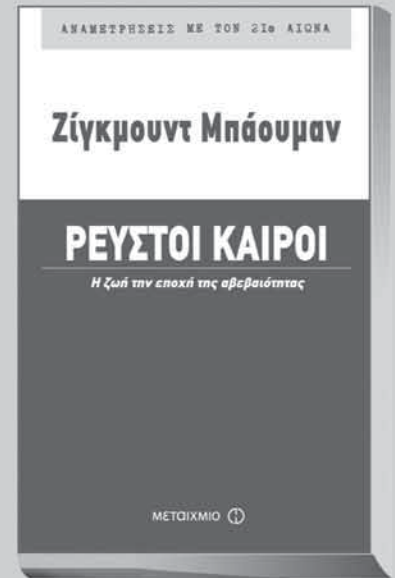
Τσοκαλίδου, Ρ. (2000). «Η εναλλαγή κωδίκων: μια δυναμική και πολυδιάστατη διγλωσσική πρακτική», στο: *Τετράδια Εργασίας Νάξου, Τεύχος: Δίγλωσσία*, Ρόδος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

Fernandez, R.C. (1999). "Bilingualism and Multiculturalism Go to Early Childhood Programs", Paper presented at the City University of New York, Early Childhood Faculty Consortium, NY, 19-3-1999 http://eric.ed.gov/ERICDocs/data/ericdocs2/content_storage_01/0000000b/80/11/65/9c.pdf.

βιβλία αιχμής

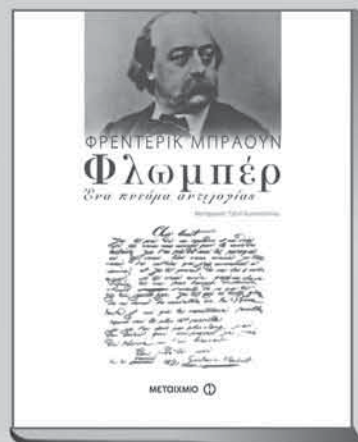
από τις εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

για ανήσυχια
πνεύματα

για τους λάτρεις
της λογοτεχνίας
και της ιστορίας

για τις
ζωές
των
άλλων

ΜΟΛΙΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΑΝ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ
www.metaixmio.gr

Βαθιά ταξικό και φορομπηχτικό το σχέδιο Προϋπολογισμού

Ο πιο επιθετικός κρατικός Προϋπολογισμός των τελευταίων χρόνων με στόχο τη βίαιη αναδιανομή εισοδήματος υπέρ του κεφαλαίου

Συνέχεια της ύφεσης και της οικονομικής κρίσης προμηνύεται μέσα από την ανάγνωση του προσχεδίου του κρατικού Προϋπολογισμού που κατατέθηκε στη Βουλή. Προβλέπεται μηδενική αύξηση του ΑΕΠ (το 2009 θα συρρικνωθεί κατά 1,5% και το 2010 κατά 0,3%), αύξηση του σκέλους των εσόδων 9%, μέσα από τη φορολογική λεηλασία των μικρών εισοδημάτων, και μείωση του σκέλους των δαπανών κατά 1,4%, μέσα από τη συρρίκνωση των κοινωνικών δαπανών (εργατικό κόστος, πρόνοια, υγεία, ασφάλιση, ΠΔΕ κλπ.) Πιο συγκεκριμένα, τα μεγέθη του είναι αποκαλυπτικά και προβλέπουν:

- Αύξηση της φορολογίας φυσικών προσώπων 4,4%, με το φόρο νομικών προσώπων (διάβαζε επιχειρήσεων) να μειώνεται κατά 7,2%, αύξηση των εσόδων από ΦΠΑ, που κατ'εξοχήν πληρώνουν οι μισθωτοί και τα άλλα λαϊκά στρώματα κατά 5,3%, αύξηση του φόρου καπνού, ποτών κατά 11,5%, αύξηση των «άλλων φόρων κατανάλωσης» στο 11,5%, αύξηση από τα τέλη ταξινόμησης ΙΧ αυτοκινήτων κατά 20,7%, αύξηση των φόρων στην περιουσία κατά 82,1%, λόγω επαναφοράς των φόρων κληρονομιάς και γονικών παροχών, ΦΜΑΠ, αυξήσεις στη φορολογία πετρελαιοειδών [όχι τώρα, αλλά μέσα στο 2010] κλπ. Οι έμμεσοι φόροι, οι φόροι που πληρώνονται κατ'εξοχήν από τους εργαζόμενους, προβλέπεται να αυξηθούν κατά 6%.

Από την άλλη ο στόχος για τη «μείωση των κρατικών δαπανών», προβλέπει:

- Μείωση των δαπανών για ασφάλιση, περίθαλψη και κοινωνική προστασία κατά 8,4%, μείωση των επιχορηγήσεων των ασφαλιστικών ταμείων κατά 10,3%, μείωση των δαπανών για την κοινωνική προστασία κατά 5,90%, ενώ για πρώτη φορά προβλέπεται συρρίκνωση του κόστους εργασίας (μισθοί, συντάξεις, επιχορηγήσεις, κλπ.). Η εισοδηματική πολιτική προβλέπει ονομαστική αύξηση 1,5%, μηδενικές αυξήσεις στο ΕΚΑΣ, στα επιδόματα πολυτέκνων κ.λπ. Ο Τακτικός Προϋπολογισμός και το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων πριν

από μια εικοσαετία αποτελούσαν περίπου το 50% του ΑΕΠ. Στις μέρες μας, το σχετικό ποσοστό είναι αισθητά κάτω από το 30%!

- Στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων τα έσοδα προβλέπεται να αυξηθούν κατά 67,4% και να ανέλθουν στα 3,9 δισ. ευρώ, ενώ οι δαπάνες εμφανίζουν αύξηση 8,4%, φτάνοντας στα 10,3 δισ. ευρώ.

- Με τα δεδομένα αυτά, το έλλειμμα του κρατικού προϋπολογισμού διαμορφώνεται στα 23,2 δισ. ευρώ, ή στο 9,5% του ΑΕΠ, έναντι ελλείμματος 29,4 δισ. ευρώ ή 12,3% του ΑΕΠ το 2009.

Πρόκειται, δηλαδή, για έναν προϋπολογισμό σκληρής λιτότητας, σαν αυτόν που είχε υποσχεθεί ο Καραμανλής και υλοποιεί ο Παπανδρέου, πριν περάσουν οι 100 πρώτες μέρες ΠΑΣΟΚικής διακυβέρνησης! Κι ακόμη, τέλη Νοέμβρη, η κυβέρνηση θα ανακοινώσει το **νέο πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων, ενώ ανοίγει και το φάκελο του ασφαλιστικού-συνταξιοδοτικού εντός του 2010.**

Όλα αυτά ήρθαν μετά την επίσκεψη Παπακωνσταντίνου στις Βρυξέλλες, όπου ο Χ. Αλμουνία απαίτησε την άμεση εφαρμογή των μέτρων δημοσιονομικής πειθαρχίας. Μάλιστα, φαίνεται ότι και αυτός ο Προϋπολογισμός δεν θα εφαρμοστεί και θα πρέπει να τροποποιηθεί «επί τα χείρω», όπως έγινε και πέρυσι, αφού θα πρέπει να προσαρμοστεί στο «επικαιροποιημένο Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης», που η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ προγραμματίζει να υποβάλει το Γενάρη του 2010. Τα γνωστά επιχειρήματα της «καμένης γης» και του «δημοσιονομικού εκτροχιασμού» χρησιμοποιήσε κατά κόρον το ΠΑΣΟΚ και τα παπαγαλάκια των ΜΜΕ, για να υπερασπιστεί τις αντιλαϊκές του επιλογές, ρίχνοντας τα βάρη για τη σημερινή οικονομική κατάσταση στις προηγούμενες κυβερνήσεις της ΝΔ, όπως ακριβώς έκανε παλιότερα η ΝΔ, που τώρα μιλάει για «δημιουργική λογιστική» και «αποκλειστική ευθύνη των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ», όπως έκανε το ΠΑΣΟΚ όταν ήταν στην αντιπολίτευση. **Ίδιο έργο με τους ίδιους πρωταγωνιστές, σε εναλλαγή**

ρόλων. Την ίδια στιγμή 3.008.908 νοικοκυριά, που αποτελούν το 50% των φορολογουμένων στη χώρα, έχουν εισοδήματα μέχρι και 12.000 ευρώ το χρόνο, ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας, σύμφωνα με τα μαγειρεμένα στοιχεία της ΕΣΥΕ, της οποίας η ΕΕ ζητάει την ανεξαρτητοποίηση. Η επίσημη ανεργία θα αναρριχηθεί στο 13% του ενεργού πληθυσμού το 2011. Το σχέδιο νόμου για το «Ταμείο Αλληλεγγύης» δεν διαφέρει ουσιαστικά από το «επίδομα θέρμανσης» που είχε δώσει η κυβέρνηση της ΝΔ.

Τα διάφορα τρικ που χρησιμοποιεί το ΠΑΣΟΚ, όπως αυτό της «διαβούλευσης και του κοινωνικού εταιρισμού», αποδεικνύονται «φύκια για μεταξωτές κορδέλες».

Τα ΜΑΤ στο υπουργείο Εργασίας χτυπούν τους εργαζόμενους στη Ναυπηγοεπισκευαστική Ζώνη και τους πολίτες στα Εξάρχεια, δικαστική απόφαση απαγορεύει και κηρύσσει παράνομη και καταχρηστική την απεργία στο λιμάνι του Πειραιά, πετιούνται στο δρόμο οι εργαζόμενοι στα «σταζ» και απολύεται το εποχιακό προσωπικό. Βαθιά ταξικό, άγρια φορολητρικό, αντικοινωνικό το προσχέδιο του Προϋπολογισμού, συνταγμένο με τη φόρμα της Λισσαβόνας, αποτελεί μηχανισμό βίαιης αναδιανομής του εισοδήματος, κεφαλαιοκρατικής συσσώρευσης και αύξησης της κερδοφορίας των επιχειρήσεων, ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας του κεφαλαίου. Το ζήτημα που μπαίνει για τα συνδικάτα, για το κίνημα, για τις δυνάμεις της πραγματικής Αριστεράς, είναι να οργανώσουν την αντίστασή τους, να υπερασπισθούν μισθούς, συντάξεις, να διεκδικήσουν δικαιώματα και ελευθερίες, να ανατρέψουν, με τον ενωτικό πανεργατικό αγώνα τους τον προϋπολογισμό της νέας λιτότητας και συνολικά την αντιλαϊκή πολιτική, κόντρα στις συμβιβασμένες ηγεσίες των ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ. ΡΑΥΤΑΚΗΣ, 6/10/09

Νοέμβρης 2009

Δήλωση της Αγγελικής Φατούρου, μέλους του ΔΣ της ΟΛΜΕ εκπροσώπου των ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ-ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΕΩΝ-ΚΙΝΗΣΕΩΝ

• Δίνουν αυξήσεις στους δημοσίου υπαλλήλους μισό ευρώ τη μέρα!

• Κόβουν το επίδομα θέρμανσης, το αντικαθιστούν με το «επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης» και πανηγυρίζουν για την «κοινωνική πολιτική» τους!

• Αυξάνουν ραγδαία τους πιο άδικους φόρους, τους έμμεσους, και μιλούν για φορολογική «δικαιοσύνη».

• Απολύουν χιλιάδες staggers από το δημόσιο, στο όνομα της κατάργησης «των μεσαιωνικών μορφών εργασίας» και προαναγγέλλουν την επέκταση των stages στον ιδιωτικό τομέα. Αφήνουν κενές εκατοντάδες χιλιάδες οργανικές θέσεις σε Υγεία, Παιδεία, Πρόνοια, επεκτείνοντας ταυτόχρονα τις ελαστικές εργασιακές σχέσεις στο δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα (συμβάσεις ορισμένου χρόνου, ενοικιαζόμενοι εργαζόμενοι, ωρομίσθιοι στην εκπαίδευση, κ.λπ).

Το ξαναβάπτισμα των λέξεων και των εννοιών σε όλο του το μεγαλείο! Άλλωστε, το ΠΑΣΟΚ έχει διαπρέψει σ' αυτό το σπόρ από τη γέννησή του κιόλας...

Από τα συμπεράσματα της έκτακτης Συνόδου Κορυφής της ΕΕ, που πραγματοποιήθηκε 28 - 30.10.2009 στις Βρυξέλλες, προκύπτει ότι η υποτιθέμενη τάση για ξεπέραςμα της κρίσης και η διαφαινόμενη ανάκαμψη της οικονομίας,

Η μεταμφίεση των λέξεων δεν μπορεί να κρύψει την αντιλαϊκή πολιτική τους

δεν θα σημαίνουν μείωση αλλά μεγάλωμα της ανεργίας! Οι εργασιακές σχέσεις βυθίζονται ακόμα περισσότερο, αφού οι «πολιτικές στήριξης» (μειώσεις μισθών, ημερομισθίων και συντάξεων, επιβολή νέων αμέσων και εμμέσων φόρων, περικοπές δαπανών σε Παιδεία, Υγεία, Πρόνοια, κρατικές οικονομικές παροχές, φοροελαφρύνσεις, επιδοτήσεις, μειώσεις ασφαλιστικών εισφορών στο μεγάλο κεφάλαιο, κλπ), «δεν θα πρέπει να αποσυρθούν».

Οι διατυπώσεις στο κείμενο συμπερασμάτων είναι πολύ σαφείς: «**Η απότομη μείωση της οικονομικής δραστηριότητας στην Ευρώπη, έχει αρχίσει να ανακόπτεται, ενώ σταθεροποιούνται οι χρηματοπιστωτικές αγορές και βελτιώνεται η εμπιστοσύνη. Δεν υπάρχουν όμως περιθώρια εφησυχασμού, ιδίως εν όψει της αύξησης των επιπέδων ανεργίας. Η διαφαινόμενη ανάκαμψη χρειάζεται στενή παρακολούθηση και οι πολιτικές στήριξης δεν θα πρέπει να αποσυρθούν έως ότου η ανάκαμψη διασφαλισθεί πλήρως.**»

Αν τώρα αναρωτηθεί κανείς ποιες είναι αυτές «οι πολιτικές στήριξης» τις οποίες θα πρέπει να παρακολουθούν στενά οι κυβερνήσεις των κρατών - μελών της ΕΕ, θα πρέπει να πούμε το προφανές: Αθρόες ελαφρύνσεις προς τους επιχειρηματίες με κάθε είδους μέτρα και ακόμα με-

ΔΙΑΡΚΗΣ ΑΓΩΝΑΣ για

↳ την ΠΑΙΔΕΙΑ ↳ τα ΠΑΙΔΙΑ ↳ την ΕΡΓΑΣΙΑ μας

- ✓ Άρση αύξηση των δαπανών για την Παιδεία τουλάχιστον στο 5% του ΑΕΠ-15% του προϋπολογισμού. Χρηματοδότηση των Ταμείων.
- ✓ Πλήρης σύνταξη με 30 χρόνια εργασίας. Κατάργηση του ισχύοντος αντισφαλιστικού - αντιυποταξιοδοτικού πλαισίου (νόμοι «Σισόφας», «Ρέπια», «Πετραλιά»)
- ✓ Αύξηση στους μισθούς-συντάξεις, με 1.400 ευρώ καθαρά στο ετήσιο κλιμάκιο και αναλογικά σε όλα τα κλιμάκια
- ✓ Καταχώρηση για τους καθηγητές του δικαιώματος της ουσιαστικής κλαδικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας εφ' όλης της ύλης. Ενωσιμότητα των γενικών επιδομάτων στο βασικό μισθό. Ακόλυπη μεθοδολογική εξέλιξη
- ✓ Ενιαίο δημόσιο δωδεκάχρονο σχολείο για όλα τα παιδιά και μέτρα αντισταθμιστικής εκπαίδευσης
- ✓ Ένταξη των παιδιών προσφύγων-μεταναστών-αλλοδαπών στο δημόσιο σχολείο, στήριξη όλων των δυνάμει κοινωνικής αλληλεγγύης
- ✓ 20 μαθητές στο τμήμα, 10 στις κατευθύνσεις και τα εργαστήρια
- ✓ Κατάργηση όλων των μορφών μαθητείας και μονομερούς «ευελκτικής γνώσης». Ένταξη όλων των σχολείων που υπάρχουν σε άλλα υπουργεία στο Υπ. Παιδείας (ΟΑΕΔ κ.λπ.).
- ✓ Αναδιάρθρωση των αναλυτικών προγραμμάτων ώστε να σταματήσει η θεσμική αποβλάκωση και η γνώση «μιας χρήσης».
- ✓ Κατάργηση της βάσης του «10»
- ✓ Μόνιμοι διορισμοί εκπαιδευτικών - κατάργηση των stages - κατάργηση ΤΩΡΑ του θεσμού του «ωρομισθίου και του αναπληρωτή
- ✓ Έπισημη περιοδική ενημέρωση των εκπαιδευτικών με απαλλαγή από τα διδακτικά καθήκοντα
- ✓ Όχι στην αξιολόγηση-χειραγώγηση εκπαιδευτικών και σχολικών μονάδων και στην περιφερειακότητα-διάσπαση
- ✓ Διαφοροδότηση καθηγημάτων με τις περιφερειακές εξετάσεις και με οποιαδήποτε κατέχονταν περιφερειακής οργάνωσης της εκπαίδευσης (διορισμοί, διαχείριση προσωπικού, αναλυτικά προγράμματα, κ.λπ.)
- ✓ Κατάργηση των ΣΔΙΤ
- ✓ Κατάργηση του νόμου για τα κολέγια. Άρση ανάπτυξη των αδειών που έδωκε προεκλογικά η προηγούμενη πολιτική ηγεσία του Υπ. Παιδείας
- ✓ Να επανεξιθύνουν από πλήρη κρατικό έλεγχο ο ΟΣΚ και ο ΟΕΑΒ
- ✓ Μοριοδότηση παντού για οποιαδήποτε υπηρεσιακή μετακίνηση, κατάργηση των αποσπασμών «για τις ανάγκες της υπηρεσίας» - όχι στο ρουσφέτι

**ΓΙΑ ΤΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΠΟΥ ΣΚΕΦΤΕΤΑΙ, ΕΠΩΝΕΙ ΚΑΙ ΜΑΧΗΤΙΚΑ ΑΓΩΝΙΖΕΤΑΙ
ΓΙΑ ΤΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΡΑΜΑΤΩΝ ΜΑΣ**

ΠΑΡΕ ΘΕΣΗ
ΔΥΝΑΜΩΣΕ
ΤΗΝ ΑΝΥΠΟΤΑΚΤΗ
ΦΩΝΗ ΤΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΣΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΩΝ ΕΛΜΕ
ΣΤΗΡΙΞΕ, ΨΗΦΙΣΕ ΠΑΝΤΟΥ

ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ
ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΕΙΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ

	2009	2010	2011
ΑΕΠ (= 245 δις ευρώ)	-1,1%	-0,3%	+0,7%
Δημοσιονομικό έλλειμμα	12,7%	12,2%	12,8%
Δημόσιο χρέος	112,6%	124,9%	135,4%
Ανεργία	9,8%	10,2%	11,0%
Πληθωρισμός	1,2%	1,4%	2,1%

γαλύτερη συμπύεση των εργαζομένων και συνταξιούχων. Άλλωστε στη συνέχεια των συμπερασμάτων αναφέρεται επί λέξει: «...**απαιτείται διαρκής πολιτική δέσμευση για ενεργές πολιτικές στην αγορά εργασίας**», διατύπωση που κρούει τον κώδωνα σε όσες κυβερνήσεις παρεκκλίνουν έστω και κατ' ελάχιστο από τις επιταγές του Συμφώνου Σταθερότητας, καθώς και τις αποφάσεις των προηγούμενων Συνόδων Κορυφής και κυρίως της Νίκαιας και της Λισαβόνας, της οποίας η εφαρμογή ξεκινά ήδη από το Δεκέμβριο ή το αργότερο το Γενάρη. Σε ό,τι πάλι αφορά τις «ενεργές πολιτικές» που πρόκειται να ληφθούν σε σχέση με την αγορά εργασίας, αυτές δεν είναι άλλες από τη γενίκευση της μερικής απασχόλησης, το ξεθεμελίωμα του Ασφαλιστικού συστήματος, την πλήρη αφαίρεση των εργασιακών δικαιωμάτων, το τσάκισμα των απεργιών, την καταπάτηση κάθε έννοιας συλλογικής σύμβασης εργασίας, τις εκατόμβες των απολύσεων. Θα πρέπει να σημειώσουμε ότι το Σύμφωνο Σταθερότητας θα είναι, όπως συνήθως, ελαστικό για τα ισχυρά ιμπεριαλιστικά κράτη της ΕΕ και αυστηρό για τα ασθενέστερα.

Γίνεται αντιληπτό πως η οποιαδήποτε λαϊκή προσδοκία, ακόμα και για την πιο μικρή παροχή, πρέπει να ξεχαστεί. Το Ecofin θα πιέζει τα ασθενέστερα κυρίως κράτη για το συμμάζεμα των ελλειμμάτων με συνεχή προγράμματα λιτότητας προς το λαό και ταυτόχρονα θα παρακολουθεί την «αύξηση της ανταγωνιστικότητας» των επιχειρήσεων που θα προκύπτει από τη μείωση του κόστους παραγωγής

(μείωση μισθών και ημερομισθίων) και τα «πακέτα στήριξης» που χορηγήθηκαν τον προηγούμενο χρόνο, κυρίως προς τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς.

Θυμίζουμε ότι στη χώρα μας δόθηκαν πάνω από 28 δις ευρώ σε Τράπεζες και επιχειρήσεις, προκειμένου να «ξεπεράσουν την κρίση». Όλ' αυτά δημιούργησαν το πρόσθετο τεράστιο έλλειμμα, που καλείται να πληρώσει ο ελληνικός λαός, στο πλαίσιο της «δημοσιονομικής προσαρμογής» που εξήγγειλε ο πρωθυπουργός. Ήδη σε προκθεσινές ανακοινώσεις του ο Χ. Αλμουνία κρούει τον κώδωνα του κινδύνου για την Ελλάδα («βρίσκεται στο χείλος του γκρεμού»), προδιαγράφοντας την εφαρμογή σε πρώτη φάση της τρίμηνης επιτήρησης, δίνοντας παράλληλα για τη χώρα μας τις εξής δυσοίωνες προβλέψεις:

Κάτω απ' αυτό το πολύ ζοφερό μέλλον που προδιαγράφεται για την ελληνική οικονομία, οι δήθεν παροχές του «επιδόματος αλληλεγγύης», παίρνοντας τάχα έκτακτη εισφορά από τις επιχειρήσεις με πάνω από 5 εκατ. € κέρδη, αποτελούν επικοινωνιακά τρικ. Άλλωστε τα πλατιά χαμόγελα του προέδρου του ΣΕΒ αυτό επιβεβαιώνουν.

Η πολιτική της νέας κυβέρνησης θα είναι πολύ σκληρότερη, ακόμα και από την ήδη οδυνηρή προηγούμενη. Όλα τα δεδομένα αυτό πιστοποιούν. www.ekloges.gr

Αθήνα, 6/11/2009

Δήλωση της Αγγελικής Φατούρου, μέλους του ΔΣ της ΟΛΜΕ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ – ΔΙΑΨΕΥΣΗ

Μεγάλη δημοσιότητα έλαβε η ανακοίνωση-πρόθεση της ηγεσίας της ΠΟΣΔΕΠ να προχωρήσει σε οργανωτική συνάντηση αύριο Πέμπτη 12/11, για τη συνδιοργάνωση διαδήλωσης «ενάντια στην τρομοκρατία».

Ψευδώς αναφέρεται στην εν λόγω ανακοίνωση ότι θα συμμετάσχει και η ΟΛΜΕ, η οποία σε σχετική συνεδρίασή της, αποφάσισε ΝΑ ΜΗΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΙ ΚΑΝ ΣΤΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΑΥΤΗ, πολύ περισσότερο σ' αυτήν τη «διαδήλωση»!

Η νέα ηγεσία της ΠΟΣΔΕΠ δεν είχε την ευαισθησία -από την εκλογή της και μετά- να προκαλέσει μια διαμαρτυρία, μια διαδήλωση, μια ημερίδα έστω, για τη διάλυση του δημόσιου πανεπιστημίου που επιχειρείται με το νόμο για τα «κολλέγια», ούτε για την απόπειρα κατάργησης και κατασυκοφάντησης του πανεπιστημιακού ασύλου, ούτε για την περικοπή των δαπανών για την εκπαίδευση, ούτε για την τρομοσύτερία και τους τρομονόμους, ούτε για την κατασυκοφάντηση της σπουδάζουσας νεολαίας και των αγώνων της.

Δεν είχε, επίσης, την στοιχειώδη ευαισθησία να προσκαλέσει την ΟΛΜΕ σε ημερίδα που διοργάνωσε για το Λύκειο και την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση...

Τώρα, λοιπόν, θυμήθηκε ο κ. Σταυρακάκης (του ΠΑΣΟΚ) -σε συνεργασία με το πιο δεξιό κομμάτι του Συνασπισμού, και με όποιους άλλους μηχανισμούς μπορεί ο καθένας να φανταστεί- ότι πρέπει να διοργανώσει την εν λόγω «διαδήλωση», θυμίζοντας, τηρουμένων των αναλογιών, τις μέρες των «εθνικών συλλαλητηρίων» στις αρχές της δεκαετίας του '90.

Άλλα σχόλια περιττεύουν. Ας κριθεί ο καθείς από το ήθος, τις πράξεις και τη διαδρομή του...

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ κ. Α. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ, ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΔΙΑ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

...του κοινού ποινικού δικαίου (1)

Το καλοκαίρι του 1997, ο αλήστου πολιτικής μνήμης υπουργός Παιδείας του ΠΑΣΟΚ, Γεράσιμος Αρσένης, καταργεί την Επετηρίδα διορισμού των εκπαιδευτικών (παρ' όλες τις διαβεβαιώσεις του για το αντίθετο) και με τους νόμους 2525 και 2640 δίνει την καίρια μαχαιριά στο σώμα του δημόσιου σχολείου. Δεκάδες χιλιάδες αναπληρωτές και μόνιμοι εκπαιδευτικοί κινητοποιούνται μαχητικά σ' όλη τη χώρα ενάντια στο νομοθετικό του έκτρωμα, το οποίο τα επόμενα χρόνια, υπό το βάρος των αντιδράσεων μαθητών-εκπαιδευτικών-γονιών, επιδέχεται δεκάδες τροποποιήσεις και αλλαγές.

Με τις σημερινές της δηλώσεις η κ. Α.Δ., δώδεκα χρόνια μετά, αφ' ενός καλεί μερικές χιλιάδες ωρομισθίων και αναπληρωτών εκπαιδευτικών -απ' τους Φούρνους της Ικαρίας μέχρι την Ίο, κι απ' τους Παξούς μέχρι το Καστελόριζο- **ΝΑ ΠΑΡΑΙΤΗΘΟΥΝ**, αφήνοντας τα δημόσια σχολεία στο έλεος της υπολειπόμενης και της εγκατάλειψης, και αφ' ετέρου ξεκαθαρίζει ότι ο θεσμός του αναπληρωτή και του ωρομισθίου καθηγητή, δηλ. το δουλεμπόριο της ελαστικής εργασίας, **ΔΕΝ ΘΑ ΚΑΤΑΡΓΗΘΕΙ**.

Όσοι πίστεψαν τα πασοκικά φούμαρα περί του αντιθέτου αποδεικνύονται τραγικά αφελείς...

«ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Από πότε θα σταματήσουν οι πίνακες που λειτουργούν αυτήν τη στιγμή;

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Όλα θα αλλάξουν από τη στιγμή που θα υπάρξει νόμος στη Βουλή.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Δηλαδή όλες οι προσλήψεις, όλοι οι καθηγητές θα είναι μόνιμοι πλέον;

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Όχι βεβαίως. Πάντα

θα χρειάζεται ο θεσμός των αναπληρωτών, γιατί το ξέρετε καλύτερα από εμένα ότι στην εκπαίδευση δημιουργούνται συνεχώς κενά... Υπάρχει λοιπόν πάντοτε η ανάγκη των αναπληρωσέων. Και οι αναπληρωτές θα πρέπει να επιλέγονται με το ΑΣΕΠ, δηλαδή οι κατάλογοι που θα υπάρχουν και αυτοί που θα περνούν από το ΑΣΕΠ, είναι αυτονόητο ότι θα επιλέγονται από τους καταλόγους των εκπαιδευτικών, οι οποίοι μπαίνουν στη διαδικασία των εξετάσεων. Αυτό θέλω να γίνει σαφές,

ΔΙΑΡΚΗΣ ΑΓΩΝΑΣ για
 την ΠΑΙΔΕΙΑ
 τα ΠΑΙΔΙΑ
 την ΕΡΓΑΣΙΑ μας

**ΓΙΑ ΤΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΠΟΥ ΣΚΕΦΤΕΤΑΙ,
 ΕΝΩΝΕΙ ΚΑΙ ΜΑΧΗΤΙΚΑ ΑΓΩΝΙΖΕΤΑΙ**

**ΓΙΑ ΤΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ
 ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΡΑΜΑΤΩΝ ΜΑΣ**

**ΠΑΡΕ ΘΕΣΗ
 ΔΥΝΑΜΩΣΕ ΤΗΝ ΑΝΥΠΟΤΑΚΤΗ
 ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

**ΣΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΩΝ ΕΛΜΕ ΣΤΗΡΙΞΕ, ΨΗΦΙΣΕ ΠΑΝΤΟΥ
 ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΕΙΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ**

να μην υπάρχει η δυνατότητα επιλογής κατά το δοκούν, για οποιαδήποτε δράση γίνεται στην εκπαίδευση.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Τους ωρομίσθιους θα τους διατηρήσετε;

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Θα διατηρηθούν μέσα σε πρώτη φάση γιατί είναι πολύ δύσκολο να αντιμετωπιστεί και αυτό το πρόβλημα, ιδιαίτερα σε απομακρυσμένες περιοχές, ή σε ειδικότητες, το πρόβλημα είναι σε ειδικότητες, αλλά και εκεί θα υπάρχει η επιλογή από τους συγκεκριμένους πίνακες.»

Δεκάδες χιλιάδες αδιόριστοι εκπαιδευτικοί, αφού σύρθηκαν μια και δυο και τρεις φορές στον εξευτελισμό του ΑΣΕΠ, αφού αναγκάζονται για χρόνια να δουλεύουν για 300 ευρώ –απλήρωτοι ενίοτε για δυο χρόνια– σε νησιά και απομακρυσμένες περιοχές της χώρας μας, περιπλανώμενοι σε 2 ή 3 σχολεία κάθε βδομάδα, με μόνο κίνητρο τη συλλογή μορίων προϋπηρεσίας (όπως οι νόμοι του ΠΑΣΟΚ και της ΝΔ ορίζουν) πληροφορούνται σήμερα από την κ. Υπουργό ότι **οι παρόντες πίνακες** (που συγκροτούνται από προϋπηρεσία, από μόρια επιτυχίας στον ΑΣΕΠ, από μεταπτυχιακούς και διδακτορικούς τίτλους κλπ) **καταργούνται!**

Και γιατί, λοιπόν, να παραμείνουν στα σχολεία;

Αίσχος, απάτη, φθηνή προπαγάνδα περί «αξιοκρατίας», ευτελισμός κάθε έννοιας δικαιοσύνης και ισονομίας, αυτή είναι η ουσία των διακηρύξεών τους.

Δεν ενδιαφέρονται για τα παιδιά μας. Θέλουν ένα φθηνό υποβαθμισμένο δημόσιο σχολείο, με χειραγωγημένους περιφερόμενους εκπαιδευτικούς.

Αλλά να είναι σίγουροι ότι θα μας βρουν μπροστά τους, χιλιάδες εκπαιδευτικούς – μαθητές – εργαζόμενους!

Το φάντασμα του Αρσένη πλανιέται ήδη πάνω από το, ευρισκόμενο παραπλεύρως του Μολ, κτίριο στο Μαρούσι...

ΑΘΗΝΑ, ΠΕΜΠΤΗ 12/11/2009

...του κοινού ποινικού δικαίου (2)

«Μη δίνετε σημασία στο τι λένε, προσέξτε καλύτερα τι εννοούν»

Οι δηλώσεις της κ. Α.Δ. δεν περιορίστηκαν στο νέο τρόπο διορισμού των εκπαιδευτικών (βλ. σχετική δήλωσή μου), επεκτάθηκαν και σε άλλα σοβαρότατα ζητήματα, υποδηλώνοντας τις συνολικές αντικειμενικές προθέσεις της πασοκικής διακυβέρνησης.

Είπε, λοιπόν:

Α.Δ.: ...ζώντας πλέον σε μια εποχή που η πεποίθηση, ότι ένα πτυχίο από μόνο του αποτελεί διαβατήριο για την απασχόληση διαψεύδεται καθημερινά.

Πόσα ακριβώς πτυχία κ. Υπουργέ έχετε κατά νου; Υπ' αυτή την έννοια τώρα γίνεται απολύτως κατανοητό στους πολλούς το «δια βίου» στον τίτλο του Υπουργείου σας... Γι' αυτό άλλωστε, επειδή αποσυνδέετε τους τίτλους σπουδών από το δικαίωμα στην εργασία, κηρύσσετε και «τη δια βίου αξιολόγηση», ξεκινώντας από το πιο αδύναμο τμήμα, «τους δόκιμους εκπαιδευτικούς».

Α.Δ.: ... Ταυτόχρονα εξετάζονται οι όροι ουσιαστικής υλοποίησης του θεσμού του Δόκιμου Εκπαιδευτικού, δηλαδή η επιμόρφωση και η αξιολόγησή του την πρώτη διετία.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ:... Ποιος θα κρίνει μετά τη διετία, το αν ο εκπαιδευτικός είναι ικανός να διδάξει στο σχολείο; Δηλαδή εδώ πρέπει να έχουμε μια Επιτροπή σαφέστατα αντικειμενική, δηλαδή μια οργανωμένη Επιτροπή ή κάτι τέτοιο. Πώς το βλέπετε αυτό το πράγμα;

Α.Δ.: Για αυτό και προτείνουμε να μας καταθέσουν τις απόψεις τους και οι φορείς. Νομίζω το πιο θετικό από αυτά που έχουμε δει είναι το γερμανικό μοντέλο, όπου ο δόκιμος εκπαιδευτικός μπαίνει σε διαρκή επιμόρφωση και θα ορίσουμε, γι' αυτό λέω να προχωρήσουμε στους όρους της ουσιαστικής εφαρμογής του θεσμού του «Δόκιμου εκπαιδευτικού». Αυτό μπορεί να σημαίνει εφαρμογή σε τοπικό επίπεδο, σε διευθυντικό ή ακόμα από Επιτροπές που έχουν σχέση με τα Πανεπιστήμια, από την αξιολόγηση της κοινότητας του σχολείου. Υπάρχουν πολλά μοντέλα. Δεν έχει δοκιμαστεί ποτέ κανένα στην

Ελλάδα. Κάποτε πρέπει να γίνει η αρχή και μπορεί να ξεκινήσει και πιλοτικά γιατί, όπως έχω εξηγήσει και όπως θα πούμε το επόμενο διάστημα, θα ξεκινήσει η πιλοτική εφαρμογή πολλών πραγμάτων, που θα δοκιμαστούν από το Σεπτέμβρη.

Αυτό που στην πραγματικότητα θα επιχειρήσει να εφαρμόσει «πιλοτικά» απ' το Σεπτέμβρη η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ είναι η δραματική περικοπή δαπανών και εκπαιδευτικού προσωπικού απ' τη δημόσια εκπαίδευση, συνενώνοντας ή καταργώντας σχολικές μονάδες (βλ. και σχετική εγκύκλιο 134464/2-11-09), στοιβάζοντας 28 και βάλε μαθητές σε κάθε τμήμα, χρησιμοποιώντας είτε το φερετζέ του «δια βίου ΑΣΕΠ», είτε τις αλχημείες περί πλεονάζοντος προσωπικού, είτε την ενοχοποίηση των εκπαιδευτικών για τα χάλια της εκπαίδευσης, είτε ακραιφνώς φιλοεργοδοτικά επιχειρήματα περί επιχειρηματικής εκπαίδευσης (βλ. και πρόσφατες δηλώσεις της μετά τις συναντήσεις με ΣΕΒ κ.λπ.).

Α.Δ.: ... Διότι μην αμφιβάλλετε διόλου πως μέσα από ένα διαχρονικό και πολυπλόκαμο δίκτυο πελατειακών σχέσεων και εξυπηρητήσεων υφίστανται τραγικές αδικίες σε βάρος όχι απλά του μαθητή και του εκπαιδευτικού έργου, αλλά της μεγάλης πλειοψηφίας των εκπαιδευτικών που συμβαίνει να μην έχουν «μπάρμπα στην Κορώνη».

Η στόχευση της όλης αναφοράς στους αποσπασμένους εκπαιδευτικούς είναι φανερή αρκεί να παραμερίσει κανείς το δέντρο που καλύπτει το δάσος: Πρώτον, θέλει να πείσει ότι επιτέλους το Υπουργείο επιδιώκει «να μπει τάξη και ο εκπαιδευτικός να ξαναμπει στην τάξη» και ότι στις αποσπάσεις των εκπαιδευτικών δεν υπήρξε τα προηγούμενα χρόνια κανένα «κριτήριο παραγωγικής χρησιμότητας, καθώς πρυτανεύουν τα κριτήρια πελατειακής εξυπηρέτησης». Δεύτερον, ουσιαστικά και τυπικά υπονοεί ότι οι αποσπάσεις των εκπαιδευτικών ευθύνονται για τα χιλιάδες κενά στα σχολεία. Και εδώ είναι το ζουμί. Γιατί 2,5 μήνες μετά την έναρξη του σχολικού έτους και ένα και πλέον μήνα μετά τις εκλογές της 4^{ης} Οκτωβρίου, που άλλαξε η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας, τα

ΤΣΑΚΙΖΟΥΝ ΤΑ ΤΑΜΕΙΑ ΜΑΣ!

- ΜΕ ΤΑ ΘΑΛΑΣΣΟΔΑΝΕΙΑ
- ΜΕ ΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΟ ΤΖΟΓΟ ΚΑΙ ΤΑ «ΔΟΜΗΜΕΝΑ ΟΜΟΛΟΓΑ»
- ΜΕ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΙΣΡΟΩΝ ΛΟΓΩ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΑΣΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
- ΜΕ ΤΗ ΜΗ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

- ✓ ΑΥΞΑΝΟΥΝ ΤΑ ΟΡΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ
- ✓ ΑΥΞΑΝΟΥΝ ΤΙΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
- ✓ ΜΕΙΩΝΟΥΝ ΤΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ
- ✓ ΥΠΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝ ΤΑ ΤΑΜΕΙΑ

*Ώρτε πίσω
τα κλεμμένα*

*Δημόσια καθολική
κοινωνική ασφάλιση*

Αντισταθείτε!

ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΕΙΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ

σχολεία παραμένουν με χιλιάδες κενά (περισσότερα από 4.000 σε Α/Βάθμια και Β/βάθμια) και το Υπουργείο δεν προχωράει στις απαραίτητες προσλήψεις.

Για τις αποσπάσεις των εκπαιδευτικών πρέπει να πούμε ότι ο τρόπος με τον οποίο διαχειρίζεται το Υπουργείο το θέμα αυτό έχει κραυγαλέα στοιχεία υποκρισίας. Είναι γνωστό εδώ και πολλά χρόνια ότι οι αποσπάσεις σε Διευθύνσεις και Γραφεία είχαν σε αρκετές περιπτώσεις ρουσφετολογικό χαρακτήρα, ιδιαίτερα εκείνες με τις οποίες ένας εκπαιδευτικός απομακρυσμένης περιοχής έπαιρνε απόσπαση σε κάποιο γραφείο εκπαίδευσης δίπλα στο σπίτι του ή στο Υπουργείο Παιδείας, ή σε διάφορους φορείς του Υπουργείου (π.χ. στον ΟΕΕΚ, στην Ακαδημία Αθηνών, κλπ), αλλά και σε φορείς εξωεκπαιδευτικούς (π.χ. στις κατά τόπους Μητροπόλεις). Μάλιστα, είναι αλήθεια ότι τα τελευταία χρόνια ιδιαίτερα οι αποσπάσεις αυτού του τύπου ήταν ψωμοτύρι για την ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας για ευνόητους λόγους.

Για όλα αυτά η ΟΛΜΕ ήταν και είναι κατηγορηματικά αντίθετη και εδώ και χρόνια ζητάει τη μοριοδότηση όλων των υπηρεσιακών μεταβολών, ώστε να μην υπάρχουν περιθώρια ρουσφετιού.

Ποιος όμως έχει την κύρια ευθύνη γι' αυτή την κατάσταση, που υπήρχε και πριν το 2004, επί κυβερνήσεων ΠΑΣΟΚ; Ποιος θεσμοθέτησε να αποσπώνται εκπαιδευτικοί σε διάφορες υπηρε-

σίες με απλή υπογραφή Υπουργού, χωρίς να υπάρχει κανένας έλεγχος έστω από το ΚΥΣΔΕ και το ΚΥΣΠΕ;

Καταφεύγει, λοιπόν, η κ. Α.Δ. για μια ακόμη φορά στο γνωστό τέχνασμα: ρίχνει λάσπη στο πρόσωπο του εκπαιδευτικού και μετά τον καταγγέλλει ότι είναι λασπώμενος... Γιατί είναι φανερό ότι και στην περίπτωση των ρουσφετολογικών αποσπάσεων την κύρια, τη βασική ευθύνη δεν την έχει ο εκπαιδευτικός, αλλά αυτοί που δημιουργούν το πλαίσιο του ρουσφετιού για να τον έχουν όμωρο.

Και κάτι ακόμη. Αλήθεια τα Γραφεία ή οι Διευθύνσεις εκπαίδευσης ή οι Βιβλιοθήκες ή το ίδιο το Υπουργείο μπορούν να λειτουργήσουν έστω για μια εβδομάδα χωρίς τους αποσπασμένους εκπαιδευτικούς, αφού έχουν να γίνουν προσλήψεις μόνιμου διοικητικού προσωπικού από το 1992; Μήπως, επίσης, η κ. Α.Δ. προτίθεται να ανακαλέσει και τις αποσπάσεις των εκατοντάδων εκπαιδευτικών που βρίσκονται στα γραφεία των βουλευτών όλων των κοινοβουλευτικών κομμάτων;

Ανακεφαλαιώνοντας, είναι προφανές ότι η ηγεσία του υπ. Παιδείας σκοπεύει να εξαπολύσει επίθεση βάθους στη δημόσια εκπαίδευση και τον εκπαιδευτικό, θέλοντας να μετατρέψει την εκπαίδευση των πολλών σε φθηνή κατάρτιση, τον εκπαιδευτικό σε χειραγωγημένο - φοβισμένο και ανελεύθερο πλάνητα, τους μαθητές σε «δια βίου καταρτίσιμους» και ολίγον απασχολήσιμο φθηνό εργατικό δυναμικό. Η επίθεση αυτή, που στοχεύει επί της ουσίας στην ιδιωτικοποίηση της δημόσιας εκπαίδευσης, έχει πανευρωπαϊκή διάσταση.

Δεν είναι, επίσης, τυχαίο ότι οι εξαγγελίες αυτές έγιναν ταυτόχρονα με την ανακοίνωση νέων αντιδραστικών αλλαγών στο ασφαλιστικό των δημοσίων υπαλλήλων (αύξηση ορίων συνταξιοδότησης γυναικών, μείωση συντάξεων κ.λπ.), όπως άλλωστε η αντιλαϊκή πολιτική της Ε.Ε. ορίζει και επιτάσσει.

Δεν θα της κάνουμε τη χάρη!

Το εκπαιδευτικό κίνημα έχει εμπειρία μεγάλων και νικηφόρων αγώνων, που ανέτρεψαν αντιδραστικές πολιτικές και «εξαφάνισαν» υπουργούς που τις εισηγήθηκαν.

Όλοι μαζί, μόνιμοι - αναπληρωτές - ωρομίσθιοι δάσκαλοι και καθηγητές, μέσα από τα σωματεία μας, μαζί με όλους τους αγωνιζόμενους κλάδους σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, θα οργανώσουμε ΠΑΛΙ έναν τέτοιο νικηφόρο αγώνα.

• ΟΛΟΙ ΟΙ ΩΡΟΜΙΣΘΙΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΝΑ ΓΡΑΦΤΟΥΝ ΤΩΡΑ ΣΤΙΣ ΕΛΜΕ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΥΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥΣ

• ΝΑ ΠΡΟΧΩΡΗΣΟΥΜΕ ΤΙΣ ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΜΕΡΕΣ ΣΕ ΓΕΝΙΚΕΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

• ΝΑ ΒΓΟΥΜΕ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΜΕ ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΑ-ΑΠΕΡΓΙΕΣ-ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΕΣ Σ' ΟΛΗ ΤΗ ΧΩΡΑ

• ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΤΟΥΣ ΝΙΚΗΣΟΥΜΕ ΓΙΑΤΙ ΕΧΟΥΜΕ ΔΙΚΙΟ. ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΗΤΤΗΘΟΥΝ ΓΙΑΤΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥΝ ΤΑ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ ΤΩΝ ΛΙΓΩΝ! μεγατελει: 0600

ΑΘΗΝΑ, 13/11/2009

Δήλωση της Αγγελικής Φατούρου, μέλους του ΔΣ της ΟΛΜΕ εκπροσώπου των ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ-ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΕΩΝ-ΚΙΝΗΣΕΩΝ

Η νέα «πράσινη» αντιασφαλιστική καταιγίδα έφθασε Μαζική αντίσταση για την υπεράσπιση της ζωής και της εργασίας μας

- 140.000 γυναίκες Δ.Υ. απειλούνται με αύξηση των ορίων ηλικίας από 5-17 χρόνια

Η εξίσωση των ορίων ηλικίας, προφανώς προς τα πάνω, δηλώνεται ευθαρσώς από την κυβέρνηση ότι θα γίνει άμεσα.

- 16,5 χιλιάδες δημόσιοι υπάλληλοι στην ουρά για το εφάπαξ

Στο Ταμείο Πρόνοιας 16.500 δημόσιοι υπάλληλοι περιμένουν για το εφάπαξ! Ο χρόνος αναμονής φτάνει στους 18 μήνες, με την προοπτική να γίνουν 20 από τον προσεχή Φεβρουάριο. Για την κανονική καταβολή των εφάπαξ απαιτούνται 800 εκατ. ευρώ, τη στιγμή που τα μηνιαία έσοδα του Ταμείου Πρόνοιας ανέρχονται στα 25 εκατομμύρια, ικανά για μόλις 500 εφάπαξ (6.000 το χρόνο). Στο επικουρικό ταμείο του Δημοσίου του ΤΕΑΔΥ (βλ. και δομημένα ομόλογα), οι συνταξιούχοι περιμένουν 18 μήνες τις αποδοχές τους, και αυτό δεν είναι ένα απλό θέμα γραφειοκρατίας, απλώς δεν υπάρχουν αποθεματικά για να δοθούν οι συντάξεις σε ένα τρίμηνο, όπως προβλέπεται από το νόμο. Είναι χαρακτηριστικό ότι, σύμφωνα με το σχέδιο του Κρατικού Προϋπολογισμού που κατέθεσε ο υπ. Οικον. Παπακωνσταντίνου, **οι επιχορηγήσεις προς τα ασφαλιστικά ταμεία, περιορίζονται σημαντικά το 2010 κατά 10,3% ή κατά 1,25 δισ. ευρώ, ποσό που αναλογεί στο 0,5% του ΑΕΠ.**

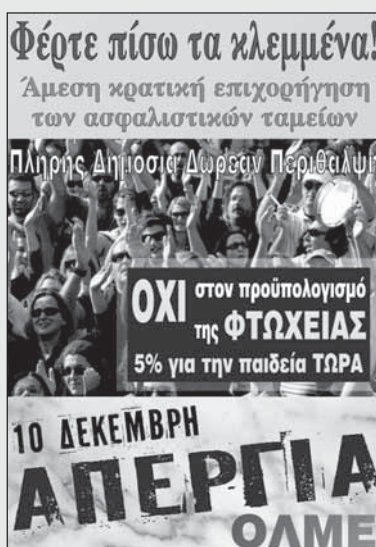
- Την 1η Ιανουαρίου 2010 θα τεθούν σε ισχύ μια σειρά ρυθμίσεων παλαιότερων νόμων, που οδηγούν σε αύξηση των ορίων ηλικίας και σε μείωση των συντάξεων.

α) Αύξηση κατά έναν χρόνο των ορίων πρόωρης συνταξιοδότησης σταδιακά των ασφαλισμένων γυναικών με ανήλικα παιδιά, που ασφαλίστηκαν μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1992, ώστε **μετά το 2014 να βγαίνουν στα 55**. Για τις νέες ασφαλισμένες αυτό ισχύει από 1η Ιανουαρίου 2009 (ν. 3655/2008).

β) Αύξηση των ημερών ασφάλισης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ως προϋπόθεση παροχών σε είδος και σε χρήμα.

Από το 2010 για παροχές σε είδος θα απαιτούνται 70 ημέρες ασφάλισης, στις οποίες θα προστίθενται 10 ημέρες κάθε επόμενο χρόνο, ώστε το 2013 να απαιτούνται 100 ημέρες. Για παροχές σε χρήμα, από το 2010 θα απαιτούνται 120 ημέρες ασφάλισης και για τους οικοδόμους 100 ημέρες από τις 90 που απαιτούνταν πριν.

γ) Για τους εξερχόμενους ασφαλισμένους Δημοσίου και ΔΕΚΟ,

από το 2010 θα εφαρμοστεί το σύστημα υπολογισμού της σύνταξης που προβλέπει ο ν. 3029/2002, με σταδιακή μείωση του ποσοστού αναπλήρωσης και υπολογισμό της βάσει του μέσου όρου της τελευταίας πενταετίας (ειδικά για **το 2010 η μείωση θα είναι 3%**).

- Μέσω της απόφασης του ευρωπαϊκού δικαστηρίου επιχειρείται να χαρακτηριστεί «επαγγελματική» η ασφάλιση των ΔΥ, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τις συναγματικά κατοχυρωμένες υποχρεώσεις του κράτους απέναντι στις συντάξεις των ΔΥ.

- Με άλλοθι τα ελλείμματα που κράτος και εργοδοσία δημιούργησαν στα ασφαλιστικά ταμεία, η ΠΑΣΟΚική κυβέρνηση ξαναθέτει ζήτημα νέας μείωσης των συντάξεων (στο δημόσιο έως και 30%!), αύξησης

των ορίων συνταξιοδότησης για όλους και αύξησης των ασφαλιστικών εισφορών.

Οι πράσινες συνδικαλιστικές ηγεσίες σε ΓΣΕΕ και ΑΔΕΔΥ (σαν έτοιμες από καιρό...) συμπεριφέρονται σαν αυλάρχες του Γ. Παπανδρέου, αδιαφορώντας για τα συμφέροντα και τις ανάγκες εκατοντάδων χιλιάδων εργαζομένων.

Οι ταξικές δυνάμεις στο συνδικαλιστικό κίνημα, σε πρωτοβάθμια σωματεία και ομοσπονδίες, πρέπει τώρα να πάρουν όλες εκείνες τις αναγκαίες πρωτοβουλίες για την τεκμηριωμένη αναλυτική ενημέρωση των εργαζομένων στους χώρους δουλειάς, για τη συνένωση αντιδράσεων, κινητοποιήσεων, διαμαρτυριών, απεργιών κλπ, στην κατεύθυνση **ενός ενωτικού αποφασιστικού αγώνα για την ανατροπή της αντιλαϊκής λαίλαπας στο ασφαλιστικό, στο εργασιακό (ενάντια σε κάθε μορφή ελαστικής εργασίας), στην πολιτική της άγριας λιτότητας, στις ιδιωτικοποιήσεις.**

Ο αγώνας αυτός στην εκπαίδευση πρέπει αρμονικά να δένεται **με την υπεράσπιση του δημόσιου σχολείου και πανεπιστημίου (ενάντια στην αποκέντρωση-διάλυση, την ιδιωτικοποίηση και τη χειραγώγηση), με την υπεράσπιση των συναδέλφων μας αναπληρωτών-ωρομισθίων που διώκονται από τη Θάτσερ του υπ. Παιδείας, με την υπεράσπιση της ΠΑΙΔΕΙΑΣ, των ΠΑΙΔΙΩΝ, της ΕΡΓΑΣΙΑΣ μας.**

Οι ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ-ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΕΙΣ-ΚΙΝΗΣΕΙΣ Δ.Ε. σ' αυτή την κατεύθυνση θα δώσουμε όλες μας τις δυνάμεις.

ΑΘΗΝΑ, 15/11/2009, paremvaseide@gmail.com

Δεν πρόλαβαν να περάσουν οι 40 μέρες της νέας διακυβέρνησης και το νέο πρόσωπο του ΠΑΣΟΚ του Γ. Παπανδρέου αποδεικνύεται το ίδιο αποκρουστικό όσο και της προηγούμενης διακυβέρνησης Σημίτη, που καταδικάστηκε υπό το βάρος της αντιλαϊκής της πολιτικής.

Φοροληστεία, αυξήσεις στα είδη πλατιάς κατανάλωσης, γενίκευση της ελαστικής και «μαύρης» εργασίας και ταυτόχρονα, για να χρυσωθεί το χάπι, «κοινωνική διαβούλευση» και «ηλεκτρονική διακυβέρνηση»..., τόσο «αξιοκρατική και διάφανη», που από τις χιλιάδες «αφελείς» αιτήσεις, το ΠΑΣΟΚ επιλέγει για γραμματείς των Υπουργείων παλιούς βουλευτές του ή γνωστά Πασοκικά στελέχη...

Με την τρομοκρατία των αριθμών και τη δαμόκλειο σπάθη της επιτήρησης των Αλμούνια -Τρισέ - Γιούνκερ, το ΠΑΣΟΚ επιτίθεται σ' όλα τα μέτωπα, αξιοποιώντας το χέρι βοήθειας που του δίνουν απλόχερα ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, τον αλληλοσπαραγμό στη ΝΔ, αλλά και την αδυναμία της αριστεράς να αρθρώσει ισχυρό κοινωνικό αντιπολιτευτικό λόγο και -είτε λόγω κυβερνητισμού, είτε λόγω κομματικού απομονωτισμού- να συγκροτήσει ισχυρό μέτωπο αντίστασης. Την ώρα, μάλιστα, που δεν έχουμε ακόμη αντιμετωπίσει το σύνολο των συνεπειών της δομικής παγκόσμιας καπιταλιστικής κρίσης.

Καμία προσμονή, καμία αναμονή, καμία συναίνεση!

• Όλοι στις Γενικές Συνελεύσεις και στο δρόμο του αγώνα!

• Ανασύνταξη, ανασυγκρότηση

Στην Εκπαίδευση

Μετά τις «αυξήσεις» των ... 11-19 ευρώ το μήνα, την αύξηση των ορίων συνταξιοδότησης για τις γυναίκες από 5-17

ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ-ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΕΙΣ-ΚΙΝΗΣΕΙΣ

Μας κήρυξαν ανοιχτά τον πόλεμο! Ας πάρουν την απάντηση!

Ενιαίος αγώνας καθηγητών-δασκάλων-αδιόριστων-εργαζομένων-νεολαίας Η ΜΟΝΗ ΡΕΑΛΙΣΤΙΚΗ ΛΥΣΗ!

χρόνια στο όνομα της «ισότητας», την ουσιαστική αναγνώριση των κολεγίων και την απελευθέρωση της «εκπαιδευτικής αγοράς», η Υπουργός Παιδείας (εισαγωγέας της γνωστής πρότασης για την αγγλική γλώσσα, της ελαστικής εργασίας και άλλων δεινών), χρεώνοντας στους εκπαιδευτικούς την κακοδαιμονία του δημόσιου σχολείου, επανέρχεται με τις πρόσφατες εξαγγελίες της:

• Θέλει ένα σχολείο **φτηνό, πειθαρχημένο και ευέλικτο**, υποταγμένο στην αγορά μέσω της αυτοδιοίκησης.

• Επιδιώκει να **αποσυνδέσει το πτυχίο από την εργασία** και να το αντικαταστήσει μ' ένα φάκελο δεξιοτήτων και πιστοποιήσεων.

• Θέλει να **καταργήσει** στην ουσία τους **μόνιμους διορισμούς εκπαιδευτικών**, γι' αυτό και επιμένει στην κατάργηση των πινάκων προϋπηρεσίας και στέλνει χιλιάδες αδιόριστους εκπαιδευτικούς στην αέναη δουλειά του ΑΣΕΠ, χρησιμοποιώντας τους λαϊκισμούς περί πλεονάζοντος προσωπικού!

• Θέλει να εφαρμόσει τη **διετία «δόκιμος εκπαιδευτικός» και τη σκληρή αξιολόγηση** η τελευταία είναι το φύλλο σικής για να **τσακίσουν τις εργασιακές σχέσεις**.

• Θέλουν **μισθολόγιο δύο ταχυτήτων** με περικοπή επιδομάτων που κατακτήθηκαν με σκληρούς αγώνες.

• Μετατρέπουν το σχολείο σε «**σχολική μονάδα**» που θα λειτουργεί με **ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια, με διευθυντή «μάντζερ»**.

• Μετατρέπουν τη γνώση σε **αποσπασματική κατάρτιση** εξ' ου και το Υπουργείο «Δια Βίου Μάθησης».

• **Διασπούν τον ενιαίο χαρακτήρα της εκπαίδευσης**, εφαρμόζοντας και βαθαινόνας την πολυτυπία των σχολείων.

Επιπρόσθετα το ΠΑΣΟΚ, κρατώντας και πολλαπλασιάζοντας τη γνωστή διγλωσσία του, ενώ με το' να χέρι δίνει σπίτι στην Κούνεβα, επικηρύσσοντας τους επίδοξους δολοφόνους της, την ίδια ώρα **διατηρεί το δουλεμπορικό καθεστώς των «ενοικιαζόμενων εργαζομένων»!**

Η δημοκρατία, η αλληλεγγύη, τα πολιτικά και συνδικαλιστικά δικαιώματα βρίσκονται στο στόχαστρο των δικτυικών αρχών, την ώρα που ο **Δεκέμβρης 2008** πλανάζεται ως **φάντασμα** πάνω από την Παιδεία και την κοινωνία.

Αναζητείται σχέδιο δράσης για κοινωνική-εργατική αντιπολίτευση μέσω των αγώνων μας

Απέναντι στις ξεψυχισμένες ηγεσίες του συνδικαλιστικού κινήματος, στους «δούρειους ίππους» και στα συνδικαλιστικά κουφάρια ελεφάντων, πρέπει ΤΩΡΑ να προβάλουμε ένα αξιοπίστο πρόγραμμα ανασύνταξης, ενότητας, επανεκκίνησης των πρωτοβάθμιων σωματείων.

• Χρειαζόμαστε να υπερβούμε επιθετικά την αδράνεια του συνδικαλιστικού κινήματος και **δάσκαλοι - καθηγητές να οργανώσουμε τώρα Γενικές Συνελεύσεις, συσκέψεις, περιοδείες**.

Πρόταση Εκπαιδευτικής Αγωνιστικής Συνεννόησης

Οι Αγωνιστικές Παρεμβάσεις-Συσπειρώσεις-Κινήσεις ΔΕ απευθύνουν ανοιχτό, δημοκρατικό και ειλικρινές κάλεσμα για την ενότητα και τη συσπείρωση του κλάδου των εκπαιδευτικών. Απευθυνόμαστε στους ανένταχτους και οργανωμένους σε παρατάξεις συναδέλφους/ισσες, καθώς και σε κάθε αγωνιστική συλλογικότητα του κλάδου μας, ιδιαίτερα στους αγωνιστές και τις παρατάξεις της Αριστεράς, ώστε, με ισότιμο διάλογο, να οργανώσουμε τις αναγκαίες αντιστάσεις μας.

γίνεται, μάλιστα, στο όνομα της ισότητας και της εξίσωσης! Στην ίδια κατεύθυνση, οι «εξαγγελίες», αλλά και διάφορες τοποθετήσεις «ειδικών» που καταστροφολογούν, μιλούν για γενική αύξηση των ορίων ηλικίας, «αναλογικότητα» (βλέπε μείωση συντάξεων), κόψιμο επιδομάτων, δώρων κ.λπ. Στην πραγματικότητα βρισκόμαστε μπροστά στην απειλή της μετατροπής του συστήματος σε κεφαλαιοποιητικό. Ζητάμε να επιστραφούν τα κλεμμένα 65 δις € στα ταμεία μας, να αποσυρθούν τα αποθεματικά των ταμείων από το χρηματιστήριο και να σταματήσει τώρα ο κακόφημος «διάλογος», που αποτελεί το φύλλο συκής για τον επερχόμενο ασφαλιστικό μεσαίωνα.

• Η νέα διακυβέρνηση, με πρόγραμμα που εκπόνησε από το 2006 το ΠΑΣΟΚ, ετοιμάζεται, με το ιδεολόγημα της αξιολόγησης και το μύθευμα της αποκέντρωσης-περιφερειακότητας, να επιτεθεί στο δημόσιο σχολείο. Από το σύνολο των εκπαιδευτικών παραμέτρων (χρηματοδότηση, αναλυτικό πρόγραμμα, υποδομές, έμφυτο δυναμικό, οικονομικό-κοινωνικό-πολιτισμικό περιβάλλον) επιλέγουν ν' αξιολογήσουν μόνο το δίπολο μαθητές-εκπαιδευτικούς και να κατακερματίσουν το σχολείο, μετατρέποντας τους εκπαιδευτικούς σε δημοτικούς υπαλλήλους, τους διορισμούς σε δημοτικά ρουσφέτια και το αναλυτικό πρόγραμμα σε προέκταση των εταιρειών. **Αρνούμαστε την αξιολόγηση-χειραγώγηση και την περιφερειακότητα-«αποκέντρωση», η οποία κατακερματίζει το δημόσιο σχολείο.**

• Με πρόσχημα το πλεονάζον δυναμικό, η κυβέρνηση, με την ανοχή και στήριξη της «αξιωματικής αντιπολίτευσης»,

**Ενότητα και Αγώνας Διαρκής!
Έφτασε η ώρα!**

- Άμεση αύξηση δαπανών για την παιδεία στο 5% του ΑΕΠ
- 25% αύξηση στο μισθό μας
- Δημόσιο Σχολείο για όλα τα παιδιά
- Πλήρης σύνταξη με 30 χρόνια εργασίας
- Επιμόρφωση και Παιδαγωγική Ελευθερία
- Μόνιμοι διορισμοί - Όχι στην ανατροπή εργασιακών δικαιωμάτων

ΟΛΟΙ

**ΣΤΗΝ ΑΠΕΡΓΙΑ
10-11 ΝΟΕΜΒΡΗ
ΣΤΟ ΠΑΝΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΟ
3 ΔΕΚΕΜΒΡΗ
12.00 ΜΕΣΗΜΕΡΙ
ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ**

**ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ
ΜΠΟΡΟΥΜΕ**

Νοεμβρίου 2006

Ο Λ Μ Ε

• Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, συνεχίζοντας την πολιτική της ΝΔ, με τη στήριξη και κατ' επιταγή της ΕΕ και των ευρωπαϊκών μονοπωλίων, εξακολουθεί να τρομοκρατεί με λογιστικές αλχημείες τους εργαζόμενους. Οι υπεύθυνοι για τη σοβούσα καπιταλιστική κρίση επιμένουν στο δόγμα «**να αυξήσουμε τα κέρδη μας, να μοιραστούμε τη ζημιιά!**». Η επίθεση σε μισθόμεροκάματο-σύνταξη επεκτείνεται τώρα

και θα συνεχιστεί ανελέητα. Οι εργαζόμενοι θα κληθούν να πληρώσουν την κρίση μέσα από μέτρα πρωτοφανούς σκληρής λιτότητας. Ο πόλεμος είναι εδώ, ενάντια στους εργαζόμενους και τη νεολαία.

• Πρώτος σταθμός σ' αυτό τον κοινωνικό πόλεμο είναι η αφαίμαξη, απαξίωση και κατάρρευση των ταμείων μας, καθώς και η αύξηση των ορίων συνταξιοδότησης στις γυναίκες από 5-17 χρόνια, που

επιτίθεται στο εργασιακό καθεστώς της μονιμότητας και της οργανικής θέσης. Αυτοί που θεσμοθέτησαν και θεοποίησαν το ρουσφέτι και την κομματοκρατία τολμούν, ανερευθρίαστα, να μιλάνε για δικαιοσύνη και διαφάνεια.

Υπερασπιζόμαστε το δικαίωμα στη μόνιμη και σταθερή εργασία

Αγωνιζόμαστε να καταργηθεί ΤΩΡΑ το αίσχος της ωρομισθίας

Αγωνιζόμαστε για τη διεύρυνση του δημόσιου σχολείου (σχολείο ανοικτό στην κοινωνία και τις πραγματικές ανάγκες των εργαζομένων, με ενσωμάτωση των ΚΕΚ/ ΙΕΚ-σκολών ΟΑΕΔ κλπ, ανοιχτές βιβλιοθήκες, μείωση των μαθητών στο τμήμα, κ.λπ).

Η Πρόταση Εκπαιδευτικής Αγωνιστικής Συνεννόησης δεν έρχεται να καταργήσει καμία υφιστάμενη συλλογικότητα ή

παράταξη. Είναι ένα ανοικτό κάλεσμα, ώστε να δημιουργηθεί ένα νέο κύμα υπεράσπισης και διεύρυνσης των δημοκρατικών δικαιωμάτων μας.

Είναι ηλίιο φαινότατο ότι οι κυρίαρχες δυνάμεις σε ΑΔΕΔΥ/ΓΣΕΕ έχουν υποταχθεί πλήρως στην αδράνεια και την υποταγή στην κυρίαρχη πολιτική. Είναι χαρακτηριστικό, ότι μπροστά στην κατάθεση του αντιλαϊκού και βαθύτατα ταξικού προϋπολογισμού επέλεξαν τη σιωπή και τη φυγή. Ούτε καν την εθιμοτυπική ντουφεκιά!

Η Εκπαιδευτική Πρόταση Αγωνιστικής Συνεννόησης στοχεύει

- να ενεργοποιήσει την εκπαιδευτική βάση
- να ενεργοποιηθούν και να ζωντανέψουν τα πρωτοβάθμια σωματεία μας
- να βρούμε τους διαύλους ενότητας με τους δασκάλους

• να οργανώσουμε τις αντιστάσεις μας

• να ανοίξουμε την «ατζέντα» όλων των αναγκαίων ζητημάτων για το δημόσιο σχολείο.

Να πάρουμε, εντέλει, τις αναγκαίες πρωτοβουλίες τώρα, ώστε ο κόσμος των 100.000 καθηγητών/τριών και των 80.000 δασκάλων να δημιουργήσει τον πόλο ενότητας και αντίστασης, με τη βούληση πανεργατικής διεύρυνσης. Η Πρόταση Εκπαιδευτικής Αγωνιστικής Συνεννόησης απευθύνεται ανοικτά και ειλικρινά στον καθένα από εμάς και μπορεί να αποτελέσει το όχημα ενότητας και νέας αυτοπεποίθησης του κλάδου. Το αμέσως επόμενο διάστημα θα πάρουμε όλες τις αναγκαίες πρωτοβουλίες για να προχωρήσει η Πρόταση αυτή.

αγγελετ. όθια

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ - ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΕΙΣ - ΚΙΝΗΣΕΙΣ Δ.Ε. ΚΑΙ Π.Ε.

Πρωτοφανής κίνηση του ΥΠΕΠΘ: η νομοπαρασκευαστική λειτουργία του κράτους ανατίθεται σε ιδιώτες

Το βαρέλι της ιδιωτικοποίησης δεν έχει πάτο!

Η υπουργός Παιδείας κ. Άννα Διαμαντοπούλου, αφού μας πληροφόρησε με την ομιλία της στη Βουλή (Τρίτη 22 Δεκεμβρίου 2009), ότι στην Ελλάδα τα τελευταία 40 χρόνια δεν έχουν αλλάξει τα αναλυτικά προγράμματα (προφανώς δεν γνωρίζει ούτε τις μεταρρυθμίσεις στα αναλυτικά προγράμματα που έκανε το ίδιο της το κόμμα, το 1982, το 1984 με το πρόγραμμα του Ενιαίου Πολυκλαδικού Λυκείου, το 1997 με την κακόφημη μεταρρύθμιση Αρσένη, το 2001 με τα διαθεματικά αναλυτικά προγράμματα, με τα προγράμματα των ΤΕΕ, για να μην αναφερθούμε στις αλλαγές που έκανε η χούντα, για να διαλύσει τη μεταρρύθμιση του Παπανδρέου με την Ένωση Κέντρου, το 1977 η Νέα Δημοκρατία, κ.λπ.) προχώρησε σε μια πρωτοφανή για τα πολιτικά και νομοθετικά δεδομένα της χώρας μας κίνηση – ενδεχομένως και των χωρών του «υπαρκτού νεοφιλελευθερισμού», αφού ούτε η Θάτσερ, ο Ρέιγκαν και ο Μπους στις «χρυσές εποχές» τους δεν απευθύνθηκαν σε ιδιώτες να τους φτιάξουν νομοσχέδια με αμοιβή!

Προκήρυξε Πρόχειρο Διαγωνισμό με αμοιβή που φτάνει μέχρι και τις 96.000 ευρώ, προκειμένου ιδιώτες ή / και εταιρείες να υποβάλλουν προτάσεις σεναρίων για την επιλογή εκπαιδευτικού προσωπικού, στελεχών εκπαίδευσης, συγκριτικές θεωρήσεις για το τι συμβαίνει στις άλλες χώρες.

Εμείς, εντελώς δωρεάν, προτείνουμε στην υπουργό Παιδείας να συγκεντρώσει τα απαραίτητα στοιχεία από τις υπηρεσίες του υπουργείου και το δίκτυο ΕΥΡΥΔΙΚΗ, που έχει συλλέξει τα συγκριτικά στοιχεία από τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Την καλούμε, επίσης, να αποδεχθεί τα αιτήματα του εκπαιδευτικού κινήματος, που απαντούν στα χρόνια προβλήματα του ελληνικού σχολείου και όχι σε «καφενειακού τύπου» ηλεκτρονικές διαβουλεύσεις ή αναθέσεις σε ιδιώτες και εταιρείες, που θα μας κοπνήσουν επί αμοιβή είτε τις αοριστολογίες τους, είτε, ακόμα χειρότερα, τις τόσο δημοφιλείς συνταγές ιδιωτικοποίησης που κυκλοφορούν ή και εφαρμόζονται με δραματικά αποτελέσματα εδώ και τουλάχιστον δύο δεκαετίες, ιδιαίτερα στον αγγλοσαξωνικό κόσμο.

Όμως, το θέμα δεν σταματά στην αμοιβή ιδιωτών για να κάνουν τη δουλειά που όφειλαν να κάνουν υπηρεσίες του κράτους και σύμβουλοι υπουργών και υφυπουργών. Έχει μια πολύ σημαντική προέκταση: ότι για πρώτη φορά η νομοπαρασκευαστική λειτουργία του κράτους ανατίθεται σε ιδιώτες.

Φαίνεται ότι το βαρέλι της ιδιωτικοποίησης δεν έχει πάτο! Ή, μάλλον, ότι θα αποκτήσει μόνον μέσα από το συλλογικό μαχητικό αγώνα των εκπαιδευτικών εναντίον της ιδιωτικοποίησης της εκπαίδευσης.

αγγελετ. όθια

ΑΘΗΝΑ 25/12/09

Πρωτοφανής πρόκληση η ανάθεση σε ιδιώτες της μελέτης νομοσχεδίου με αμοιβή 96.000 €

Το ρόλο του ατζέντη ιδιωτικών υπηρεσιών φαίνεται ότι επιλέγει η ηγεσία του Υπ. Παιδείας.

Πρωτοφανές γεγονός για τα εκπαιδευτικά χρονικά αποτελεί η προκήρυξη διαγωνισμού αμειβόμενου με 96.000 Ευρώ (!) για να σχεδιαστεί το σύστημα επιλογής – διορισμών, μεταθέσεων και γενικότερα των υπηρεσιακών μεταβολών των εκπαιδευτικών και η επιλογή των στελεχών της εκπαίδευσης, από μια πενταμελή ομάδα έργου στην οποία θα κατοχυρωθεί ο διαγωνισμός!!

Συγκεκριμένα πρόχειρο διαγωνισμό κάνει το υπουργείο Παιδείας για την επιλογή αναδόχου εταιρίας, η οποία θα αναλάβει «την κατάρτιση Σχεδίου Δράσης για το σύστημα επιλογής του εκπαιδευτικού δυναμικού και των στελεχών της Εκπαίδευσης». Το σχέδιο, σύμφωνα με την προκήρυξη, θα περιλαμβάνει:

«(α) πρόταση σεναρίων για πλαίσιο διορισμών, μεταθέσεων και αποσπάσεων των εκπαιδευτικών και επιλογής στελεχών της Εκπαίδευσης, βάσει κριτικής αποτίμησης της λειτουργίας του υφιστάμενου συστήματος, συγκριτικών δεδομένων από άλλες ευρωπαϊκές χώρες και των πορισμάτων από επεξεργασία των προτάσεων που θα έχουν κατατεθεί κατά την πρώτη διαβούλευση της σχετικής αρχικής νομοθετικής πρότασης του Υπουργείου Παιδείας καθώς και

(β) Πρόταση για το νέο σύστημα διοικητικών διαδικασιών, υποδομών και εργαλείων για την υλοποίηση του νέου προτεινόμενου πλαισίου, με αξιοποίηση των πορισμάτων της διοικητικής επιστήμης και των νέων επιστημονικών και τεχνολογικών εργαλείων».

Ο διαγωνισμός προκηρύχθηκε στις 17-12-09 και έληξε ήδη στις 4-1-10, δηλ. μέσα σε 10 εργάσιμες ημέρες, οι περισσότερες από τις οποίες ήταν μέσα στις σχολικές διακοπές. Προφανώς επικράτησε η λογική όσο λιγότερο το μάθουν τόσο καλύτερα...

Είναι η πρώτη φορά που ο σχεδιασμός και η τεκμηρίωση νομοσχεδίων ανατίθεται επί πληρωμή ουσιαστικά σε ομάδες έργου,

φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή ενώσεις τους, χωρίς να αποκλείεται, αλλά μάλλον να προκρίνεται, η συμμετοχή ιδιωτών.

Και δεν μπορεί να σταθεί πολιτικά η αιτιολόγηση που δίνει στο από 28-12-09 έγγραφο της η Ειδική Γραμματέας του Υπ. Παιδείας για την απαράδεκτη αυτή απόφαση. Συγκεκριμένα η Ειδ. Γραμματέας αναφέρει πως η προκήρυξη έγινε «επειδή, αυτό αποτελεί ένα μείζον γεγονός που κρίνει και επηρεάζει τον εργασιακό βίο των εκπαιδευτικών, αυτών που προσδοκούν να γίνουν εκπαιδευτικοί και το μέλλον της εκπαίδευσης των μαθητών, το Κράτος οφείλει να είναι όσο το δυνατόν πιο ακέραιο και τεκμηριωμένο στην τελική του πρόταση».

Λες και δεν διαθέτει δημόσιους ερευνητικούς και σχεδιαστικούς οργανισμούς (π.χ. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας, αρμόδια τμήματα στο ΥΠΕΠΘ κ.λπ.) και μας χρειάζεται μια ιδιωτική ομάδα έργου, τα μέλη της οποίας μάλιστα δεν είναι απαραίτητο να έχουν εκπαιδευτική εμπειρία.

Λες και δεν υπάρχουν οι εκπαιδευτικές Ομοσπονδίες που έχουν αναλυτικές επεξεργασίες οι οποίες συμπυκνώνουν όλη την εμπειρία του κλάδου των εκπαιδευτικών σε αυτήν τη χώρα, και τις έχουν καταθέσει εδώ και πολλά χρόνια και μάλιστα ... δωρεάν.

Λες και δεν έχουμε την εμπειρία της κατασπατάλησης κονδυλίων και την παραγωγή ουσιαστικά μηδενικού έργου σε αρκετές άλλες περιπτώσεις που έγινε μια τέτοια επιλογή, δηλαδή ανάθεση μελετών για ζητήματα εκπαιδευτικού σχεδιασμού σε ιδιωτικές ομάδες έργου π.χ. για την επιμόρφωση εκπαιδευτικών από τον ΟΕΠΕΚ ή το Action Plan για την ΤΕΕ κ.λπ.

Καταγγέλλουμε αυτή την τακτική

Ζητάμε την ανάκληση της από 17-12-09 προκήρυξης της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του Υπ. Παιδείας και την **ακύρωση αυτού του πρόχειρου διαγωνισμού.**

Καθώς με αυτό τον τρόπο παρακάμπτεται εξ αντικειμένου το συνδικαλιστικό κίνημα των εκπαιδευτικών, απαιτούμε από το ΥΠΕΠΘ τη συλλογική διαπραγμάτευση με τις ομοσπονδίες των εκπαιδευτικών με στόχο την επίλυση των προβλημάτων που αφορούν τις εργασιακές σχέσεις και τις υπηρεσιακές μεταβολές των εκπαιδευτικών μέσα από την υπογραφή Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας. Αυτό απαιτεί ο ουσιαστικός δημοκρατικός διάλογος, που δυστυχώς όπως φαίνεται, τον επικαλείται μόνο για λόγους επικοινωνίας η Υπουργός Παιδείας.

Ο.Λ.Μ.Ε., Αθήνα, 8/1/10

Κριτήριο για την κριτική σ' ένα κόμμα, σ' ένα πολιτικό ρεύμα, είναι το πρόγραμμά του, η σχέση του με την ταξική πάλη, η κοινωνική του σύνθεση, η ιστορία του και κυρίως η πρακτική του. Τα παραπάνω στοιχεία αποτελούν μία ολότητα, ένα ενιαίο σύνολο και δεν μπορεί να τα δει κανείς ξεκομμένα. Πολλοί αστοί δημοσιολόγοι π.χ. επιλέγουν την κοινωνική σύνθεση του ΠΑΣΟΚ για να πουν «ιδού, αποτελείται από εργάτες κι αγρότες» και έτσι ν' αποδείξουν τη φιλολαϊκότητά του. Οι μαρξιστές, αν θέλουν να αναλύουν διαλεκτικά τα πράγματα, οφείλουν να βλέπουν συνεκτικά το σύνολο των παραγόντων, ώστε να προσανατολίζουν σωστά την κριτική τους.

Αίφνης η ηγεσία του ΚΚΕ, εμφανίζεται με δέκα τόνους επαναστατικότητας και άλλους τόσους ιδεολογικής καθαρότητας. Εμφανίζεται σαν να έρχεται από το πουθενά, σαν να μπήκε στο ιστορικό πλυντήριο και να βγήκε ατσαλάκωτη. Είναι όμως έτσι; Όλα τα προηγούμενα χρόνια έχει ασκηθεί συστηματική, λεπτομερής, με μαρξιστική - λενινιστική σχολαστικότητα και ακρίβεια κριτική στην πορεία του ΚΚΕ και κυρίως στη μεγάλη τομή (δεκαετία 1956 - 1968), όπου το επαναστατικό κόμμα της εργατικής τάξης μετατρεπόταν απ' τα έξω (πραξικόπημα στην 6η Ολομέλεια) και απ' τα μέσα (σομπορουνιστικός χαρακτήρας των εδαίτικων στελεχών του) σ' ένα ρεβιζιονιστικό κόμμα.

Παρόλα αυτά η ηγεσία του ΚΚΕ κάνει ότι δεν καταλαβαίνει. Ποντάρει στην άγνοια των νέων αγωνιστών και στην πνευματική οκνηρία των μελών του ΚΚΕ και παρουσιάζεται τιμητής των πάντων. Σταχυολογούμε, αναγκαστικά λόγω χώ-

ΚΚΕ: Η ιστορική συνέχεια των αυταπατών

γράφει ο
Θανάσης Τσιριγώτης

ρου, ένα απάνθισμα από την τελευταία μήτρα των ρεβιζιονιστικών θέσεων του ΚΚΕ, όπως προέκυψαν ύστερα από το διαζύγιό του με το Συνασπισμό, που ακολούθησαν το 12ο, 13ο και 14ο Συνέδριο.

Οι προτάσεις τους

Το Φλεβάρη του 1995, ένα χρόνο μετά το Μάαστριχτ (κυβέρνηση Μητσοτάκη), η ΚΕ του ΚΚΕ απευθύνει «διακήρυξη προς τον ελληνικό λαό», που εκτός των άλλων γράφει ένα ατελείωτο «κατεβató» για κάθε τομέα με «υπευθυνότητα», «σύνεση» και «ρεαλισμό». Παρά τις επιλεκτικές πολιτικές αναφορές που γίνονταν κυρίως για να κριτικάρει το Συνασπισμό των Κύρκου - Δαμανάκη - Κουβέλη - Κωνσταντόπουλου - Ανδρουλάκη, βασικούς άξονας της ηγεσίας του ΚΚΕ είναι η αναπτυξιολογία, η αυταπάτη για το «δημόσιο τομέα» και τις «ένοπλες δυνάμεις», το άγχος να προτείνει άπειρα μέτρα...

Αντιγράφουμε στο κεφάλαιο για την παραγωγική (!) ανάπτυξη:

«Κύριος μοχλός για την προώθηση του αναπτυξιακού σχεδίου θα είναι ο δημόσιος τομέας της οικονομίας που πρέπει να εκδημοκρατιστεί».

«Να εξυγιανθούν οι προβληματικές επιχειρήσεις και να εκσυγχρονιστούν ώστε να συμβάλουν στη βιομηχανική ανάπτυξη».

«Να γίνει αναδιάρθρωση της αγροτικής παραγωγής με έμφαση στην ανάπτυξη της κτηνοτροφίας και ν' αναπτυχθούν εκείνες οι καλλιέργειες που αξιοποιούν την επιστήμη και τεχνική, τις κλιματολογικές και εδαφολογικές συνθήκες της χώρας μας και που αντέχουν στο διεθνή ανταγωνισμό» (δηλαδή θέτει το κριτήριο της ανταγωνιστικότητας και όχι της κάλυψης των ντόπιων αναγκών).

«Να αναβαθμιστεί η αγροτική εκπαίδευση και έρευνα και να συνδεθεί με την αγροτική παραγωγή» (εννοεί αγροτικά ΙΕΚ, μα σήμερα το ΚΚΕ φωνασκεί κατά της διαρκούς μετεκπαίδευσης των εργαζομένων γιατί αυτό είναι «ευρωπαϊκή εντολή». Τότε όμως έλεγε «να καθιερωθούν συστήματα διαρκούς μετεκπαίδευσης των εργαζομένων στη βιομηχανία, βιοτεχνία, γεωργία»).

Αλλά και για την Ολυμπιακή ιδού το κρι-

τήριο της ανταγωνιστικότητας: «Η Ολυμπιακή αεροπορία μπορεί να εξελιχθεί σε κερδοφόρα και συναλλαγματοφόρα επιχείρηση».

Στις 16.12.2009 ο Ριζοσπάστης, προσπαθώντας να εξηγήσει γιατί η Α. Παπαρήγα πήρε μέρος στη σύσκεψη των αρχηγών, κυκλοφορούσε με πηχιαίο οκτάστηλο τίτλο «βελτίωση της ζωής του λαού δεν γίνεται με την αντιμετώπιση της διαφθοράς»...

Τότε όμως διακήρυξε «προσδευτική μεταρρύθμιση του φορολογικού συστήματος, αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής, χτύπημα των συνθηκών που δημιουργούν τον παρασιτισμό».

Αλλά και για το β' κοινοτικό πλαίσιο (Ντελόρ) είχε «ολοκληρωμένη» πρόταση: «Παλεύει για την πλήρη απόδοση των πόρων της Κοινότητας. Παλεύει για την αξιοποίησή τους σε παραγωγικούς τομείς». Εσπερνε ή όχι αυταπάτες σχετικά με την ποιότητα της Ευρ. Ένωσης; Και το αποκορύφωμα: «Οι κρατικές προμήθειες μπορούν να γίνουν μοχλός ενίσχυσης στην αναδιάρθρωση της οικονομίας και των διεθνών οικονομικών σχέσεων. Κριτήριο αποτελεσματικότητας των κρατικών προμηθειών πρέπει να είναι η ενίσχυση και η αναδιάρθρωση της ντόπιας παραγωγής». Ακριβώς ό,τι έκαναν οι πάσης φύσεως εκσυγχρονιστές και οι νεοφιλελεύθεροι αργότερα...

Αυταπάτες για το αστικό κράτος

Ο εκδημοκρατισμός του αστικού κράτους και των μηχανισμών του είναι το αγαπημένο πολιτικό άθλημα των απανταχού αναθεωρητών. Από τη Χιλή του Αλιέντε ως την Πορτογαλία του Καρβάλιο και από τον μη καπιταλιστικό δρόμο ανάπτυξης του Μπρέζνιεφ ως τη δημοκρατική μεταρρύθμιση του Φλωράκη (μαζί με τον Α. Παπανδρέου), ένα μαύρο νήμα ενώνει τους λεγκαλιστές καιροσκόπους.

Ιδού τι γράφουν:

«Να μεταφερθούν στη Βουλή οι εξουσίες της κυβέρνησης».

«Δικαίωμα για δημοψηφίσματα σε εθνικό ή τοπικό επίπεδο».

«Η Βουλή να είναι ο χώρος όπου θα γίνεται η συζήτηση και ο έλεγχος των επίκαιρων και σοβαρών λαϊκών και εθνικών προβλημάτων».

«Το ΚΚΕ αγωνίζεται για τη δημοκρατική αποκέντρωση του κράτους. Αυτό σημαίνει μεταφορά αρμοδιοτήτων σε εκλεγμένα από το λαό όργανα αυτοδιοίκησης».

Έσπερνε αυταπάτες για τον Καποδίστρια II και έστρωνε το δρόμο σε αντιλαϊκές πολιτικές. Ιδού το τεκμήριο:

«Η καθιέρωση της αυτοδιοίκησης Β' και Γ' βαθμού δημοκρατικά εκλεγμένης από το λαό με άμεση και καθολική μυστική ψηφοφορία».

«Ο αποφασιστικός ρόλος της αυτοδιοίκησης στον προγραμματισμό, με μεταφορά των σημαντικών κοινωνικοοικονομικών δραστηριοτήτων και λειτουργιών από την κεντρική εξουσία στα αιρετά όργανα».

Στη δημόσια διοίκηση;

«Χρειάζεται πάγιο και αξιοκρατικό (!) σύστημα προσλήψεων, προαγωγών και μεταθέσεων».

«Δημοκρατικός κοινοβουλευτικός έλεγχος».

«Αποκέντρωση εξουσιών στους δήμους και κοινότητες και στους οργανισμούς Β' και Γ' βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης».

«Να προωθηθεί ο σεβασμός της προσωπικότητας των αστυνομικών, η αξιοκρατία και η διαφάνεια στις προσλήψεις και στις υπηρεσιακές μεταβολές. Να εξασφαλιστεί η δημοκρατική εκπαίδευση, να εκδημοκρατιστεί η στρατιωτική εκπαίδευση και να καθιερωθεί πατριωτική και δημοκρατική διαπαιδαγώγηση».

Όλη η αναθεωρητική ανοησία, όπως και τα πολλαπλά «επιστημονικά προγράμματα» του ΚΚΕ, θρήθουν από προτάσεις προς την άρχουσα τάξη και το κράτος, πολλές από τις οποίες έγιναν αποδεκτές χωρίς να βελτιωθεί η κατάσταση του λαού μας.

Ας δούμε τις «φοβερές» προτάσεις για την Παιδεία:

«Καθιέρωση ενιαίου εννιάχρονου βασικού σχολείου».

«Μετά την εννιάχρονη εκπαίδευση οι μαθητές να έχουν τη δυνατότητα να συνεχίσουν είτε στο ενιαίο λύκειο είτε στις Σχολές Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

«Να εξασφαλιστεί η Αυτοδιοίκηση των ΑΕΙ και ο εκδημοκρατισμός τους. Τον εθνικό συντονισμό της Ανώτατης Παιδείας ν' αναλάβει Συμβούλιο Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης» (σημερινή πρόταση Μπαμπινιώτη).

«Ν' αλλάξουν τα καταναλωτικά πρότυπα».

Μείναμε σ' ορισμένα απανθήματα των ολοκληρωμένων προτάσεων του ΚΚΕ, που επανέρχονται με διάφορες μορφές. Διότι ο αναθεωρητισμός έχει βαθιές ρίζες και τα σημερινά μερεμέτια του δεν αλλάζουν το βασικό προσανατολισμό του. πηγινετ, όθον

Το 2009 έφυγε, το 2010 ήρθε... θα είναι το 10 το καλό;

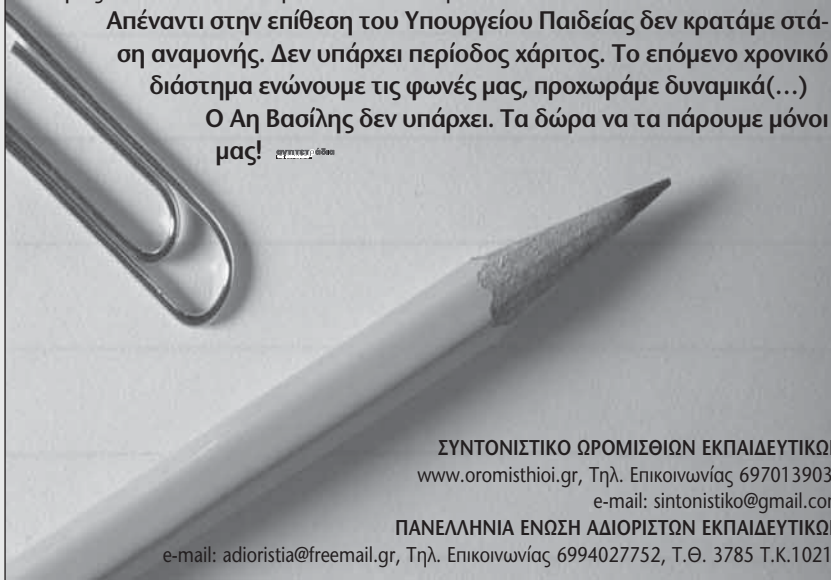
Μια χρονιά εργασιακής ανασφάλειας και αβεβαιότητας πέρασε αναμένοντας τα αποτελέσματα του διαγωνισμού του ΑΣΕΠ για μια θέση στον ήλιο, μετρώντας τα μόρια σαν ψίχουλα, ευελπιστώντας σε μια θέση αναπληρωτή, παρακολουθώντας το όνομά μας που ανεβοκατέβαινε σαν ασανσέρ στους πίνακες ωρομισθίων, περιμένοντας πότε κι αν θα πληρωθούμε τις ώρες που δουλέψαμε, ακούγοντας προεκλογικές δεσμεύσεις και μετεκλογικές κοροϊδίες, βλέποντας το δημόσιο σχολείο να μαραζώνει και τους εαυτούς μας για άλλη μια φορά στην ανεργία.

Η καινούρια χρονιά ήρθε. Και η ευχή για χρόνια πολλά και καλά έχει παραφραστεί σε χρόνια πολλά και με δουλειά. Γιατί κάποιοι φρόντισαν λίγες μέρες πριν να μας δείξουν πόσο κάθε άλλο παρά εύκολο θα είναι το 2010. Η **ανάιτια και προκλητική απόλυση των συναδέλφων ωρομισθίων, ο διαγωνισμός που προκήρυξε το Υπουργείο Παιδείας για τον ιδιώτη που θα αναλάβει να συντάξει το νομοσχέδιο για τις αλλαγές στο δημόσιο σχολείο και τον τρόπο διορισμού των εκπαιδευτικών, το τέλος της υποτιθέμενης διαβούλευσης και η έναρξη νέας, η συνέχεια των θολών, αποπροσανατολιστικών, αλλά και επικίνδυνων δηλώσεων από πλευράς Υπουργείου, δείχνουν ότι το 2010 θα είναι μια χρονιά στην οποία η εκπαιδευτική κοινότητα καλείται να απαντήσει δυναμικά και να διεκδικήσει αυτά που της ανήκουν.**

Κι αν η κα Διαμαντοπούλου προεκλογικά έταζε κατάργηση της ωρομισθίας, αύξηση των αποδοκών, αύξηση των μόνιμων διορισμών, αναβάθμιση των ολοήμερων σχολείων και των αντισταθμιστικών προγραμμάτων της ενισχυτικής και πρόσθετης διδασκαλίας, όλα αυτά δεν ήταν παρά κούφια λόγια. Γιατί η πραγματικότητα άλλα δείχνει και αυτά που φαίνεται να ετοιμάζει το επιτελείο του Υπουργείου είναι ακόμα χειρότερα. **Απαξίωση της προϋπηρεσίας, καθολική εφαρμογή του διαγωνισμού του ΑΣΕΠ ως φίλτρο απόρριψης, ως «κρισάρα» όπως η ίδια δήλωσε, Ζετή δοκιμασία, πάγωμα σε μισθούς, συγχωνεύσεις και κλείσιμο σχολείων είναι μάλλον τα ορεκτικά...**

Ταυτόχρονα, όμως, η χρονιά που πέρασε ήταν μια χρονιά κινητοποιήσεων, μια χρονιά που βρήκε χιλιάδες αδιόριστους, ωρομισθίους και αναπληρωτές συναδέλφους ανά την Ελλάδα στο δρόμο. Απεργιακές κινητοποιήσεις, πορείες, μικρές και μεγάλες μάχες μέσα και έξω από τα σχολεία έδειξαν ότι ο κόσμος του σχολείου δε μασάει κουτόχορτο.

**Απέναντι στην επίθεση του Υπουργείου Παιδείας δεν κρατάμε στάση αναμονής. Δεν υπάρχει περίοδος χάριτος. Το επόμενο χρονικό διάστημα ενώνουμε τις φωνές μας, προχωράμε δυναμικά(...)
Ο Αη Βασίλης δεν υπάρχει. Τα δώρα να τα πάρουμε μόνοι μας!** πηγινετ, όθον

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ ΩΡΟΜΙΣΘΙΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
www.ωρομισθιοι.gr, Τηλ. Επικοινωνίας 6970139038
e-mail: sintonistiko@gmail.com

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΑΔΙΟΡΙΣΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
e-mail: adioristia@freemail.gr, Τηλ. Επικοινωνίας 6994027752, Τ.Θ. 3785 Τ.Κ.10210

Η στάση του ΠΑΜΕ απέναντι στο συνδικάτο

γράφει ο Γιώργος Σόφης

Μια επικίνδυνη τακτική, μια «αριστερή» απεργοσπασία

Μπροστά στην απεργία της 17/12, η ηγεσία και τα μέλη του ΠΑΜΕ εγκαίνιασαν μια πρωτοφανή τακτική. Παρά το γεγονός ότι δεν υπήρχαν κηρυγμένες απεργιακές κινητοποιήσεις, το ΠΑΜΕ καλούσε καταρχάς τα μέλη του σε συμμετοχή στην απεργία που το ίδιο εξάγγειλε. Η πρωτοφανής αυτή ενέργεια, δηλαδή της συμμετοχής σε μια απεργία χωρίς συνδικαλιστική κάλυψη, αποτελεί ένα νέο στοιχείο της πολιτικής του ΠΑΜΕ –και κατ'επέκταση του ΚΚΕ– στην πολιτική και συνδικαλιστική σκηνή. Η ενέργεια αυτή έχει τα εξής σημαντικά χαρακτηριστικά:

Πρώτον, οδηγεί σε τυχοδιακτικές ενέργειες τους εργαζόμενους που θα ακολουθήσουν τις επιλογές του ΠΑΜΕ, αφού είναι πιθανόν να βρεθούν απέναντι στην εργοδοσία χωρίς έστω και τη στοιχειώδη κάλυψη από κάποιο σωματείο.

Δεύτερον, εξατομικεύουν τη σχέση του εργαζόμενου με την απεργία, αφού η συλλογική δράση αντικαθίσταται με την ατομική συμπεριφορά, ανεξάρτητα απ' τις όποιες συλλογικές αποφάσεις.

Τρίτον, οδηγεί σε ρήξη μέσα στο ίδιο το συνδικαλιστικό κίνημα, οδηγώντας το στην παράλυση και τη διάλυση, αφού παύουν πια να έχουν ισχύ οι όποιες απο-

φάσεις είτε των Δ.Σ. είτε των γενικών συνελεύσεων των εργαζομένων.

Στην πραγματικότητα η στάση αυτή του ΠΑΜΕ ανοίγει τον ασκό του Αιόλου μέσα στο συνδικαλιστικό κίνημα. Αφού αρχικά φρόντισε να αποτρέψει κάθε κινητοποίηση από ομοσπονδίες που δεν ελέγχει, στη συνέχεια καταστρατηγεί τις όποιες δομές έχει κατακτήσει το συνδικαλιστικό κίνημα, μέσα από πολύμορφους και παρατεταμένους αγώνες. Στην πραγματικότητα δημιουργεί το κατάλληλο έδαφος για την οριστική διάσπαση του συνδικαλιστικού κινήματος και ανοίγει το δρόμο στην απεργοσπασία, με όποια μορφή και αν αυτή εμφανίζεται.

Αλήθεια, μετά από αυτήν τη στάση του ΠΑΜΕ, που απαξιώνει απόλυτα την έννοια του συνδικάτου, ποιος θα μπορέσει να σταματήσει το δρόμο της απεργοσπασίας της ΠΑΣΚ και της ΔΑΚΕ, που και αυτοί με τη σειρά τους θα καλούν να συμμετέχουν τα μέλη τους σε μια απεργία ή σε απεργοσπασία κατά το δοκούν και ανεξάρτητα από τις αποφάσεις των συνδικάτων;

Πού και πότε το ΠΑΜΕ προκάλεσε γενικές συνελεύσεις ή έστω συγκεντρώσεις των εργαζομένων για να πάρουν την όποια απόφαση για τις κινητοποιήσεις; Στη πραγματικότητα έκανε το ακριβώς

αντίθετο. Αποφάσισε την απεργία και στη συνέχεια την ΕΠΕΒΑΛΕ στα σωματεία και τις ομοσπονδίες που ελέγχει, ενώ ταυτόχρονα απαιτούσε και από τις υπόλοιπες συνδικαλιστικές οργανώσεις να στοιχισθούν πίσω από το ΠΑΜΕ.

Η ενέργεια αυτή του ΠΑΜΕ είναι μια απεργοσπαστική ενέργεια, ανεξάρτητα με ποιο μανδύα επιχειρούν να την καλύψουν. Οι κορόνες, ότι με τον τρόπο αυτό αποκαλύπτουν δήθεν τη γραφειοκρατία και την υποταγή της στη κυβερνητική πολιτική, δεν έχουν καμμία σχέση με την πραγματικότητα, αφού στην πραγματικότητα και αυτοί κινούνται στην ίδια ακριβώς γραμμή, με τις ξεχωριστές τους συγκεντρώσεις, με την αποχή τους από τη δράση των συνδικαλιστικών οργάνων, βοηθώντας τη γραφειοκρατία να μετατοπίζει τις ευθύνες της από τα πραγματικά προβλήματα των εργαζομένων.

Τέλος, η ενέργεια αυτή του ΠΑΜΕ είναι βαθιά αντιδημοκρατική, αφού καταστρατηγεί κάθε έννοια οργανωμένου συνδικαλιστικού κινήματος. Καταπατά τις στοιχειώδεις αρχές λειτουργίας του Σ.Κ., όπως την αρχή της πλειοψηφίας, ενώ προλειάίνει το έδαφος και για μια οριστική ρήξη μέσα στις γραμμές του κινήματος. Είναι φανερό ότι δεν έχουν καταφέρει μέχρι σήμερα να συσπειρώσουν την απαιτούμενη κρίσιμη μάζα προς την κατεύθυνση αυτή. Όμως είναι απόλυτα βέβαιο ότι αποτελεί μία από τις πρώτες προτεραιότητες της ηγεσίας του, κάτι που με μεγάλη χαρά αναμένει και η άρχουσα τάξη, με την οποία υποτίθεται ότι συγκρούεται η πολιτική του ΚΚΕ και του ΠΑΜΕ (και γι' αυτό άλλωστε εισπράττει συνεχώς και το θαυμασμό της πλουτοκρατίας...)

Μπροστά στη νέα κατάσταση που διαμορφώνεται, το ριζοσπαστικό και πραγματικά ταξικό συνδικαλιστικό κίνημα οφείλει να πάρει μέτρα. Οφείλει πρώτα απ'

όλα να αποκαλύψει τις πραγματικές αιτίες της στάσης του ΠΑΜΕ.

Οφείλει επίσης να τραβήξει μία διαχωριστική γραμμή και να μην υπάρχει καμία ταλάντευση, ψευδαίσθηση ή εφηρούκασμός για τον πραγματικό χαρακτήρα του ΠΑΜΕ.

Πρέπει, επίσης, να καταγγεληθεί η στάση αυτή και να απαιτηθεί μέσα από τις γενικές συνελεύσεις των εργαζομένων να τοποθετηθούν καθαρά και ξάστερα τα μέλη του ΠΑΜΕ, αν θεωρούν τον εαυτό τους κομμάτι του ενωμένου συνδικαλιστικού κινήματος ή όχι.

Ο απόηχος της 17ης Δεκέμβρη

Σε καιρούς πολιτικής και συνδικαλιστικής ένδειας, με την ολομέτωπη επίθεση του συστήματος να εντείνεται, όλοι οι ταξικοί συνδικαλιστές ψάχνουν να βρουν τρόπους αντίστασης στο σαρωτικό άνεμο της καπιταλιστικής λαίλαπας. Έτσι προτείνονται διάφορες λύσεις ή «λύσεις», γίνονται απόπειρες προσέγγισης της οδυνηρής πραγματικότητας και των πραγματικών αδιεξόδων.

Είναι αναγκαίο, λοιπόν, να επιχειρήσουμε να βάλουμε τους όρους και τις προϋποθέσεις για μια γόνιμη συζήτηση, έτσι ώστε να συμβάλει ο καθένας μας με ένα θετικό τρόπο και με γνώμονα πρώτα απ' όλα το συμφέρον του κινήματος. Στη συζήτηση αυτή δεν χρειάζονται ούτε «συντροφικά» μαχαιρώματα, ούτε χτυπήματα κάτω απ' τη μέση. Μα πάνω απ' όλα δεν μπορεί να παραμορφώνεται η πραγματικότητα ώστε να βολέψει την πολιτική μας επιλογή. Όλη αυτή η εισαγωγή δεν θα είχε ιδιαίτερο νόημα αν δεν είχαν προηγηθεί οι προφανώς διαφορετικές προσεγγίσεις της κινητοποίησης της 17^{ης} του Δεκέμβρη που οργανώθηκε από το ΠΑΜΕ και συμμετείχαν και οι Αγωνιστικές Παρεμβάσεις.

Είναι γεγονός ότι η συνδικαλιστική γραφειοκρατία στραγγάλισε κάθε προσπάθεια κινητοποίησης απέναντι στη σφοδρότερη επίθεση που έχει δεχθεί η εργατική τάξη τα τελευταία 30 χρόνια, με αρχειρέα τον κακόφημο πρόεδρο της ΓΣΕΕ, Παναγόπουλο, και δεξιό ψάλη τον πρόεδρο της ΑΔΕΔΥ.

Στην ίδια όμως κατεύθυνση κινήθηκε και η ηγεσία του ΠΑΜΕ, η οποία, αφού καταψήφισε όπου μπορούσε την απεργία

ενάντια στον Προϋπολογισμό, στη συνέχεια απαιτούσε από όλους την πλήρη υποταγή στην κινητοποίηση του ΠΑΜΕ, έτσι ώστε να εμφανιστεί ότι είναι η μοναδική δύναμη αντίστασης στην κυβερνητική πολιτική. Αξίζει να αναφέρουμε το τι έγινε στο γενικό συμβούλιο της ΑΔΕΔΥ, έτσι ώστε να γίνει κατανοητός ο πραγματικός ρόλος του ΠΑΜΕ και να μην κρυβόμαστε βάζοντας το κεφάλι στην άμμο. Στην πρόταση που κατατέθηκε και από τις Παρεμβάσεις για απεργία κατ' αρχήν ενάντια στον Προϋπολογισμό, το ΠΑΜΕ μαζί με την ΠΑΣΚΕ, ΚΑΤΑΨΗΦΙΣΑΝ την απεργία, με διαφορετικά βέβαια σκεπτικά, όμως πέρα απ' τα μεγάλα λόγια ταυτί-

συντονισμός υπήρχε μέσα από συνελεύσεις, πρωτοβάθμια σωματεία, ή ομοσπονδίες, εκτός από μερικές ΕΛΜΕ και διδασκαλικούς συλλόγους και ελάχιστα σωματεία του ιδιωτικού τομέα;

Είναι όμως διασπαστική η πολιτική του ΠΑΜΕ; Είναι απλώς μια μοναχική πορεία που πηγάζει από τον ηγεμονισμό της ηγεσίας του ΠΑΜΕ ή αποτελεί μία στρατηγική που με τον ένα ή τον άλλο τρόπο υπηρετεί τις ανάγκες του κεφαλαίου; Εκτιμώ ότι το ΠΑΜΕ –και κατ' επέκταση η ηγεσία του ΚΚΕ– δεν κινείται με έναν ευκαιριακό τρόπο. Έχει χαράξει μια ορισμένη στρατηγική που έχει και σαν σκοπό τη διάσπαση του συνδικαλιστικού κινήματος, ανε-

« Σε ό,τι μας αφορά δηλώνουμε κατηγορηματικά ότι υπερασπιζόμαστε την ενιαία δράση των εργαζομένων μέσα από ενιαία συνδικάτα που παλεύουμε ώστε να εκφράζουν την ταξική ενότητα των εργαζομένων και είμαστε αντίθετοι στα συνδικάτα που χωρίζουν τους εργαζομένους με ιδεολογικά κριτήρια και τα μετατρέπουν σε κομματικά παραρτήματα. |

στηκαν στην αποτροπή της απόφασης για απεργία. Αυτή είναι όλη η αλήθεια και καμία άλλη. Και το τονίζουμε αυτό για να γίνει κατανοητό ότι καμία απολύτως πρόθεση δεν υπήρχε από το ΠΑΜΕ έστω και για κοινή δράση στις 17 του Δεκέμβρη και πολύ περισσότερο για μια προοπτική αγώνων.

Προβάλλεται από ορισμένους συναγωνιστές η άποψη ότι η κινητοποίηση αυτή ξεκινούσε από τα «κάτω» και εξέφραζε τις ανάγκες του μαχητικού κινήματος σήμερα. Μάλιστα, από ορισμένες φωνές ακούγεται και η άποψη ότι η όποια διαφορετική προσέγγιση διασπά την ενότητα των εργαζομένων, που εκφράζεται μέσα απ' την κοινή(;) δράση ενάντια στον Προϋπολογισμό.

Εκτιμούμε ότι οι απόψεις αυτές βρίσκονται σε πλήρη σύγκυση, αλλά και σε πλήρη αναντιστοιχία και με την πραγματικότητα. Ποια ενότητα από τα «κάτω» μπορεί να υπάρξει από μια απόφαση του ΠΑΜΕ που πάρθηκε μακριά από οποιαδήποτε διαδικασία βάσης; Ποια ενότητα και

ξάρτητα από το πότε θα εκδηλώσει την τελική της κίνηση. Είναι γνωστό, άλλωστε, ότι το γραφειοκρατικοποιημένο αυτό συνδικαλιστικό κίνημα συντηρεί αρκετές δεκάδες επαγγελματικά στελέχη του ΠΑΜΕ και του ΚΚΕ, γεγονός που προφανώς αποτελεί και τροχοπέδη για την εφαρμογή της διασπαστικής αυτής πολιτικής.

Το πρόβλημα όμως δεν είναι τι θα κάνει το ΠΑΜΕ. Το πρόβλημα είναι πώς ο καθένας από μας βλέπει την ενότητα του συνδικαλιστικού κινήματος. Είναι δεδομένο ότι είναι ασφυκτική η ποδηγέτηση του συνδικαλιστικού κινήματος απ' τη σοσιαλδημοκρατία και όχι μόνο. Μπορεί όμως να απαντήσει κάποιος στην κατάσταση αυτή με τη «φυγή»; Αυτή η συζήτηση έχει ξαναγίνει μέσα στις γραμμές του πραγματικά ταξικού συνδικαλιστικού κινήματος και η άποψη αυτή ηττήθηκε. Έχει γίνει αναλυτικά μέσα στις Παρεμβάσεις και απορρίφθηκε. Τότε υπήρχαν δυνάμεις που πίστευαν ότι πρέπει να υπάρξει μία πολιτική και ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ρήξη με τις ση-

μερινές δομές των συνδικάτων και να προχωρήσουμε «στις δομές ενός άλλου συνδικαλιστικού κινήματος». Αυτή η άποψη δεν έπεισε και εγκαταλείφθηκε. Φαίνεται όμως ότι από ορισμένους επανέρχεται απ' την πίσω πόρτα. Όμως η πρόταση αυτή σήμερα ακουμπάει πάνω στο ΠΑΜΕ, δηλαδή έχει εναποθέσει τις ελπίδες της στην οργανωτική ρήξη των συνδικάτων του ΠΑΜΕ με το υπόλοιπο συνδικαλιστικό κίνημα και πιθανόν στην πρόσδεσή του με αυτό! Έτσι μόνο μπορεί να εξηγηθεί αυτή η μεταστροφή ορισμένων απόψεων και πολύ περισσότερο τακτικές κινήσεις, που δεν χαρακτηρίζονται και από ιδιαίτερη κομψότητα, όπως έγινε στην τελευταία πορεία, που ορισμένοι επεδίωξαν να μετατρέψουν την ξεχωριστή συγκέντρωση και πορεία των Προπυλαίων σε ουρά της πορείας του ΠΑΜΕ.

Σε ό,τι μας αφορά δηλώνουμε κατηγορηματικά ότι υπερασπιζόμαστε την ενιαία δράση των εργαζομένων μέσα από ενιαία συνδικάτα που παλεύουμε να εκφράζουν την ταξική ενότητα των εργαζομένων και είμαστε αντίθετοι στα συνδικάτα που χωρίζουν τους εργαζομένους με ιδεολογικά κριτήρια και τα μετατρέπουν σε κομματικά παραρτήματα.

Επίσης πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι αυτό σε καμιά περίπτωση δεν σημαίνει υποταγή στις κακό-

φημες ηγεσίες του σημερινού συνδικαλιστικού κινήματος. Άλλωστε ο καθένας μας κουβαλάει την ιστορία του. Και αξίζει να θυμίζουμε στους όψιμους επικριτές μας, ότι πολλοί απ' αυτούς ήταν τότε στις πρώτες γραμμές της γραφειοκρατίας. Η διαφορά μας έγκειται στο ότι στους χαλεπούς καιρούς δεν προτείνουμε τη «φυγή», αλλά το κέρδιμα της ταξικής συνείδησης των εργαζομένων.

Να αναλάβουμε τις ιστορικές μας ευθύνες!

Στους δύσκολους αυτούς καιρούς και μπροστά στη νέα και βαθύτερη κρίση που θα εμφανίζεται με όλο και πιο βίαια χαρακτηριστικά, επιβάλλεται να ξεκαθαρίσουμε με ένα ανοικτό και αποφασιστικό τρόπο δύο κυρίαρχα ζητήματα. Την τακτική μας και τα μέτωπα πάλης

Είναι πασίγνωστη η γραμμή «της αντεπίθεσης και της ανυπακοής» που διακηρύσσει η ηγεσία του ΚΚΕ και του ΠΑΜΕ.

Μια πολιτική βαθιά τυχοδιωκτική, αφού την ίδια στιγμή που καλεί τους εργαζομένους σε «ανυπακοή και σύγκρουση», «μεγάλη έφοδο», όπως διακηρύσσει με έντονο βερμπαλισμό, την ίδια στιγμή υπογράφει συμβάσεις ακόμα πιο χαμηλές και

απ' τις κακόφημες συμβάσεις της ανυπόληπτης ΓΣΕΕ.

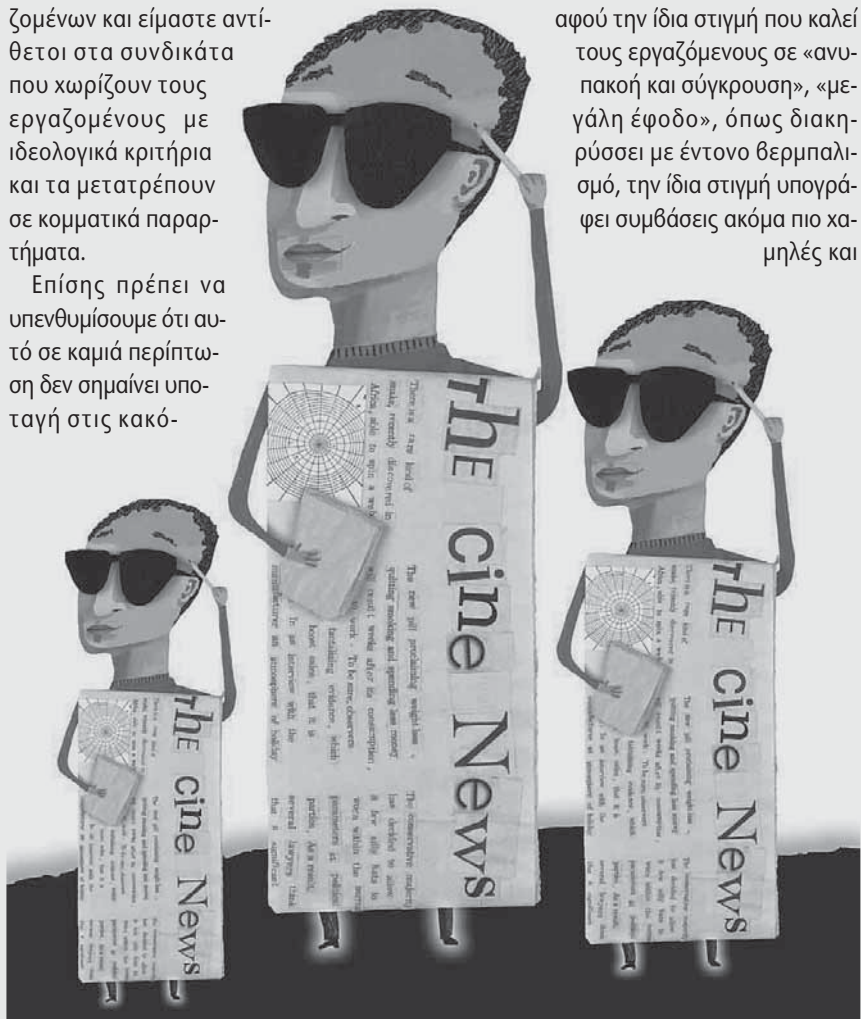
Η γραμμή αυτή όμως συγκινεί και ορισμένες δυνάμεις της λεγόμενης εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς, οι οποίες αφού ανακάλυψαν ένα νέο ανώτερο στάδιο του καπιταλισμού μετά τον ιμπεριαλισμό, τον ολοκληρωτικό καπιταλισμό, είναι έτοιμοι και αυτοί για τη μεγάλη εφορμή για τον κομμουνισμό εδώ και τώρα! Μάλιστα είναι τόσο βέβαιοι για την επερχόμενη ανατροπή που προβάλλουν και σχέδια στρατηγικής διαχείρισης, μέσα απ' το πέρασμα στον εργατικό έλεγχο των τραπεζών και των μεγάλων βιομηχανικών μονάδων!

Τέτοιες πολιτικές είναι τουλάχιστον ανεδαφικές. Είναι όμως ταυτόχρονα και επικίνδυνες, γιατί δημιουργούν σύγχυση αλλά και απογοήτευση στους εργαζομένους και ανέργους. Έτσι η προβολή και των αντίστοιχων βερμπαλιστικών αιτημάτων αποσυσπειρώνει τις όποιες κινητοποιήσεις, ιδιαίτερα μάλιστα αν υπάρχει απέναντι στην κατάσταση αυτή και ο ασφυκτικός έλεγχος της γραφειοκρατίας. Τη στιγμή που οι εργαζόμενοι βρίσκονται στις πιο δύσκολες μέρες ακούγονται αιτήματα που θυμίζουν προεπαναστατικές περιόδους. Τέτοιες πολιτικές, τέτοιες τακτικές αποπροσανατολίζουν, διασπών και απομαζικοποιούν τους αγώνες.

Ιδού λοιπόν ένα πρώτο πεδίο συνεννόησης, ένα πρώτο πεδίο δημιουργικής δράσης, έτσι ώστε να πείθουμε, να ενώνουμε τους εργαζομένους και να μην πλειοδοτούμε στον πλειστηριασμό μιας ψεύτικης επαναστατικότητας, χωρίς να μπορούμε να υλοποιήσουμε έστω και μία αράδα των απόψεών μας.

Τέλος, ας απαντήσουμε με έναν καθαρό και ευθύ τρόπο: Θέλουμε να ενώσουμε τους εργαζομένους πάνω στα συγκεκριμένα αιτήματα της τάξης και να αντιμετωπίσουμε μαζί με αυτούς την καπιταλιστική λαίλαπα ή να ξεφύγουμε απ' τη σημερινή πραγματικότητα, δημιουργώντας ένα μικρό γαλατικό χωριό που θα αφορά μόνο εμάς, ενώ για όλους τους άλλους θα είναι απλά μια μικρή ντίσενυ-λαντ, που θα έρχονται να την βλέπουν σαν κάποιο αξιοπερίεργο αξιοθέατο;

Αυτό είναι ένα στοιχείο που θα καθορίσει επίσης την πορεία του αγωνιστικού και ταξικού κινήματος. Ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα! ΜΑΡΤΙΝΟΣ, 6/06

Νηπιαγωγεία, ιδιωτικοποίηση και υποδομές

γράφει ο Πέτρος Μενδώνης,
εκπρόσωπος των Παρεμβάσεων, Κινήσεων,
Συσπειρώσεων στο ΔΣ του ΙΠΕΜ ΔΘΕ

Το παρακάτω σημείωμα στηρίζεται σε στοιχεία που δημοσίευσε το Υπουργείο Παιδείας για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση (http://www.ypepth.gr/el_ec_category6638.htm) και ισχυρίζεται ότι ενισχύεται η ιδιωτικοποίηση της προσχολικής αγωγής και ότι το γεγονός αυτό συνδέεται και με την έλλειψη υποδομών των δημόσιων νηπιαγωγείων.

1. Η φοίτηση των νηπίων πλησιάζει σε αριθμούς τη φοίτηση των μαθητών ανά τάξη στο δημοτικό σχολείο, άρα τείνει να γίνει καθολική. (Το 2008-2009 φοιτούσαν στο νηπιαγωγείο 104.350 νήπια, στην α' τάξη 109.449 μαθητές, στη β' 106.041, στη γ' 103.626 κ.λπ. Το 2006-2007 στο νηπιαγωγείο φοιτούσαν λιγότερα από 85.000 νήπια.)

2. Και στις δύο αυτές στιγμές η φοίτηση των προνηπίων υστερεί σε σχέση με αυτή των νηπίων. Το φαινόμενο αυτό τείνει να ενισχυθεί τα τελευταία χρόνια, αφού η φοίτηση των προνηπίων μειώνεται, ενώ η φοίτηση των νηπίων αυξάνεται (Πίνακας 1).

3. Η εξέλιξη αυτή αφορά κυρίως τα δημόσια νηπιαγωγεία. Στα δημόσια νηπιαγωγεία ο αριθμός των φοιτούντων νηπίων αυξήθηκε κατά 13.923 (17%), ενώ ο αριθμός των φοιτούντων προνηπίων μειώθηκε κατά 5.419 (-10%). Στα ιδιωτικά ο αριθμός των προνηπίων αυξήθηκε κατά 844 (67%), ενώ αλματώδη αύξηση γνώρισε και ο αριθμός των νηπίων (5.192 περισσότερα νήπια στα ιδιωτικά σχολεία, αύξηση 160%) (Πίνακας 2).

4. Με τα δεδομένα αυτά μπορούμε να μιλάμε για πορεία ιδιωτικοποίησης της προσχολικής αγωγής, αφού, ενώ το 2006-2007 σε κάθε ένα νήπιο που φοιτούσε σε ιδιωτικό νηπιαγωγείο αντιστοιχούσαν 25 που φοιτούσαν σε δημόσιο, το 2008-2009 κάθε νήπιο που φοιτούσε σε ιδιωτικό νηπιαγωγείο αντιστοιχούσε σε 11 που φοι-

τούσαν σε δημόσιο. Σε ό,τι αφορά τα προνήπια η αναλογία έπεσε από το 1/45 στο 1/24.

5. Η τάση αυτή φαίνεται να ξεπερνά τα δεδομένα της φοίτησης στο δημοτικό σχολείο όπου για κάθε μαθητή που φοιτά σε ιδιωτικό σχολείο αντιστοιχούν περίπου 13 που φοιτούν σε δημόσιο (12,7 για το 2008-2009 και 12,9 για το 2006-2007).

6. Στην Αττική ενώ το 2006-2007 σε κάθε νήπιο ιδιωτικού νηπιαγωγείου αντιστοιχούσαν 11 νήπια δημόσιου, το 2008-2009 η ίδια αναλογία πέφτει στο 1/7. Για τα προνήπια η ίδια αναλογία

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.

Χρονιά	2006 - 2007	2008 - 2009
Νήπια	84.920	104.350
Προνήπια	58.177	53.602
Σύνολο	143.097	157.637

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.

	Δημόσια		Ιδιωτικά	
Χρονιά	2006-2007	2008-2009	2006-2007	2008-2009
Νήπια	81.686	95.609	3.234	8.426
Προνήπια	56.922	51.503	1.255	2.099

περνάει από το 1/18 το 2006-2007 στο 1/10 το 2008-2009. Τα τμήματα ιδιωτικών νηπιαγωγείων στην περιοχή αυτή σχεδόν διπλασιάστηκαν (237 από 131, αύξηση 81%) ενώ τα τμήματα των δημόσιων νηπιαγωγείων αυξήθηκαν μόνο κατά 7% (1984 από 1855).

7. Στην υπόλοιπη Ελλάδα οι αλλαγές είναι εξίσου μεγάλες, αλλά επειδή η εκκίνηση έγινε από πολύ χαμηλά επίπεδα, τα αποτελέσματα είναι λιγότερο έντονα. Έτσι για το 2008-2009 σε κάθε δεκάξι νήπια που φοιτούσαν στο δημόσιο νηπιαγωγείο αντιστοιχεί ένα που φοιτά σε ιδιωτικό, ενώ το 2006-2007 η ίδια αναλογία ήταν 1/58. Στα προνήπια η ίδια αναλογία για το 2008-2009 ήταν 1/37 και για το 2006-2007 ήταν 1/91. Τα τμήματα δημόσιων νηπιαγωγείων αυξήθηκαν από 6856 σε 7172 (4,6%), ενώ τα τμήματα των ιδιωτικών από 86 έφτασαν τα 269 (αύξηση αύξηση 190%).

8. Από όλα τα παραπάνω μπορούμε με ασφάλεια να συνάγουμε το συμπέρασμα ότι : α. η κατάκτηση της απεργίας του 2006 (υποχρεωτική φοίτηση στα νηπιαγωγεία για ένα χρόνο) έφερε πολλά νήπια στα νηπιαγωγεία, αλλά ο τρόπος εφαρμογής της έδιωξε από αυτά αρκετά προνήπια, β. η πορεία μετά το 2007 είναι πορεία ιδιωτικοποίησης της προσχολικής αγωγής.

9. Από τα συγκεκριμένα στοιχεία δεν μπορούμε να κατανοήσουμε αν τα νήπια που ήρθαν στην προσχολική αγωγή ανήκουν σε κατηγορίες που έμειναν έξω από τους θεσμούς προσχολικής αγωγής ή αν ανήκουν σε κατηγορίες που συμμετείχαν σε θεσμούς προσχολικής αγωγής οι οποίοι όμως δεν ήταν ενταγμένοι στο υπουργείο Παιδείας και δεν αναγνωρίζονται ως νηπιαγωγεία.

10. Η μείωση του αριθμού των προνηπίων των δημόσιων νηπιαγωγείων σε αντίθεση με την αύξησή τους στα ιδιωτικά νηπια-

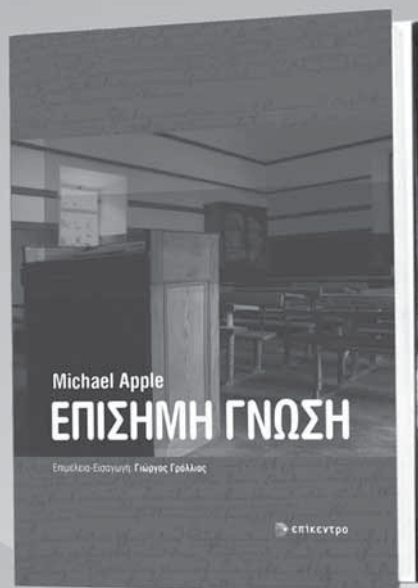
γωγεία δείχνει ότι η πορεία ιδιωτικοποίησης συνδέεται με την έλλειψη υποδομών του δημόσιου νηπιαγωγείου.

11. Χωρίς ερμηνεία παραμένει και το φαινόμενο της διαφοροποίησης της Αττικής σε ό,τι αφορά την πορεία ιδιωτικοποίησης: γιατί το φαινόμενο είναι πολύ πιο έντονο στην Αττική; Από τη μία πλευρά θα μπορούσε να ισχυρισθεί κανείς ότι αυτό οφείλεται σε ιδιαίτερα κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά των κατοίκων της περιοχής. Ο ισχυρισμός αυτός ενισχύεται από το γεγονός ότι η συμμετοχή της ιδιωτικής εκπαίδευσης στην Αττική είναι ιδιαίτερα αυξημένη σε σχέση με την υπόλοιπη Ελλάδα και στο δημοτικό σχολείο (για κάθε ένα μαθητή ιδιωτικού δημοτικού σχολείου της Αττικής αντιστοιχούσαν κάτι παραπάνω από 6 μαθητές δημόσιου σχολείου και το 2006-2007 και το 2008-2009). Από την άλλη το φαινόμενο θα μπορούσε να ερμηνευθεί από την έλλειψη υποδομών. Στην Αττική έχουμε το φαινόμενο της φυγής των προνηπίων από το δημόσιο νηπιαγωγείο (ο αριθμός τους μειώθηκε κατά 5.088 ή 34% από το 2006-2007 στο 2008-2009), ενώ στην υπόλοιπη Ελλάδα τα προνήπια των δημόσιων νηπιαγωγείων παραμένουν ουσιαστικά σταθερά (αύξηση 0,7%). Επιπλέον, στην Αττική ο αριθμός νηπίων ανά τμήμα δημόσιου νηπιαγωγείου πλησιάζει το ανώτατο όριο (20,5 μαθητές ανά τμήμα), γεγονός που ενισχύει τον ισχυρισμό ότι μεγάλος αριθμός δημόσιων νηπιαγωγείων δεν μπορεί να εγγράψει επιπλέον φοιτούντες.

Υ.Γ. Το σημείωμα αυτό κατατέθηκε στην τελευταία συνεδρίαση του Δ.Σ. του ΙΠΕΜ ΔΟΕ στις 18/12/09 με σκοπό να εξεταστεί το συγκεκριμένο ζήτημα στα πλαίσια του προγραμματισμού του ΙΠΕΜ. ΕΠΙΤΡΟΠΗ

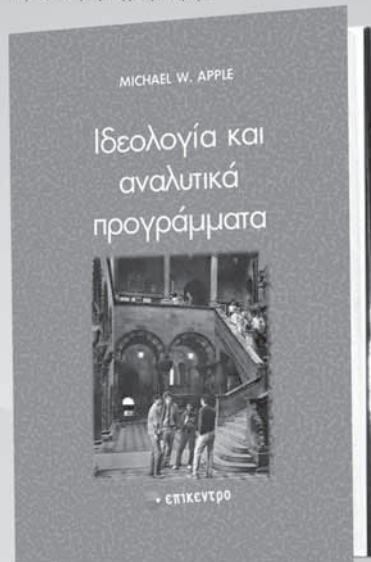

...η εκπαίδευση με ένα μηχανιστικό τρόπο αναπαράγει την ταξική, την οικονομική και την πολιτιστική δομή του καπιταλιστικού συστήματος. Στη διαπίστωση αυτής της αναπαραγωγικής διαδικασίας, οι ριζοσπαστικοί παιδαγωγοί και κοινωνικοί επιστήμονες σ' ένα μεγάλο βαθμό αγνόησαν την εσωτερική λειτουργία και ζωή των σχολείων καθώς και τη δυνατότητα των μαθητών/τριών να αντισταθούν και να διεκδικήσουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια τους.

Η *Επίσημη Γνώση*, είναι έργο ενός διανοούμενου ο οποίος κινήθηκε ενάντια στο ρεύμα ως μάχιμος διανοούμενος, πράγμα πολύ σημαντικό στις μέρες μας, οι οποίες, μεταξύ άλλων, χαρακτηρίζονται από την επικράτηση εντελώς διαφορετικών πρακτικών μεταξύ των ακαδημαϊκών, οι οποίες εκτείνονται από την παραίτηση μέχρι τον κυνισμό. Με ένα πλούσιο μείγμα βαθιάς ανησυχίας και αληθινής ελπίδας, το *Επίσημη Γνώση* είναι ένα σημαντικό σύγγραμμα για όλους εκείνους που νοιάζονται για τη διδασκαλία των παιδιών μας.

Το βιβλίο αυτό του Apple, με το διάχυτο ανθρωπισμό του και την κριτική διάθεση που το διαπνέει, θα βοηθήσει τον Έλληνα εκπαιδευτικό στη θεωρητική κατανόηση της εκπαιδευτικής πρακτικής. Ακόμα θα τον οπλίσει κατάλληλα ώστε να προστατευτεί και να προστατεύσει την ελληνική εκπαίδευση από όλες τις τεχνοκρατικές τάσεις που τα τελευταία χρόνια με πολύ βαρύγδουπη επιστημοσύνη κατέκλυσαν την παιδαγωγική μας σκηνή...

Η ασφάλιση στη δίνη της τρομοκρατίας των ελλειμμάτων

Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, μετά την τρομοκρατία του ελλείμματος, για χάρη του οποίου προχωρά το 2010 σε νέα φοροαφαίμαξη των εργαζόμενων και περιστολή των κοινωνικών δαπανών, συστηματικά επιχειρεί μέσω «διαρρών» στα ΜΜΕ αλλά και επισήμων συνεντεύξεων να επιβάλει κλίμα τρομοκρατίας σχετικά με το ασφαλιστικό σύστημα. Προσπαθεί να πείσει τους εργαζόμενους, πως το ασφαλιστικό βρίσκεται στα όρια της κατάρρευσης και πως μόνη του σωτηρία είναι η συναίνεση των εργαζόμενων σε μια βαθιά μεταρρύθμισή του, που «αναγκαστικά» θα σημάνει και περιορισμό των παροχών. Πρόκειται για ξεκάθαρο εκβιασμό, ώστε η ασφάλιση –μέσω διάφορων διαδρομών και μεταβατικών ρυθμίσεων– να μετατραπεί από δημόσιο αγαθό σε χώρο εκμετάλλευσης και κερδοφορίας για το κεφάλαιο. Επιπλέον, περιγράφεται η εκτεταμένη διάλυση του ασφαλιστικού συστήματος ως ανάγκη και προϋπόθεση

για τη «σωτηρία» των οικονομικών του κράτους και την εφαρμογή του Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης.

Οι «αναγκαστικές» αποφάσεις του ευρωπαϊκού δικαστηρίου

Στο πλαίσιο αυτό η κυβέρνηση αξιοποιεί και την απόφαση του ευρωπαϊκού δικαστηρίου για την ασφάλιση. Το σημαντικότερο μέρος της απόφασης δεν είναι αυτό που ζητά την εξίσωση των ορίων ηλικίας, αλλά αυτό που χαρακτηρίζει την ασφάλιση των δημοσίων υπαλλήλων ως επαγγελματική και όχι ως κοινωνική. Επαγγελματική ασφάλιση σημαίνει ατομική ευθύνη του εργαζόμενου για τη συνταξιοδότησή του σαν άλλου είδους ελεύθερου επαγγελματία. Σημαίνει, επίσης, πως η ευθύνη για την κατάσταση των ταμείων μεταφέρεται στους εργαζόμενους! Ταυτόχρονα (και βολικά) «εμποδίζεται» το κράτος να παρέμβει στα ζητήματα χρηματοδότη-

σης των ταμείων και ορίων ηλικίας. Η επαγγελματική ασφάλιση είναι η πρώτη επίσημη και με τη βούλα του κράτους αποδοχή της ιδιωτικής ασφάλισης ως μέρος της ασφάλισης του εργαζόμενου. Το ΠΑΣΟΚ έχει τις πολιτικές ευθύνες σε αυτό γιατί μαζί με τη ΝΔ συναίνεσε στο χαρακτηρισμό της υπόθεσης σαν επαγγελματικής ασφάλισης (και ως κυβέρνηση το 2004 και ως αντιπολίτευση μετά) και δεν υπεράσπισε τον κοινωνικό χαρακτήρα της. Τώρα νίπτει τα χείρας του και δηλώνει «αναγκασμένο» να εφαρμόσει την απόφαση. Το ανατριχιαστικό είναι πως η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ ετοιμάζεται να προβάλει σαν εναλλακτική λύση για να «ξεγελαστεί» η Ε.Ε. και η «αναγκαστικότητα» της επαγγελματικής ασφάλισης των Δ.Υ. την ασφάλιση όλων των εργαζομένων στο δημόσιο στο ΙΚΑ(!), με το σκεπτικό πως η ασφάλιση του ΙΚΑ χαρακτηρίζεται ως κοινωνική από την Ε.Ε.! Δηλαδή θέλει να βάλει τους Δ.Υ. να επιλέξουν μεταξύ της Σκύλας (της αύξησης των ορίων ηλικίας και της Χάρυθδης μια χειρότερης σε παροχές ασφάλισης).

Η αποτύπωση του σχεδίου της επαγγελματικής ασφάλισης στον Προϋπολογισμό

Ο προϋπολογισμός απεικονίζει σε κάθε αναφορά του τη λογική της επαγγελματικής ασφάλισης Έτσι, στο επίπεδο της χρηματοδότησης μειώνονται οι καταβολές του δημοσίου συνολικά στα διάφορα ταμεία κατά περίπου 1,5 δις ευρώ (-10,3%). Χαρακτηριστικό της λογικής περί επαγγελματικών ταμείων είναι το ότι η εισφορά του δημοσίου στη συνταξιοδότηση των δημοσίων υπαλλήλων χαρακτηρίζεται ως έλλειμμα! Πουθενά όμως δεν αναφέρονται τα διαφυγόντα έσοδα από την εισφοροδιαφυγή ακόμα και του ίδιου του δημοσίου, που χρωστά ως εργοδότης στα ταμεία εισφορές 3,35 δις από το 2004. Πουθενά δεν αναφέρονται τα επιμέρους σκάνδαλα με τις εισφορές των εργαζομένων σε φορείς του δημοσίου που έχουν παρακρατηθεί αλλά δεν έχουν αποδοθεί στα ταμεία.

Οι εισφορές των εργαζομένων και του δημοσίου στα ταμεία εμφανίζονται μειωμένες το 2010! Και αυτό όχι γιατί θα μειωθούν οι κρατήσεις μας αλλά γιατί θα είναι λιγότεροι οι δημόσιοι υπάλληλοι. Προβλέπονται μόλις 27 εκ ευρώ για μόνιμους διορισμούς, το αντίστοιχο κον-

δύλι για ελαστική εργασία είναι 132εκ σε όλο το δημόσιο και επιπλέον 101εκ για ωρομίσθιους. Είναι επίσης διακηρυγμένη η πρόθεση της κυβέρνησης να εφαρμόσει την αναλογία 5 αποχωρούν /1 προσλαμβάνεται σχετικά με τους διορισμούς στο δημόσιο. Λιγότεροι μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι σημαίνει και ταχύτερη χειροτέρευση των οικονομικών των ταμείων λόγω μείωσης των εισφορών. Έτσι θα προετοιμαστούν σύντομα και στο όνομα της «βιωσιμότητας» των ταμείων νέες περικοπές στα ασφαλιστικά δικαιώματα. Αποδεικνύεται πως η κοινωνική ασφάλιση συνδέεται άμεσα με την μόνιμη και σταθερή εργασία, πως η ύπαρξη της μιας είναι προϋπόθεση για την ύπαρξη και της άλλης και πως και οι δύο χτυπιούνται ανελέητα στη λογική του «περιορισμού» των δαπανών.

Όμως οι δαπάνες που δεν περιορίζονται είναι αυτές προς το κεφάλαιο. Το δημόσιο θα πληρώνει για 4 χρόνια εργοδοτικές εισφορές για νέους εργαζόμενους. Θα συμβεί το εκπληκτικό: Οι εργαζόμενοι με τους φόρους τους θα πληρώνουν και το τμήμα της ασφάλισης που αντιστοιχεί στους εργοδότες! Μακιαβελική σύλληψη που ονομάζεται «προστασία της απασχόλησης»! Τελικά είναι ξεκάθαρο πως οι συνεχείς αναδιαρθρώσεις που σχεδιάζονται σημαίνουν μείωση τους εργατικού κόστους για κάθε εργοδότη, ξεκάθαρη κλοπή των εργαζόμενων και λειτουργία του δημοσίου με όρους και κριτήρια της αγοράς.

Οι προθέσεις τους είναι σαφείς και δεν ντρέπονται να τις περιγράψουν

Ο προϋπολογισμός περιγράφει με σαφήνεια το ασφαλιστικό τοπίο που θέλουν να διαμορφώσουν: «Η θεσμοθέτηση της βασικής σύνταξης ως κοινή αφετηρία και η σταδιακή διαμόρφωση... του κατώτατου ορίου των 950 ευρώ για το ζευγάρι και των 550 ευρώ για το μεμονωμένο συνταξιούχο», «συγκώνευση των ασφαλιστικών ταμείων σε μεγάλους βιώσιμους φορείς», «αναδόμηση των μονάδων πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας», (σελ. 31, εισηγητική έκθεση ΓΚΠ). Αυτή τη σύνταξη πείνας θα εξασφαλίζει το δημόσιο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, ούτε 500 ευρώ για κάθε συνταξιούχο στα ζευγάρια! Αυτός είναι ο 1^{ος} από τους τρεις πυλώνες ασφάλισης του συστήματος της τριμερούς χρηματοδότησης που οραματίζεται και διακηρύττει το ΠΑΣΟΚ, η ΝΔ και το ΛΑΟΣ. Ο 2^{ος} πυλώνας είναι η επαγγελματική ασφάλιση, όπου κάθε παραπάνω παροχή (αποδοχές ή καλύψεις περίθαλψης) θα είναι άμεσα συνδεδεμένη με το ύψος των εισφορών του εργαζόμενου. Ο 3^{ος} πυλώνας δεν είναι άλλος από την ιδιωτική ασφάλιση, για την οποία προτίθεται η κυβέρνηση να ενισχύσει τα ήδη υπάρχοντα φορολογικά κίνητρα!

Είναι προφανές πως για την εξασφάλιση κοινωνικού συστήματος ασφάλισης με τόσο χαμηλές παροχές είναι απαραίτητα πολύ λιγότερα χρήματα ακόμα και από τα

ελάχιστα σημερινά. Η ακόμα μεγαλύτερη συγκώνευση των ταμείων επιβάλλεται ώστε να γίνουν πιο εύκολα οι προς τα κάτω εξισώσεις συντάξεων και παροχών στο ύψος του 1^{ου} πυλώνα. Η αναδόμηση του συστήματος περίθαλψης θα σημαίνει μετακίνηση σημαντικού μέρους του κόστους περίθαλψης στον ασφαλισμένο, αφού σε ένα επαγγελματικό σύστημα ασφάλισης αυτός είναι υπεύθυνος για τις καλύψεις του.

Θέλουν να αυξήσουν τα όρια συνταξιοδότησης

Οι προεκλογικές υποσχέσεις για μη αύξηση των ορίων τώρα, έγιναν «μικρή» αύξηση των γενικών ορίων και πολύ μεγαλύτερη για επιμέρους κατηγορίες ασφαλισμένων. Ειδικότερα, ετοιμάζουν αύξηση των ορίων συνταξιοδότησης για το σύνολο των εργαζομένων, βασισμένοι και στην απόφαση του ευρωδικαστηρίου, που άμεσα θα σημαίνει 5 -17 χρόνια αύξηση εργασίμου βίου για 140.000 γυναίκες Δ.Υ. Εδώ υπάρχει επιπλέον πλειάδα επιλογών για το πώς θα αναγκαστούν οι εργαζόμενοι να δουλεύουν μέχρι τα γεράματα. Συζητούν για ένα ή πολλά από τα παρακάτω:

- Περικοπή των πρόωρων συνταξιοδοτήσεων και διατήρησή τους μόνο σε σπάνιες και ειδικές περιπτώσεις, όπως ανίατη ασθένεια, αναπηρία ή στα αναθεωρημένα (και λιγότερα) βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα.

- «Εθελοντική» παράταση του εργασιακού βίου πάνω από το 65^ο ή και το 67^ο έτος ηλικίας και αύξηση της ποινής για πρόωρη συνταξιοδότηση. Επαναφορά των διατάξεων του νόμου Σιούφα, που αυξάνει το όριο συνταξιοδότησης από τα 58 στα 60 χρόνια για 35 χρόνια δουλειάς.

Θέλουν να μειώσουν τις συντάξεις

Πίσω από τη διακήρυξη περί «εξασφάλισης ενιαίας αφετηρίας 550 ευρώ σύνταξης» κρύβεται το σχέδιο ταπείνωσής της στο επίπεδο αυτό ή ο πρόωρος θάνατος του εργαζόμενου. Έτσι εξετάζουν πλειάδα αλληλοσυμπληρούμενων μέτρων όπως:

- Υπολογισμό των συντάξεων με βάση τις εισφορές που έχουν καταβληθεί από την αρχή του εργάσιμου βίου ενός εργαζόμενου. Αυτό θα σημαίνει σύνταξη στο 40-45% των σημερινών συντάξεων!

• Άμεση ενοποίηση των ταμείων, όπως προβλέπει ο νόμος Ρέππα, 3029/2002 του ΠΑΣΟΚ που θα οδηγήσει σε εξίσωση προς τα κάτω των συντάξεων πολλών ταμείων.

• Αύξηση των penalty για πρόωρη συνταξιοδότηση. Εδώ ο εργαζόμενος θα έχει την επιλογή να εργαστεί μέχρι να πεθάνει ή να βγει στη σύνταξη νωρίτερα με χαμηλές αποδοχές.

• Θεσμοθέτηση και καθολική εφαρμογή του 20% μέγιστο για επικουρικές συντάξεις. Για τους εργαζόμενους στο δημόσιο αυτό σημαίνει νέα μείωση, αφού το σύνολο από διάφορες επικουρικές συντάξεις φτάνουν στο 40% της σύνταξης.

Θέλουν να αυξήσουν τις εισφορές των εργαζομένων

Στη λογική του περιορισμού των «ελλειμμάτων» θα προσπαθήσουν να απομυζήσουν τον εργαζόμενο, απειλώντας με καταρρεύσεις ταμείων, που χρειάζονται άμεση χρηματοδότηση προκειμένου να πάρουν παράταση ζωής. Γι' αυτό και η φιλολογία στα ΜΜΕ περί μη επιβίωσης του ασφαλιστικού 10χρόνια νωρίτερα. Σκέφτονται τις παρακάτω επιλογές:

- Αύξηση των εισφορών προς μια σειρά ταμεία. Στα πλαίσια αυτά επαναφέρεται κάθε τόσο στο τραπέζι η παρακράτηση ενός μισθού σε δόσεις για το ΤΠΔΥ, ή η επέκταση των κρατήσεων για αυτό και σε όλα τα επιδόματα.
- Περικοπή κάλυψης σε έξοδα περίθαλ-

ψης. Συζητούν σοβαρά για λίστα φαρμάκων, με τα υπόλοιπα να μην χορηγούνται και κατάργηση της κάλυψης για μεγάλο αριθμό εξετάσεων.

Το περίφημο «διπλογραφικό» σύστημα μηχανογράφησης των νοσοκομείων δεν είναι μέσο για τον περιορισμό των δαπανών των νοσοκομείων, αλλά για τη μεταφορά τους στις πλάτες των ασφαλισμένων. Δεν θίγει τις τιμές των φαρμάκων και άλλων αναλώσιμων που χρησιμοποιούνται μέσα στα νοσοκομεία και που είναι τιμές άγριας κερδοφορίας των φαρμακευτικών εταιριών. Αντίθετα σε μελλοντικό χρόνο η χρήση του συστήματος αυτού θα επιτρέψει την ανταποδοτικότητα στην περίθαλψη μέσω χρήσης του ΑΜΚΑ. Δηλαδή ο κάθε εργαζόμενος θα έχει δικαίωμα χρήσης του ποσού που μέσω των κρατήσεων του πιστώνεται στον ΑΜΚΑ του. Οτιδήποτε παραπάνω επί πληρωμή... Ήδη άλλωστε είναι δεκάδες οι εξετάσεις που βαρύνουν αποκλειστικά τις τσέπες των ασφαλισμένων στο δημόσιο, αφού δεν καλύπτονται πλέον από τον ΟΠΑΔ. Καθόλου τυχαίες δεν είναι οι «προσφορές» όλων των τραπεζών για κάλυψη ακόμα και βασικών εξετάσεων με κάποια χρέωση του λογαριασμού ή με την αγορά – έκδοση κάποιας κάρτας.

Η αύξηση των εισφορών χρησιμοποιείται και ιδεολογικά, πιο πολύ από κάθε άλλο μέσο, για να επιτευχθεί η συναίνεση των εργαζομένων στην ιδιωτική ασφάλιση, να συνηθίσει δηλαδή ο εργαζόμενος πως για το σημερινό επίπεδο ασφάλισης – περίθαλψης που έχει θα πρέπει συνεχώς να πληρώνει περισσότερα.

Δεν είναι απειλή, συμβαίνει ήδη!

Η επίθεση αυτή έχει ξεκινήσει εδώ και χρόνια και σήμερα βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη. Πολλές διατάξεις των αντισσφαλιστικών νόμων ήδη είναι σε εφαρμογή στις παραπάνω κατευθύνσεις. Συγκεκριμένα:

- Από 1^η Γενάρη κάθε χρόνου τίθενται σε εφαρμογή μια σειρά αντιδραστικών ρυθμίσεων του αντισσφαλιστικού νόμου Ρέππα (3029/2002), όπως η αλλαγή στον υπολογισμό της σύνταξης. Ως βάση υπολογισμού χρησιμοποιείται ο μέσος όρος της τελευταίας 5ετίας αντί του τελευταίου μισθού. Από 1/1/2008 υπολογίζεται σε δυο μέρη: α) τα χρόνια που έχει συμπληρώσει ο εργαζόμενος ως το 2007 επί 80%

επί του τελευταίου μισθού και τα υπόλοιπα επί ποσοστού σταδιακά μειούμενου ως το 70% του μέσου όρου των αποδοχών της τελευταίας πενταετίας. Έτσι το 2010 η μείωση θα είναι 3%.

• Υπάρχει πρόβλεψη για τζογάρισμα των αποθεματικών των ταμείων έως και 70% στο χρηματιστήριο και στα ομόλογα, ενώ προκλητικά προσβλέπουν στην «ανάκαμψη» της οικονομίας για άνοδο των μετοχών και των ομολόγων και άρα των αποθεματικών. Το τι σημαίνει αυτό το γνωρίζουμε πολύ καλά οι δημόσιοι υπάλληλοι, όταν μεγάλο κομμάτι των αποθεματικών των επικουρικών μας ταμείων έχουν χαθεί σε τέτοια παιχνίδια.

• Αύξηση των ημερών ασφάλισης του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ ως προϋπόθεση παροχών σε είδος και σε χρήμα. Από το 2010 για παροχές σε είδος θα απαιτούνται 70 ημέρες ασφάλισης, στις οποίες θα προστίθενται 10 ημέρες κάθε επόμενο χρόνο, ώστε το 2013 να απαιτούνται 100 ημέρες. Για παροχές σε χρήμα, από το 2010 θα απαιτούνται 120 ημέρες ασφάλισης. Αυτό αφορά άμεσα τους αναπληρωτές και ωρομίσθιους συναδέλφους, που απειλούνται να μείνουν χωρίς περίθαλψη, διθλιβριο ασθενοείας και επίδομα ανεργίας.

Τα ταμεία σήμερα

Όσο για την κατάσταση των ταμείων τα έχουν φτάσει σε απελπιστική θέση. Στο Ταμείο Πρόνοιας 17.300 δημόσιοι υπάλληλοι περιμένουν για το εφάπαξ! Ο χρόνος αναμονής φτάνει στους 18 μήνες. Για την κανονική καταβολή των εφάπαξ απαιτούνται 720 εκατ. ευρώ, τη στιγμή που τα μηνιαία έσοδα του Ταμείου Πρόνοιας ανέρχονται στα 25 εκατομμύρια, ικανά για μόλις 500 εφάπαξ (6.000 το χρόνο). Στο επικουρικό ταμείο του Δημοσίου το ΤΕΑΔΥ (βλ. και δομημένα ομόλογα), οι συνταξιούχοι περιμένουν 18 μήνες τις αποδοχές τους, και αυτό δεν είναι ένα απλό θέμα γραφειοκρατίας, απλώς δεν υπάρχουν αποθεματικά για να δοθούν οι συντάξεις σε ένα τρίμηνο, όπως προβλέπεται από το νόμο. Στον ΟΠΑΔ, υπό τις πιέσεις γιατρών και φαρμακοποιών, γίνονται κάποιες ενέσεις ρευστότητας κάθε τόσο που αποπληρώνουν μέρος μόνο των χρεών. Δεν γίνεται κανένα βήμα αποκατάστασης των ταμείων, βήμα που δε μπορεί να είναι άλλο από την επιστροφή των κλεμμένων, από

Κυκλοφορούν από τις

Μορφωτικές Εκδόσεις

- Αναγέννηση, 1ος τόμος (τεύχη 1-6)
2ος τόμος (τεύχη 7-17)
3ος τόμος (τεύχη 18-29)
- Άρθρα από το περιοδικό «Αναγέννηση» 1964-1967 του Ισαάκ Ιορδανίδη
- Απατηλές θεωρίες των απολογητών του ιμπεριαλισμού
- Για την καπιταλιστική πιλάνορθωση στις πρώην σοσιαλιστικές χώρες
- Ιδεολογικοπολιτική αντίκρουση της γενικής γραμμής του ΚΚΕ
- Για το χαρακτήρα του πολέμου και τον προσανατολισμό του αντιπολεμικού-αντιιμπεριαλιστικού κινήματος
- Οι ρεβιζιονιστές μετατρέπονται σε απολογητές και υπηρέτες της φιλοπόλεμης πολιτικής του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού
- Η χρεοκοπία των δεξιών και «αριστερών» αντιλήψεων σχετικά με τον ιμπεριαλισμό και τον πόλεμο
- Οι σχέσεις της Ελλάδας με την Ε.Ε. και το Ευρωσύνταγμα

τη γενναία κρατική χρηματοδότηση, από τη μείωση των τιμών φαρμάκων και αναλώσιμων. Δεν γίνεται κανένα βήμα και στην είσπραξη των εργοδοτικών εισφορών όπου αυτή εκκρεμεί. Αντίθετα, στη λογική της επαγγελματικής ασφάλισης, το ΤΠΔΥ αναμένει τις συγκεκριμένες αποφάσεις της κυβέρνησης σχετικά με το δανεισμό του από τις τράπεζες με 200 εκ ευρώ για να δώσει εφάπαξ σε μερικούς συνταξιούχους, δηλαδή για να παραταθεί ο επιθανάτιος ρόγχος του για να χρησιμοποιηθεί και για τον εκβιασμό των εργαζόμενων. Επιδιώκουν να έχουν διαρκώς τα ταμεία σε κατάσταση χρεοκοπίας ως ιδεολογικό όπλο στη φαρέτρα τους,

Οι yesmen της γραφειοκρατίας σκύβουν το κεφάλι

Η κυβέρνηση, με όχημα τον κακόφημο «κοινωνικό διάλογο», προχωρά με την συναίνεση των ΓΣΕΕ και ΑΔΕΔΥ που –αφού αποδέχτηκαν την ουσία των αντιασφαλιστικών μέτρων του νόμου Ρέππα, αφού αποδέχτηκαν τις ενοποιήσεις των ταμείων– ψελλίζουν σήμερα απέναντι στην ολομέτωπη επίθεση, χρησιμοποιώντας τα ίδια κριτήρια για το ασφαλιστικό σύστημα όπως το καθεστωτικό μπλοκ εξουσίας: την ανάπτυξη, την ανταποδοτικότητα, την εθνική οικονομία, τους δείκτες ΟΝΕ – Ε.Ε. Οι εκφραστές του κυβερνητικού συνδικαλισμού της ΠΑΣΚ αρνούνται ακόμα και να συζητήσουν την ουσία του προϋπολογισμού και του ασφαλιστικού, μεταφέροντας τη συζήτηση από μήνα σε μήνα και στα πλαίσια μιας απόλυτης «αγωνιστικής» νηνεμίας, που μπορεί να εξαντληθεί το πολύ -πολύ σε επετειακές 24ωρες απεργίες διαμαρτυρίας. Η ΔΑΚΕ αρνείται να διεκδικήσει, συνεχίζοντας στο πνεύμα των προεκλογικών εξαγγελιών της ΝΔ και συναινώντας στην ουσία των αντεργατικών και αντιασφαλιστικών μέτρων. Καθόλου τυχαίο που ο υφυπουργός Κουτρουμάνης –και μέλος του ΓΣ ΑΔΕΔΥ με την ΠΑΣΚ μέχρι την υπουργοποίησή του –είναι αυτός που στα τηλεπαράθυρα προσπαθεί να πείσει για την αναγκαστική αύξηση των ορίων ηλικίας (...)

μπαρτζάνης, όβρι

**ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: «Μορφωτικές εκδόσεις»,
Αβέρωφ 23, Αθήνα
τηλ.: 210-8227992, κιν.: 6973 778161**

[εκτεταμένα αποσπάσματα από την πρόσφατη ανακοίνωση των ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ Π.Ε. για το ασφαλιστικό]

Β Ι Β Λ Ι Ο Κ Ρ Ι Τ Ι Κ Ε Σ

Όλα τα ξέχασε, μα σου 'μαθε τρεις λέξεις**Σεμνά και ταπεινά**

«Όλα σου τα 'μαθα μα ξέχασα μια λέξη» (εκδ. Πατάκη), είναι ο παντογνωστικός τίτλος του πρώτου πεζογραφικού –και αρκούντως ευπωλήτου– πονήματος του πανεπιστημιακού Δημήτρη Μπουραντά, στο οποίο ο κεντρικός ήρωας είναι, υποθέτω, το άλτερ έγκο του. Για να ενισχύσει την εντύπωση που δημιουργεί ο τίτλος για τον ίδιο και το δημιούργημά του, ο συγγραφέας διευκρινίζει σεμνά στο αυτί του βιβλίου του: «Ο Δημήτρης Μπουραντάς θεωρείται ο πλέον διακεκριμένος καθηγητής του Μάννατζμεντ και της Ηγεσίας στην Ελλάδα, με διεθνή αναγνώριση (...) και διευθύνει δυο μεταπτυχιακά (...) εξαιρετικής φήμης και υψηλού κύρους, απ' όπου έχει αποφοιτήσει μεγάλος αριθμός στελεχών ελληνικών και πολυεθνικών επιχειρήσεων. Πολλές εργασίες του έχουν δημοσιευτεί στα πιο έγκυρα διεθνή επιστημονικά περιοδικά. Στην Ελλάδα έχει εκδώσει πέντε βιβλία από τα οποία ένα διδάσκεται στο Λύκειο (Σ.Σ. Οι "Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων", το διαβόητο ΑΟΔΕ, μάθημα εξεταζόμενο στις Πανελλήνιες εξετάσεις. Στο εν λόγω εγχειρίδιο θα επιστρέψω παρακάτω, τόσο επειδή οι "αρχές" του συναντιούνται, σχεδόν αυτολεξεί, και στο ανά χείρας πεζογράφημα, όσο και επειδή τυχαίνει να το κατέχω επαρκώς, αφού, ο δύσμοιρος, είμαι αναγκασμένος να το διδάσκω εδώ και μια δεκαετία). Τα βιβλία του "Μάννατζμεντ" (εκδόσεις Μπένος) και "Ηγεσία: ο δρόμος της διαρκούς επιτυχίας" (εκδόσεις Κριτική) είναι τα ελληνικά best sellers στο χώρο τους».

Για τη φουκαριάρα τη μάνα της

Το βιβλίο ξεκινάει παρουσιάζοντάς μας την πανευτυχή ηρωίδα, ονόματι Άννα, να εκλέγεται, εν έτει 2003, καθηγήτρια στο πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, παρόντος του συγκινημένου μέντορά της, καθηγητή της Διοικητικής «Επιστήμης» και της Ηγεσίας, Νίκου Αλεξίου. Στις τρεις πρώτες σελίδες του πρώτου

γράφει ο Νίκος Κουνενής

Δημήτρης Μπουραντάς
**Όλα σου τα 'μαθα
μα ξέχασα μια λέξη**

εκδόσεις Πατάκη, 2009

σελ. 376

κεφαλαίου παρουσιάζεται η αναγόρευση και η εντυπωσιακή – εντός και εκτός της χώρας– καταξίωση της κοπέλας. Στις επόμενες έξι, ωστόσο, την παρακολουθούμε να συνειδητοποιεί αίφνης τα μύρια όσα κακά συμβαίνουν στον πολύπαθο κόσμο μας και να οδηγείται σε πλήρες προσωπικό αδιέξοδο. Το αποτέλεσμα είναι μια βαριά κατάθλιψη, την οποία ουδείς ψυχίατρος της συμπρωτεύουσας καταφέρνει να αντιμετωπίσει. Η ηρωίδα ταξιδεύει άρον άρον στην Αθήνα και παραδίδει τα σκισμένα (κυριολεκτικά) πτυχία της στον εμβρόντητο Αλεξίου.

Εν συνεχεία γυρίζουμε έξι χρόνια πίσω και πληροφορούμαστε κάμποσα, τόσο για τον αυτοδημιούργητο γκουρού της

Ηγεσίας και του Μάννατζμεντ, όσο και για τη φοιτήτρια, τότε, Άννα. Η άμοιρη έχει περάσει από τον παράδεισο στην κόλαση, καθώς ο πατέρας της – έντιμος και ανθηρός επιχειρηματίας– περνάει, αιφνιδίως, από την κερδοφορία στη χρεοκοπία και, ευλόγως ζοριζόμενος, πεθαίνει από έμφραγμα. Τέρμα οι ευκολίες, το κορίτσι πρέπει να κερδίσει πλέον μόνο του τη ζωή. Παρά το γεγονός ότι στην αρχή δεν γουστάρει, μετά από πιέσεις της μάμας της και μιας καθηγήτριάς της, κάμπτεται και αποφασίζει να σπουδάσει Διοίκηση Επιχειρήσεων. Στο πρώτο μάθημα ακροάται τον σούπερμαν καθηγητή, που μαγνητίζει με μια τεράστια συλλογή πομποδών κοινοτοπιών το φοιτητικό κοινό, καταφέροντας να μαγέψει μέσα σε λίγα λεπτά ακόμα και τους καχύποπτους –και άκρως επιθετικούς– αριστερούς συνδικαλιστές. Παρά ταύτα, η ηρωίδα δεν ενδίδει: φαίνεται διατεθειμένη να αντισταθεί με κάθε τρόπο στην ανυπερβλητή γοητεία του γκουρού της Ηγεσίας. Αμ δε! Εντός ολίγων σελίδων, και αφού η ίδια θαβάλει την ουρά στα σκέλια και θα ζητήσει τη συνδρομή του, ο τύπος θα την πείσει να ακολουθήσει το δρόμο του –πείθοντάς την πως είναι ο δικός της δρόμος– ούτως ώστε η κοπέλα να εκτοξευτεί εκρηκτικά προς την κορυφή.

Κάπου εδώ αρχίζει μια σχέση πάθους, που οι αναγνώστες θα υποψιαστούν ότι τα κίνητρά της είναι ερωτικά. Όντως, έτσι έχουν τα πράγματα, όπως θα αποκαλυφθεί πολλά χρόνια και καμιά διακοσαριά σελίδες αργότερα. Προς το παρόν, ωστόσο, οι δυο ήρωες – και κυρίως ο καθηγητής– δεν επιτρέπουν στα συναισθηματά τους να εκφραστούν, αφού τα τελευταία ενδέχεται να επισκιάσουν αξίες ανώτερες του έρωτα, όπως αυτές του μάννατζμεντ, της επιτυχίας κ.λπ. Προς το παρόν, λοιπόν, ο Νίκος και η Άννα αποφασίζουν (από μόνος του ο καθένας) να κάνουν την καρδιά τους κόμπο και να στοχοπροσηλωθούν στο θεμελιώδες: τη συνεχή αναρρίχηση, συνδυασμένη με άφθονη φιλοσοφία της αμπέλου, υπό τη

μορφή ενός χύμα συγκριτισμού, σεβρι-
σμένου σε πολλές χορταστικές δόσεις
από τον ανυπέβλητο Αλεξίου. Το όλο
πακέτο συνοδεύεται από τις απαραίτη-
τες «προοδευτικές» πινελιές, ούτως
ώστε το μάνατζμεντ να εμφανιστεί σαν
ένα είδος κοινωνικοπολιτικοοικονομικής
(βιο)θεωρίας των πάντων. Στις μετα-
φωαριές του Αλεξίου τα πάντα έχουν τη
θέση τους: Εθνική Αντίσταση, εξεγέρσεις
Νομικής και Πολυτεχνείου, Παγκοσμιο-
ποίηση, Νίτσε, Πινκ Φλόιντ, Μαρξ, Φρόιντ,
Κίκεργκορ κ. ά. συναντιούνται με ακα-
δημαϊκές καριέρες, επιχειρηματικές στε-
λεχοποιήσεις, θεωρίες πωλήσεων και ορ-
γάνωσης της εργασίας, σε μια καταπλη-
κτική και απολύτως ακταρμαία σύνθεση.
Και παντού –σαν τσιμέντο που συνενώνει
όλα τα διαφορετικά αυτά υλικά μετατρέ-
ποντάς τα σε μια συμπαγή σύνθεση– συ-
ναντάμε την κορωνίδα της κοινοτοπίας:
την ηθική και αξιολογική, τάχα μου, προ-
τροπή του συρμού που όλα τα σφάζει και
όλα τα μακαιρώνει: «να είσαι ο εαυτός
σου!». Λες και ο σίριαλ κίλερ, ο βασανι-
στής, ο θιαστής, ο παιδεραστής, ο σαδι-
στής, ο υποκριτής, ο εγωπαθής, ο αντι-
κοινωνικός, ο σταρχιδιστής, ο εκμεταλ-
λευτής, το ψώνιο, ο γλύφτης, ο αναρρι-
χησίας, ο απατεώνας και άλλοι πολλοί
δεν είναι «οι εαυτοί τους» όταν συμπερι-
φέρονται ανάλογα με τις ισχύουσες ψυ-
χοκοινωνικές τους ταυτότητες, αλλά κά-
ποιοι άλλοι, που δεν έχουν προς το πα-
ρόν «εαυτό» κι αν τελικά καταφέρουν να
τον βρουν, θα την ψάξουν διαφορετικά
την υπόθεση και θα σπουδάσουν, ας
πούμε, μάνατζμεντ...

Από τη θεωρία στην πράξη

Η Αννούλα, λοιπόν, αφομοιώνει στα-
διακά τις θεωρητικές αρχές που θα την
οδηγήσουν στην κορυφή. Για να ενισχύ-
σει δε την προσπάθειά της διαβάζει και
ένα διήγημα γραμμένο από τον Αλεξίου,
το οποίο σε στυλ ελληνικής δραματικής
ταινίας του '60 μας παρουσιάζει την
ιστορία του φτωχού και δύσμοιρου Δη-
μητράκη, που εγκαταλείπει το χωριό
του, γίνεται καρβανάς και τελικά σπου-
δάζει στο Πανεπιστήμιο, κάνει δυνατά
μεταπτυχιακά και αναδεικνύεται (και αυ-
τός!) καθηγητής της Διοίκησης. Πολύ
αργότερα, προς το τέλος του βιβλίου, η
Άννα θα κάνει την κοσμοϊστορική ανακά-
λυψη ότι πίσω από το παραπλανητικό

όνομα Δημήτρης κρύβεται, ποιος άλλος,
ο μέντοράς της, και θα γράψει κι αυτή
ένα διήγημα με ήρωα τον Δημήτρη. (Και
τα δυο διηγήματα είναι προφανές ότι
έχουν προκύψει από την ίδια πένα, αλλά
τι να ψάχνει κανείς τώρα).

Για να μπει στα βαθιά η Άννα, θεβαί-
ως, δεν αρκεί να διαβάζει. Πρέπει να εξα-
σκηθεί και στην πράξη. Ο Αλεξίου λοιπόν
της βρίσκει δουλειά στο τμήμα πωλήσε-
ων ενός πολυκαταστήματος, όπου η κο-
πέλα φυσικά διαπρέπει. Σφραγίζει μάλι-
στα την εντυπωσιακή επιτυχία της με τις
απολύσεις δυο υπαλλήλων. Ιδού πώς θέ-
τει το ζήτημα ο Μπουραντάς: «*Η απόλυ-
ση της Άντζελας και του Αντώνη, σε συν-
δυασμό με την προαγωγή της Χριστίνας,
δημιούργησαν μια ευχάριστη έκπληξη σε
όλους τους εργαζόμενους*». Εύγε, εύγε,
ζωή σε λόγου τους.

Τέλος πάντων, η ηρωίδα καταφέρνει,
όπως ήδη γνωρίζουμε, να γίνει πανεπι-
στημιακός και να πάθει κατάθλιψη, ο
ήρωας όμως τη σώζει τελικά γνωρίζο-
ντάς της ένα φίλο του ψυχοθεραπευτή.
Νίκος και Άννα ανεβαίνουν πλέον με στα-
θερό βηματισμό τα σκαλοπάτια της επι-
τυχίας, διδάσκουν και συμμετέχουν σε
διεθνή σεμινάρια και συνέδρια για το μάν-
νατζμεντ και πάει λέγοντας. Σε ένα από
τα ταξίδια, ωστόσο, η Άννα δεν αντέχει
και εκμυστηρεύεται επιτέλους τον έρω-
τά της στον γκουρού. Αυτός ξανοίγεται
επίσης, αλλά δεν το προχωράει ούτε τώ-
ρα το πράγμα –μη μαγαρίσουμε κοτζάμ
μάνατζμεντ για τον έρωτα– και τελικά η
κοπέλα, τρελαμένη πια από την πολύ-
χρονη αναμονή, τον επισκέπτεται στο
δωμάτιό του και κλειδώνει την πόρτα
από μέσα, οπότε, υποθέτουμε, βγάζουν
επιτέλους τα μάτια τους.

Εφόσον, λοιπόν, όλα πλέον βαίνουν
κατ' ευχρήν έρχεται το πλήρωμα του χρό-
νου: ο γκουρού και η προστατευόμενη
του αναλαμβάνουν να παίξουν έναν
πραγματικά κοσμοϊστορικό ρόλο. Στή-
νουν μια ομάδα με ταλαντούχα και κοι-
νωνικώς ευαίσθητα στελέχη επιχειρήσε-
ων και εκπονούν τη θεωρία που θα σώ-
σει την Ελλάδα, τους Έλληνες, ίσως-
ίσως και τον κόσμο ολόκληρο.

Γιάπινγκ!

Η θεωρία–πανάκεια συνδέει, όπως
αναφέρθηκε και προηγουμένως, μέγα
πλήθος πλίνθων και κεράμων, σε υπερ-

βατική βάση. Πρόκειται για μια νέα δι-
οικητική–ηγεσιακή βιοσοφία που συνδέει
και ίσως... ξεπερνάει οτιδήποτε σχεδόν
υπήρχε πριν απ' αυτήν: Φιλοσοφία, κοι-
νωνολογία, πολιτική οικονομία, ψυχανά-
λυση κ.α! Στο κέντρο των πάντων τοπο-
θετούνται πλέον η επιχείρηση και τα επι-
χειρηματικά στελέχη–ηγέτες. Διότι «*η επι-
χείρηση αναδεικνυόταν πλέον ως σημα-
ντικός οικονομικός και κοινωνικός ταυτό-
χρονα θεσμός, καθώς παραδοσιακοί θε-
σμοί αιώνων όπως η εκκλησία, η οικογέν-
εια, τα κόμματα, το σχολείο, έφθιναν
συνεχώς*». Όπως άλλωστε αναφέρεται
και στο «ΑΟΔΕ», ίσως το πιο αυθαίρετο
και προχειρογραμμένο βιβλίο της Τρίτης
Λυκείου, «*η επιχείρηση είναι ένας θεσμός
ίσης σημασίας με την οικογένεια*» και
«*τουλάχιστον ίσης σημασίας με τους θε-
σμούς του σχολείου και της δικαιοσύ-
νης*», σημαντικότερο δε ρόλο «*στις σχέ-
σεις μεταξύ φίλων και συναδέλφων*»
οφείλει να παίζει το... Μάρκετινγκ. Έξοχα
μαθήματα σε δεκαεφτάχρονα παιδιά,
που ακόμη προσπαθούν να κατανοήσουν
τον κόσμο και τη θέση τους μέσα σ' αυ-
τόν. (Έχει πολλά ακόμη μαργαριτάρια αυ-
τό το εγχειρίδιο– σε ένα από τα πιο τρα-
νταχτά ο Μαξ Βέμπερ εμφανίζεται να έχει
γεννηθεί σαράντα τέσσερα χρόνια με-
τά...το θάνατό του), αλλά η ανθολόγησή
τους ξεφεύγει από τα όρια αυτού του κει-
μένου.

Εν κατακλείδι, αυτό που αντιλαμβάνε-
ται κανείς διαβάζοντας το βιβλίο είναι ότι
ο ήρωας πολλά ξέχασε, παρέλειψε ή
σκοπίμως ανακάτεψε ώστε να μη βγά-
ζουν κανένα νόημα άξιο σοβαρού scho-
λιασμού, κατάφερε ωστόσο να μάθει
στην ηρωίδα τις τρεις λέξεις κλειδιά της
προσωπικής αλλά και κοινωνικοπολιτικής
πραγματικότητας της χώρας και του κό-
σμου ολόκληρου: Ηγεσία, Μάνατζμεντ,
Επιτυχία!

Στη γλώσσα, το στήσιμο των χαρα-
κτήρων και τις αφηγηματικές τεχνικές
που χρησιμοποιεί ο συγγραφέας δεν θα
αναφερθώ, καθώς για αυτές μιλάει συ-
νοπτικά και με πραγματική ειλικρίνεια ο
ίδιος στον πρόλογο– προσωπικό του μα-
νιφέστο: «*το μυθιστόρημα αυτό δεν θέ-
λει να δρέψει λογοτεχνικές δάφνες*». Πά-
λι καλά. μπετακ, 6810

(Το κείμενο δημοσιεύτηκε στο πρώτο τεύχος
του περιοδικού *Littera terra*, Δεκέμβριος 2009)

Απόστολος Λυκεσάς Το τσίρκο των ψύλλων

εκδόσεις Μεταίχιμο
σελ. 360

Τέσσερα χρόνια μετά το «Μπλάνκο», που κέρδισε το ενδιαφέρον της κριτικής αλλά και μια ευδιάκριτη θέση στη σύγχρονη κοινωνικοπολιτική αστυνομική λογοτεχνία-εξαιρετικά ανθηρή πλέον και στη χώρα μας- ο δημοσιογράφος, ποιητής και πεζογράφος Απόστολος Λυκεσάς επανέρχεται με ένα διαφορετικό, υψηλών και πάλι απαιτήσεων, μυθιστόρημα.

Ένας παραιτημένος μεταφραστής, ένας τσιγγάνος τραγουδιστής και καθ' έξιν εραστής, μια αριθίστρια και άπληστη δικηγόρος, κάμποσοι ιερωμένοι, ένας μπάτσος και αρκετοί ακόμη ιδιότυπα εμβληματικοί τύποι διασταυρώνουν τις πορείες τους σε αυτό το βιβλίο, η υπόθεση του οποίου τοποθετείται χωροχρονικά στην εποχή μας και στην (όχι και τόσο φανταστική) πόλη Αμεριμνησία της βόρειας Ελλάδας.

Η αμέριμη ζωή των ηρώων θα διακοπεί από μια βίαιη επιτάχυνση της ιστορίας, που θα ανακατέψει με άγριο τρόπο την πραγματικότητα, αποκαλύπτοντας ευθαρσώς όλα όσα κρύβονται επιμελώς κά-

τω από το χαλί της κοινωνικοπολιτικής ζωής των καιρών μας. Ένα υποδειγματικό «γκρινιάρικο» μυθιστόρημα, που συνδυάζει την αφηγηματική αρτιότητα με τις ευδιόκριτες – και ως εκ τούτου διόλου καθωσπρεπικά υποκρυπτόμενες – συνειδησιακές εκρήξεις του δημιουργού του, ενός πραγματικά «δημόσιου» και σε καμία περίπτωση «αμέριμνου» δημιουργού.

Αλέξης Σταμάτης Σκότωσε ό,τι αγαπάς

εκδόσεις Καστανιώτη
σελ.264

Ο πενηντάχρονος Άρης Μανιάτης, ένας ταλαντούχος και επιτυχημένος εμπορικός σκηνοθέτης, γιορτάζει τα γενέθλιά του σε ένα εξοχικό μαζί με κάποιους φίλους του, στους οποίους διαβάζει το νέο σενάριό του, αυτό που όπως ο ίδιος ελπίζει θα σηματοδοτήσει την επιστροφή του στην πραγματική τέχνη.

Ένα τροχαίο δυστύχημα θα οδηγήσει τον σκηνοθέτη σε ένα απομονωμένο σπίτι, κατοικούμενο από μια τριαντάχρονη γυναίκα και έναν τυφλό «γιατρό». Η γνωριμία με αυτούς τους ανθρώπους θα αναταράξει ψυχολογικά τον ευρισκόμενο σε προσωπική

κρίση άνδρα και θα τον οδηγήσει σε έναν- εν μέρει καθοδηγούμενο, εν μέρει «αυτόματο»- γενικό αναστοχασμό πάνω στην ύπαρξή του ως ανθρώπου και καλλιτέχνη.

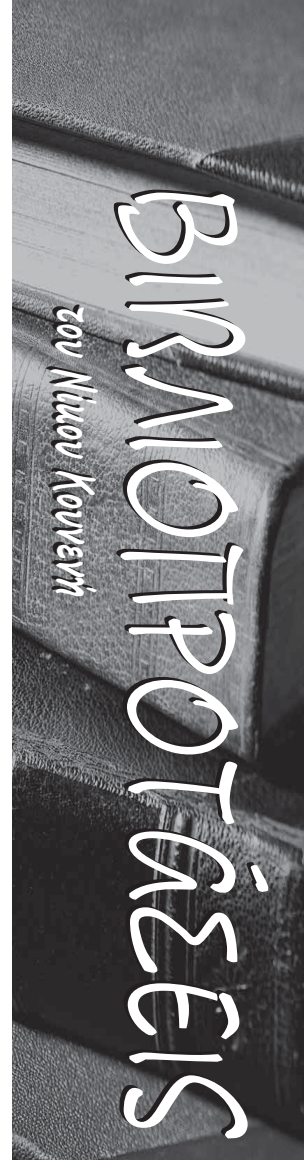
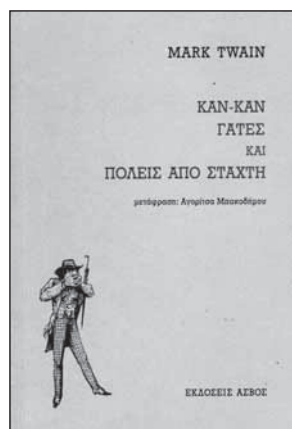
Ένα ελκυστικό, καλοστημένο λογοτεχνικό παιχνίδι εστιασμένο στο διαρκή, δύσκολο και πάντα ανοικτό διάλογο ανάμεσα στην πραγματική ζωή και τις καλλιτεχνικές διαμεσολαθήσεις της, όπως μπορεί να τις βιώσει κάποιος από τους διαμεσολαθητές.

Mark Twain Καν καν, Γάτες και πόλεις από στάχτη

μτφρ. Αχ. Μπακοδήμου
εκδόσεις Ασβός
σελ.232

Σε πείσμα των καιρών της οικονομικής (και πολιτισμικής και ηθικής και τα λοιπά) κρίσης και της συνακόλουθης διολίσθησης των ποιοτικών κριτηρίων υπέρ των εμπορικών «πιασάρικων» τοιούτων, ο νέος εκδοτικός οίκος «Ασβός» μας συστήνεται με δυο πραγματικά κομψοτεχνήματα. Με βιβλία, δηλαδή, που σε κερδίζουν από την πρώτη στιγμή με την πληρότητα της αισθητικής τους πρότασης.

Οι εντυπώσεις του Μαρκ Τουαϊν από τα ταξίδια του στη Μεσόγειο κατά τη διάρ-

κεια του 1867 καταγράφονται σε ένα βιβλίο που πρωτοκυκλοφόρησε στις ΗΠΑ το 1969 και στο οποίο θαυμάζουμε το μοναδικό, απaráμιλλα ειρωνικό και παιγνιώδες ύφος του συγγραφέα, που με αυτό το έργο του καθιερώθηκε.

Olaudah Equiano Το ενδιαφέρον αφήγημα της ζωής του Ολόντα Εκουιά- νο, Αφρικανού σκλάβου στην Αμερική, ελεύθερου ανθρώπου

μτφρ. Αριάδνη- Μαρία
Αλαβάνου
εκδόσεις Ασβός
σελ. 224

Πρώην δούλος και μετέπει-

βιβλιο-
κριτική
βιβλιο-
κριτική
βιβλιο-
κριτική
βιβλιο-
κριτική

αντιπετράδια
της
εκπαίδευσης

συnergασίες
/σειίδες
διαλόγου
συnergασίες
/σειίδες
διαλόγου
συnergασίες
/σειίδες
διαλόγου
συnergασίες
/σειίδες
διαλόγου
συnergασίες
/σειίδες
διαλόγου

τα αυτοδίδακτος διανοούμενος, ο Ολόντα Εκουιτάνο υπογράφει στο δεύτερο βιβλίο μια συγκλονιστική αυτόβιογραφία- κατάθεση μιας ελεύθερης ασυμβίβαστης συνείδησης. Πρόκειται για εμβληματικό κείμενο που διδάσκεται σήμερα στα σημαντικότερα αγγλόφωνα πανεπιστήμια.

Εξαιρετικές είναι οι μεταφράσεις της Αγορίτσας Μπακοδήμου και της Αριάδνης-Μαρίας Αλαβάνου.

**M.V. Montalban
Γκαλίντεθ:
το ανώφελο πρόσωπο
του θανάτου**

μτφρ. Βάσω Συνοδινού
επιμ. μτφρ. Δ. Παπαβασιλείου
εκδόσεις Πάπυρος
σελ. 552

Στη Νέα Υόρκη του 1956, ο Χ.Ντ. Γκαλίντεθ, δικηγόρος και συγγραφέας, εξόριστος εκπρόσωπος του Βασιλικού Εθνικιστικού Κόμματος και πράκτορας των αμερικανικών μυστικών υπηρεσιών, συγγράφει μια διατριβή με θέμα τις δικτατορίες της Λατινικής Αμερικής, εστιασμένη κατά κύριο λόγο στον Ραφαέλ Τρουχιγίνο, δικτάτορα του Αγίου Δομίνικου. Τη δημοσιοποίηση του βιβλίου θα ακολουθήσει η απαγωγή του συγγραφέα και η μεταφορά

του στη Δομινικανή Δημοκρατία. Τα ίχνη του θα καθούν για πάντα και μια Αμερικανίδα φοιτήτρια θα τα αναζητήσει τριάντα δυο χρόνια αργότερα.

Συνδυάζοντας μια μεγάλη ποικιλία αφηγηματικών ειδών και τεχνικών, που κλωνούνται διαλεκτικά σε ένα συναρπαστικό πολιτικό θρίλερ, ο γνωστός για τα ριζοσπαστικά αστυνομικά του μυθιστορήματα και πρόωρα χαμένος Μανουέλ Βάσκες Μονταλμπάν, στέκεται σε ένα πραγματικό ιστορικό γεγονός και κομίζει από αυτό μια μεγάλη ποικιλία αποσταγμάτων, σχετικών με τη διαρκή περιπέτεια και τις πανταχού παρούσες αντιφάσεις της πολιτικής, στις διάφορες εκδοχές της, καθεστωτικές και όχι μόνο.

**Χαρούκι Μουρακάμι
Μετά το σεισμό**

μτφρ. Βασίλης Κιμούλης
εκδόσεις Ωκεανίδα
σελ.238

Έξι νουβέλες αποτελούν το τελευταίο βιβλίο του μεγάλου Ιάπωνα συγγραφέα, δημιουργού του περίφημου «Το κουρδιστό πουλί» (κυκλοφορεί στα ελληνικά από τις ίδιες εκδόσεις) και άλλων σημαντικών μυθιστορημάτων.

Οι ιστορίες λαμβάνουν χώρα το Φεβρουάριο του 1995, μετά

τον τρομακτικό σεισμό του Κόμπε, που άφησε πίσω του περισσότερους από 4.000 νεκρούς και 300.000 άστεγους, και λίγο πριν από την επίσης πολύνεκρη επίθεση με το αέριο σαρίν στο μετρό του Τόκιο.

Η καταστροφή του Κόμπε αποτελεί μια απότομη γείωση από την ευφορία της αδιάκοπης οικονομικής ανάπτυξης –και της εξίσου αδιάκοπης οικιοθελούς παράδοσης σε έναν άνευ ορίων και όρων καταναλωτισμό– στην εποχή της ανασφάλειας και της γενικευμένης αβεβαιότητας.

Μια γυναίκα εγκαταλείπει τον σύζυγό της διότι τον θεωρεί κενό. Ένας εικαστικός επιδίδεται στο άναμμα τελετουργικών φωτιών στην παραλία. Μια γιατρός μεταφέρει στο σώμα της μια παράξενη πέτρα. Και –στην καλύτερη κατά τη γνώμη μου νουβέλα της συλλογής, ένα παιχνίδι διαλόγου ανάμεσα στην παραμυθητική φαντασία και τη ζώσα πραγματικότητα– ένας τεράστιος βάτραχος σώζει την ιαπωνική πρωτεύουσα από τον τρομακτικό σεισμό που δρομολογεί το τεράστιο Σκουλήκι, που ζει στα έγκατα της γης.

Το τελευταίο βιβλίο του Μουρακάμι πιστοποιεί, για μια ακόμη φορά, το μεγάλο ταλέντο αυτού του προικισμένου δημιουργού, εξαιρετικά αγαπητού και στη χώρα μας. Πολύ καλή η μετάφραση του Βασίλη Κιμούλη.

**Νίκος Δαββέτας
Η εβραία νύφη**

εκδόσεις Κέδρος
σελ. 231

Οι ήρωες του νέου, και κατά τη γνώμη μου αρτιότερου, μυθιστορήματος ενός από τους πλέον ταλαντού-

κους έλληνες πεζογράφους της νέας γενιάς, είναι εμπτισμένοι από τα τραύματα της νεότερης ελληνικής Ιστορίας, τα οποία έχουν σημαδέψει με ανεξίτηλα στίγματα τον ψυχισμό τους.

Η πάσχουσα από νευρική ανορεξία Νίκη βασανίζεται από τη μνήμη της συμμετοχής του πατέρα της στο διωγμό των εβραίων κατά τη διάρκεια της γερμανικής κατοχής. Ο αφηγούμενος σε πρώτο πρόσωπο εραστής της πασιζεί με τη σειρά του να κατανοήσει την αντιφατική ταυτότητα του δικού του πατέρα. Τα ψυχικά και διανοητικά φορτία των δύο συμπλέκονται σε μια υποδειγματικά σύνθετη αφήγηση, που αφενός αποτελεί αναδρομή στη νεοελληνική ιστορία των τελευταίων δεκαετιών και αφετέρου διερευνά τα ευθέως αναγνωρίσιμα, αμφίσημα ή δυσερμήνευτα αποτυπώματά της πάνω στα πραγματικά πρόσωπα – τους συμμετέχοντες στις περιπέτειες και τα δράματα της εποχής και τους τραυματικά φορτισμένους απογόνους τους.

**Tobias Wolff
Ο κλέφτης
του στρατοπέδου**

μτφρ. Χρήστος Οικονόμου
εκδόσεις Πόλις
σελ. 120

αντιπετράδι
της
εκπαίδευσης

Η υπόθεση της νουβέλας τοποθετείται σε ένα στρατόπεδο εκπαίδευσης αλεξιπτωτιστών στη Β.Καρολίνα, εν έτει 1967, χρονιά κορύφωσης του πολέμου στο Βιετνάμ, αλλά και της δράσης του αντιπολεμικού κινήματος.

Τρεις εκπαιδευόμενοι, ο Μπίσοπ, ο Χάμπαρντ και ο Λιούις, σκοτώνουν το χρόνο τους λίγο πριν φύγουν για το μέτωπο. Μια μεγάλη πυρκαγιά θα ξεσπάσει στο παρακείμενο δάσος, την ώρα που φυλάνε μαζί σκοπιά στην αποθήκη πυρομαχικών. Οι στρατιώτες θα προηγηθούν δυο αστυνομικούς που ζητούν βοήθεια, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος μιας τρομερής έκρηξης. Το γεγονός θα καταρρακώσει την αυτοεκτίμηση των ηρώων, εγγραφόμενο ως πράξη δειλίας.

Οι ήρωες στρατεύονται για να επουλώσουν τις πληγές της κενής περιχομένου ζωής τους. Οι πορείες τους τελικά θα αποκλίνουν. Αναζητώντας χρήματα για να πληρώνει μια πόρνη, ο Λιούις θα γίνει «ο κλέφτης του στρατοπέδου», θα συλληφθεί και θα αποταχθεί, αφού προηγουμένως έχει διαλύσει με γροθιά τη μύτη του Χάμπαρντ (που τελικά θα λιποτακτήσει και θα εγκαταλείψει τις ΗΠΑ). Ο τρίτος της παρέας, ο Μπί-

σοπ, θα ακολουθήσει την «πρέπουσα» οδό, αφού θα πολεμήσει στο Βιετνάμ και εν συνεχεία θα μετατραπεί σε κλασικό μεσοαστό οικογενειάρχη.

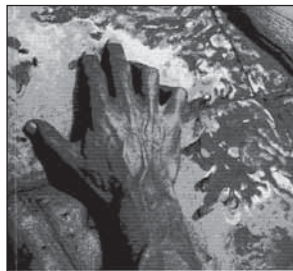
Αφηγούμενος μια εξαιρετικά απλή ιστορία ο συγγραφέας καταφέρνει να της προσδώσει υψηλή λογοτεχνική αξία, χρησιμοποιώντας έναν εξαιρετικά οικονομημένο μικροπερίοδο λόγο και προσεγγίζοντας με οξυδέρκεια και αναλυτική ικανότητα τους ιδιότυπους ψυχισμούς των ηρώων.

Κάρυλ Φίλιπς Μακρινή ακτή

μτφρ. Ρένα Χάτχουτ
εκδόσεις Scripta
σελ.320

Δυο εντελώς διαφορετικοί αλλά εξίσου βασανισμένοι και μοναχικοί άνθρωποι, αναπτύσσουν μια ζεστή ανθρωπινή σχέση, αμυνόμενοι από κοινού απέναντι σε μια τοπική κοινωνία που τους περιθωριοποιεί.

Εξηντάχρονη λευκή, πρόωρα συνταξιοδοτημένη δασκάλα, η Ντόροθι, παλεύει με τις ψυχικές της διαταραχές, απότοκες αλληπάλληλων θανάτων συγγενικών προσώπων και ενός διαζυγίου, που την οδήγησαν στη μετοίκηση

σε ένα αφιλόξενο χωριό της Β. Αγγλίας. Τριανταπεντάχρονος αφρικανός πρόσφυγας, ο πράος και παράξενος Σόλομον, επιστάτης του συγκροτήματος στο οποίο μένει η πρώτη, βιώνει με ιώβειο υπομονή τον επιθετικό ρατσισμό των κατοίκων.

Αν και η Ντόροθι παρακολουθεί τον κόσμο που αλλάζει μέσα από τα φίλτρα του παρελθόντος της και της συντηρητικής της οπτικής, η γνωριμία της με τον λιγομίλητο και ευγενικό Σόλομον, απόγονο σκλάβων, θα δώσει κάποιο περιεχόμενο στη ζωή της, μέχρι τη στιγμή της άγριας ρατσιστικής δολοφονίας του δεύτερου.

Οι δυο ήρωες είναι ξένοι που έρχονται να ζήσουν ανάμεσα σε ντόπιους- επίσης αποξενωμένους από τους άλλους και από τον ίδιο τους τον εαυτό και συνηθισμένους να αντισταθμίζουν την κενότητα τους με επιθέσεις ενάντια στο διαφορετικό.

Μέσα από μια λεπτοδουλεμένη πολυεστιακή αφήγηση, ο συγγραφέας, μετανάστης και ο ίδιος, αντιδικεί σθεναρά με τις απόπειρες δαιμονοποίησης του «ξένου», αλλά και αποφεύγει την αγιοποίησή του. Τον μελετά ως θύμα μιας «κοινωνίας θυμάτων», αποστερημένης από κάθε πνεύμα ανοχής και ζωογόνας δημιουργικής συνύπαρξης.

Λίλα Κονομάρα Η αναπαράσταση

εκδόσεις Μεταίχμιο
σελ. 304

Ο συγγραφέας Ανδρέας Παράσχος, εξαφανίζεται ξαφνικά. Ένα χρόνο αργότερα, κάποιος φίλος του απο-

φασίζει να συγγράψει τη βιογραφία του. Για το σκοπό αυτό ταξιδεύει εντός και εκτός Ελλάδας, σε περιοχές όπου κατά καιρούς έζησε ο Παράσχος. Ανάμεσα στις πηγές στις οποίες ανατρέχει ο βιογράφος είναι και οι επιστολές που είχε ανταλλάξει ο συγγραφέας με την Έλλη Στεργίου, επίσης λογοτέχνηδα.

Το εναλασσόμενο – αλληλοτροφοδοτούμενο έργο της έρευνας και της συγγραφής της βιογραφίας οδηγεί στη σταδιακή ανασύνθεση της προσωπικότητας του ταλαντούχου συγγραφέα. Η άνοδος και η πτώση της οικογένειάς Παράσχου, η πολιτική περιπέτεια της αριστεράς κατά τη διάρκεια της χούντας, της μεταπολίτευσης και της κατάρρευσης του υποτιθέμενου «υπαρκτού σοσιαλισμού», ο έρωτας και οι ποικίλες ματαιώσεις «κεντούν» διαχρονικά την ψυχική ιδιοσυστασία του ήρωα, επί της οποίας μία οριστική απόφαση καθίσταται αδύνατη. Το μυστήριο της εξαφάνισης ενός δύσκολα ανιχνεύσιμου ψυχολογικά ανθρώπου, καθώς κρατεί.

Το πλέον φιλόδοξο έργο της Κονομάρα επιχειρεί, μέσω μιας μεγάλης γκάμας αφηγηματικών τεχνικών, να αναδείξει τους αρμούς που συνδέουν τα κομμάτια του

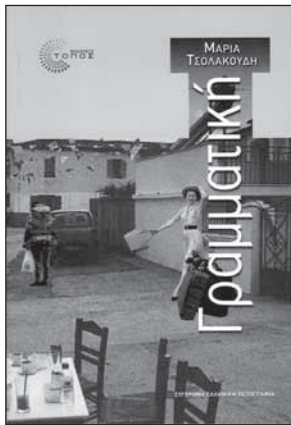

βιβλιο-
προτάσεις
βιβλιο-
προτάσεις
βιβλιο-
προτάσεις
βιβλιο-
προτάσεις

παζλ του ψυχισμού ενός παρόντος- απόντος δημιουργού, ιδιότυπου γεννήματος των καιρών του. Η σύνδεση του δημόσιου με τον ιδιωτικό χώρο και οι επιδράσεις της επί του (αντεπιδρώντος) υποκειμένου δίνονται με τρόπο σύνθετο και διεισδυτικό. Οι χαρακτήρες είναι επαρκώς σμιλεμένοι, ενώ τα «γυρίσματα» και οι εναλασσόμενοι ρυθμοί της πλοκής εντείνουν το ενδιαφέρον του αναγνώστη.

Μαρία Τσολακούδη Γραμματική

εκδόσεις Τόπος
σελ. 208

Οι υποθέσεις των δεκαπέντε διηγημάτων που αποτελούν την πρώτη συλλογή της Μαρίας Τσολακούδη, τοποθετούνται σε ένα ελληνικό νησί, κατά την περίοδο της πρώτης μεταπολεμικής δεκαετίας- αφηγηρική εποχή της «βουβής» πρώτης φάσης της μετάβασης της χώρας από την παραδοσιακή στη σύγχρονη οντότητά της.

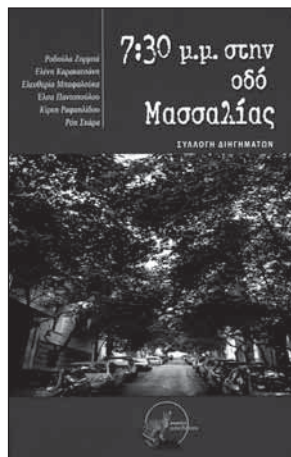
Προτάσοντας πριν από κάθε διήγημα κάποιες μικρές, πλην άκρως αντιπροσωπευτικές των ηθών και παθών της εποχής, επίκαιρες ειδήσεις, η συγγραφέας συγκροτεί μια συνθετική μυθοπλασία που τοιοχογραφεί το κοι-

νωνικό πλαίσιο δια μέσου των μικρών εκφάνσεών του, των απλών, αδιαμεσολάβητων σχέσεων μεταξύ απλών ανθρώπων.

Επηρασμένη δημιουργικά από την κλασική ελληνική πεζογραφία του δέκατου ένατου αιώνα, και κυρίως από τους εκφραστές της ηθογραφικής συνιστώσας της, η Τσολακούδη μας δίνει κάποιες μινιμαλιστικές, ιδιαιτέρως γοητευτικές, τοιοχογραφίες μιας εποχής που, αν και ανήκει πλέον στο παρελθόν, παραμένει αναγνωρίσιμη και ελκυστική και για το σημερινό αναγνώστη.

Ροδούλα Ζορμπά Ελένη Καρακατσάνη Έλευθ. Μπαφαλούκα Έλσα Παντοπούλου Κίρκη Ραφαηλίδου Ρόη Σκάρια «7.30 στην οδό Μασσαλίας»

εκδόσεις Οσελότος
σελ. 160

Πρωτόλεια στο σύνολό τους τα διηγήματα που αποτελούν τη συλλογή, «συνομιλούν» μεταξύ τους συγκροτώντας ένα δίκτυο σκέψων, εικόνων και στιγμών των συμμετεχουσών συγγραφέων. Πρόκειται για μια ενδιαφέρουσα συλλογική- ή μάλλον

«διατομική» κατάθεση μιας παρέας γυναικών πεζογράφων που, όπως μας πληροφορεί και το οπισθόφυλλο, «γράφει και συγγράφει στο ισόγειο της οδού Μασσαλίας».

Σε αντίθεση με τις συνήθως κουρασμένες, κατά παραγγελίαν συγκροτούμενες, ομαδικές συλλογές διηγημάτων ορισμένων ήδη καταξιωμένων δημιουργών, η ανά χείρας ομαδική προσπάθεια χαρακτηρίζεται στο σύνολό της από αφηγηματική φρεσκάδα, ποικιλία ύφους και έμμεση, πλην σαφή, διάθεση διαλόγου. Η θεματολογία ποικίλει, το ίδιο και οι ειδολογικές κατηγοριοποιήσεις, που ξεκινούν από παραδοσιακές μορφές και φτάνουν μέχρι την επιστημονική φαντασία. Ο ενθουσιασμός της πρώτης προσπάθειας είναι ευδιάκριτος και προσθέτει την πινελιά του στο τελικό, αρκούντως γοητευτικό, αποτέλεσμα.

Βαρβάρα Ψαροπούλου Ποιητική αδεία

Προτάσεις για διδασκαλία παράλληλου κειμένου Λογοτεχνίας Α' Β' και Γ' Λυκείου και Λογοτεχνίας Θεωρητικής κατ. Γ' Λυκείου

Εκδόσεις Επίκεντρο
Σελίδες: 282

«Μια γλυκιά και γόνιμη... συνομιλία ποιητών και στιχουργών, ή μήπως απλή σύμπτωση; Σαν «Απρόοπτες συναντήσεις για χθεσινά και σημερινά και μελλούμενα..... Κάτι τέτοιες συναντήσεις δημιούργησαν αυτό το βιβλίο, γιατί φαίνεται πως «είναι παιδιά πολλών ανθρώπων τα λόγια μας». Έτσι, τα κείμενα που προτείνονται δεν τα βρήκα, μάλλον αυτά με βρήκαν,

όσο κι αν ακούγεται παράξενο. Ωστόσο, ηθικός αυτουργός σ' αυτό το «έγκλημα», αν δεχτούμε την άποψη ότι αναλύοντας ένα ποίημα το «σκοτώνουμε», υπήρξε η μεγάλη αγάπη μου για την ποίηση και το ποιοτικό - αυθεντικό τραγούδι, την ποίηση της καθημερινότητάς μας. Το βιβλίο αυτό περιέχει διδακτικές απόπειρες, παλιές και καινούριες, και εστιάζει περισσότερο στη διδασκαλία παράλληλου κειμένου. Το πρώτο μέρος του βιβλίου περιέχει επιλογή κειμένων από όλες τις τάξεις του Λυκείου, ενώ το δεύτερο μέρος καλύπτει τη διδασκαλία παράλληλου κειμένου για τη Λογοτεχνία Θεωρητικής κατεύθυνσης Γ' Λυκείου.

Πρόθεσή μου είναι να δείξω σε συναδέλφους και σε μαθητές κυρίως, πώς μπορούν να παίζουν με τα κείμενα, όπως θα ταίριαζαν ένα παζλ, όπου τα κομμάτια δεν τελειώνουν ποτέ. Βάση στήριξης είναι πάντα το λογοτεχνικό κείμενο (ποίημα ή πεζό), που ενισχύεται, εμπλουτίζεται και γίνεται απόλαυση και κτήμα, εν τέλει, του δασκαλού και του μαθητή.» (από το οπισθόφυλλο του βιβλίου)

Η Βαρβάρα Κ. Ψαροπούλου γεννήθηκε το 1957 στην Καβάλα και μεγάλωσε στη Θάσο.

Αποφοίτησε το 1980 από το τμήμα Νεοελληνικών σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. Από το 1982 και μέχρι σήμερα εργάζεται στην πόλη αυτή ως καθηγήτρια στη δημόσια Μέση Εκπαίδευση.

MICHAEL OLIVER Αναπηρία και πολιτική

Πρόλογος-Επιμέλεια:
Γιώτα Καραγιάννη
Εκδόσεις Επίκεντρο
Σελίδες:308

Το συγκεκριμένο βιβλίο, από ένα συγγραφέα που είναι ο ίδιος ανάπηρος, μελετά την εξατομικευμένη και ιατρικοποιημένη οπτική της αναπηρίας και περιγράφει τον τρόπο που αυτή παράγεται κοινωνικά. Προσκαλεί σε μια καινούρια θεώρηση των ζητημάτων της αναπηρίας, αναλύει τις δυνατότητες για την επίτευξη πολιτικής αλλαγής και τη σπουδαιότητα της εμφάνισης του κινήματος της αναπηρίας ως μέρος αυτής της διαδικασίας αλλαγής.

Η μελέτη αυτή δεν περιορίζεται μόνο στον ορισμό του τι είναι αναπηρία, αλλά και στην ανάλυση των παραμέτρων που εξηγούν την αιτία γένεσης της σκέψης της ανικανότητας και της εξάρτησης για τους ανάπηρους, καθώς και στους παράγοντες

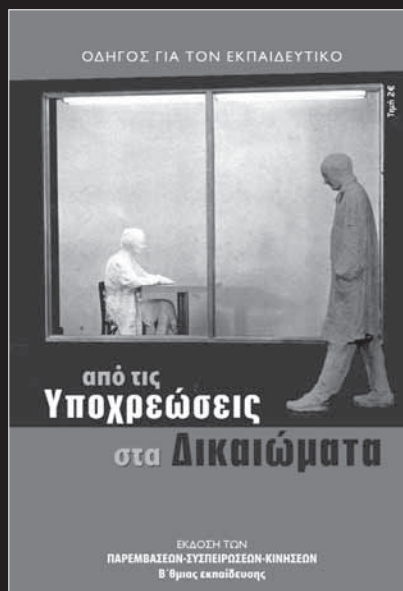
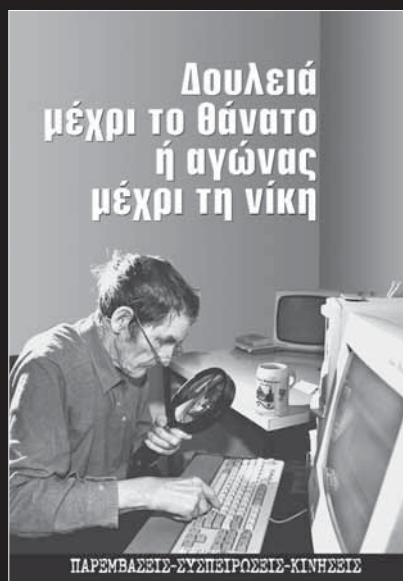
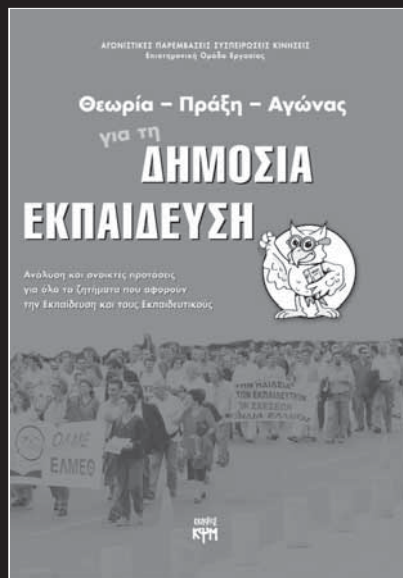
που προσδιορίζουν τη μορφή και την έκταση της συλλογικής τους δράσης.

Χαρακτηριστικό γεγονός άλλωστε το ότι το κοινωνικό μοντέλο της αναπηρίας προέκυψε μετά την κεντρική διάκριση μεταξύ βλάβης και αναπηρίας, καθιερωμένες από οργανώσεις και δίκτυα ατόμων με αναπηρία. Ο συγγραφέας στη μελέτη του αυτή κινείται στο διπλό επίπεδο της επιστήμης και της πολιτικής, συζητώντας επίσης και τα ζητήματα αυτοδιαχείρισης και αυτοενεργοποίησης των ανάπηρων πολιτών, που όμως εξακολουθούν να διατηρούν την ιδιότητα του πολιτικά δρώντος υποκειμένου. Αντιτίθεται στην ισχύουσα θεώρηση, η οποία και κατευθύνει την προσοχή μακριά από τις κοινωνικές διαφορές, που αναγκάζουν τους ανάπηρους να μειονεκτούν. Διερευνά τα στερεότυπα για τους ανάπηρους μέσα από την ιστορική τους εξέλιξη, και όχι ως αόρατους και αυθύπαρκτους ρυθμιστές της κοινωνικής συναστροφής, αλλά ως κοινωνικά προϊόντα. Η ταυτότητα του ανάπηρου, όπως και κάθε ταυτότητα άλλωστε, δεν προϋπάρχει του ατόμου.

Ο Michael Oliver, υπήρξε πρωτεργάτης της δημιουργίας των Σπουδών περί Αναπηρίας στην Αγγλία. Δούλεψε ως καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Greenwich, ενώ είναι πρόεδρος της ερευνητικής συμβουλευτικής ομάδας του Βρετανικού Συμβουλίου Αναπήρων.

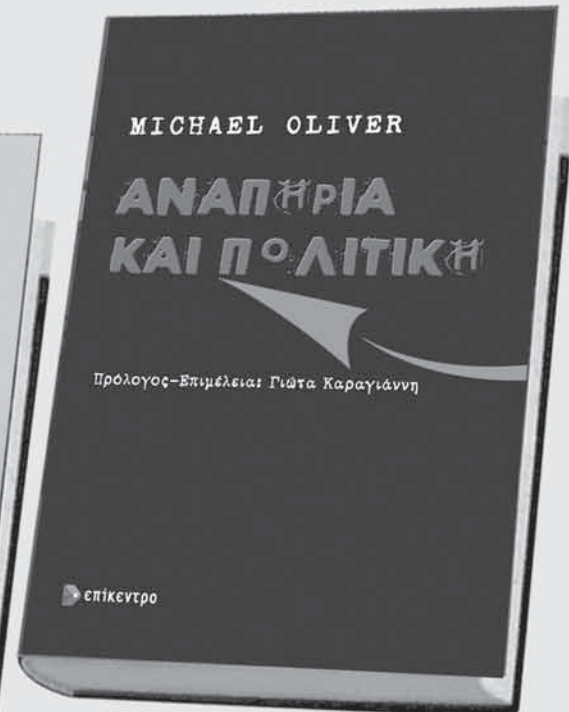

Σημαντικές εκδόσεις των ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ

βιβλιο-
προτάσεις
βιβλιο-
προτάσεις
βιβλιο-
προτάσεις
βιβλιο-
προτάσεις

αντιτετράδια
της
εκπαίδευσης

**Το βιβλίο - σταθμός
στην ιστορία
της Κομμουνιστικής Διεθνούς
για πρώτη φορά
ολοκληρωμένο στα ελληνικά.
Ένα ιστορικό ντοκουμέντο.**

Γραμμένο ως εκλαϊκευτικό βιβλίο για το πρώτο Πρόγραμμα των Μπολσεβίκων μετά την Επανάσταση του 1917, το Αλφαβητάρι του Κομμουνισμού αποτέλεσε στις αρχές του 20ού αιώνα για το κομμουνιστικό κίνημα ό,τι αποτελούσε τον 19ο αιώνα το Κομμουνιστικό Μανιφέστο.

Το *Αλφαβητάρι του Κομμουνισμού* είναι αναμφίβολα ένα βιβλίο-σταθμός στη φιλολογία και την ιστορία του επαναστατικού κινήματος, το οποίο δεν είχε μέχρι σήμερα δημοσιευθεί ολόκληρο στα ελληνικά. Υπό μια συγκεκριμένη οπτική, περιέχει ενδιαφέροντα στοιχεία για το διάλογο και την αναζήτηση, την κριτική σκέψη και τη δράση των ανθρώπων του σήμερα.

Στο τέλος του βιβλίου παρατίθεται ολόκληρο το Πρόγραμμα του Μπολσεβίκικου Κόμματος όπως ψηφίστηκε το 1919.

**ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΚΨΜ**

**ΑΝΑΓΝΩΣΕΙΣ
ΥΨΗΛΟΥ
ΡΙΣΚΟΥ**

**ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ:
Ζωοδόχου Πηγής 55, Εξάρχεια
τηλ.: 210 3813838, 210 3839714,
fax: 210 3839713
e-mail: info@kapsimi.gr**

ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ

- ▶ Έλλειμμα και δημοσιονομική λιτότητα
- ▶ Περιφερειακότητα - Αποκέντρωση
- ▶ Green New Deal και Ιμπεριαλισμός

